

ويليه م شيكسپير
رؤميؤ و جووليت

دهزگاي چاپ و بلاوكردهوهي

زنجيره ي رؤشنيبري

*

خاوهني ئيمتياز: شهوكت شيخ يهزدين

سهرنووسيار: بهدران شههمه ههبيب

ناوونيشان:

دهزگاي چاپ و بلاوكردهوهي ئاراس، شهقامي گولان، ههولير

ويليه م شىكسپير

رؤميؤ و جولييت

شانوگهري

وهرگيراني له ئينگليزييه وه

نازاد هممه شريف

چاپى بزاركراو

ناوى كتيب: رؤميؤ و جولييت - شانوگهري

نوسيني: ويليه م شىكسپير

وهرگيراني له ئينگليزييه وه: نازاد هممه شريف

بلاوكراوهي نارس - ژماره: ٦٩٣

ههلهگري: شيرزاد فهقى ئيسماعيل

دهرهيناني هونهري ناوه وه: نارس ئهكره م

بهرك: مهريه م موته قيبان

چاپى سيبه م، ههوليتير - ٢٠٠٨

له بهرپوه بهرايه تيبى گشتى كتيبخانه گشتيه كان ژماره (٦٤) ي سالى ٢٠٠٨ ي دراوه تى

تيبى: بؤ هيج تيبىك يان دهسته يه ك نيبه به يى ره زامه ندى وهرگير ئه م بهرهمه

بخاته سه ر شانؤ.

تیبینی: ئەم شانۆیییە دەقی تەواوی (رۆمیۆ و جوولیت) ه و له پیک گرتنی ئەو سی دەقهوه وەرگیراوه.

A) William Shakespeare, *Romeo and Juliet*, (ed.) John Ingledew. New Swan Shakespeare, London: Longman Group Ltd. 1977.

B) William Shakespeare, *Romeo and Juliet*, (ed.) R. E. S. Youngs and P. de STE. Croix, The Alexander Shakespeare. Collins Publishers : London and Glasgow, 1982.

C) William Shakespeare, *Romeo and Juliet*, (ed.) F. Pinto and W. Turner and et. al New Delhi : S. Chand and Co. Ltd. 1976.

کاتی دەست پێ کردن شەوی ۲۰۰۰/۱/۹

کاتی تەواوکردن ۲۰۰۰/۴/۲۸

تیبینی: زمانی ئەم شانۆیییە لە لایەنی هونەراییەوه دوو جۆرە:

له هەندیک جی به شیعر نووسراوه: شیعرى سەرۆادار و شیعرى ئازادى بى سەروا؛ له هەندى جى تردا به پەخشان نووسراوه. منیش له کاتی وەرگیراندا خۆم پابهندی دەستپاکی کردوو و شیعرهکانم به شیعر و ئەوهی پەخشانه وهک خۆم وەرگیراوه.

وەرگیر

پیشکەشه:

- به هەموو جوولیتەکان له هەر کوێیەک بن!

- به هەموو رۆمیۆکان له هەر کوێیەک بن!

ئازاد

پيشه‌گى

كەم كەس ھەن كە سەرۇكارىكىيان لەگەل خويىندن و خويىندەوارى ھەبىت ناوبانگى (رۆمىۆ و جووليت) شىكسىپىريان بەرگويى نەكەوتبىت. كەمترىشن ئەوانەى لەوہ پتر دەربارەى (رۆمىۆ و جووليت) بزنانن كە چىرۆكى دلدارى دوو عاشقى بەدبەخت و نامورادە.

بەلام (رۆمىۆ و جووليت) زور لەوہ مەزنترە كە بە چىرۆكى دوو عاشقى ناموراد دابنرىت، چونكە شىكسىپىر لەو شانۆيىيەدا مەبەستى ئەوہىە باسى فەلسەفەى خۆشەويستى و گرنكى خۆشەويستى بكات لە ھىنانەدى بەختەوہرى بۆ خەلكى و بەخشىنى مانا بە ژيان. كەواتە رۆمىۆ و جووليت نامرازى روونكردەوہى فەلسەفەى شىكسىپىرن نەك نامانج.

لايەنىكى ترى پرىشنگدار لەو بەرھەمەى شىكسىپىر ئەوہىە كە رق و كىنە و دوژمندارى تەنھا و تەنھا مالۆيرانى لى دەكەوتتەوہ، كەچى ئاشتى و ئاسوودەيى لە رىگاي عىشق و خۆشەويستىيەوہ نەك تەنھا سەر بەمالەكاندا دەكات بەلكو كۆمەلگەش پىي دەحەسەتتەوہ. ھەر بۆيەش لەگەل دەستپىكردى شانۆيىيەكە ئىمە رووبەرووى كەشوبايەكى پر لە دوژمندارىتى نيوان ئەندامانى مېشك كۆنى بنەمالەكانى رۆمىۆ و جووليت كە ھىماى نەوہى مېشك كراوہى نوين ھىچ گويى بە بۆچوونى بنەمالەكانيان نادەن و درك و دالى رق و كىنە بە گوللوى خۆشەويستى ئاورشەين دەكەن و لەو پىناوہشدا قوربانى بەخۆيان دەدەن بۆ سىرپىنەوہى رق و كىنە لە مېشكى باوان و خزم و كەسوكارە كىنەدارەكانيان.

بۆ ئەوہى پتر روشنايى برژىنىتتە سەر فەلسەفەى خۆشەويستى، شىكسىپىر سى جۆرە خۆشەويستى لەو شانۆيىيەدا خستۆتە روو:

A- خۆشەويستى مندالانە: ئەم جۆرە دلدارىيە يەكلايەنەيە بەبى ئەوہى دولبەر ئاگاي لە ھىچ بىت، دلدار بە دەردى دلى خۆى دەتوتتەوہ، خۆشەويستى (رۆمىۆ)

بۆ(رۆزەلېن) پيش دىتنى (جووليت) لەم جۆرەيە.

B- خۆشەويستى ئاسايى يان نەرىتى: ئەو جۆرە دلدارىيەيە كە عاشق ھەول دەدات لە رىگاي رازىكردى خىزانى دولبەرە دلى كىزە رايكىشىت؛ خۆشەويستى (پارىس) بۆ (جووليت) نمونەى ئەم جۆرەيانە.

C- خۆشەويستى سروشتى: ئەو جۆرە خۆشەويستىيە راستەقىنەيە ھىچ گويى بە كۆت و پىوہندى خىزانى و نەرىتى كۆمەلايەتى كۆمەلگە نادات و بە دواى سۆز و ھەستى دل و دەروونى خۆى دەكەوتت و ئامادەشە بۆ ھەر چارەنووس و پيشھاتىك. خۆشەويستى رۆمىۆ و جووليت لەم چەشنەيە. (جووليت) ناسك و نازدارى چواردە سالە ھەرچى نەرىتى كۆمەل و دەستوورى خىزانەكەى ھەن ژىر پىيان دەنىت و (رۆمىۆ) كورپى دوژمنى باوہكوشتەى بنەمالەكەيانى خۆش دەوتت و نەك ھەر ئەوہندە بەلكو ئامادەشە شەقىك لە نەرىتى باوى سەردەمى خۆى ھەلبەت و بە دەمى خۆى خۆشەويستىيەكەى بۆ (رۆمىۆ) ئاشكرا بكات بەبى ئەوہى ترسى لەوہبىت بە مرؤفكىكى لادەر بدرىتتە قەلەم. ھەر بۆيەشە پر بە دەم ھاوار دەكات: «مالئاوا ئەى نەرىتى سەردەم.» (پەردەى (۲) دىمەنى (۱)). رەنگە ئىستا خەلكى بلېن: ئەرى ئەمەى (جووليت) چ ئازايەتى و بويرىيەكى تىدايە؟ بەلام نابى ئەوہ لەبىر بكەين كە ئەم شانۆيىيە لە سەدەى شانزەھەم نووسراوہ و ئەو دەماى كەم كىز ھەبوون وا ئازا و بە جەرگ و خاوەن ويست و خواستى خۆيان بن. ھەر ئەمەشە واى لە شىكسىپىر كردووە لە چوارچىوہى ناسكترىن شانۆنامەيدا، ئەو نەمرىيەى شاين بە (جووليت) ھ پىي ببەخشىت و ھەتا دونيا ماوہ نەمرى بكات...

ئازاد

۲۰۰۰/۷/۲۰

روانگه‌یه‌ک بۆ رۆمیۆ و جوولیت

ئای که رۆمانسییه‌ت مه‌زنه کاتیک به ترپه‌ی دلی دلداران دیته بوون. وای چهند خوشه‌هستی پی‌بکه‌ین و ساته‌کانی به ناسکی و شیرینی بگوزهرینین. به‌لام هه‌رای ژیان و ئه‌رکه قورسه‌کان وایان کردوووه رۆمانسییه‌ت لیمان بتۆریت و له ژیانماندا نه‌میتیت؛ ئه‌و هه‌سته ناسک و نازدارانه رابردن و به‌سه‌رچوون و جارێکی دی وه‌کو سه‌ده زوووه‌کان یان هه‌ر هه‌ر هه‌ر هیچ نه‌بیت وه‌کو رابردووێکی نزیک ناکه‌ونه تریسه‌ک و بریسکه‌نه‌وه.

جا بۆیه‌گه‌رانه‌وه بۆ باوه‌شی رۆمانسییه‌ت له‌م رۆژانه‌ی که ژماره و خیرایی و ئه‌رک و رق و کینه و خۆپه‌رستی به‌سه‌ردا زاله‌ مایه‌ی به‌خته‌وه‌رییه. ده‌با بۆ ماوه‌یه‌کی هه‌رچه‌نده کورتیش بیت له‌گه‌ڵ چیرۆکی رۆمانسی که پر خوشه‌ویستی و خۆبه‌خت کردن و دلسۆزی و ناسکییه به‌سه‌ر ببه‌ین.

هه‌ر به‌و هه‌سته‌شه‌وه شانۆیی (رۆمیۆ و جوولیت)م چهند جارێک خۆینده‌وه و له‌ کۆتایی هه‌شتاکاندا له‌گه‌ڵ وه‌رگێری ئه‌م شانۆیییه نواندنێکی (رۆمیۆ و جوولیت)م له‌سه‌ر شانۆی (کۆلیژی ئاداب- زانکۆی موسل) بینی که له‌لایه‌ن تیپێکی به‌ریتانی پێشکه‌ش کرا، به‌لام زۆر خۆشتر بوو که بینیم، به‌ شیرینی و ناسکی و ئاوازه‌وه له‌لایه‌ن وه‌رگێریکی ماندوو نه‌ناسه‌وه له‌و زمانه ئالۆز و ناسک و به‌ربلاوه‌ی شیکسپیره‌وه که زمانی سه‌ده‌کانی بووژانه‌وه (رینیسانس)، گواز تراوته‌وه سه‌ر زمانی کوردی شیرین.

ئیمان - هاوسه‌ری وه‌رگێری

۲۰۰۰/۴/۲۹

List of Characters

Escalus, Prince of Verona.
Paris, a young Count, kinsman to the Prince.
Montague, } Heads of two Houses at enmity with each other.
Capulet, } Heads of two Houses at enmity with each other.
An Old Man, Capulet's kinsman
Romeo, Son to Montague.
Mercutio, Kinsman to the Prince, and Friend to Romeo.
Benvolio, Nephew to Montague, and Friend to Romeo.
Tybalt, Nephew to Lady Capulet.
Friar Lawrence, a Franciscan.
Friar John, of the same Order.
Balthasar, Servant to Romeo.
Sampson, Servant to Capulet.
Gregory:, Servant to Capulet.
A Clown: servant to Capulet.
Peter, Servant to Juliet's Nurse.
Abraham:, Servant to Montague.
An Apothecary.
Page to Paris;
Lady Montague, Wife to Montague.
Lady Capulet, Wife to Capulet.
Juliet, Daughter to Capulet.
Nurse to Juliet.
Chorus.
Kinsmen of Both Families, Musicians, Grooms, City Officers
Watchmen, Citizens, Servants and Attendants.
The scenes are laid in the Italian cities of Verona and Mantua

كەسايەتتە دراممىيەكان

ئىسكالىۇس: مىرى (قىرۇنا).
پارىس: كۆنتىكى گەنجەو خزمى مىرە.
مۇنتاگىۋ: سەرۋكى بنەمالەي مۇنتاگىۋيە و دوژمنى كاپۇلىتە.
كاپۇلىت: سەرۋكى بنەمالەي كاپۇلىتە و دوژمنى مۇنتاگىۋيە.
پىرەمىردىك: خزمى كاپۇلىتە.
رۇمىۋ: كورى مۇنتاگىۋيە.
مىركىوشىۋ: خزمى مىرەو برادەرى رۇمىۋيە.
بىنقۇلىۋ: برازاي مۇنتاگىۋيە و برادەرى رۇمىۋيە.
تىبالت: برازاي خاتوو كاپۇلىتە.
كەشيش لۆرەنس: ئەندامى رىچكەي كلىساي فرانسىسكانىيە.
كەشيش جۇن: ئەندامى رىچكەي كلىساي فرانسىسكانىيە.
بەلتەزار: نۆكەرى رۇمىۋيە.
سامپسۇن: نۆكەرى كاپۇلىتە.
گرىگورى: نۆكەرى كاپۇلىتە.
گالتەبازىك: نۆكەرى كاپۇلىتە.
پىتەر: نۆكەرى دادەي جولىتە.
ئەبراھام: نۆكەرى مۇنتاگىۋيە.
دەرمانسازىك .
خزمەتكارى پارىس
خاتوو مۇنتاگىۋ: ژنى مۇنتاگىۋ
خاتوو كاپۇلىت: ژنى كاپۇلىت.
جولىت: كىژى كاپۇلىت.
دايەنى جولىت .
كۇرس.
خزمانى ھەردوو بنەمالە، مۇسقىقاژەنان، ميوانان، ئەفسەرانى شار، پاسەوانان،
خەلكى شار، نۆكەرو ياوران.
«دېمەنەكان لە شارەكانى (قىرۇنا) و (مانتوا)ى ئىتالى روو دەدەن.»

Prologue

[Enter Chorus.]

Chorus: Two households, both alike in dignity,
In fair Verona, where we lay our scene,
From ancient grudge break to new mutiny,
Where civil blood makes civil hands unclean.
From forth the fatal loins of these two foes
A pair of star-cross'd lovers take their life;
Whose misadventur'd piteous overthrows
Doth with their death bury their parents' strife.
The fearful passage of their death-mark'd love,
And the continuance of their parents' rage,
Which but their children's end nought could remove,
Is now the two hours' traffic of our stage;
The which, if you with patient ears attend,
What here shall miss, our toil shall strive to mend.

[Exit]

پیشگفتار

کۆرس دیتته ناوهوه

کۆرس: دوو بنه ماله ی وهک یهک بهرۆمهت و ناودار،
له شاری (فیرۆنا) ی جوان که دیمه نه کانی لی ږووده دهن،
شهری نوی له کۆنه قینیان دهقه ومی ئه ی هاوار،
به خوینی خه لکی شاری دهستیان پیس دهکه ن.
له پشتی بابه کوشته ی ئه و دوو دوژمنه سه رسه خته،
دوو ئاشقی بی بهخت و چاره رهش دینه ناو جیهان؛
که وتنی جهرگ ته زین و ږووخانی ئه و دوو به دبه خته،
دوژمنداری باوانیان دهسپړنه وه به مه رگی خویمان.
به سه رهاتی ترسناکی ئه وینی بهر سپړه ی مه رگ،
له پال رق و کینه ی بی کۆتایی باوانه کانیان،
هیچ لای نابات جگه له قوربانیدانی کۆرپه ی جوانه مه رگ،
له ماوه ی دوو سه عاتدا ده بینه ریت له سه ر شانۆکه مان.
ئه گهر به وردی گویتان بۆمان را دیرن،
چی کورتی هینا، پری ده که یینه وه، به هه ولی خویمان.
(دهرۆن)

Act I

پہرہ دی یہ کہم

Scene I.

A Street in Verona.

[Enter Sampson and Gregory: Servants of the Capulet household, armed with swords and bucklers.]

Sampson: Gregory:, on my word, we'll not carry coals.

Gregory: No, for then we should be colliers.

Sampson: I mean, and we be in choler, we'll draw.

Gregory: Ay, while you live, draw your neck out o' the collar.

Sampson: I strike quickly, being moved.

Gregory: But thou art not quickly moved to strike.

Sampson: A dog of the house of Montague moves me.

Gregory: To move is to stir; and to be valiant is to stand:
therefore, if thou art moved, thou runn'st away.

Sampson: A dog of that house shall move me to stand:
I will take the wall of any man or maid of Montague's.

Gregory: That shows thee a weak slave; for the weakest goes to the wall.

Sampson: 'Tis true; and therefore women, being the weaker vessels,
are ever thrust to the wall: therefore I will push Montague's men
from the wall and thrust his maids to the wall.

Gregory: The quarrel is between our masters and us their men.

Sampson: 'Tis all one, I will show myself a tyrant:

دیهه نی یه گه م

شه قامیکی فیرونا

(سامپسون) و (گریگوری) و نوکه رانی مائی کاپولیت به شمشیر و مه تاله وه دینه ناوه وه.

سامپسون: گریگوری، سویندت بق دهخوم، ئیمه ره ژوو ناکیشین.

گریگوری: نه خیر، دنا ئیمه ده بینه ره ژوو کیش.

سامپسون: مه بهستم وایه که ئیمه رهش و شین داده گه رین که لئیان هه لده کیشین.

گریگوری: به لئی، تا ده ژیت، ملت له ره شمه و کوپه ران دهر کیشه.

سامپسون: هر بیزووم خیرا ده یوه شینم.

گریگوری: به لام تو نابزوویت بق وه شانندن.

سامپسون: سه گیکي مائی مؤنتاگیو دهمیزوینیت.

گریگوری: بزواندن واته جوولاندن و تا ئازابیت ده بی جیگیر و نه بزواو بیت:
که واته هر بیزویت راده کهیت.

سامپسون: سه گیکي نهو ماله دهمیزوینیت رابوهستم: من بن دیوار

له هر پیاو یان خانمیکي مؤنتاگیو ده گرم.

گریگوری: نهوه دهری ده خات که تو به ندیکي ریسوایت، چونکه ته نیا
لاوازترینیان ده چیتته بن دیوار.

سامپسون: نهوه راسته، چونکه ئافره تان که به دهری لاواز ناوده برین هه همیشه
پال دهرینه بن دیوار: بویه ش من پیاوانی مؤنتاگیو پال دهمه
بن دیوار، خانمه کانیشیان پال دهمه نهوئ.

گریگوری: شه ره که له نیوان گهره کانمان و ئیمه ی پیاوانی نهوانه وه یه.

سامپسون: هه مووی هر وه که یه که. من زورداران له گه ل پیاوه کانیان

when I have fought with the men I will be cruel with the maids,
I will cut off their heads.

Gregory: The heads of the maids?

Sampson: Ay, the heads of the maids, or their maidenheads;
take it in what sense thou wilt.

Gregory: They must take it in sense that feel it.

Sampson: Me they shall feel while I am able to stand:
and 'tis known I am a pretty piece of flesh.

Gregory: 'Tis well thou art not fish; if thou hadst,
thou hadst been poor-John. Draw thy tool;
Here comes two of the house of Montagues.

[Enter Abraham and another servant, both of the Montague household]

Sampson: My naked weapon is out. Quarrel! I will back thee.

Gregory: How? Turn thy back and run?

Sampson: Fear me not.

Gregory: No, marry; I fear thee!

Sampson: Let us take the law of our sides; let them begin.

Gregory: I will frown as I pass by; and let them take it as they list.

Sampson: Nay, as they dare. I will bite my thumb at them; which is
disgrace to them if they bear it.

Abraham: Do you bite your thumb at us, sir?

Sampson: I do bite my thumb, sir.

Abraham: Do you bite your thumb at us, sir?

Sampson: *[Aside to Gregory]* Is the law of our side if I say "Ay"?

Gregory: *[Aside to Sampson]* No.

دەجەنگم، بەرپزیشەوہ لہگہ ل خانمہ کانیان دەجوولیمہوہ؛
من سہریان لی دەکہمہوہ.

گریگوری: سہری خانمہ کانیان؟

سامپسۆن: بەلئی سہری خانمہ کان، یان سہرپەردەى خانمہ کانیان؛
چۆنت حەزت لئیہ وای لی تیبگہ.

گریگوری: ئەوان بەو مانایە وەری دەگرن کہ هەستی پئی دەکەن.

سامپسۆن: ئەوان هەست بەمن دەکەن کہ دەتوانم رەق بوەستم؛

هەروا خەلکی دەزانن کہ من پارچە گوشتیکی نازدارم.

گریگوری: هەر باش بوو ماسی نەبوویت، ئەگەر وابوایە، ماسییەکی

خوێکراوی بەسەزمان دەبوویت. هینەکەت دەرکیشە: ئەوہ دووان
لە مالى مۆنتاگیۆ بەرەو ئێرە دین.

(ئەبراهام و نۆکەرێکی دی، کہ هەردووکیان هی مالى مۆنتاگیۆن، دینە ناوہوہ).

سامپسۆن: چەکی روونم بەدەرەوہیە. بچەنگە؛ پشتت دەگرم.

گریگوری: چۆن؟ پشتت تى دەکەیت و هەلدییت؟

سامپسۆن: لە من مەترسە.

گریگوری: نەخیر، بە مەریەم؛ من ترسم لیتە!

سامپسۆن: با وا بکەین یاسا لای ئیمە بیت؛ با ئەوان دەستپیشکەر بن.

گریگوری: کہ ئەوان رەت دەبن من روو گرژ دەکەم، با ئەوانیش

چۆنیان دەویت وای لیک بدەنەوہ.

سامپسۆن: نەخیر، چۆنی بویرن. من پەنجەى گەورەم لە بەرامبەریان

دەگەزم و ئەگەر خوێیان پئی بگیریت ئەوہ شەرمەزارییە.

ئەبراهام: گەورەم، ئەرى تۆ پەنجەت بو ئیمە دەگەزیت؟

سامپسۆن (لە لاوہ بۆ گریگوری): ئەرى یاسا بەلای ئیمەوہیە گەر بلیم (بەلئی)؟

گریگوری (لە لاوہ بۆ سامپسۆن): نەخیر.

Sampson: [*Replying to Abraham*] No, sir, I do not bite my thumb at you, sir; but I bite my thumb, sir.

Gregory: Do you quarrel, sir?

Abraham: Quarrel, sir! no, sir.

Sampson: But if you do, sir, am for you: I serve as good a man as you.

Abraham: No better.

Sampson: Well, sir-

[*Enter Benvolio*]

Gregory: [Interrupting Sampson as he sees Tybalt approaching]

Say "Better"; here comes one of my master's kinsmen.

Sampson: [*To Abraham*] Yes, better, sir.

Abraham: You lie.

Sampson: Draw, if you be men. Gregory, remember thy swashing blow.

[*They fight. Benvolio draws his sword and tries to separate them.*]

Benvolio: Part, fools!

Put up your swords; you know not what you do.

[*Enter Tybalt.*]

Tybalt: What, art thou drawn among these heartless hinds?

Turn thee Benvolio, look upon thy death.

Benvolio: I do but keep the peace. Put up thy sword,

Or manage it to part these men with me.

Tybalt: What, drawn, and talk of peace! I hate the word

As I hate hell, all Montagues, and thee:

Have at thee, coward!

سامپسون (وه لامي نهبراهام ده داته وه): نه خير، جه ناب. من په نجمه بو ئيوه ناگه زم، به لام جه ناب من ته نيا په نجمه ده گه زم.

گريگوري: جه ناب، حهزت له شه پره؟

نهبراهام: شه پر، جه ناب؟ نه خير، جه ناب.

سامپسون: به لام نه گه حهزت لاييه، جه ناب، من ناما دم. من خزمه تکارى

پياوماقوولتيكى وهك گوره كه ي تو ده كه م.

نهبراهام: له و چا كتر نا؟

سامپسون: جه ناب، با وابى-

(بينقوليو ديتته ناوه وه)

گريگوري (قسه كه به سامپسون ده بري ت هه ركه ده بينيت تيبالت نزيك ده كه ويتته وه):

بلى «چا كتر»، نه وه له ولاوه خرميكي خودانم ديت.

سامپسون (بو نهبراهام): به لى، له و چا كتره، جه ناب.

نهبراهام: درو ده كه يت.

سامپسون: شمشير ده ركيشن نه گه خوتان پي پياوه.

ليداني توندى خوت له بير بيت.

(به شه ردين و بينقوليو شمشير هه لده كيشيت و دهيه ويت ليكيان بكاته وه).

بينقوليو: گيلينه: ليك ببنه وه! شمشيره كانتان دانينه وه. ئيوه نازانن چ ده كه ن.

(تيبالت ديتته ناوه وه)

تيبالت: چى، تو به ناو نه و خزمه تكاره ترسنوكانه كه وتوويت؟

بينقوليو، روو وه رگيره و مهرگى خوت ببينه.

بينقوليو: من به راستى دهمه وي ناستى بپاريزم. شمشيره كه ت دانپوه،

يان يارمه تيم بده با نه و پياوانه ليك بكه مه وه.

تيبالت: چى، شمشيرت هه لكيشاوه و باسى ناستى ده كه يت؟ من هينده ي

دوزه خ رقم له و وشه يه و هه موو مونتاگيوه ك و توشه.

بيگره، هه ي ترسنوك.

[They fight.]

[Enter an officer with three or four armed Citizens]

Officer: Clubs, bills, and partisans! strike! Beat them down!

Down with the Capulets! Down with the Montagues!

[Enter Capulet in his nightgown, and Lady Capulet, his wife]

Capulet: What noise is this? Give me my long sword, ho!

Lady Capulet: A crutch, a crutch! Why call you for a sword?

Capulet: My sword, I say! Old Montague is come,

And flourishes his blade in spite of me.

[Enter Montague and Lady Montague, his wife]

Montague: Thou villain Capulet! [To his wife] Hold me not,

let me go.

Lady Montague: Thou shalt not stir one foot to seek a foe.

[Enter Prince Prince, with his train]

Prince: Rebellious subjects, enemies to peace,

Profaners of this neighbour-stained steel-

Will they not hear? What, ho! you men, you beasts,

That quench the fire of your pernicious rage

With purple fountains issuing from your veins,

On pain of torture, from those bloody hands

Throw your mistemper'd weapons to the ground

And hear the sentence of your moved Prince.

Three civil brawls, bred of an airy word,

By thee, old Capulet, and Montague,

Have thrice disturb'd the quiet of our streets;

And made Verona's ancient citizens

(به شهري دين)

(ئهفسهريک و سئ چوار که سيکی شارستانی چه کدار دینه ناوهه)

ئهفسهري: تتيان کهون به تو بزو ږم و نيزه! دايانگرنه بهري!

ږووخئ کاپوليت! ږووخئ مؤنتاگيو!

(ږيره کاپوليت به خه وجامه وه، له گهل خاتوو کاپوليتي خيزاني دینه ژورر).

کاپوليت: ئه وه چ هه رايه که؟ ئادهي، شمشيره دريژه کهم بو بهين!

خاتوو کاپوليت: دارشقه، بلئ دارشقه! تو چ ئيشت به شمشير هه يه؟

کاپوليت: ده ليم شمشيره کهم! ږيره مؤنتاگيو هاتوه،

وهک فشه کردن به من شمشيره کهي هه لده شه قينيت.

(مؤنتاگيو و خاتوو مؤنتاگيو خيزاني دینه ژورره وه)

مؤنتاگيو: هه ي (کاپوليت) ي به دکار. (بو ژنه کهي) مه مگره،

لیمگه ري ږوم، هه ي ژن.

خاتوو مؤنتاگيو: لیت ناگه ږيم هه نگاويک باويي به ره و دوژمن.

(مير ئيسکالوس و دست و ږيوهنده کاني دینه ناوهه)

مير: ئه ي ژيردهسته يا خييه کانم، ئه ي دوژمناني ناشتي،

ئه ي ئه وانه ي که شمشيره کانتان به خويني هاوسیکانتان گلاوه -

ئه ري نايبيستن؟ چيتانه، ها؟ ږياوينه، درندهينه،

ئه ي ئه وانه ي که گري رقي پيستان به کاني ئه رخه واني

ناو دهمارتان داده مرکيننه وه، له ژير نازاري سزادا پيتان راده گه يه نم:

چه کي گريگرتوي دهستي خويناويتان فرئ دهنه سه رزه وي،

گوئ له فه رماني ميري تووره تان بگرن.

ئه ي ږيره (کاپوليت)، ئه ي (مؤنتاگيو): ئه وه سييه م جاره

له سه ر قسه ي ږوچ شه ږ له ناو شاردا دهنينه وه و

نارامي شه قامه کاني ږي ده شيوين و

واتان له خه لکي کوينه ي (ږيرونا) کردوه

Cast by their grave beseeming ornaments,
To wield old partisans, in hands as old,
Canker'd with peace, to part your canker'd hate:
If ever you disturb our streets again,
Your lives shall pay the forfeit of the peace.
For this time, all the rest depart away:
You, Capulet, shall go along with me;
And, Montague, come you this afternoon,
To know our farther pleasure in this case,
To old Free-town, our common judgment-place.
Once more, on pain of death, all men depart.

[Exeunt Prince and Attendants; all except Montague, Lady Montague and Benvolio]

Montague: Who set this ancient quarrel new abroad?

Speak, nephew, were you by when it began?

Benvolio: Here were the servants of your adversary

And yours, close fighting ere I did approach:

I drew to part them: in the instant came

The fiery Tybalt, with his sword prepar'd;

Which, as he breath'd defiance to my ears,

He swung about his head, and cut the winds,

Who, nothing hurt withal, hiss'd him in scorn

While we were interchanging thrusts and blows,

Came more and more, and fought on part and part,

Till the Prince came, who parted either part.

Lady Montague: O, where is Romeo? Saw you him to-day?

Right glad I am he was not at this fray.

پۆشاکى شايستهى خويان وه لابنين و
بهباسكى پيريان رمى كۆنينهيان كه خۆركى ئاشتى ليداوه هه لگرن،
تا كينهى خۆركدارتان ليك بكا ته وه.

ئه گهر جار يكي دى شه قامه كانمان لى بشيوتين،
زيانتان ده بيته خوينبايي ئاشتى.

ئه م جار هه ش، هه مووتان برۆن.

(كاپوليت)، تۆ له گه لم وه ره،

(مۆنتاگيو) تۆش ئه و نيوه رۆيه وه ره لام،

تا دوا بريارمان له و بارهيه وه بزانه،

وه رنه كۆنه هه وارى (شارى ئازادى) مان، دادگاي هاوبه شمان،

له ژير هه ره شهى مه رگدا، داوا له هه مووان ده كه مه وه بلاوهى لى بكن.

(هه موو ده رۆن جگه له (مۆنتاگيو) و (خاتوو مۆنتاگيو) و (بينقوليۆ).

مۆنتاگيو: كى بوو ديسان ئه و شه رهى نايه وه؟

برازا، پيم بللى. ئه رى تۆ له وى بوويت كه قليشاوه؟

بينقوليۆ: ليره، پيش هاتنم نۆكه رانى دوژمنه كهت و، هى تۆ، تيك گيرابوون

من شمشيرم هه لكيشا تا ليكيان بكه مه وه؛

ئه و ده مه (تيبالت) ئاگر اوى هات و شمشيرى له ده ست بوو

و مهيدانى لى ده خواستم،

شمشيره كهى له سه ر سه رى خۆى باده داو هه و اى پى شه ق ده كرد،

ئه و يش هيج نازارى پى نه ده گه يشت و فشهى پى ده هات.

ئه وسا كه ئيمه ده مانخيوانده يه كترى و ليكترمان ده دا،

له هه ر لايه كه وه يه كيك هات و لاي كه سىكى ده گرت

تا مير هات و هه ردوو لاي بلاوه پيكرد.

خاتوو مۆنتاگيو: رۆميو له كو ييه وه؟ ئه رى ئه و رۆ ئه وت نه ديوه؟

زۆر دلخۆشم كه په نجهى له و شه ره دا نه خزيوه.

Benvolio: Madam, an hour before the worshipped sun

Peered forth the golden window of the east,
A troubled mind drive me to walk abroad;
Where, underneath the grove of sycamore
That westward rooteth from the city's side,
So early walking did I see your son
Towards him I made; but he was ware of me,
And stole into the covert of the wood.
I, measuring his affections by my own,
Which then most sought where most might not be found,
Being one too many by my weary self,
Pursu'd my humour, not pursuing his,
And gladly shunn'd who gladly fled from me.

Montague: Many a morning hath he there been seen,
With tears augmenting the fresh morning's dew,
Adding to clouds more clouds with his deep sighs:
But all so soon as the all-cheering sun
Should in the farthest east begin to draw
The shady curtains from Aurora's bed,
Away from light steals home my heavy son,
And private in his chamber pens himself;
Shuts up his windows, locks fair daylight out
And makes himself an artificial night:
Black and portentous must this humour prove,
Unless good counsel may the cause remove.

بينفوليو: خانمه کهم، کاترميریک بهر له وهی خوږی په ستر او

سهر له په نجره یې پوځه لات بښته در،
میشکی پر نازارم پالی پتوه نام بچم پیاسه بکه،
کورکه تم له ژیر سببهری نه و سووره چناره ی
که په گه که ی له لای پوځاوی نه م شاره دا داکوتاه بینی،
به و به یانیه زووه پیاسه ی ده کرد.
من به ره و رووی چووم، وهلی نه و ناگای لیم بو و
خوی خزانده ناو په ناوپه سیوی داران.
من به هو ی حه زه کانی خوم هی نه و ده زانم
که خه ریکترین که س به دوا ی چولترین جیدا ویله،
که رچی به تنیاش بووم خوم پی زور بوو،
که وتمه دوا ی حه زی خوم نه ک هی نه و،
به دلخوشی له و دوورکه وتمه وه که حه زی ده کرد لیم رابکات.

مونتاگيو: نه و گه لی به یانیان له و ی بینراوه،

به فرمیسه که کانی پپی شه ونمی تازه ی به یانیان ده کاته وه و
به هه ناسه قووله کانی هه وری دیکه دا وپته سهر هه وران؛
که چی هه رکه خوږی گشت شاد که ر
په رده ی سببه رینی له پوځه لات ی دووره وه
له سهر نوینی (نورورا) (*) راده کیشیت،
روله دلگرانه که م به ره و مالی له رووناکي هه لدی و
به تنیا خوی له ناو ژووره که ی ده په ستیت و
په نجره کان داده خات و دهرگا له تیشکی خوږی نازدار گال ددهات،
شه ویکي ده ستکرد بو خوی دروست ده کات.
بیگومانم حه زه که ی نه و رهش و پرترس و سامناکه،
مه گه ر ناموژگاری چاک هو یه که ی له ناخی به ره لا کا.

(*) نورورا: خواوهندی کوئی سپیده یه له لای گریگیه کونه کان.

Benvolio: My noble uncle, do you know the cause?

Montague: I neither know it nor can learn of him.

Benvolio: Have you importuned him by any means?

Montague: Both by myself and many other friends;

But he, his own affections' counsellor,
Is to himself- I will not say how true-
But to himself so secret and so close,
So far from sounding and discovery,
As is the bud bit with an envious worm
Ere he can spread his sweet leaves to the air,
Or dedicate his beauty to the sun.
Could we but learn from whence his sorrows grow,
We would as willingly give cure as know.

[Enter Romeo.]

Benvolio: See, where he comes: so please you step aside;

I'll know his grievance or be much denied.

Montague: I would thou wert so happy by thy stay

To hear true shrift. Come, madam, let's away,

[Exeunt Montague and Lady Montague.]

Benvolio: Good morrow, cousin.

Romeo: Is the day so young?

Benvolio: But new struck nine.

Romeo: Ay me! sad hours seem long.

Was that my father that went hence so fast?

Benvolio: It was. What sadness lengthens Romeo's hours?

بېنڦولېو: ئەي مامى پايەبەرزىم، ئەرئى تۆ ھۆيەكە دەزانىت؟

مۆنتاگيۆ: نەبەخۆم دەيزانم و نەخۆيشى پېم دەلئيت.

بېنڦولېو: ئايا بەھىچ پېنگايەك سەرت كر دۆتە سەر سەرى؟

مۆنتاگيۆ: بەخۆم و چەند برادەرىكى دى سەرمان ناوہتە سەر سەرى،

بەلام ئەو بەخۆى پراوئىزكارى ھەزەكانى خۆيەتى،

– ناشزانم چەند لەوہدا راستم –

بەلام ئەو ھىندە نھىنگىرو كەمگۆيە

كەس ناتوانئيت قوولايى ناخى دەروونى بزائيت و

ھەر دەلئى خونچەيەكە و كرمىكى ھەسوود ناخى دەخوات

پيش ئەوہى پەرە ناسكەكانى لئىك بكاتەوہ و

جوانبىيەكەى بۆ خۆرو با دەربخات.

بمانتوانبىا بزائين ھۆى ھەمەكانى لە چىيەوہ سەرھەلدەدەن

ئەگەر تئيان بگەين ئامادەبووين چارىان بگەين.

(رۆمىۆ دئتە ناوہوہ.)

بېنڦولېو: بىروانن لە كوئوہ دئت. تكاىە خۆتان لادەن خۆ؛

من ھەمەكانى دەزانم مەگەر پەتم بكاتەوہ و نەلئى بۆ.

مۆنتاگيۆ: ئومئد دەكەم بەمانەوہت دلت خۆشى تئى بگەوئى،

كە راستى ببيسىت. وەرە، خانم، با بگەوينە رئى.

(مۆنتاگيۆ و خاتوۆ مۆنتاگيۆ دەروئن)

بېنڦولېو: ئامۆزاکەم، بەيانيت باش.

رۆمىۆ: ئەرئى رۆژ ئەوہندە زووہ؟

بېنڦولېو: تازە سەعات نۆيە.

رۆمىۆ: واى لە من، كاتژمئيرە ھەماوييەكان درئز ديارن.

ئەرئى ئەوہ باوكم بوو وا بەپەلە لئيرەوہ رۆيشت؟

بېنڦولېو: ئەو بوو. ئەوہ چ ھەمئىكە كاتژمئيرەكانى رۆمىۆ درئز دەكەنەوہ؟

Romeo: Not having that which, having, makes them short.

Benvolio: In love?

Romeo: Out-

Benvolio: Of love?

Romeo: Out of her favour where I am in love.

Benvolio: Alas, that love, so gentle in his view,

Should be so tyrannous and rough in proof!

Romeo: Alas, that love, whose view is muffled still,

Should, without eyes, see pathways to his will!

Where shall we dine? O me! What fray was here?

Yet tell me not, for I have heard it all.

Here's much to do with hate, but more with love.

Why, then, O brawling love! O loving hate!

O anything, of nothing first create!

O heavy lightness! serious vanity!

Mis-shapen chaos of well-seeming forms!

Feather of lead, bright smoke, cold fire, sick health!

Still-waking sleep, that is not what it is!

This love feel I, that feel no love in this.

Dost thou not laugh?

Benvolio: No, coz, I rather weep.

Romeo: Good heart, at what?

Benvolio: At thy good heart's oppression.

Romeo: Why, such is love's transgression.

Griefs of mine own lie heavy in my breast;

رۆميو: ئەوەت نەبیت کە هەبوونی کورتیان دەکاتەوه.

بېنڤولियो: ئایا کەوتوویتە ناو خۆشەویستییهوه؟

رۆميو: لە دەرەوهی دام -

بېنڤولियो: هی خۆشەویستی؟

رۆميو: مەبەستم وایە لە دەرەوهی خۆشویستنی ئەوهم کە خۆشم دەوێت.

بېنڤولियो: مخابن بۆ خۆشەویستی کە بەرواڵەت ئەوەندە نەرم و ناسکە،

لە جێبەجێ کردنیشدا هێندە دژوار و سەخت خۆ دەنوێنیت.

رۆميو: مخابن کە ئەوین گەرچی بەرچاویشی بەستراو و گری دراوه،

بەبێ چا و رێچکەیی خواستی خۆی دەبینیتەوه لەو ناوه.

لە کوێ فراوین بۆین؟ ئای لە من، ئەو لێره چ هەرایەک قەوماوه؟

بەلام پێشم مەلی، چونکە هەموویم لەناو گوێ زرنگاوه.

لێره دەبێ زۆر خەریکی کینه بێت، کەچی لەو پتیش بەخۆشەویستی.

ئینجا چییە، ئەهی خۆشەویستی شەرفرۆش، ئەهی کینهی ئەویناوی،

ئەهی ئەو شتەهی لە هیچەوه پەیدا دەبیت و پرسکاوی،

ئەهی سووکی قورس، ئەهی پووچیتی راستەقینە،

نازاوهی بێ سەرۆبەری پوخسار جوان!

پەرماموچەهی مس، دوکەلی رووناک، ئاگری سارد، ساغیتی نەساغ

خەوی هەر بەئاگا، شتیک نییه کە چی وایە

هەست بەو ئەقینە دەکەم؛ ئەو هەستەهی کە ئەوینی تیدا نەمایە.

ئەری پێکەنینت نایە؟

بېنڤولियो: نەخێر، پسمام، پتر گریانم دیت.

رۆميو: بۆ دەگریت، ئەهی دل و دەروون چاک؟

بېنڤولियो: لەبەر ئەو باره گرانەهی لەسەر دلە چاکەتایە.

رۆميو: بۆچ، رەتکردنی سنووری ئەوین هەر بەخۆی وایە.

خەمەکانی خۆم بەقورسی لە سینەمدا پراکشاو و گیرن،

Which thou wilt propagate to have it prest
 With more of thine: this love that thou hast shown
 Doth add more grief to too much of mine own.
 Love is a smoke made with the fume of sighs;
 Being purged, a fire sparkling in lovers' eyes;
 Being vexed, a sea nourished with lovers' tears:
 What is it else? A madness most discreet,
 A choking gall, and a preserving sweet.
 Farewell, my coz.

Benvolio: Soft! I will go along:

An if you leave me so, you do me wrong.

Romeo: Tut! I have lost myself; I am not here:

This is not Romeo, he's some other where.

Benvolio: Tell me in sadness who is that you love?

Romeo: What, shall I groan and tell thee?

Benvolio: Groan! why, no;

But sadly tell me who.

Romeo: A sick man in sadness makes his will,

A word ill urg'd to one that is so ill!

In sadness, cousin, I do love a woman.

Benvolio: I aim'd so near when I suppos'd you lov'd.

Romeo: A right good markman! And she's fair I love.

Benvolio: A right fair mark, fair coz, is soonest hit.

Romeo: Well, in that hit you miss: she'll not be hit

تۆ پتریان دهکهیت بهخستنه پالی ئەوانه‌ی که خۆتی پێوه ئەسیرن.
 ئەو ئەوینە‌ی تۆ بۆ منت خسته روو
 خەمی پتر دەخاته سەر خەمە زۆر و زەبەندەکانی من بێ سێ و دوو.
 ئەوین دوکه‌ئیکه که له هه‌لمه‌دووی هه‌ناسان په‌یدایه،
 پاک بکریته‌وه، گریک له دور چاوی دلداران له بریسکه‌دایه؛
 بشیوینریت، ده‌ریایه‌ک به‌فرمی‌سکی دلداران هه‌لسایه.
 ده‌بێ له‌وه زیتر چیدی بێت؟ شیتیه‌کی هه‌ره ژیرانه‌یه،
 تالییه‌کی مرو‌ف خنکین و شیرینییه‌کی پارێزه‌رانه‌یه.
 خوا حافیز، پسمام.

بینفۆلیۆ: منیش له گه‌لتا دیم؛ هی‌واش که هی‌واش؛

وام جی به‌ئیلیت، خراپه‌م له‌گه‌ل ده‌که‌یت کوری باش.

رۆمیۆ: پیا‌ه، من خۆم لی ون بووه؛ ئەوه من نیم لیره.

ئەوه (رۆمیۆ) نییه، ئەو به جی‌گایه‌کی دیکه فی‌ره.

بینفۆلیۆ: به‌راستی پیم بلێ، کیت خۆش ده‌وێت؟

رۆمیۆ: جی، بنا‌لم و به‌تۆی بلیم؟

بینفۆلیۆ: بنا‌لینیت؟ ئەدی بۆ چ نا.

به‌لام راست بلێ کتیه‌ توخوا.

رۆمیۆ: مرو‌فی نه‌خۆش له‌ نا‌ئومی‌دییان وه‌سیه‌تی خۆی ده‌نوسیت

له‌ راستییا ئەو وشه‌ نابه‌جییه‌ بۆ که‌سیکه‌ زۆر نه‌خۆش بێت.

ئەوه‌ی راستی بێت، پسمام، من خانمی‌کم خۆش ده‌وێت.

بینفۆلیۆ: زۆر له‌ نزیکي نیشانه‌که‌م دا که‌ وام دانا تۆ که‌سیکت خۆش ده‌وێت.

رۆمیۆ: چ نیشان شکینگی ده‌ست راستی! ئەوه‌ی خۆشیشم ده‌وێت جوانه‌.

بینفۆلیۆ: نیشانه‌ی جوان و راست زوو ده‌پیکریت، پسمام.

رۆمیۆ: له‌وه‌دا، ئەوه‌ی راستی بێت، نه‌تپیکا. چونکه‌ ئەو له‌ پیکران نایه‌

With Cupid's arrow, she hath Dian's wit;
 And, in strong proof of chastity well arm'd,
 From love's weak childish bow she lives unharm'd.
 She will not stay the siege of loving terms
 Nor bide th' encounter of assailing eyes,
 Nor ope her lap to saint-seducing gold:
 O, she's rich in beauty; only poor
 That, when she dies, with beauty dies her store.

Benvolio: Then she hath sworn that she will still live chaste?

Romeo: She hath, and in that sparing makes huge waste;

For beauty, starv'd with her severity,
 Cuts beauty off from all posterity.
 She is too fair, too wise; wisely too fair,
 To merit bliss by making me despair:
 She hath forsworn to love; and in that vow
 Do I live dead that live to tell it now.

Benvolio: Be rul'd by me, forget to think of her.

Romeo: O, teach me how I should forget to think.

Benvolio: By giving liberty unto thine eyes;

Examine other beauties.

Romeo: 'Tis the way

To call hers, exquisite, in question more:

به تیری (کیوید) (*); ئەو ژیریتی (دایان) (**) ی له گه لدايه .
 ئەو به زری قایمی پاکیتی زۆر به چاکی پاریزراوه،
 له کهوانی مندا لانهی ئەوینی بی توانا به دووره و نه پیکراوه.
 ئەو له ناو ئابلۆقهی قسهی خوشه ویستی گیر ناخوات،
 چاوه روانی په لاماری چاوه هیرشبه ره کان ناکات،
 کوشیشی بۆ قه شهی فریودهری زێر و زه بهند ناکاته وه،
 ئای چهند دهوله مهنده له جوانیدا، ته نیا ئەو هه ژاره
 که دهریت، گه نجینه کهشی له گه ل خۆی خاکه ساره.

بیتفولین: که واته ئەو سویندی خوار دووه هه به کچینی بژیت؟

رۆمیی: وای کردووه بهم بگیرییهی زیانیکی مه زنی لی ده که ویت،

چونکه جوانی بهو سهختگیرییهی له برسان دهریت،

تۆوی جوانی له نه وهکانی پاشه خۆی دهریت.

ئەو هینده جوانه، هینده ژیره، به ژیرییه کهی هینده نازداره،

بهو پاکی و چاکییهی نائومییدی هه بۆ منی هه ژاره.

ئەو سویندی له ئەوین خوار دووه و بهو پهیمانە؛

من به مردوویی دهریم، تا ئەوهت بۆ بکه م رهوانه.

بیتفولین: به گوئی من بکه و له بیره خۆتی به رهوه.

رۆمیی: ئادهی فیرم بکه چۆن چۆنی له بیر خۆمی ببه مه وه!

بیتفولین: به وهی چاوانت به ره لا بکهیت؛

جوانانی دی تاقی بکه یته وه.

رۆمیی: ئەوه دهق ئەو ریگایهیه

که بیر له جوانی کاملی ئەو بکه مه وه.

(*) خواوهندی خوشه ویستییه له لایهن یونانییه کان و به شیوهی مندا لکی بالداری چاوبه سترای

تیروکه وان له دهسته و به کویری تیر له دلی دلداران ده گریت.

(**) خواوهندی راوشکاره له لای رۆمانه کان و هیمای پاکیتییه.

These happy masks that kiss fair ladies' brows,
Being black, puts us in mind they hide the fair;
He that is stricken blind cannot forget
The precious treasure of his eyesight lost.
Show me a mistress that is passing fair,
What doth her beauty serve but as a note
Where I may read who pass'd that passing fair?
Farewell: thou canst not teach me to forget.
Benvolio: I'll pay that doctrine, or else die in debt.
[Exeunt.]

ئەو روپۆشە خەنيانەى كە نىوچەوانى خانمە جوانەكان رادەمووسن،
رەشىتيان بىرمان دىننەوہ كە چ جوانىيەكمان لى دەشارنەوہ.
ئەوہى كە كويز دەبىت لە دەستى ناىەت
گەنجىنە هېژايەكەى بينابى لە بىر بچىت.
خانمىكەم پى نىشانده كە يەگجار جوان و نازدارە.
جوانىيەكەى بە چى دەچىت، مەگەر بىتتە پەراويز
بۆ بەبىرھاتنەوہى ئەو جوانىيە نازدارە؟
خوا حافىز؛ تۆ ناتوانىت فىرم بکەيت لەبىر خۆمى بىمەوہ.
بىنقولىۆ: دەبى ئەو بروايەت پى بسەلمىنم، دەنا با بە قەرزارى سەر بنىمەوہ.
(دەرۆن)

Scene II.

The Same.

[Enter Capulet, Paris, and the Clown, Capulet's Servant.]

Capulet: But Montague is bound as well as I,
In penalty alike; and 'tis not hard, I think,
For men so old as we to keep the peace.
Paris: Of honourable reckoning are you both;
And pity 'tis you lived at odds so long.
But now, my lord, what say you to my suit?

Capulet: But saying o'er what I have said before:
My child is yet a stranger in the world,
She hath not seen the change of fourteen years;
Let two more summers wither in their pride
Ere we may think her ripe to be a bride.

Paris: Younger than she are happy mothers made.

Capulet: And too soon marred are those so early made.
The earth hath swallowed all my hopes but she,
She is the hopeful lady of my earth.
But woo her, gentle Paris, get her heart,
My will to her consent is but a part;
And she agreed, within her scope of choice
Lies my consent and fair according voice.

دیمه‌نی دووهم

هه‌مان جیگا

کاپولیت و پاریس و گالته‌بازیک که نۆکه‌ری (کاپولیت) ه دینه ژوور.
کاپولیت: به‌لام (مۆنتاگیۆ)ش وه‌ک من به‌رپرسیاره،
له سزاشدا وه‌کو یه‌کین و وابزانم گران نییه
بۆ پیاوانی پیری وه‌ک ئیمه‌مانان ناشتی بپاریزین.
پاریس: ئیوه هه‌ردووکتان پایه‌تان به‌رزه،

مخابن ئیوه ئه‌و ته‌مه‌نه درێژه‌تان به‌ ناکۆکی رابواردوو.
به‌لام ئیستا گه‌وره‌م، تۆ له‌باره‌ی داواکارییه‌که‌مه‌وه چی ده‌لئیت؟
کاپولیت: ته‌نیا ئه‌وه‌ت پێ ده‌لئیم که پیم گوتوویت:
مندا له‌که‌م هه‌شتا هه‌چ له‌و دنیا به‌ نازانیت؛
تا ئیستا چوارده به‌هاری به‌سه‌ر نه‌بردوو؛
لێ گه‌ر پێ باگۆلی دوو هاوینی دی بژاکینیت
به‌ر له‌وه‌ی بێر له‌وه بکه‌ینه‌وه پێگه‌ییوه‌و خۆی وه‌ک بووک بخه‌ملینیت.
پاریس: له‌و گه‌نجتر بوونه‌ته دایکی به‌خته‌وه‌ر.

کاپولیت: به‌لام به‌زوویی ده‌ژاکین ئه‌وانه‌ی زوو که‌وتوو نه‌ته به‌ر.
زه‌وی هه‌موو ئومیدیه‌کی قووتداوم جگه‌ له‌و؛
ئه‌و خانمی ئومید به‌خشی سه‌ر زه‌مینمه.
به‌لام دل‌داری له‌گه‌ڵ بکه‌ و دل‌ی راکێشه، ئه‌ی پاریسی دل‌نهرم و چاک؛
بپاری من له‌ رازیکردنی ئه‌و ته‌نیا به‌شیکه‌ نه‌ک سه‌رپاک.
هه‌ر ئه‌و په‌سندی کردو له‌ پانتایی هه‌لبژاردنی ئه‌ودا

This night I hold an old accustomed feast,
 Whereto I have invited many a guest,
 Such as I love; and you among the store,
 One more, most welcome, makes my number more.
 At my poor house look to behold this night
 Earth-treading stars that make dark heaven light.
 Such comfort as do lusty young men feel
 When well apparelled April on the heel
 Of limping winter treads, even such delight
 Among fresh female buds shall you this night
 Inherit at my house; hear all, all see,
 And like her most whose merit most shall be:
 Which, among view of many, mine, being one,
 May stand in number, though in reckoning none.
 Come, go with me. *[To the Clown, giving him a paper]*
 Go, sirrah, trudge about
 Through fair Verona; find those persons out
 Whose names are written there, and to them say,
 My house and welcome on their pleasure stay.
[Exeunt Capulet and Paris].

Clown: Find them out whose names are written here! It is written that the shoemaker should meddle with his yard and the tailor with his last, the fisher with his pencil, and the painter with his nets; but I am sent to

دهنگی په سندنکردنی من پابهندی قسه کانی نه وه له ودا .
 نه م شوه من وهک کردوومه ته خوو ناهه نگیک ده سازینم،
 گه لئ میوان بو نه وئ من به خیر ده هیتم،
 له وانه ی خو شم ده وین، تو له وانی به دلنیایی
 که سیکی زور به خیر دینریت، ژماره کانم پتر ده بن ناو هایی .
 نه مشه و له ماله هه ژاره که مدا چاوه ری بکه بو دیتن
 نه ستیره ی سهر زهوی ناسمانی تری پی روشن دادیتن .
 خوشییه کی وا که لاوانی هه وه سباز دهیچیزن و ده گهن پی
 کاتیک نیسانی پوشاک جوان پی له پاژنه ی پی
 زستانی شهل و گران دهنیت، ته نانه ت نه و به زم و شادییه
 له ناو خونچه میینه تازه کانداه مشه و ناساییه
 له ناو ماله که مدا؛ گوئ له هه مووان بگره و له هه مووان پروانه
 نه ووت خو شبویت که له هه مووان شایسته تر و جوانه :
 گهرچی به دیمه ن زور ده بینیت، هی منیش به ژماره یه کیکه له وان
 به لام له ناویان هه رگیز نییه تی هاوشان .
 وهره باپیکه وه بر وین . (کاغه زیک به گالته بازه که دهدات)
 بر و، کوره، گر بخو
 به ناو (فیرونا) ی جوان؛ نه و که سانه بدو زه وه
 که ناویان لیتره دا نووسراوه، یه ک یه که پییان رابگه یه نه
 بیته مالم و به هاتنیان خوشحالم و هه موویان به خیر به یته .
 (کاپولیت و پاریس ده ر وین)

گالته بازه که: نه وانه بدو زه وه که ناویان لیتره دا نووسراوه؟ لیتره دا نووسراوه که پیلاوساز گزه که ی بادات و جلک دروو قالبی پیلاوه که ی، ماسیگر به فلچه که ی و نیگار کیش به تو ره که ی . به لام من نیردراوم نه و که سانه بدو زه وه که لیتره دا ناویان نووسراوه، که چی هه رگیز ناتوانم نه و ناوانه بدو زه وه که

find those persons whose names are here writ, and can never find what names the writing person hath here writ. I must to the learned: [*He sees Benvolio and Romeo approaching*] in good time!

[*Enter Benvolio and Romeo.*]

Benvolio: Tut, man, one fire burns out another's burning,
One pain is lessened by another's anguish;
Turn giddy, and be holp by backward turning;
One desperate grief cures with another's languish:
Take thou some new infection to thy eye,
And the rank poison of the old will die.

Romeo: Your plantain-leaf is excellent for that.

Benvolio: For what, I pray thee?

Romeo: For your broken shin.

Benvolio: Why, Romeo, art thou mad?

Romeo: Not mad, but bound more than a madman is;

Shut up in prison, kept without my food,
Whipped and tormented and Good-e'en, good fellow.

Clown: God gi' good e'en. I pray, sir, can you read?

Romeo: Ay, mine own fortune in my misery.

Clown: Perhaps you have learned it without book:

but I pray, can you read anything you see?

Romeo: Ay, If I know the letters and the language.

Clown: Ye say honestly: rest you merry. [*He moves off*]

Romeo: Stay, fellow; I can read. [*He reads the list.*]

نووسه ره که هی لیږه نووسیویه. ده بی من بچمه لای خوینده واریک. (ئه و)

ده بېنیت بېنقوليۆ و روميۆ دین) له وهختیکی باش هاتن.

(بېنقوليۆ و روميۆ دینه ناووه)

بېنقوليۆ: هه هی قهله ندر، ئاگرېک په کتیکي دی ده خواته وه،

ژانیک به ژانیکي دی داده مرکینریت؛

که گيژ بوویت، خولخواردنی به ره واژي ميشک چاک ده کاته وه.

خه میکی ئومیدېر به درده سه ریه کی دی چار ده کریت:

تۆ دردیکی نوئی بۆ چاوت بره خستنه

ژه هری پیسی کۆن له گیانی خۆتا دره بیهینه.

روميۆ: په لکی ره کيشه ی (* تۆ بۆ ئەم درده زۆر نایابه.

بېنقوليۆ: بۆچی، تکات لئ ده که م؟

روميۆ: بۆ لاقی شکاوت.

بېنقوليۆ: چیه، روميۆ، شیتیت؟

روميۆ: شیت نیم، به لام له شیتان توندتر په لبه ست کراوم؛

له زیندان نراوم، بی خواردن و خوراک ماوم،

به قامچی شوو شوو کراوم و ئازاردراوم (** و-

ئوارت باش برادری چاکم.

(گالته بازه که دینه ناووه)

گالته بازه که: خودا ئوارت باش بکات. تکایه، گه وره م، ده زانیت بخوینیه وه؟

روميۆ: به لئ، چاره نووسی خۆم له به ده به ختیمدا.

گالته بازه که: رهنگه به بی کتیب فیتری بوویت، به لام تکام وایه، ئه ری ده توانیت ئه وه ی

ده بېنیت بېخوینیته وه؟

روميۆ: به لئ، نه گه ر پیته کان و زمانه که ی بزائم.

گالته بازه که: راست ده که ی، خوا دلت خویش بکات. (دوور ده که ویته وه).

روميۆ: بوسته، برادر؛ ده توانم بېخوینمه وه (لیسته که ده خوینیته وه).

(* جۆره گیایه کی پزیشکیه بۆ سه ر برین و کوانان به سووده.

(** له سه رده می شیکسپیردا ئەم جۆره رهفتاره له گه ل شیت ده کرا.

“Signior Martino and his wife and daughters;
 County Anselme and his beauteous sisters;
 The lady widow of Vitruvio;
 Signior Placentio and his lovely nieces;
 Mercutio and his brother Valentine;
 Mine uncle Capulet, his wife, and daughters;
 My fair niece Rosaline; Livia;
 Signior Valentio and his cousin Tybalt;
 Lucio and the lively Helena.’
 A fair assembly. whither should they come?”

Clown: Up.

Romeo: Whither? To supper?

Clown: To our house.

Romeo: Whose house?

Clown: My master's.

Romeo: Indeed I should have ask'd you that before.

Clown: Now I'll tell you without asking: my master is the great rich Capulet; and if you be not of the house of Montagues, I pray, come and crush a cup of wine. Rest you merry!

[Exit clown.]

Benvolio: At this same ancient feast of Capulet's
 Sups the fair Rosaline whom thou so loves
 With all the admired beauties of Verona.
 Go thither; and, with unattainted eye,
 Compare her face with some that I shall show,

«سینیور مارتینو و ژن و کیڑهکانی؛
 کوئتی ئەنسلیم و خوشکه جوانهکانی؛
 خاتوو فیتروویوی بیوهژن؛
 سینیور پلاسینتیو و برازا نازدارهکانی؛
 میترکیشیو و فالانتینی برای؛
 کاپولیتی مامه و ژن و کیڑهکانی،
 برازای ناسکم روزهلین و لیفیا؛
 سینیور فالانتیو و تیبالتی ناموزای؛
 لوسیو و هیلینای ژیکه لانه»
 چ کۆمه لێکی ریکوپیته. ئەری بینه کوئی؟
گالته بازهکه: سه رهوه –

رۆمیۆ: له کوئی؟ بۆ نانی شیو؟

گالته بازهکه: بۆ مالی ئیمه.

رۆمیۆ: مالی کتیه؟

گالته بازهکه: مالی خودانه کهم.

رۆمیۆ: ئەوهی راستی بیت، ده بوايه پيشتر لیتم پرسیبوايه.

گالته بازهکه: ئیستا بێ پرسین پیت ده لیم. خودانی من کاپولیتی دهوله مهندي مهزنه؛
 جا گهر ئیوه له بنه ماله ی مونتاکیو نین، تکاتان لی ده کهم وهرن و جامیک باده
 هه لدهن. خوا خوشتان بکات.

(گالته بازهکه دهروات)

بیتفولین: له هه مان ئاههنگه له میژینه که ی کاپولیتدا

روزه لینی نازدار که تو هیندهت خوش دهوی،

له گه ل هه موو جوانه دلگرهکانی (فیرونا) نانی شیو دهخوات.

بچو ئەوی و به چاویکی بی لایه نه وه بیینه،

روخساری ئەو به که سیک به راورد بکه که نیشانی توی دهدهم،

And I will make thee think thy swan a crow.

Romeo: When the devout religion of mine eye
Maintains such falsehood, then turn tears to fires;
And these, who, often drowned, could never die,
Transparent heretics, be burnt for liars!
One fairer than my love? The all-seeing sun
Ne'er saw her match since first the world begun.

Benvolio: Tut, you saw her fair, none else being by,
Herself poised with herself in either eye:
But in that crystal scales let there be weighed
Your lady's love against some other maid
That I will show you shining at this feast,
And she shall scant show well that now shows best.

Romeo: I'll go along, no such sight to be shown,
But to rejoice in splendour of my own.

[Exeunt.]

ئەوسا قازەكەت لەبەر چا وەك قەل ڕەش دەكەم.

رۆمیۆ: كاتێك ئایینی پەرستنكارانەى چاوان و دیدەم
ئەو درۆیە بگرتە خۆ، فرمیسەم دەبنە ئاگر؛
ئەوانەى كە زۆر جار خنكاون، قەت نامرن ئەو دەم،
دەبى ئەو كافرە ڕۆشنانە لەبەر درۆ بسووتین بەگەر.
كەسێكى لە یارم جوانتر؟ خۆرى سەرتاپا بین
هەرگیز هاوتاشى نەدیووە لەوەتەى دنیا كەوتۆتە جەمىن.
بەنڤۆلیۆ: پیاھ، تۆ ئەوت پى جوانە، چونكە كەسى جوانى لە تەكا نەبوو،
هەر خۆى بەتەنیا لە هەردوو چاوەكانتدا جیگەر بوو،
بەلام با لە تاي تەرازووى كریستالیندا یەكێكى دى بێتە كێشان
ئەوینى خانمەكەت لە بەرامبەر هی خانمێكى دى دابێتە مەیدان
كە من لەو ئاھەنگە نیشانى دەدەم دەدرەوشیتەو
سەختە باش بێت ئەو هی ئیستا زۆر چاك لەلات دەكەوتیتەو.

رۆمیۆ: من دێم، نەك بۆئەو هی ئەو دیمەنە ببینم
بەلكو بۆ خۆشى دیتن لە نازداریتى ئەو هی بە هی خۆمى ڕەوا دەبینم.

(دەرپۆن)

Scene III.

Room in Capulet's House.

[Enter Lady Capulet, and Nurse.]

Lady Capulet: Nurse, where's my daughter? call her forth to me.

Nurse: Now, by my maidenhead, at twelve year old, I bade her come. What, lamb! what ladybird! God forbid! Where's this girl? what, Juliet!

[Enter Juliet.]

Juliet: How now, who calls?

Nurse: Your mother.

Juliet: Madam, I am here. What is your will?

Lady Capulet: This is the matter, Nurse, give leave awhile,
We must talk in secret. [Nurse begins to leave] Nurse,
come back again;
I have remembered me, thou'st hear our counsel.
Thou knowest my daughter's of a pretty age.

Nurse: Faith, I can tell her age unto an hour.

Lady Capulet: She's not fourteen.

Nurse: I'll lay fourteen of my teeth, And yet, to my teen be it spoken, I have but four-She is not fourteen.
How long is it now to Lammas-tide?

Lady Capulet: A fortnight and odd days.

Nurse: Even or odd, of all days in the year, Come Lammas-eve at night shall she be fourteen. Susan and she, God rest all

دیهانی اسپہام

ژوریکي مالى کاپولیت

خاتوو کاپولیت و دایه ن دینه ژورور.

خاتوو کاپولیت: داده، کیژوله کهم له کوپیه؟ بوم بانگی ئیره ی بکه.

دایه ن: ئه دی، به کیژینی دوازده سالانی خوم سویند دهخوم، داوام لیتی کرد بیت. کچی، بهرخوله کهم! کچی خالخالوکه کهم! خوا ناگای لیمان بیت! ئه و کیژه له کوپیه؟ کچی، جوولیت!

(جوولیت دینه ژورور)

جوولیت: چیه؟ کی بانگم دهکات؟

دایه ن: دایکت.

جوولیت: خانم، من لیره م، چیت دهویت؟

خاتوو کاپولیت: ئه وه مه سه له که یه. ئاده ی داده، که میک به ته نیا جیمان بهیله؛

دهبی ئیمه به دزی بدوین. (دایه نه که دهست به پریشتن دهکات)

داده، ئا به بیرم هاته وه، دهبی تو گویت له قسه کانم بیت.

تو هر له مندالییه وه کیژه کهم ده ناسیت.

دایه ن: به دلنیا ییه وه، من ده توانم ته مه نی به کاتر میتر بژمیرم.

خاتوو کاپولیت: هیشتا نه بوته چوارده.

دایه ن: به چوارده دگانم گره و ده کهم - گهرچی به داخه وه دهبی بیلیم هر له ده

سالیه وه چواری ماون - ئه و نه بوته چوارده. چهندی ماوه بو جه ژنی دروینه ی یه کی ئاب؟

خاتوو کاپولیت: چوارده روژ و چهند تاک و لوکتیک.

دایه ن: روژانی سال چ تاک بیت و چ لوک،

گرنگ ئه وه یه که جه ژنی دروینه ی یه کی ئاب دیت ده بیته چوارده.

Christian souls! Were of an age: well, Susan is with God; She was too good

for me: but, as I said, on Lammas-eve at night shall she be fourteen; That shall she, marry; I remember it well. 'Tis since the earthquake now eleven years; And she was wean'd, I never shall forget it,

of all the days of the year, upon that day: For I had then laid wormwood to my dug, sitting in the sun under the dove-house wall; My lord and you were then at Mantua: Nay, I do bear a brain: but, as I said, when it did taste the wormwood on the nipple of my dug and felt it bitter, pretty fool, to see it tetchy, and fall out with the dug! Shake, quoth the dove-house. 'Twas no need, It row, to bid me trudge. and since that time it is eleven years; For then she could stand alone; nay, by the rood She could have run and waddled all about-for even the day before, she broke her brow: and then my husband, God be with his soul! 'A was a merry man, took up the child. 'Yea,' quoth he, 'dost thou fall upon thy face? Thou wilt fall backward when thou hast more wit; Wilt thou not, Jule?' and, by my holiday, the pretty wretch left crying, and said 'Ay.' To see now how a jest shall come about! I warrant, and I should live a thousand years, I never should forget it; 'Wilt thou not, Jule?' quoth he;

And, pretty fool, it stinted, and said 'Ay.'

Lady Capulet: Enough of this; I pray thee hold thy peace.

Nurse: Yes, madam; yet I cannot choose but laugh. To think it should leave crying, and say 'Ay:' and yet, I warrant, it had upon its brow a bump as big as a young cockerel's stone- a parlous knock; and it cried bitterly. 'Yea,' quoth my husband, 'fall'st upon thy face? Thou wilt fall backward when thou com'st to age; Wilt thou not, Jule?' It stinted, and said 'Ay.'

ئەو و سوژان - خوا له هه موو مه سيحييه كه خوښ بيت - هاوژا بوون. ئى، سوژان وا خوا برديه وه؛ ئەو زۆر له وه باشتر بوو بۆ من بمينيت. به لام وهك گوتم، له شەوى جەژنى درويندا ئەو دەبیتە چوارده؛ بە ئى، به مەريەم، من ئەوهم چاك له بیره. له وهتى بوومه له زهكه وه تا ئيمرۆ دهكاتە يازده سال و ئەو پۆژ بوو ئەو له مەمك كرابۆوه - من هەرگيز ئەو پۆژه له بىر ناكەم - له باقىمه ندى پۆژانى سال. لهو پۆژەدا، چونكه ئەو پۆژه من ئاوگى رووهكى خاوم له مەمك دابوو، له بن ديوارى لىسى كووتران له بهر پۆژى دانىشتبووم. ئەوسا تۆو خودان له (مانتوا) بوون - نهخىر، من ميشكم ههيه! به لام وهكو گوتم، كاتيك تامى ئاوگى خاوى له چىچيلهى مەمك كرد و تالايه تىيه كهى چهشت، زۆر سهير بوو بتديبا چون غەزرى و مەمكه كهى يه كسهر بهردا! «شريفه» له لىسى كووتران ههلسا، پىويستم به وه نه بوو به شل و خاوى هه لىم. له ههنگيه وه تا ئىستا يازده ساله و چونكه ئەوسا دهيتوانى ههلسيته وه؛ نهخىر، سويند به خاچ، دهيتوانى تاتى تاتى بكات و ليره و له وى رابكات، چونكه ته نانهت پۆژى پيشتر نيوچه وانى شكابوو و ئەوسا ميترده كهم - خوا لىى خوښ بيت - ئەو پياويكى قسه خوښ بوو - مندا له كهى هه لگرته وه. ئەو گوتى «به سهر دهمدا كه وتيت؛ ها؟ تۆ كه عه قلت زىتر ده بيت به سهر پشتا ده كه ويت، وانىيه جولى؟» جا سويند به داىكى پيرۆز، ئەو جندۆكه نازداره له گريان كرىبۆوه و گوتى «ئا». ئىستا پروانه چون ئەو گالتهيه به راست ده كه پريت! من راست ده لىم و ئەگەر هه زار سالىش بزىم، ئەوهم هەرگيز له بىر ناچيته وه، ئەو گوتى: «وانىيه، جولى؟» زۆر سهير بوو كرىبۆوه و گوتى «ئا».

خاتوو كاپوليت: به سه، تكايه، بيدهنگ به.

دايهن: باشه، خانم؛ كه چى من له پىكه نين پترم له دهست نايه كه بىر له وه ده كه مه وه ههركه ده گرياو هاوارى ده كرد «ئا»؛ هه رچه نده دلنباشم كه نيوچه وانى به قه د گونه كه له شىريكى باركه ئەستور ببوو - خراب به رببۆوه - كه چى به تالى هاوارى ده كرد «ئا»، ميترده كه م ده يگوت «به سهر دهمتا ده كه ويت؟ تۆ كه گه و ره ده بيت به پشتا ده كه ويت، وانىيه، جولى؟» جا كرىبۆوه و هاوارى كرد «ئا».

Juliet: And stint thou too, I pray thee, nurse, say I.

Nurse: Peace, I have done. God mark thee to his grace! thou wast the prettiest babe that e'er I nursed: And I might live to see thee married once, I have my wish.

Lady Capulet: Marry, that "marry" is the very theme I came to talk of. Tell me, daughter Juliet, How stands your disposition to be married?

Juliet: It is an honour that I dream not of.

Nurse: An honour! Were not I thine only nurse, I would say thou hadst suck'd wisdom from thy teat.

Lady Capulet: Well, think of marriage now: younger than you, Here in Verona, ladies of esteem, Are made already mothers: by my count I was your mother much upon these years That you are now a maid. Thus, then, in brief; The valiant Paris seeks you for his love.

Nurse: A man, young lady! Lady, such a man As all the world why he's a man of wax.

Lady Capulet: Verona's summer hath not such a flower.

Nurse: Nay, he's a flower, in faith, a very flower.

Lady Capulet: What say you? can you love the gentleman?

This night you shall behold him at our feast;
Read o'er the volume of young Paris' face,
And find delight writ there with beauty's pen;
Examine every married lineament,
And see how one another lends content;

جولیت: دادە، منیش دەلێم تکایە تۆش بیپرەوه.

دایەن: هیمن بەرەوه، وا کەر بوومیمەوه. خوا چاوی لیت بیت، تۆ جوانترین ساوا بوویت که من شیرم پێ دایت. هیوادارم بژیم و بتبینم مێرد بکهیت.

خاتوو کاپولیت: مێرد کردن، هەر بۆ ئەو «مێرد کردنەیه» من هاتووم لێیهوه بدویم. پێم بلێ، جولیتی کیژم، رات چییە بەرامبەر بەمێرد کردن؟

جولیت: ئەوه سەر بەرزیه که که من خەونی پێوه نابینم.

دایەن: سەر بەرزیه! ئەگەر من بەتەنیا دایەنی تۆ نەبوومایە.

دەمگوت تۆ ژیریتیت لە چیچیلەیهی ئەو مەمکەوه مژتووه.

خاتوو کاپولیت: باشە، ئیستا بیر لە مێردکردن بکەرەوه.

لێرە لە (فیرۆنا) خانمانی دیار و بەناوبانگی لە تۆ گەنجتر

لە مێژە بوونەتە دایک. که بوومه دایکت

بەحیسایی خۆم پێک لەو تەمەنەدا بووم

که چی ئیستا تۆ هەر کچیت. کهواتە بەکورتی

پاریسی جوامیر بەدواتەوهیه بۆ خۆشه‌ویستی.

دایەن: خانمی گەنج، چ پیاویکە! خانمەکه‌م، ئەو پیاویکە لە هەموو دنیا...

وای، پیاویکە لە جوانیدا هاوتای نییه!

خاتوو کاپولیت: هاوینی (فیرۆنا) گۆلی وای بەخۆوه نەدیوه.

دایەن: نەخێر، گۆلە گۆل، بەراستی خۆی گۆلە.

خاتوو کاپولیت: چ دەلێیت؟ دەتوانیت ئەو جوامیرتەت خۆش بویت؟

ئەمشەو لە ئاھەنگەکه‌ماندا دەیبینیت.

لە بەرگی روخساری پاریسی گەنج بخوینەوه

خۆشیی بدۆزەرەوه که بەپینووسی جوانی تێیدا نووسراوه؛

لە هەموو کۆکی و تەبایی روخساری بروانە

بیبینە چۆن هەر ناوەرۆکەکه‌ی واتا بەخشی ئەوی ترە بیزانە؛

And what obscured in this fair volume lies
 Find written in the margent of his eyes.
 This precious book of love, this unbound lover,
 To beautify him, only lacks a cover:
 The fish lives in the sea; and 'tis much pride
 For fair without the fair within to hide:
 That book in many's eyes doth share the glory,
 That in gold clasps locks in the golden story;
 So shall you share all that he doth possess,
 By having him, making yourself no less.

Nurse: No less? Nay, bigger; women grow by men.

Lady Capulet: Speak briefly: can you like of Paris' love?

Juliet: I'll look to like, if looking liking move:

But no more deep will I endart mine eye
 Than your consent gives strength to make it fly.

[Enter a Servant.]

Servant: Madam, the guests are come, supper served up, you called,
 my young lady asked for, the Nurse cursed in the pantry,
 and everything in extremity. I must hence to wait;
 I beseech you, follow straight.

Lady Capulet: We follow thee. [Exit Servant.]

Juliet, the county stays.

Nurse: Go, girl, seek happy nights to happy days.

[Exeunt.]

هه رچيپه کيش له و بهرگ و قهواردا راز و پنهانه
 له په راویزی چاوه کانی نووسراوه و پيشانه.
 ئەم کتیبه پر به هایدی ئەوین، ئەو دلداره راونه کراوه
 تا جوانتر بیت، له چی کهم نییه، بهرگیکی ناتواوه.
 ماسی له دهريادا ده ژیت؛ مایه ی سه به رزییه کی ته واوه
 بهرگی جوان، ناوه رۆکی جوانی له ناوه خۆی هه شارداوه.
 ئەو کتیبه، به لای زوراندا، وایه که ناوه زوونه ی زیږی
 سه به رزه به وهی چیرۆکی زیږین کلیل ده دات چ سه ر و چ ژیری.
 جا تۆش هاوبهش ده بیت له هه رچيپه کی ئەو خاوه نداره
 به بوونی ئەو نزمتر نابیته وه له م پایه و ئاسته دیاره.
دایه ن: نزمتر نا؟ نه خیر، مه زنترا! ژنان به پیاوان پی ده گن.

خاتوو کاپولیت: به کورتی بیلئ: ده توانی خۆشه و یستی پاریس په سندن بکهیت؟

جوولیت: ته ماشای ده کهم تا خۆشم ده ویت، گه ته ماشا خۆشه و یستی بخولقینیت

به لام تیری چاوم قوولتر له ودا ناچه قینم

له وهی رازی بوونت ریم بدات و بیسمینم.

(گالته بازه که دیته ناوه وه)

گالته بازه که: خانمه کهم، میوانه کان هاتوون، نانی شتیوان نامادهیه، بانگی تۆ ده کهن

و له باره ی خانمه گه نه که شم پرسیار ده کهن، ته یان له ژووری قاپ و

قاچاغدا نه فرین ده کهن، هه موو شتیک پیویستی به ده ستویردییه. جا من ده بی

خه ریک بم. تکاتان لی ده کهم به کسه ر به دوامدا وهرن.

خاتوو کاپولیت: وا به دواتدا دین. جوولیت، کۆنت پاریس چاوه پروانته.

دایه ن: کیژی، برۆ خۆشی شه وان برۆ خۆشی رۆژان په یدا بکه.

(ده رۆن)

Scene IV

Outside Capulet's house

[Enter torchbearers followed by Romeo, Mercutio, Benvolio, and five or six other Masked men;

Romeo: What, shall this speech be spoke for our excuse,
Or shall we on without apology?

Benvolio: The date is out of such prolixity:
We'll have no Cupid hoodwinked with a scarf,
Bearing a Tartar's painted bow of lath,
Scaring the ladies like a crow-keeper;
Nor no without-book prologue, faintly spoke
After the prompter, for our entrance:
But, let them measure us by what they will,
We'll measure them a measure, and be gone.

Romeo: Give me a torch, I am not for this ambling;
Being but heavy, I will bear the light.

Mercutio: Nay, gentle Romeo, we must have you dance.

Romeo: Not I, believe me: you have dancing shoes,
With nimble soles; I have a soul of lead
So stakes me to the ground I cannot move.

Mercutio: You are a lover; borrow Cupid's wings,
And soar with them above a common bound.

دیمه‌نی چوارهم

له دهره‌وه‌ی مائی کاپولیت

مه‌شخه‌ل هه‌لگر دین، رۆمیۆ و میترکیوشیۆ و بینقۆلیۆ و
پینچ شه‌ش پیاوی ده‌مامکداری دیکه‌یان به‌دواوه‌یه.

رۆمیۆ: ئه‌ری به‌قسه‌یه‌ک داوای لیبووردن بکه‌ین

یان به‌بی پۆزش بچینه ناوه‌وه؟

بینقۆلیۆ: باوی پۆزش هینانه‌وه‌ی دریتز نه‌ماوه:

ئیمه هیچ (کیوپیید)ی چاو به‌ده‌سمال به‌ستراوه‌مان نییه،

که که‌وانیکی دارینی بۆیه کراوی ته‌ته‌رانی هه‌لگرتیبیت،

وه‌ک پاسکه‌ری قه‌لی ناو ده‌غلان زراوی کیژان ببات؛

هه‌روا هیچ پیشگوتاریکی له‌به‌ریشمان نییه، به‌نزمی دوا به‌دواوی

قسه‌فیرکه‌ر بلتته‌وه تا بچینه ناو دیمه‌نه‌که‌وه.

ده‌لیگه‌ری حه‌زیان له‌چ پێودانگیکه‌ با به‌وه هه‌لمان سه‌نگین،

ئیمه به‌ده‌م رۆیشتنه‌وه چۆپییه‌ک ده‌که‌ین و ده‌رۆین.

رۆمیۆ: مه‌شخه‌لێکم پێ بدهن: من حه‌ز له‌و چۆپییه‌ ناکه‌م؛

چونکه‌ دلم تاره، با من رۆناکییه‌که‌ هه‌لگرم.

میترکیوشیۆ: نه‌خیر، رۆمیۆی دنه‌رم، ده‌بی سه‌مامان بۆ بکه‌یت.

رۆمیۆ: باوه‌رم پێ بکه‌ن، من نا. ئیوه پیتاوی سه‌ماتان له‌به‌ره

بن سه‌وله‌کانیشتان سووکن: من رۆحیکم هه‌یه له‌ مس

وا به‌زه‌وییه‌وه‌م ده‌نووسینیت که‌ نه‌توانم بجوولیمه‌وه.

میترکیوشیۆ: تۆ عاشقیت: باله‌کانی (کیوپیید) بۆخۆت بخوازه‌وه

به‌وان به‌سه‌ر سنووره ئاساییه‌که‌نه‌وه خول بخۆ.

Romeo: I am too sore emperced with his shaft
To soar with his light feathers; and so bound,
I cannot bound a pitch above dull woe.
Under love's heavy burden do I sink.

Mercutio: And, to sink in it, should you burden love-
Too great oppression for a tender thing.

Romeo: Is love a tender thing? It is too rough,
Too rude, too boisterous; and it pricks like thorn.

Mercutio: If love be rough with you, be rough with love;
Prick love for pricking, and you beat love down.
Give me a case to put my visage in:
A visor for a visor! what care I
What curious eye doth quote deformities?
Here are the beetle-brows shall blush for me.
[He puts on a mask.]

Benvolio: Come, knock and enter; and no sooner in
But every man betake him to his legs.

Romeo: A torch for me: let wantons, light of heart,
Tickle the senseless rushes with their heels,
For I am proverb'd with a grandsire phrase:
I'll be a candle-holder and look on,
The game was ne'er so fair, and I am dun.

Mercutio: Tut, dun's the mouse, the constable's own word:
If thou art dun, we'll draw thee from the mire
Or, save your reverence love, wherein thou stick'st
Up to the ears. Come, we burn daylight, ho.

رۆميو: من به تيرى نئو ناخ سمر او و يه گجار بريندارم

که نه توانم به پهړه سووکه کانی بخوليمه وه؛ واش په ليه ست کراوم
که نه توانم له سهر ته پله سهرى خه ميکى ته پ بهرتر بيمه وه.

وا له ژير بارى گرانى نئوين نهم ليوه ديت.

ميركيوشين: جا گهر له ناو نئويندا نقوم ببیت، تو بارى نئو گران دهکەيت -
نئوهش زولميکى گهره يه له شتيکى وا ناسکى دهکەيت.

رۆميو: نئرى نئوين شتيکى ناسکه؟ نئو يه گجار رهقه،

يه گجار وشک و درنده و کيوپيه، ده لئى درکه له مروث دهچه قيت.

ميركيوشين: نئگهر نئوين له گه لئ رهقه، تو ش له گه لئ رهق به؛

تئى بچه قينه له بهر تئى چه قاننده کهى، بهمه به سهر يا زال دهبيت.

دهمامکيکم بدهرى تا روخسارمى تيدا وهشارم؛

دهمامکيک بئ روخسارى دهمامکاوى! باکم به چييه

چ چاويک سهيرى روخسارى شيواوم دهکات؟

نئوه تانى بروى قالونچه که بوم سوور دهچيته وه.

(دهمامکيک دهپوشيت)

بينفولين: وهره: له دهرگا بدهو بچوره ژور؛ ههر چووينه ناوه وه

هه مو يه کيک ده بى پاکانى بکونه سهما.

رۆميو: مه شخه ليکم بدهنى: با گالته کاره دل بئى خه مه کان

به پاژنه کانينان ختووکهى زه لى وشكى بئى هه ست بدن،

به لام من وا دهکهم که وهک په ننده کونه که دهيليت:

من ده بيمه موم هه لگرو سهيرتان دهکهم.

قوت گه مه که وا خو ش نه بووه و منيش دلته نگ و په نگ ته لخم.

ميركيوشين: پفا، به قسه ي نئفسه ران مشکول ته لئه؛

نئگهر نئسپى ته لخت و له قور چه قيويت، نئيمه دهرت دهکيشين،

يان ليم مه گره نئگهر بليم تا بناگويت له خو شه ويستيدا

چه قيويت. ناده وهرن، نئيمه روژه که دهسووتينين.

Romeo: Nay, that's not so.

Mercutio: I mean, sir, in delay

We waste our lights in vain, like lamps by day.

Take our good meaning, for our judgment sits

Five times in that, ere once in our fine wits.

Romeo: And we mean well, in going to this mask;

But 'tis no wit to go.

Mercutio: Why, may one ask?

Romeo: I dreamt a dream to-night.

Mercutio: And so did I.

Romeo: Well, what was yours?

Mercutio: That dreamers often lie.

Romeo: In bed asleep, while they do dream things true.

Mercutio: O, then, I see Queen Mab hath been with you.

She is the fairies' midwife; and she comes

In shape no bigger than an agate-stone

On the fore-finger of an alderman,

Drawn with a team of little atomi

Athwart men's noses as they lie asleep.

Her waggon-spokes made of long spinners' legs;

The cover, of the wings of grasshoppers;

The traces, of the smallest spider- web;

The collars, of the moonshine's watery beams;

Her whip of cricket's bone; the lash of film;

رۆميو: نه خيتر، وا نيبه.

ميركيوشيڤ: مه به ستم وايه، گه ورهم، بهو خوځنخاندنه مان

بيهووده رووناكيبه كانمان ده چوپنين وهك پيكردني رووناكي رډژان.

مانا راسته كانمان وهرگره، چونكه دهركه وتني تيگه يشتني راست و په وانمان

دهكاته پينچ هيندهي مانا شار او هكاني ژيري چاكان.

رۆميو: نيازمان پاكه له چوونه نهو ناههنگه ده مامكيوشه،

گهرچي هيچ ژيري به كيشي تيدانيبه بچين.

ميركيوشيڤ: ده كړي بپرسين، له بهر چي؟

رۆميو: نه مشه و خه ونېكم بيني.

ميركيوشيڤ: منيش هه روا.

رۆميو: باشه، چيت بيني؟

ميركيوشيڤ: نه وه بوو كه خه ونينان زورچار درو دهكهن.

رۆميو: كه به خه وتوويي له ناو نوپندان، خه ونې شتي راست ده بينن.

ميركيوشيڤ: نه، كه واته (شاژنه ماب) (*) له گه لتا بوو.

بينفولډ: (شاژنه ماب)؟ نهو كتيه؟

ميركيوشيڤ: نهو ماماني په ريبانه و به جوړيک ديت كه له نقيمتيكي

ناقيني په نجهي دريژي فه رمانزه وايه كه گه وره تر نيبه،

كومه ليك بوونه وهرژكه راي ده كيشن و

له خه ودا به سهر لووتي مروفا راده برييت.

ته لي پيچكه ي گاليسكه كه ي له لاقې دريژي داپيروچكانه،

سه رپوشه كه ي له بالي كلويان،

جله وه كه ي له ته ونې وردترين جالجالو كه يه،

پانگويه كه ي له تريفه ي تاويني مانگه،

قامچيبه كه ي له نيسكي جرجريه يه و، سيرمه كه ي نارمووشي ته ونانه،

(*) شاژنه ماب: ناوي شاژنيكي په ريبانه.

Her waggoner a small grey-coated gnat,
 Not half so big as a round little worm
 Pricked from the lazy finger of a maid.
 Her chariot is an empty hazel-nut,
 Made by the joiner- squirrel or old grub,
 Time out o' mind the fairies' coachmakers.
 And in this state she gallops night by night
 Through lovers' brains, and then they dream of love;
 O'er courtiers' knees, that dream on curtsies straight;
 O'er lawyers' fingers, who straight dream on fees;
 O'er ladies' lips, who straight on kisses dream,
 Which oft the angry Mab with blisters plagues,
 Because their breaths with sweetmeats tainted are:
 Sometime she gallops o'er a courtier's nose,
 And then dreams he of smelling out a suit;
 And sometime comes she with a tithe-pig's tail,
 Tickling a parson's nose as 'a lies asleep,
 Then dreams he of another benefice:
 Sometime she driveth o'er a soldier's neck,
 And then dreams he of cutting foreign throats,
 Of breaches, ambuscadoes, Spanish blades,
 Of healths five fathom deep; and then anon
 Drums in his ear, at which he starts and wakes;
 And, being thus frightened, swears a prayer or two,
 And sleeps again. This is that very Mab

گالیسکه وانه که ی پیشکۆکه یه کی بهرگ بۆریله یه،
 نیو ئەوهنده ی کرمۆکه یه کی خرکه لانه نابیت
 که له ژێر په نجه ی ته مبه لێ خانمیک دهره یترابیت.
 گالیسکه که ی قه پیلکی بۆشی بوندوقه،
 که سمۆره ی داره وان یان کرمی ناوکه خۆره کلۆری کردبیت،
 ئەوان زۆر له میژه گالیسکه دروستکهرن.
 شهو له دوا ی شهو ئەو ئاوا به ناو میشکی دلداراندا
 چوارپه له دهکات و ئەوانیش خهون به خۆشه ویستییه وه دهبین؛
 دیته سه ره ئەژنۆی دهر باروانان و خهون به خۆدانواندنه وه دهبین؛
 دیته سه ره په نجه ی پارێزه ران و یه کسه ره خهون به کرێوه دهبین؛
 دیته سه ره لێوی خانمان و یه کسه ره خهون به ماچه وه دهبین،
 که (ماب) ی تووره به تامیسکه گرفتاریان دهکات
 چونکه دهیانه وی هه ناسه ی بۆگه نیان به بۆنی خۆش بشارنه وه.
 جار وایه به سه ره که پووی دهر بارواندا چوارنال له دهکات
 ئەو له خهونیدا بۆنی سکا لایه کی چه ره دهکات؛
 جاریش وایه به خۆ و به (به رازانه) که یه وه وه ژوور ده که ویت و
 لووتی مام قه شه ختوکه ده دات هه ره که له خه ودا یه،
 ئینجا ئەو خهون به به خشیشیکی دیکه وه ده بینیت؛
 هیندیک جاریش ئەو به سه ره گه رده نی سه ربازیکه وه ری دهکات،
 ئەوسا ئەو خهون به په راندنی ملی بیگانانه وه،
 به شکاندنی ریزه کانیان، بۆسه نانه وه و شمشیری ئیسپانی،
 به نۆشکردن له جامی پینج به ژن قوول ده بینیت، جا له نا کاو
 خۆی ده کو تیتته ناو گوپی و به وه راده چه نیت و واگا دیتته وه،
 جا که وا ترسا وه، نوێژیک یان دووان دهکات و
 دیسان ده خه ویتته وه. ئەوه هه مان ئەو (ماب) هیه

That plaits the manes of horses in the night;
 And bakes the elf-locks in foul sluttish hairs,
 Which, once untangled, much misfortune bodes:
 This is the hag, when maids lie on their backs,
 That presses them, and learns them first to bear,
 Making them women of good carriage:
 This is she-

Romeo: Peace, peace, Mercutio, peace!

Thou talk'st of nothing.

Mercutio: True, I talk of dreams,

Which are the children of an idle brain,
 Begot of nothing but vain fantasy,
 Which is as thin of substance as the air,
 And more inconstant than the wind, who woos
 Even now the frozen bosom of the north,
 And, being anger'd, puffs away from thence,
 Turning his face to the dew-dropping south.

Benvolio: This wind you talk of blows us from ourselves:

Supper is done, and we shall come too late.

Romeo: I fear, too early: for my mind misgives

Some consequence, yet hanging in the stars,
 Shall bitterly begin his fearful date
 With this night's revels; and expire the term
 Of a despised life, closed in my breast,
 By some vile forfeit of untimely death:

که شهوان یالی ئەسپان دەهۆنیتەوه،
 گریژی ئەجندانە لە پرچی سۆزانییە پیسەکان دەدات،
 ھەر بکرینەوه بەدبەختی گەورەیان لی دەکەوینتەوه؛
 ئەوه ئەو پیریژنە قۆتەرەیه کاتیک خانمان لە سەر پشت درێژ دەبن،
 لەسەریان پال دەداتەوه و فیریان دەکات چۆن ھەلی بگرن و
 دەیانکاتە ئافرەتی بارھەلگری چاک؛
 ئەو ئەوهیە-

رۆمیۆ: بەسە، بەس، مێرکیوشیۆ بەسە

تۆ قسەیی پووچ دەکەیت.

مێرکیوشیۆ: راست دەکەیت، من باسی خەون دەکەم

کە زادەیی مێشکی بی کارن،

لە هیچەوه پەیدان جگە لە ھەمبەستیی پووچەل و

کەرەستەکەیی ھیندەیی با تەنکە،

کەچی لە رەشەبا خۆگرتەر، کە تەنانەت ئیستا

خۆی لە سینەیی بەستووی باکوور دەباتە پیش و

تووڕە بکریت لەوێوە ھەلەدەکاتەوه و

روو وەر دەگێریتەوه بەرھو باشووری شەونم پڕژین.

بێنفۆلیۆ: ئەو رەشەبایەیی دەبێتیت لە مەبەستەکانمان دوورمان دەخاتەوه.

وا نانی شیوان ئامادەیی و ئیمەش زۆر بەدرەنگەوه ھاتووین.

رۆمیۆ: دەترسم، زۆر زوو ھاتبین؛ چونکە مێشکم خورپەیی خراپ دەکات

لەبارەیی ھەندێ سەرەنجامەوه کە ھیشتاش بە ئەستێرانەوه ئاویزانە،

ژوانە ترسناکەکەیی مێشکم لەگەڵ بەدمەستی ئەمشەو

بەتالی دەست پی دەکات و

ماوەیی ژیانیکی ریسواکراو کە لەناو سینەمدا بەندکراو

بەچەشنە قەرەبوویکی خراپی مەرگی ناوخت بەکۆتا دینیت:

But He that hath the steerage of my course
Direct my sail! On, lusty gentlemen!

Benvolio: Strike, drum.

[Exeunt.]

به لام به لکو ئه و خودایه ی که ناراسته کردنی ریترهومی له دستدایه
چارۆکه ی که شتییه که م ناراسته بکات. دهی ، پیوانی که یفباز! دهی -
بینفولیو: بیکوته، ته پلکوت، بیکوته.

(دهرۆن)

Scene V

The Hall in Capulet's House.

Enter Romeo and the other Maskers and stand at one side of the stage. Enter two Servants.

1 Servant: Where's Potpan, that he helps not to take away?

He shift a trencher? he scrape a trencher?

2 Servant: When good manners shall lie all in one or two men's hands, and they unwashed too, 'tis a foul thing.

1 Servant: Away with the join-stools, remove the court-cupboard, look to the plate! Good thou, save me a piece of marchpane; and as thou loves me, let the porter let in Susan Grindstone and Nell. [*He calls*] Antony! and Potpan!
[*Enter the servants, Antong and Potpan.*]

Antony: Ay, boy, ready.

1 Servant: You are looked for and called for, asked for and sought for in the great chamber.

Potpan: We cannot be here and there too. Cheerly, boys; be brisk awhile, and the longer liver take all.

[*Exeunt servants.*]

Enter Lord and Lady Capulet, Juliet, Tybalt, Nurse, The Guests and Musicians at one side of the stage, meeting the maskers who are at the other side.

دېھننى پېنجهام

ھۆلى مالى كاپوليت

رۆميو ۋ دەمامكارەكانى دى دېنە ناوہوہو لە لايەكى

تەختەى شانۆ دەوہستن. دوو نۆكەر دېن.

يەكەم نۆكەر: كوانى (پۆتپان) (*), با لە لابرەنى ئەو قاپانە يارمەتيم بەدات؟ ئەرى ئەو

ئەم خوانچەيە لا دەبات؟ ئەرى ئەو ئەم خوانچەيە پاك دەكاتەوہ؟

دوہم نۆكەر: ئەگەر گشت رەفتارچاكى لە دەستى يەك پياو يان دوو پياو

كۆبوونەوہ و ئەوانيش دەست پيس بوون، ئەوہ يەكجار خراپە.

يەكەم نۆكەر: ئەو كورسييە جومگەدارانە لايە، ئەو ھەرزالەو تەروالانە وە لا بنى،

ئاگات لە قاپ و ئامانەكان بېت. برادەرە چاكەكەم، پارچەيەك لەوزينەم بۆ

ھەلگرە چونكە تۆ منت خۆش دەوېت، با دەرگاوان رى بە (سوزان گرېندستون)

و (نيل) بەدات بېنە ژوور. (بانگ دەكات) ھۆ ئەنتۆنى و پۆتپان، ھۆ!

(ھەردو نۆكەر، ئەنتۆنى و پۆتپان دېنە ژوور)

ئەنتۆنى: بەلى، ئەوہ منم، ئامادەم.

يەكەم نۆكەر: ئەوان بەدواتدا دەگەرېن و داوات دەكەن و لىت دەپرسن و تۆيان لە

ژوورە گەرەكەوہ دەوېت.

پۆتپان: ناكرى ئيمە ليرەو لەوېش بېن، برادەران، دلخۆش بىن، بريك گورج بىن! ئەوہى

پتر دەژىت ھەموو بۆ ئەو دەبېت.

(نۆكەرەكان دەپۆن) (كاپوليت و ژنەكەى و جووليت و تيبالت و داينە و

مياوانەكان و موسيقاتژنەكان لە لايەكى تەختەى شانۆ دەوہستن لە بەرامبەر

دەمامكارەكان كە لەوسەرى ديكەى شانۆوہ وەستاون.)

(* پۆتپان: بەئىنگليزى واتە (قەپانى مەنجەل).

Capulet: Welcome, gentlemen! ladies that have their toes

Unplagued with corns will have a bout with you.

Ah ha, my mistresses! which of you all

Will now deny to dance? She that makes dainty,

She, I'll swear hath corns; am I come near you now?

Welcome, gentlemen! I have seen the day

That I have worn a visor; and could tell

A whispering tale in a fair lady's ear,

Such as would please; 'tis gone, 'tis gone, 'tis gone:

You are welcome, gentlemen! Come, musicians, play.

[Music plays, and they dance.]

A hall a hall! give room! and foot it, girls.

[To the servants] More light, you knaves; and turn the

tables up,

And quench the fire, the room is grown too hot.

[To himself] Ah, sirrah, this unlook'd-for sport comes well.

[To his cousin] Nay, sit, nay, sit, good cousin Capulet;

For you and I are past our dancing days;

How long is't now since last yourself and I

Were in a mask?

Cousin: By'r Lady, thirty years.

Capulet: What, man! 'tis not so much, 'tis not so much:

'Tis since the nuptial of Lucentio-

Come Pentecost as quickly as it will-

Some five-and-twenty years; and then we masked.

کاپولیت: به خیر بین، جوامیران. ئەو خانمانەى پەنجەى پێیان

میخه کهى لى نه هاتوو پىچىک سه ماتان له گه ل ده کهن.

ئه هاهى خانمان! ئیستا کى له ئیوه

سه ما کردن رەت ده کاته وه؟ ئەوهى نارازىيه

من سویند دهخۆم میخه کداره. ئەرى نیشانم پىکا؟

به خیر بین، جوامیران. رۆژانى وام رابواردوو

که وهک ئیوه ده مامکم پۆشیوه تا چیرۆکیکی به چرپه

به گوپی خانمیکی نازدار بچرپینم

که دلخۆشى بکات. رابردن، رابردن، ئەو کاتانه.

جوامیران، به خیر هاتن. وهرن مۆسیقاژهنان په نجه کانتان بله ریننه وه!

(مۆسیقاژهنه کان مۆسیقا لى ددهن و ئەوان سه ما ده کهن)

سه ر زهوییه که چۆل بکهن! جیگا بکه نه وه، کیژۆلان، سه ما بکهن.

(بو نۆکه ران) دمۆرینه پتر رۆشنایی، میزه کان وه لا بنین،

ئاگره کهش بکوژیننه وه، ژووره که یه گجار گرم داگه راره.

(بو خۆی) ئاه، کورپه، ئەو به زمه خۆشه چاره پروان نه کراوه خۆش که وتۆته وه.

(بو ئامۆزاکه ی) نه خیر، دانیشه، نا دانیشه کاپولیت، ئەى ئامۆزای چاکم،

من و تو له وه بووینه وه سه ما بکهین.

ئەرى چەند له میژه له وه تهى دوا جار من و تو

له ئاههنگیکی ده مامکاو ی بووین؟

ئامۆزا: به مەریه مه، سى ساله.

کاپولیت: چى، پیاو؟ هینده نییه، هینده له میژ نییه:

له وه تهى رۆژى زه ما وهندى (لوسینشیۆ) وهیه -

با جه ژنى (پینتى کۆست) (*) چەند خیرا دى بابت -

بیست و پینج سال ده ببت که دوا جار ده مامکمان پۆشى.

(*) جه ژنى pentecost: جه ژنى دروینیه لای جووله که کان.

Cousin: 'Tis more, 'tis more: his son is elder, sir;
His son is thirty.

Capulet: Will you tell me that?

His son was but a ward two years ago.

[Observing the dancers] Good youths i' faith. O youth's a jolly thing.

Romeo: [To a servant] What lady is that, which doth enrich the hand
Of yonder knight?

Servant: I know not, sir.

Romeo: [To himself] O, she doth teach the torches to burn bright!

It seems she hangs upon the cheek of night

Like a rich jewel in an Ethiop's ear;

Beauty too rich for use, for earth too dear!

So shows a snowy dove trooping with crows

As yonder lady o'er her fellows shows.

The measure done, I'll watch her place of stand

And, touching hers, make blessed my rude hand.

Did my heart love till now? forswear it, sight!

For I ne'er saw true beauty till this night.

Tybalt: This, by his voice, should be a Montague.

Fetch me my rapier, boy. [Exit page] What, dares the slave

Come hither, covered with an antic face,

To flear and scorn at our solemnity?

Now, by the stock and honour of my kin,

To strike him dead I hold it not a sin.

Capulet: Why, how now, kinsman! Wherefore storm you so?

Tybalt: Uncle, this is a Montague, our foe;

A villain, that is hither come in spite,

ئامۇزا: زىتەرە، زىتەر، كورەكەي لەوۈ گەورەترە، سى سالانە.

كاپۇلىت: تۆ پىم دەلىتت؟

دوو سال لەمەويەر كورەكەي نابالاق بوو.

(دەروانىتە سەماكەرەكان) بەراستى گەنجى چاكن. ئاى گەنجى چ شتىكى
خۇشە.

رۇمىۋ (بۇ نۆكەرى): ئەوۈ چ خانمىكە دەستى ئەو سوارچاكاكى ئەويندەرى

پىر بەھا كىردوۈه؟

نۆكەر: گەورەم، نايىزانم.

رۇمىۋ (بۇ خۇي): ئۇھ، رۇوناكى فېر دەكات چۆن بدەرەوشىتەوۈ ئەو!

ھەر دەلىنى ئاۋىزانە بەسەر گۇناى شەو.

وەك گەوھەرىكى بەنرخە لە گوپچكەي قولە رەشىكدايە

جوانترە لەوۈى بىكرىتەبەر، بەنرخترە كە لەسەر زەويدايە.

ھەر دەلىنى كۆترىكى بەفرىنە لە ناو رەوۈ قەلىك دەروات

ئەو خانمەي ئەوۈى ئاۋا لەنىۋ ھاۋرپىيانى خۆ دەردەخت.

سەما تەۋاۋ بىت، چاۋ دەدەمە ئەو جىگەيەي لىنى دەۋەستىت،

دەستى زىرم پىرۆز دەبىت تەنيا ئەگەر بەردەستى ۋى بىكەۋىت.

ئايا دلم تا ئىستا كەسى خۇشۋىستوۈه؟ نكۆلى لى بىكە ئەي چاۋ

چونكە تا ئەم شەو جوانى راستەقىنەي نەدىۋە منى داماو.

تىبالت: ئەوۈ دەنگى بە كەسىكى مۇنتاگىۋۈى دەچىت.

كوپرە، شمشىرەكەم بۇ بىنە (خزمەتكار دەروات) ئەو نامەردە چۆن وپراۋە

بىتە ئىرەۋ بەدەمامكى سەيرى گرژۇكى خۆ بىرەدا بىكات،

گالتە ۋ فشه بە گەورەيى ۋ سەنگىنيمان بىكات؟

سوپىند بە رى ۋ رەچەلەكى خزم ۋ كەسانم

دەيكوزم ۋ ھىچ بە سوۋچ ۋ گوناھىشى نازانم.

كاپۇلىت: خزم، چىتە، چى روۋى داۋە! تا ۋا ھەلبىچىت؟

تىبالت: مامە، ئەوۈ مۇنتاگىۋۈى دوژمنمانە؛

نامەردىكە بۇ تۆلە ۋ كىنە خۆى كىردوۈه بەمالمان

تا بزینیت سه‌نگینی ساله‌های سالمان.

کاپولیت: ئه‌ری پوئیوی گه‌نجه؟

تیبال: خوئیته‌ی، ئه‌و نامه‌رده پوئیویه.

کاپولیت: هیمن بیه‌وه، برازای جوامی‌رم، لیی گه‌ری؛

من ئه‌و به جوامی‌ریکی پیزدار تی ده‌گه‌م:

گه‌ر راستی بلیم، (فیرونا) به‌وه‌وه دهنایت

که گه‌نجیکی چاک و په‌وشت باشه.

ئه‌گه‌ر هه‌موو سامانی ئه‌و شارهم پی ببه‌خشریت،

پازی نام له‌ناو مالم پووشکین بگریت؛

بویه ئارام بگره، هیچ گویی پی مه‌ده.

ئه‌وه خواستی منه‌و گه‌ر تو پیزی قسه‌م بگریت

پووخوش و په‌فتار دوستانه به و پووگرژی بخره لاه،

چونکه ئه‌وه پوخساریکه بو ئه‌و ئاهه‌نگه نه‌گونجاوه.

تیبال: ئه‌گه‌ر نامه‌ردیکی وا میوان بیت زور به‌جییه.

من به‌رگه‌ی ئه‌وه ناگرم.

کاپولیت: ده‌بی دان به‌خوتا بگریت.

چییه، ئه‌ی کوری چاک؟ من ده‌لیم ده‌بی وایت. شهرم بکه!

من لی‌ره خاوه‌ن مالم یان تو؟ شهرم بکه!

تو به‌رگه‌ی ئه‌وه ناگریت! خودا له پووم خوش بیت،

ئه‌تو هه‌راو کوکه له ناو میوانه‌کانما دهنیت‌ه‌وه!

تو شه‌ره که‌له‌شیر به‌ریا ده‌که‌یت! تو ده‌بیت پیاو بیت!

تیبال: بو، مامه، ئه‌وه ئابرووچوونه.

کاپولیت: شهرم بکه، شهرم!

تو مروقیکی بی روویت. ئه‌ری به‌راست وایه؟

په‌نگه ئه‌و په‌فتاره کارت تی بکات، من ده‌زانم چی ده‌لیم.

To scorn at our solemnity this night.

Capulet: Young Romeo, is it?

Tybalt: 'Tis he, that villain, Romeo.

Capulet: Content thee, gentle coz, let him alone,

He bears him like a portly gentleman;

And, to say truth, Verona brags of him

To be a virtuous and well-governed youth:

I would not for the wealth of all the town

Here in my house do him disparagement:

Therefore be patient, take no note of him,

It is my will; the which if thou respect,

Show a fair presence and put off these frowns,

An ill-beseeming semblance for a feast.

Tybalt: It fits, when such a villain is a guest:

I'll not endure him.

Capulet: He shall be endur'd:

What, goodman boy! I say he shall. Go to!

Am I the master here, or you? Go to!

You'll not endure him! God shall mend my soul,

You'll make a mutiny among my guests!

You will set cock-a-hoop! you'll be the man!

Tybalt: Why, uncle, 'tis a shame.

Capulet: Go to, go to!

You are a saucy boy. Is't so, indeed?

This trick may chance to scathe you, I know what:

You must contrary me! Marry, 'tis time.
 [To the dancers] Well said, my hearts! [To Tybalt] You
 are a princex; go:
 Be quiet, or [To the servants] More light, more light!
 For shame!
 [To Tybalt] I'll make you quiet.
 [To the dancers] What! cheerly, my hearts.
 [He leaves Tybalt and Moves among the guests]

Tybalt: [To himself] Patience perforce with wilful choler meeting
 Makes my flesh tremble in their different greeting.
 I will withdraw: but this intrusion shall,
 Now seeming sweet, convert to bitter gall.
 [Exit.]

Romeo: [Taking Juliet's hand.] If I profane with my unworhiest hand
 This holy shrine, the gentle fine is this:
 My lips, two blushing pilgrims, ready stand
 To smooth that rough touch with a tender kiss.

Juliet: Good pilgrim, you do wrong your hand too much,
 Which mannerly devotion shows in this;
 For saints have hands that pilgrims' hands do touch,
 And palm to palm is holy palmers' kiss.

Romeo: Have not saints lips, and holy palmers too?

Juliet: Ay, pilgrim, lips that they must use in prayer.

Romeo: O, then, dear saint, let lips do what hands do;
 They pray, grant thou, lest faith turn to despair.

Juliet: Saints do not move, though grant for prayers' sake.

Romeo: Then move not while my prayer's effect I take.

دهكرى تۆ له رووم بوهستيتهوه! ئەى مەريهه، وهختى هاتوووه-
 (بۆ سه ماكاران) جوانه، دلەكانم! (بۆ تيبالت) تۆ پياويكى رهقه كاريت -
 دووركهوه، بيدهنگ به، دهنـ (بۆ نوكه ران) رۆناكى، رۆناكى پتر، شهرم بكه!
 (بۆ تيبالت) كرت دهكه مهوه. (بۆ سه ماكاران) چى، خوشتەر، دلەكانم!
 (تیبالت به جى ديليت و له ناو ميوانه كاندا دهجووليتتهوه).
تیبالت (بۆ خوى): ئارام پى گرتنى بى دهستى خۆم و رقى به دهسته خۆم،
 هر كه ئەو دوو ناكۆكه پيك دهگهن له شم دینه له رز بۆم.
 من خۆم دهكيشمهوه، به لام ئەو سنوورشكاندنه،
 ئیستا خوش دهردهكه ویت، به لام دواتر تالترین رق چاندنه.
 (دهروات)

رۆميو: (دهستى جووليت دهگريت): ئەگەر من به دهستى ناشايسته م

ئەو گلکۆيه پيرۆزه گلاو بكم، وای لهو گوناوه نازداره:

ليوه كانم، دوو حاجى سوور هه لگه راون و ئامادم

جى ئەو دهستگرتنه زيرانه م به ماچيكي ناسك بكم چاره.

جووليت: ئەى هه جكه رى چاك، تۆ يه جگار خراپه له گه ل دهسته كانت دهكه يت،

له بهر ئەوهى په رستنكى به جىيان پيوه به جى مايه:

چونكه پياوچاك دهستيان به دهستى حاجييانه وه دهكه ویت،

ناولپ له سه ر ناولپ ماچى پيرۆزى هه لگري گه لای خورمايه (*).

رۆميو: ئاخۆ پياوچاك و هه جكه ره پيرۆزه كان ليويشيان نييه؟

جووليت: به لى، ئەى هه جكه ر، به لام ليويان بۆ نویت خويندنه.

رۆميو: ئۆه، كه واته ئەى چاكى پيرۆزم، با ليوه كان ئەوه بكن كه دست دهيكات:

ئەوان له نویتا ده لين، «تۆ بيه خشه، نه وهك بروا ببیته نائوميدي».

جووليت: پياوچاكان له جى خويان نابزون گه رچى ئەوهى له نویت داواكراوه
 دهيه خشن.

رۆميو: جا مه بزوو، كاتيك ئەنجامى نویته كه م وه رده گرم.

(*) (هه لگري گه لای خورما) هيمای ناشتیه، هه روا هيمای ئەو حاجييانه كه جارن سه ردانى
 فه له ستينيان ده كرد و له گه رانه وهدا گه لای خورمايان وهكو هيمای ناشتى له گه ل خويان ده يتنا.

Thus from my lips, by thine my sin is purg'd.

[Kissing her.]

Juliet: Then have my lips the sin that they have took.

Romeo: Sin from my lips? O trespass sweetly urged!

Give me my sin again.

[He Kisses her again]

Juliet: You kiss by the book.

[Nurse comes to Juliet from the side of the stage]

Nurse: Madam, your mother craves a word with you.

[Juliet joins her mother at the side of the stage]

Romeo: What is her mother?

Nurse: Marry, bachelor,

Her mother is the lady of the house.

And a good lady, and a wise and virtuous:

I nursed her daughter that you talked withal;

I tell you, he that can lay hold of her

Shall have the chinks.

Romeo: Is she a Capulet?

O dear account! my life is my foe's debt.

Benvolio: Away, be gone; the sport is at the best.

Romeo: Ay, so I fear; the more is my unrest.

Capulet: Nay, gentlemen, prepare not to be gone;

We have a trifling foolish banquet towards.

[The maskers whisper their excuses to him]

Is it e'en so? why then, I thank you all;

I thank you, honest gentlemen; good-night.

[To the servants] More torches here! Come on then, let's to bed.

[Torch bearers show the maskers out]

ئاواش گوناھى لىنوم بەلىئوى تۆ پاك دەبىتتەوھ و دەيسىرم.

(ماچى دەكات)

جوليت: كەواتە لىتوھكان گوناھيان لە ھى تۆوھ وەرگرتووھ.

رۆمىق: گوناھ لە لىنوم؟ واى چەند بەجوانى تۆ بەگوناھبارم دادەنئىت!

ئادەى گوناھەكەم بدەرەوھ.

(ديسان ماچى دەكاتەوھ)

جوليت: ھەر دەلىئى تۆ لە كتيب فيرە ماچ بوويت.

(دايەنەكە لەلايەكى تەختەى شانۆوھ بۆلاى جوليت دىت.)

دايەن: خانمەكەم، دايكت دەيەوئ قسەت لەگەلدا بكا.

(جوليت دەچىتە لاي دايكى كە لەوسەرى لاي تەختەى شانۆيە).

رۆمىق: دايكى كتيە؟

دايەن: بە مەرەيم، ئەى گەنج، دايكى ئەو خانمى ئەو مالەيە،

من شيرم داوھتە ئەو كيزەى كە قسەت لەگەل دەگرد،

پىت دەلئيم ئەوھى ئەو بۆ خۆى بگريتەوھ

سامانئىكى زۆرى دەبىت.

رۆمىق: ئەرى ئەو لە بنەمالەى كاپوليتانە؟

واى لەو نرخە گرانە! زيانم قەرزارى دوژمنى خۆمانە.

بينفولين: بابروين! ئاھەنگەكە گەيشتۆتە ترۆپكى خۆشى.

رۆمىق: راست دەكەيت، بۆيە دەترسم و نيگەرانم با پتر نەجۆشى.

كاپوليت: نەخيز، جواميران، خۆ ساز مەدەن بۆ رۆيشتن؛

وا خەريكە خوانئىكى ئاسايى ئامادە دەكەين.

(دەمامكپۆشەكان بەچرپە بيانووھكانيانى پى دەلئين)

مەسەلەكە وايە؟ كەواتە من سوپاسى ھەمووانتان دەكەم.

سوپاس بۆ ئيوھ، جواميرانى بەرۆمەت؛ شەوتان باش.

(بۆ نۆكەران) پتر رووناكى بيننە ئيرە! ئادەى، ئىنجا دواتر بۆ ناو نوين.

(مەشخەل ھەلگرەكان ريگا بۆ دەمامكپۆشەكان رۆشن دەكەنەوھ).

[To himself] Ah, sirrah by my fay, it waxes late;
I'll to my rest.

[Exeunt all except Juliet and Nurse.]

Juliet: Come hither, Nurse. What is yond gentleman?

Nurse: The son and heir of old Tiberio.

Juliet: What's he that now is going out of door?

Nurse: Marry, that, I think, be young Petruccio.

Juliet: What's he that follows there, that would not dance?

Nurse: I know not.

Juliet: Go ask his name: if he be married,

My grave is like to be my wedding bed.

Nurse: [Returning] His name is Romeo, and a Montague;

The only son of your great enemy.

Juliet: [To herself] My only love sprung from my only hate!

Too early seen unknown, and known too late!

Prodigious birth of love it is to me,

That I must love a loathed enemy.

Nurse: What's this? What's this?

Juliet: A rhyme I learned even now

Of one I danc'd withal.

[Juliet's mother calls her from another room.]

Nurse: Anon, anon!

Come, let's away; the strangers all are gone.

[Exeunt.]

(بۆ خۆی) ئاھ، کورە، بەبروای من، وا درەنگ دادیت.

دەبێ پشوو بدەم.

(هەموو دەروێن جگە لە جوولیت و دایەن)

جوولیت: دادە، وەرە پیش. ئەو گەنجە ی ئەو ئێو ئێ کێیە؟

دایەن: کورە میراتگری (تیبیریۆیە).

جوولیت: ئەو کێیە ئیستا لە دەرگا دەچیتە دەر؟

دایەن: بە مەریمە، وایانم ئەو (پیتروشیۆی) گەنجە.

جوولیت: ئەدی ئەو کێیە کە بەدوایانەوێیە و سەمای نەکرد؟

دایەن: نایانم.

جوولیت: برۆ ناوی بپرسە. (دایەن دەروات) ئەگەر ژندار بیت

دەبێ نوێنی زەماوەندم گۆرم بیت.

دایەن: (دیتەو) ناوی (رۆمیۆ)یە و لە بنەمالە ی (مۆنتاگیۆ)یە،

تاقە کورێ دوژمنە گەرەکی ئەنگۆیە.

جوولیت (بۆ خۆی): تاقە ئەوینم لە تاقە کینەم رسکا!

بێ ناسین یەگجار زوو دیم، زۆر بەدرەنگیش ناسیم وا!

چ رسکانیکی درنجانە ی ئەوینە ئەو بۆ من،

کە دەبیت بکەومە داوی ئەوینێ دوژمنیکی قێزەوین.

دایەن: ئەو چ دەلیی، چی؟

جوولیت: شیعریکە هەر ئیستا لەو کەسە ی

سەمام لە گەلی کرد فێر بووم.

(دایکی جوولیت لە ژووریکی ترەو بانگی دەکات)

دایەن: هەر ئیستا دیم، وا دیم!

وەرە بابروین؛ هەموو بیگانەکان رویشتوون.

(دەرۆن)

Act II

پہرہی دووہم

Prologue

[Enter Chorus.]

Chorus: Now old desire doth in his deathbed lie,
And young affection gapes to be his heir;
That fair for which love groaned for, and would die,
With tender Juliet matched, is now not fair.
Now Romeo is beloved, and loves again,
Alike bewitched by the charm of looks;
But to his foe -supposed he must complain,
And she steal love's sweet bait from fearful hooks:
Being held a foe, he may not have access
To breathe such vows as lovers used to swear;
And she as much in love, her means much less
To meet her new- beloved anywhere:
But passion lends them power, time means, to meet,
Tempering extremities with extreme sweet.

[Exit.]

پیشگوتار

کورس دیتە ناوہوہ

کورس: ئیستا مەیلی کۆن لەسەر نوینی مەرگ ڕاکشاوہ،
ئەوینیکی نەویا و یۆ میراتگری ئەو دانووساوە؛
ئەو جوانەیی کە دلداریە کە بۆی دەنالاند و بۆی دەمرد،
جوان نەبوو کە بە (جوولیت) ی نازدار بەراوردی دەکرد.
ئیستا دیسان (رۆمیۆ) حەزلیکەر و حەزلیکراوە
هەردووکیان وەکو یەک گیرۆدەن، بەجادووی پوخسارو پروانین،
بەلام دەبی سکاڵاکەیی لەلای ئەو بەکات کە بە دوژمن دانراوە،
دولبەریش لە جەنگالی ترسناکەوہ ڕاپسکیئیت چەشەیی خوێشی ئەوین:
بەوہش کە دوژمنە، ڕەنگە ڕیگای ئەوہی نەبیت
ئەو سویندانەیی دلداران دەبخۆن ئەویش دەریبیریت؛
دولبەرەکەشی ئەو ھەلەیی نابیت گەرچی لە ناخیشەوہ خوێشی بویت،
تا بچیتە ژوانی و لە ھەرجیئەکی بیووت ببینیت،
بەلام سۆز ھیزیان پێ دەبەخشی و کات دەرەخسینیت ڕیگای ژوان
کاری ھەرە سەخت نەرم دەکاتەوہ دیدن و ئارام دەبەخشیئە گیان.

Scene I

A street beside the wall of Capulet's Garden.

Enter Romeo walking away from Capulet's house

Romeo: Can I go forward when my heart is here?

Turn back, dull earth, and find thy centre out.

[He climbs over the wall in the garden.]

[Enter Benvolio and Mercutio in the street.]

[Romeo Listens from inside the garden.]

Benvolio: Romeo! my cousin Romeo!

Mercutio: He is wise;

And, on my life, hath stolen him home to bed.

Benvolio: He ran this way, and leaped this orchard wall:

Call, good Mercutio.

Mercutio: Nay, I'll conjure too.

Romeo! humours! madman! passion! liver!

Appear thou in the likeness of a sigh:

Speak but one rhyme, and I am satisfied;

Cry but 'Ay me!' pronounce but "love" and "dove"

Speak to my gossip Venus one fair word,

One nickname for her purblind son and heir,

دیهنی یه گهم

شہقامیکی لای دیواری باغی کاپولیت

رۆمیۆ دیتہ ناوہوہ بہ لای مالی کاپولیت رت دہبیت.

رۆمیۆ: چۆن لیرہ برۆم کاتیک دلّی من لیرہیہ؟

بادہوہ، ئەہی خۆلی گہوج (*)، ناخی خۆت بدۆزەرہوہ.

(بہسەر شوورہکەوہ ہلدہگہریت و دہچیتہ ناو باغہکەوہ)

(میرکیوشیۆ و بینفۆلیۆ دینہ سەر شہقام و رۆمیۆ لہنیو باغہکە گوئی دہگریت)

بینفۆلیۆ: رۆمیۆ! رۆمیۆی ئامۆزام! رۆمیۆ!

میرکیوشیۆ: ئەو ژیرہ،

بہگیانی خۆم ئەو خۆی دزیوہتہوہ و چۆتہوہ ناو نوین.

بینفۆلیۆ: ئەو بیرہدا رای کرد و بہسەر دیواری ئەو باغہدا بازی دا.

بانگی بکە، میرکیوشیۆی چاک.

میرکیوشیۆ: نہخیر، من رۆحیشی زیندوو دہکەمہوہ.

رۆمیۆ! دہمدہمی! شیتۆکە! سۆزدار! دلّدار!

دەرکەوہ لہسەر شیۆہی ہنسیکیک؛

تہنیا دیرہ شیعیکیک بیژہ و من قایلم؛

تہنیا ہاوارکە «وای»، بہس بیژہ «دولبہرہکەم» و «کۆترہکەم»؛

لہگہلّ (فینۆس) (**ی) ہەرزہگۆ تاقہ وشہیہکی جوان بدوی،

نازناویک بدہ کورہ کویر و میراتگرہکەہی؛

(*) مہبہستی لہ لہشی خۆیہتی چونکہ بہپتی باوہری زۆربہی ئاینہکان لہشی مرۆف لہ خاک و خۆل خولقیترہوہ.

(**) فینۆس: خواوہندی جوانی رۆمانہکانہ.

Young Ahraham Cupid, he that shot so trim
 When King Cophetua loved the beggar-maid!
 He heareth not, he stirreth not, he moveth not;
 The ape is dead, and I must conjure him.
[Addressing Romeo] I conjure thee by Rosaline's bright eyes,
 By her high forehead and her scarlet lip,
 By her fine foot, straight leg, and quivering thigh,
 And the demesnes that there adjacent lie,
 That in thy likeness thou appear to us!

Benvolio: An if he hear thee, thou wilt anger him.

Mercutio: This cannot anger him: 'twould anger him

To raise a spirit in his mistress' circle,
 Of some strange nature, letting it there stand
 Till she had laid it, and conjur'd it down;
 That were some spite. My invocation
 Is fair and honest, and, in his mistress' name,
 I conjure only but to raise up him.

Benvolio: Come, he hath hid himself among these trees,

To be consorted with the humorous night:
 Blind is his love, and best befits the dark.

Mercutio: If love be blind, love cannot hit the mark.

Now will he sit under a medlar tree,
 And wish his mistress were that kind of fruit
 As maids call medlars when they laugh alone.

(کیوپید) ی پروتوره جالی مندال، هینده به جوانی دلان ده پیکیت
 وای کرد که شا (کو فیتوا) حزن له کیژه دروزه که ریک بکات.
 ئەو نایبیسیت، نابزویت؛

ئەو مەیموونە مردوو، دەبێ من رۆحی زیندوو بکەمەوه.

(له گه‌ل رۆمیۆ ده‌دویت) من رۆخت به‌چاوانی گه‌شی (رۆزالین) هه‌لده‌سینمه‌وه،

به‌ته‌به‌شی پانی و لیوه قورمزیه‌کانی،

به‌پنیه نازدار و لاقه راست و رانه له‌رزۆکه‌کانی،

به‌و گۆرپانه‌ی له‌و به‌ینه‌دا دایه،

له‌شیوه‌ی جارانت بۆ ئیمه‌ ده‌رکه‌وه.

بێنفۆلین: ئەگەر گوێی لیت بیت، توور به‌بیت.

میرکیوشین: نابێ به‌وه توور به‌بیت. به‌لکو ئەوه توور به‌ی ده‌کات

که‌گیانی که‌سێک له‌ناو بازنه‌ی خانمه‌که‌ی هه‌لسینمه‌وه،

یه‌کێکی سه‌یرو سه‌مه‌ره‌ له‌وێ رابگرم

تا ئەو ساته‌ی کیژه‌ درێژی ده‌کات، ئینجا به‌رێتی بکه‌م،

ئا ئەوه‌ په‌ستی ده‌کات. بانگه‌وازه‌که‌ی من

چاک و شه‌ره‌فمه‌ندانه‌یه‌! به‌ناوی خانمه‌که‌ی بانگی ده‌که‌م

تا هه‌لی بسینمه‌وه.

بێنفۆلین: وهرن، ئەو خۆی له‌ناو ئەو دره‌ختانه‌ شارده‌وته‌وه

تا له‌گه‌ل شه‌وی نه‌رم و خۆش پیکه‌وه‌ بپیت

ئەوینه‌که‌ی کوپره‌و تاریکی له‌گه‌ل ئەو زۆر ته‌بایه‌.

میرکیوشین: ئەگەر ئەوین کوپر بیت، ناتوانیت نیشانه‌ بپیکیت.

ئێستا ئەو له‌ ژیر دره‌ختێکی یه‌نگی دنیا (*) دانیشتوه

خۆزگه‌ ده‌خوازیت که‌ دولبه‌ره‌که‌ی ئەو میوه‌ بوایه

که‌ کیژان پێی ده‌لین یه‌نگی دنیا و له‌به‌رخۆ ده‌خه‌ننه‌وه.

(*) جۆره‌ دره‌ختیکه‌ به‌ریکی بچووکی قاوه‌یی وه‌کو گوێژ به‌لام که‌می گه‌وره‌تر ده‌گریت و لای قونکه‌که‌ی که‌میک فشه‌.

O Romeo, that she were! O that she were
An open- arse and thou a Poperin pear!
Romeo, good night. I'll to my truckle-bed;
This field-bed is too cold for me to sleep:
Come, shall we go?

Benvolio: Go then; for 'tis in vain

To seek him here that means not to be found.

[*Exeunt Morcutio and Benvolio.*]

Romeo: [*From inside the garden*] He jests at scars that never felt a wound.

[*He sees Juliet*]

But soft! what light through yonder window breaks?
It is the east, and Juliet is the sun!
Arise, fair sun, and kill the envious moon,
Who is already sick and pale with grief,
That thou her maid art far more fair than she:
Be not her maid, since she is envious;
Her vestal livery is but sick and green,
And none but fools do wear it; cast it off.
It is my lady; O, it is my love!
O, that she knew she were!
She speaks, yet she says nothing: what of that?
Her eye discourses, I will answer it.
I am too bold, 'tis not to me she speaks.
Two of the fairest stars in all the heaven,

ئۆي رۆميۆ، خۆزگە كىژەكە وا بوايه! ئۆھ بريا كىژەكە
ئەو ميوە قوونك فشىلكە بوايه و تۆش ھەرمىي پۆپەرینی (**)!
شەوباش رۆميۆ، من دەچمە ناو قەرەوئیلە بى قاقچەكەم؛
نوئینی ئەو بەرھەلدايه بۆ من زۆر ساردە بۆ خەوتن.
وھرن، لىرە برۆين؟

بىنفۆليۆ: كەواتە بابرۆين، چونكە لىرە بىھوودەيه

گەر ان بەدواي ئەوھى كە ھەز ناكات ببينریتەوھ.

(مىركىوشىۆ و بىنفۆليۆ دەپۆن)

رۆميۆ (لەناو باغەكەوھ): ئەو گالتەھى بەجىي برينان دىت

چونكە بەخۆي ئازارى برینی نەچەشتوھ.

(جوولیت دەبىنیت)

لەسەرخۆ! ئەوھ چ رووناكییهكە لەو پەنجەرەيهوھ دادەرژیت؟

ئەوئى رۆژھەلاتە و جوولیتیش خۆرە.

ھەلبى؛ ئەي رۆژى جوان و مانگى ھەسوود بكوژە

كە لە خەمى ئەوھى تۆي خانمەكەي گەلئى لەو جوانترى

رەنگ زەرد و نەخۆش بووھ.

مەبە خانمى ئەو چونكە ئەو كرمەن و ھەسوودە؛

پۆشاكى سەوز و نەخۆشانەيه،

جگە لە گەوجەكان كەسى دى نايكاتە بەر؛ دايكەنە.

ئەوھ خانمەكەمە، ئۆھ ئەوھ دولبەرەكەمە!

خۆزیا بەوھى دەزانی كە لەلای من ئەوھايە!

ئەو قسان دەكات، كە چى ھىچيش نالیت. قەيدى نىيە؟

چاوهكانى دەمدوینن: من وھلامى دەدەمەوھ.

من يەگجار بویرم: ئەو لەگەل من نادوئیت.

دوو لە جوانترین ئەستیرەكانى ئاسمانى

(**) جۆرە ھەرمىيەكە بەناوى شارى پۆپەرینی بەلچىكى كراوھ.

Having some business, do entreat her eyes
 To twinkle in their spheres till they return.
 What if her eyes were there, they in her head?
 The brightness of her cheek would shame those stars,
 As daylight doth a lamp; her eyes in heaven
 Would through the airy region stream so bright
 That birds would sing and think it were not night.
 See how she leans her cheek upon her hand!
 O that I were a glove upon that hand,
 That I might touch that cheek!

Juliet: Ah me!

Romeo: She speaks:

O, speak again, bright angel! for thou art
 As glorious to this night, being o'er my head,
 As is a winged messenger of heaven
 Unto the white-upturned wondering eyes
 Of mortals that fall back to gaze on him
 When he bestrides the lazy-pacing clouds
 And sails upon the bosom of the air.

Juliet: O Romeo, Romeo! wherefore art thou Romeo?

Deny thy father and refuse thy name;
 Or, if thou wilt not, be but sworn my love,
 And I'll no longer be a Capulet.

Romeo: [Aside.] Shall I hear more, or shall I speak at this?

Juliet: 'Tis but thy name that is my enemy;

که ئەرکی ئهوهيان پى سپىردراوه داوا له چاوهکانى بکهن
 تا دهگهريينهوه له خولگهکانيان بدرهوشينهوه،
 چ دهبوو چاوانى ئهوه لهوئى بووان و ئهوانيش لهسهرى ئهودا؟
 گهشى سهركولمهکانى ئهوه ئهستيرانه شهرمهزار دهکات
 وهک چۆن رووناكى رۆژ چرایهک؛ چاوانى ئهوه له ئاسماندا
 لهنيوههريمى ههواييدا هينده گهش سهه دهکهن
 که بالنده دهکهونه چريکه و بهشهوئى تى ناگهن.
 بپروانه چۆن روومهتى خستوته سهه دهستهکانى
 خۆزگه پهنجهوانه ببوام له پل و ئهنگوستهکانى
 تا گهيبوام به سههري کولمهکانى!

جووليت: وايش.

رۆميۆ: ئهوه ددهوئيت.

ديسان بدوئى، فريشتهى پرسنگدار، چونکه تو
 لهو شهوهدا هينده گهشيت، بهوهى له ژوور سهرمائيت،
 ههه دهئى پيغههبهريكى بالدارى ئاسمانيت
 که بهسهه ههوره خاوهرۆکاندا گهشت و گهه دهکهيت و
 به چاوهکانت چاوه سپيه رووهو ئاسمان داگهراوهکانى مرۆف
 به شهواره دهخهيت که سهيرت دهکهن و
 چارۆگهئى خۆشت له باوهشى ئاسمان ههلاوه.

جووليت: ئوه، رۆميۆ، رۆميۆ! بۆچ تو رۆميۆيت؟*

پشت له باوکت بکه و نکۆلى له ناوى خۆت بکه:

ئهگه واش ناکهيت، تهنيا به خۆشهويستيم سوئند بخۆ
 چى ديكه ئهوسا به (کاپۆليت)ى نامينهوه.

رۆميۆ (لهلاوه): ئهري چيدى ببينم، يان وهلامى ئهوهى بدهمهوه؟

جووليت: تهنيا ناوهکهته که دوژمنى منه.

(* رۆميۆيت: مهبهستى وايه بۆچى له بنهمالهئى (مۆنتاگيوئيت).

Thou art thyself, though not a Montague.
 What's Montague? It is nor hand, nor foot,
 Nor arm, nor face, nor any other part
 Belonging to a man. O, be some other name!
 What's in a name? That which we call a rose
 By any other name would smell as sweet.
 So Romeo would, were he not Romeo called,
 Retain that dear perfection which he owes
 Without that title: Romeo, doff thy name;
 And for that name, which is no part of thee,
 Take all myself.

Romeo: [To Juliet] I take thee at thy word:

Call me but love, and I'll be new baptized;
 Henceforth I never will be Romeo.

Juliet: What man art thou that, thus bescreened in night,
 So stumblest on my counsel?

Romeo: By a name

I know not how to tell thee who I am.
 My name, dear saint, is hateful to myself,
 Because it is an enemy to thee.
 Had I it written, I would tear the word.

Juliet: My ears have yet not drunk a hundred words
 Of thy tongue's utterance, yet I know the sound;
 Art thou not Romeo, and a Montague?

Romeo: Neither, fair saint, if either thee dislike.

Juliet: How camest thou hither, tell me, and wherefore?

تۆ ھەر ھەمان کەسیت، ئەگەر (مۆنتاگیۆ) ش نەبیت.
 (مۆنتاگیۆ) چیبە؟ نە دەستە و نە پێیە،
 نە باسکە و نە دەموچا و نە ھیچ ئەندامێکی دیکە یە
 کە لەمەر مەرۆف بیت. ئۆھ دەبوا ناویکی دیت ھەبیت!
 ناو چیبە؟ ئەو ھە ئیمە پێی دەلێن گۆل
 ھەر ناویکی دیکە شە ھەبوا یە ھەر بۆنی خۆش دەبوو.
 جا رۆمیۆ، ئەگەر ناوی رۆمیۆ نەبوا یە،
 بەبێ ئەو نازناو ھەش، ئەو
 کاملییە بەنرخە ی ھەر دەپاراست. رۆمیۆ ناو ھەت وەلابینی،
 کە بەشێک نییە لە تۆ، لە باتی ئەو ناو
 ھەمووی من ببە بۆ خۆت.

رۆمیۆ (بۆ جولیت): بەقسە ی خۆت دەتگرم

تەنیا پێم بلێ (دەدار ھەم)، ئەوسا من سەر لە نوێ ناو دەنرێم ھە؛
 دوای ئەو ھەرگیز نابم ھە رۆمیۆ.

جولیت: تۆ کیت کە خۆت وا لە ناو شەودا شار دەتوت ھە،

ئاوا پە ی بە راز و نیاز ھەکانم دەبەیت؟

رۆمیۆ: بە ناو

نازانم چۆن پیت بلێم من کیم

ئە ی پەرستراو ھە نازدار ھەم، ناوم لە لای خۆشم رِق ھە لێنە
 چونکە دوژمنی تۆ یە.

بنووسرا بوا یە، وشە کەم کۆت کۆت دە کرد.

جولیت: گۆبیە کانم ھێشتا سەد وشە یان لە زمانت

نە نۆشیو ھە، کە چی دەنگت دەناسم ھە.

ئەری تۆ رۆمیۆ و مۆنتا گیۆنیت؟

رۆمیۆ: مادام ھەز بە ھیچیان ناکەیت، خانمی جوانم، من ھیچیان نیم.

جولیت: پێم بلێ چۆن و بۆ چی ھاتوویتە ئێرە؟

The orchard walls are high and hard to climb;
And the place death, considering who thou art,
If any of my kinsmen find thee here.

Romeo: With love's light wings did I o'erperch these walls;
For stony limits cannot hold love out:
And what love can do, that dares love attempt;
Therefore thy kinsmen are no let to me.

Juliet: If they do see thee, they will murder thee.

Romeo: Alack, there lies more peril in thine eye
Than twenty of their swords: look thou but sweet,
And I am proof against their enmity.

Juliet: I would not for the world they saw thee here.

Romeo: I have night's cloak to hide me from their sight;
And, but thou love me, let them find me here.
My life were better ended by their hate
Than death prorogued, wanting of thy love.

Juliet: By whose direction found'st thou out this place?

Romeo: By love, that first did prompt me to enquire;
He lent me counsel, and I lent him eyes.
I am no pilot; yet, wert thou as far
As that vast shore washed with the furthest sea,
I would adventure for such merchandise.

Juliet: Thou knowest the mask of night is on my face;
Else would a maiden blush bepaint my cheek
For that which thou hast heard me speak to-night.
Fain would I dwell on form, fain, fain deny

دیواری باغچه که به رزه و سهخته بۆ پیاوه لگه پان
لیرهش مهرگ چاوه پروانته، نه گهر زانرا کتیت و
نه گهر یه کتیک له خزمه کانم لیره بتبینن.

رۆمییۆ: به باله سووکه کانی ئه وین به سهه نه و دیوارانه هه لفریم،
بۆیه سنووری به ردین ناتوانن ری له خو شه ویستیم بگرن؛
جا نه وهی نه وین ده توانیت بیگات، ده ویریت هه ولی بۆ بدات:
بۆیه خزمانت ریمیان پی ناگیریت.
جوولیت: نه گهر نه وان بتبینن، ده تکوژن.

رۆمییۆ: مخابن، مه ترسی گه وه تر له چاوانی تو ده بینم،
له بیست شمشیری نه وان، تو به سه به خو شیییه وه لیم پروانه
من به رگه ی دوژمنایه تی نه وان ده گرم.

جوولیت: دنیا شم پی بدریت نامه وی نه وان تو لیره ببینن.

رۆمییۆ: من به عه بابی شه و خو م له چاوه کانیان ده شارمه وه.
مه گهر تو منت خو ش نه ویت، نه وسا با لیره بمدوژنه وه؛

پی م چاکتره ژیانم به کینه ی نه وان به کو تا بیت
له وهی که مهرگم به دو ابخریت و خو شه ویستی تو م نه بیت.
جوولیت: به پابه ریته تی کی تو نه و شوینه تی پی زانی؟

رۆمییۆ: به پابه ری خو شه ویستی، که زو هانیدام بپرسم،
نه و ناموژگاری پیدام، منیش دیده کانم پی دا.

من ده ریوان نیم، به لام نه گهر تو به قهه
که ناره فره وانه کان که دوورترین ده ریا ده یان شو اته وه
دوور بوایت، من له پیناوی تو دا خو م له و کاره ده دا.
جوولیت: تو ده زانیت، روخسارم به ده مامکی شه و پو شراوه،

ده نا سووره لگه رانیک کی کیژانه سهه کولمی په نگ ده کردم،
له بهر نه و قسانه ی نه مشه و لیت بیستم.

پی م بکرا بوا دلدار ئاسا نکو لیم له و قسانه ده کرد

What I have spoke; but farewell compliment!
 Dost thou love me, I know thou wilt say "Ay"
 And I will take thy word: yet, if thou swear'st,
 Thou mayst prove false; at lovers' perjuries,
 They say Jove laughs. O gentle Romeo,
 If thou dost love, pronounce it faithfully:
 Or if thou thinkest I am too quickly won,
 I'll frown, and be perverse, and say thee nay,
 So thou wilt woo: but else, not for the world.
 In truth, fair Montague, I am too fond,
 And therefore thou mayst think my 'haviour light:
 But trust me, gentleman, I'll prove more true
 Than those that have more cunning to be strange.
 I should have been more strange, I must confess,
 But that thou overheard'st, ere I was 'ware,
 My true-love passion: therefore pardon me;
 And not impute this yielding to light love,
 Which the dark night hath so discovered.

Romeo: Lady, by yonder blessed moon I vow,
 That tips with silver all these fruit-tree tops,

Juliet: O, swear not by the moon, the inconstant moon,
 That monthly changes in her circled orb,
 Lest that thy love prove likewise variable.

Romeo: What shall I swear by?

که کردوومن: جا خوات له گهل ئه‌ی نه‌ریتتی سه‌ردهم!
 ئایا منت خوش ده‌ویت؟ ده‌زانم ده‌لئیت (ئا)،
 منیش قسه‌که‌ت لی وه‌رده‌گرم؛ که چی گهر سویندت خوارد
 له‌وانه‌یه تو به‌درۆ وا بلئیت. ئه‌وان ده‌لئین (جوڤ) (*)
 به‌سویندی به‌درۆی دلداران پیده‌که‌نیت، ئه‌ی رۆمیۆی دلنه‌رم،
 گهر منت خوشده‌ویت، به‌راستی بییژه؛
 یان ئه‌گهر تو وا بیر ده‌که‌یه‌وه من یه‌گجار خیرا به‌ده‌سته‌هینراوم،
 من روو گرژ ده‌که‌م و لاملی ده‌که‌م و ده‌لئیم نه‌خیر،
 جا تو دئیت حه‌زم لی ده‌که‌یت؛ که چی وه‌کی دی، نه‌ک بو دنیا،
 به‌لام، ئه‌ی مونتگیۆی جوان، من یه‌کجار به‌گهرمی پرسۆزم،
 بۆیه‌ش ره‌نگه تو واتتیگه‌یت که مرۆڤیکی سووکم.
 به‌لام ئه‌ی جوامیر، باوه‌ر بکه، من دل‌سۆزترم
 له‌وانه‌ی که ئاینوئۆین و مه‌کر ده‌که‌ن و خو له‌وه نه‌ناس ده‌که‌ن.
 من دان پیدا ده‌نئیم، ئه‌گهر تو به‌ر له‌وه‌ی ئاگام له‌ خوبیت،
 ده‌ربرینی سۆزی خوشه‌ویستی راسته‌قینه‌ت
 نه‌بیستبوايه، نه‌ده‌بوايه وا بووام، بۆیه بمبووره؛
 ئه‌و خوبه‌ده‌سته‌وه‌دانهم به‌خوشه‌ویستی سووک لیک مه‌ده‌ره‌وه،
 که شه‌وی تاریک به‌م جوړه ئاشکرای کرد.
رۆمیۆ: خانمه‌که‌م، به‌و مانگه پیرۆزه‌ی وینده‌ری سویند ده‌خۆم،
 که چله‌پۆیه‌ی هه‌موو ئه‌و دره‌ختانه‌ی میوه‌ی له‌ زیو گرتووه-
جوولیت: ئۆه، سویند مه‌خۆ به‌ مانگ، مانگی جی نه‌گیر
 که مانگانه له‌ناو خولگه‌ی خۆیدا ده‌گۆریت،
 نه‌بادا خوشه‌ویستیت وه‌کو ئه‌و بگۆریت.
رۆمیۆ: ئه‌دی به‌ چی سویند بخۆم؟

(*) جوڤ: واته (جوپیتهر) که گه‌وره خواوه‌ندی رۆمانه‌کانه و له پال ئه‌وه‌ی که خواوه‌ندی شتی
 تره، ئه‌و به‌ خواوه‌ندی سویند و په‌یمانیش داده‌نریت.

Juliet: Do not swear at all;

Or if thou wilt, swear by thy gracious self,
Which is the god of my idolatry,
And I'll believe thee.

Romeo: If my heart's dear love,

Juliet: Well, do not swear: although I joy in thee,

I have no joy of this contract to-night;
It is too rash, too unadvised, too sudden;
Too like the lightning, which doth cease to be
Ere one can say "It lightens". Sweet, good night!
This bud of love, by summer's ripening breath,
May prove a beautiful flower when next we meet.
Good night, good night! as sweet repose and rest
Come to thy heart as that within my breast!

Romeo: O, wilt thou leave me so unsatisfied?

Juliet: What satisfaction canst thou have to-night?

Romeo: The exchange of thy love's faithful vow for mine.

Juliet: I gave thee mine before thou didst request it;

And yet I would it were to give again.

Romeo: Would'st thou withdraw it? For what purpose, love?

Juliet: But to be frank and give it thee again.

And yet I wish but for the thing I have;
My bounty is as boundless as the sea,
My love as deep; the more I give to thee,
The more I have, for both are infinite.

[The Nurse calls]

جوولیت: ھەر سویند مەخۆ؛

یان ئەگەر دەشیخۆیت، سویند بە گیانی پیرۆزت بخۆ،
کە خودای پەرستمنم،

ئەوسا من پیت باوەر دەکەم.

رۆمیۆ: ئەگەر ئەوینی هیژای دل-

جوولیت: باشە، سویند مەخۆ، ھەرچەندە مەیلیم لە تۆیە،

بەلام ئەمشەو حەزم لەو پەیمان بەستنه نییە:

ئەمە یەگجار پەلەپە، یەگجار ناژیرانە و یەگجار کتوپرە،

یەگجار وەکو ھەورە تریشقیە، بەرلەوہی پتیرا بگەیت

بلی (ئەھا تریشقیە دەدات) نامینت. شەوت شاد، شیرینەکەم.

ئەو خونچەپەیی ئەوین، بە ھەناسەیی پتگەپەنەری ھاوین

رەنگە لە ژوانی داھاتوودا بپتە گولیکی نازدار و جوان،

شەوت شاد، شەو شاد، یاخووا ئاسوودەیی و پشووہەکی خۆش

داببارنە سەر دلت وەک چۆن ئیستا لە سینەمدان.

رۆمیۆ: ئەری وا بە نائاسوودەیی، جیم دەھتلیت؟

جوولیت: تۆ ئەمشەو چ ئاسوودەییەکت گەرکە؟

رۆمیۆ: گۆرینەوہی پەیمانی دلسۆزی ئەوین بە ھی من.

جوولیت: من پیت بەخشی بەر لەوہی تۆ خۆت داوای بگەیت؛

کەچی حەز دەکەم جاریکی دیش ویت بدەمەوہ.

رۆمیۆ: دەتەوی رای بکیشیتەوہ؟ گیانەکەم، بۆ چ مەبەستیک؟

جوولیت: تا بەخشنە بېم و دیسان بتدەمەوہ:

کەچی من تەنیا ئارەزووم لەوہیە کە ھەمە.

بەخششم وەکو دەریا بی سنوورە،

خۆشەویستیم ھیندەئەو قوولە، چەندی پیت ببەخشم

ھیندە پترم ھەپە چونکە ھەردوکیان بی کوتایین.

(دایەنەکە بانگ دەکات)

I hear some noise within: dear love, adieu!
[To the Nurse] Anon, good Nurse!
[To Romeo] Sweet Montague,
be true. Stay but a little, I will come again.
[Juliet leaves the window and goes in]

Romeo: O blessed, blessed night! I am afeard,
Being in night, all this is but a dream,
Too flattering-sweet to be substantial.
[Juliet returns to the window]

Juliet: Three words, dear Romeo, and good night indeed.
If that thy bent of love be honourable,
Thy purpose marriage, send me word to-morrow,
By one that I'll procure to come to thee,
Where and what time thou wilt perform the rite;
And all my fortunes at thy foot I'll lay
And follow thee, my lord, throughout the world.

Nurse: [From inside the house] Madam!

Juliet: I come anon. [To Romeo] But if thou
meanest not well,
I do beseech thee,

Nurse: [Calling again from within.] Madam!

Juliet: By-and-by I come:
[Continuing, to Romeo] To cease thy suit and leave
me to my grief:
To-morrow will I send.

Romeo: So thrive my soul,

Juliet: A thousand times good night!
[Juliet goes in]

گویم له دهنگه دهنگه له ناوهوه. خوات له گهل، خوشهويستی هيژام
(بو دايه نه كه) واهاتم، داده ي چاكم!
(بو روميو) مونتاگيو شيرين له گه لم راستگو به.
كه ميگ بمينه وه؛ ديمه وه.

(جوليت بهر په نجره بهر ده دات و ده چيته ناوهوه)

روميو: ئه ي شهوي يه گجار پيروز! له بهرئه وه ي شهوه

ده ترسم هه مووي ئه وه خهون بيت،

چونكه هينده خوشه به راستي ناچيت.

(جوليت ديتته وه بهر په نجره)

جوليت: روميوي خوشهويست، سي قسم هه ن و جا به راستي خوات له گهل.

ئه گهر نيازت له و ئه وينه پاك و دلسو زانه يه،

ئامانجت خواستني منه، سبه ي قسم بو بنيره وه،

له گهل كه سينك كه بو لاي توي دهنيرم،

تو ئه و سرووته له كوئي و كه ي به جي ده گه يه نيت؛

من هه موو چاره نووسي خوم ده خه مه بهر بيت،

ئه ي سه روهرم، من تا ئه وسه ري دنياش به دوات ده كه وم.

دايه ن (له ناوهوه ي ماله كه وه): خاتونه كه م!

جوليت: (بو دايه نه كه) هه ر ئيستا ديم، (بو روميو) به لام ئه گهر تو

نيازت چاك نيبه،

تكات لي ده كه م-

دايه ن: (ديسان له ناوهوه بانگ ده كات) خاتونه كه م!

جوليت: وا ئيستا، ديم. (بو روميو) وازم لي بينه و بو خه مي خوم جيم بهيله.

سبه ي ده ينيرمه لات.

روميو: جا روم ئاو ده خواته وه، -

جوليت: هه زار جار شهوت باش!

(جوليت ده چيته ناوهوه).

Romeo: A thousand times the worse, to want thy light!
Love goes toward love as schoolboys from their books;
But love from love, towards school with heavy looks.
[Romeo is walking away as Juliet returns]
[Re-enter Juliet, above.]

Juliet: Hist! Romeo, hist! O for a falconer's voice,
To lure this tassel-gentle back again.
Bondage is hoarse and may not speak aloud;
Else would I tear the cave where Echo lies,
And make her airy tongue more hoarse than mine
With repetition of my Romeo!

Romeo: It is my soul that calls upon my name.
How silver-sweet sound lovers' tongues by night,
Like softest music to attending ears.

Juliet: Romeo!

Romeo: Madam?

Juliet: What o'clock to-morrow
Shall I send to thee?

Romeo: By the hour of nine.

Juliet: I will not fail 'Tis twenty years till then.
I have forgot why I did call thee back.

Romeo: Let me stand here till thou remember it.

Juliet: I shall forget, to have thee still stand there,
Remembering how I love thy company.

Romeo: And I'll still stay, to have thee still forget,
Forgetting any other home but this.

رۆمییۆ: ههزار جار خراپتره بهی پووناکی تۆ!
دڵداران به رهو دولبه رهکانیان ده پۆن
وهک چۆن مندا لآن کتیبه کانیان جی دێلن؛
به لām دڵداران دولبه رهکانیان جی دێلن وهک چۆن مندا لآن به رهو خویندنگا
ده پۆن.
(رۆمییۆ پاشه کشه دهکات هه ر که جوولیت دیته وه).

جوولیت: پست، رۆمییۆ، پست! خۆزیا بازه وان بووام،
تا ئه و شه هینه م بانگ بکه مه وه،

دیلتی دهنگی که رখে و ناتوانیت دهنگ هه لپریت،
دهنا ئه و ئه شکه وته ی که زایه لای تیا پالکه وتوو هه لپم ده درێ،
ئه وسا زمانه هه وایینه که م به دووباره گوته وه ی (رۆمییۆ) یه که م
له هی خۆم که رخرت ده کرد.

رۆمییۆ: ئه وه پۆحمه، ناوم بانگ دهکات.

زمانی دڵداران شه وان چ ئاوازیکی شیرینی هه یه
وهکو ناسکترین مۆسیقا دیته به ر گوێ.

جوولیت: پۆمییۆ!

رۆمییۆ: خاتونه که م؟

جوولیت: سبه ی چ کاتژمێریک بینێرمه لات؟

رۆمییۆ: کاتژمێر نو.

جوولیت: دوا ی ناخه م. تا ئه و کات بیست ساله.

له بیرم چوو بۆچی بانگ کردیه وه.

رۆمییۆ: با لێره بوهستم تا به بیرت دیته وه.

جوولیت: له بیر خۆمی ده به مه وه تا وهکو تۆ له وێ بوهستیت،

هه ر که ئه وه م به بیر دیته وه که چه ند هه ز ده که م له که لما بیت.

رۆمییۆ: جا من هه ر ده مینمه وه، تا هه ر له بیرت بچیته وه،

هه موو جیگایه که م له بیر ده چیته وه جگه لێره.

Juliet: 'Tis almost morning; I would have thee gone,
And yet no farther than a wanton's bird,
That lets it hop a little from her hand,
Like a poor prisoner in his twisted gyves,
And with a silk thread plucks it back again,
So loving-jealous of his liberty.

Romeo: I would I were thy bird.

Juliet: Sweet, so would I:

Yet I should kill thee with much cherishing.
Good night, good night! Parting is such sweet sorrow,
That I shall say good night till it be morrow.

Romeo: Sleep dwell upon thine eyes, peace in thy breast!

Would I were sleep and peace, so sweet to rest!

[Juliet goes in]

Hence will I to my ghostly sire's close cell,
His help to crave and my dear hap to tell.

[Exit.]

جوولیت: وا دهمه و به یانه. حه ز ده که م برۆیت!
که چی له بالندهی دهسته مۆی ژنان دوورتر نا،
که لئی دهگه ریت که مێک له دهستی ده رپه ریت،
به چه شنی زیندانیه کی به سه زمانی سندهم له پی کراو
به داویکی ئاوریشمی رای ده کیشیته وه،
هیندهی خو شده ویت - ئیرهیی به ئازادی ئه و ده بات.

رۆمیۆ: بریا ئه و بالندهیهی تو بامایه.

جوولیت: گیانه، منیش هه زه م ده کرد،

که چی تو م به یه گجار به نازراگرتن ده کوشت.

شه و باش، شه و باش. لیک دا بران خه مێکی هینده شیرینه،

من ده لیم (شه و شاد) تا ئه و دهمه ی سه به نی بو من یه قینه.

رۆمیۆ: خوا بکا خه و بچیته چاوانت و ئاسوودهیی له سینهت ئوقره ی بگرتایه

کاشکی خه و و ئاسوودهیی بام، تا به خو شی له وئ پشووم دا بوایه.

(جوولیت ده چیته ناوه وه)

جا من ده بی بچمه کونجی تایبه تی که شیشی ره وانی خو م،

تامه زرۆی یارمه تی ئه وم، بو ی بگێرمه وه به ختی چاکی خو م.

(ده روا ت)

Scene III

Friar Lawrence's Cell.

[Enter Friar Lawrence with a basket.]

Friar: The grey-eyed morn smiles on the frowning night,
Check'ring the eastern clouds with streaks of light;
And flecked darkness like a drunkard reels
From forth day's path and Titan's fiery wheels.
Now, ere the sun advance his burning eye,
The day to cheer and night's dank dew to dry,
I must up-fill this osier cage of ours
With baleful weeds and precious-juiced flowers.
The earth that's nature's mother is her tomb;
What is her burying gave, that is her womb.
And from her womb children of divers kind
We sucking on her natural bosom find;
Many for many virtues excellent,
None but for some, and yet all different.
O, mickle is the powerful grace that lies
In plants, herbs, stones, and their true qualities:
For naught so vile that on the earth doth live
But to the earth some special good doth give;

دیهانی دووهم

کونجی که شیش لوره نس

که شیش لوره نس سه به ته یه کی به دهسته وه یه دیته ژور.
که شیش لوره نس: به یانی چاوبور به شه وی رووگرژ ده خه نیته وه،
هه وره کانی روزه لات به تیر یژی پووناکي ده به شیته وه؛
تاریکی قان قانه و وه کو سه رخوشیک گیت ده خوات
خوی له پچکه ی خور و پچکه ی ناگرینی (تیتان) (*) لاده دات.
نیستا بهر له وه ی خور چاوی سووتینه ری هه لبه نیت
روژ شادمان بکا و شه ونمی شیداری شه و وشک هه لیتیت،
ده بی نه و سه به ته یه ی شوره بی خومان پراوپر باخنین
له گیای زهه راوی و گولی شیله خوش و شیرین.
زهوی که دایکی سروشته گلکوی نه وه:
نه وه ی گوری تیا نیژتیه تی مندال دانی نه وه،
جا له مندال دانی هه روله ی جوراوجور:
ده بینین که شیر له سینه ی سروشت ده مژن چ که م چ زور:
هه ندیک له وانه له گه لی پروه وه نایاب و نازدارن،
هیچ شتیک نییه ته واو بی که لک بی، گهر چی جیاواز دیارن.
چ مه زنه نه و توانایه چاکه ی له وانه دایه
له پروهک، گزویا، بهرد و ناکاری راسته قینه یان په یدایه:
چونکه هیچ شتیک به ته واوی خراب ناژیت له سه زهوی
نه گهر هیندیک چاکه ی تاییه تی تیدا نه بیت بو نه وی؛

(*) تیتان: خوی خور بوو لای گریکه کان.

Nor aught so good but, strained from that fair use,
 Revolts from true birth, stumbling on abuse:
 Virtue itself turns vice, being misapplied;
 And vice sometimes by action dignified.
[Enter Romeo, unseen by the Friar]
 Within the infant rind of this small flower
 Poison hath residence, and medicine power:
 For this, being smelt, with that part cheers each part;
 Being tasted, slays all senses with the heart.
 Two such opposed kings encamp them still
 In man as well as herbs, grace and rude will;
 And where the worser is predominant,
 Full soon the canker death eats up that plant.

Romeo: Good morrow, father!

Friar: Benedicite!

What early tongue so sweet saluteth me?
 Young son, it argues a distempered head
 So soon to bid good morrow to thy bed:
 Care keeps his watch in every old man's eye,
 And where care lodges sleep will never lie;
 But where unbruised youth with unstuffed brain
 Doth couch his limbs, there golden sleep doth reign:
 Therefore thy earliness doth me assure
 Thou art uproused with some distemperature;
 Or if not so, then here I hit it right,

هیچ شتیکیش نییه هینده چاک بیت، ئەگەر چاک بەکار نەهینریت،
 لە نەژادی راستەقینەیی هەلنەگەریتەوه و خراپەیی لێوه نەرسکیت.
 چاکەش ئەگەر بەخرایی بەکارهات بەخراب دەگەریت،
 جارێش وایه خراپە بەکردنی بەچاکی شکۆمەندی پێ دەبریت.
 (رۆمیۆ دیتە ناوهوه و کەشیشەکه نایبینیت)
 لەناو توپکلی ساوای ئەو کۆلۆکه لاوازه
 ژەهری تێدایه هێزی دەرمانیش تیایدا سازه:
 بۆیه، هەر بۆن بکریت، بەو بەشەیی گشت بەشیکیی لەش دەگەشتیتەوه؛
 ئەگەر تام کرا، هەموو هەستەکان و دلێش دادەمرکینیتەوه.
 دوو شای دژ بەیهک لە ناخی ئەودا دەژین
 لەناو مرۆف و پرووەکیشدا چاکه و خراپه بوونەته جینشین؛
 جا کاتیک خراپترینیان لەو پرووەکه بالادەست و زالە
 زوو خۆرکی مەرگ ئەو دەنیت لە چالاً.

رۆمیۆ: بەیانیت باش، بابە.

کەشیش لۆرەنس: خوا پیرۆزت بکات.

کێیه وا زوو بەو زمانه شیرینه سلۆم لێ دەکات؟
 رۆلە لاوهکەم، تۆ مێشکیکی شیواوت هەس
 تا وا زوو پۆژباش لە نوینەکەت بکەیت بەهەوهس.
 نیگەرانی لەناو چاوی هەموو پیرەمێردیک ئێشک دەگریت،
 جا لە کوێ نیگەرانی هەبیت، خەو هەرگیز نۆقره ناگریت؛
 بەلام هەرکه گەنجیکی نەغاراوی مێشک بەخەم نەئاخرا
 پەلهکانی لیک دەکشیتەوه، خەوی زێرین دەبیتە فەرمانرەوا.
 بۆیه لەخەوهه‌لسانی زووت من د‌ل‌نیا دەکاتەوه، د‌ل‌نیا
 تۆ بەدلگرا نییهوه دەرپەرێنرابیت سویند دەخۆم بەخودا،
 یان گەر وانیه، بۆیه من لێره راستی دینمه پیکان

ئەمشەو ھەر لەناو نوین نەبووھە پۆمییۆمان .

رۆمییۆ: ئەوھى دوایییان راستە: خۆشترین پشوو بەشى من بوو .

كەشیش لۆرەنس: خوا لە گوناھان خۆش بێت! كەواتە رۆمییۆ لەگەڵ پۆزەلین بوو؟

رۆمییۆ: لەگەڵ پۆزەلین، ئەى باوكى پۆھیم؟ نەخێر نا .

ئەو ناوھەم لە بېرچۆتەوھە، خەمیشى ھەرنا .

كەشیش لۆرەنس: بلى وا، كورەكەم، ئەدى لە كوئى بوويت؟

رۆمییۆ: پېت دەلیم پېش ئەوھى جارێكى دى لیم بېرسیت:

من لەگەڵ دوژمنەكەم لە ئاھەنگ و خۆشیدا بووم،

كاتێك لەنكاو بەیەكێكى ئەوان من پێكرا بووم

ئەویش بەمن زامدار ببوو، چارەى ھەردوولامان واىھە

لە دەستى تۆ و پزىشكییە پیرۆزەكەت داىھە .

من ھىچ كىنەم لە دلدا نىیە، پىاوى پیرۆز بۆئى .

ئەو ناورانەوھەم بەھەمان جۆر بۆ دوژمنەكەشمە، لۆئى .

كەشیش لۆرەنس: پۆلەى چاكەم، چیت ھەيە دەرى بېرە، بەپوون و رەوانى

دان پىانانى مەتەلئامیز لىخۆشبوونى مەتەلأوى پئوىستە وەك دەيزانى .

رۆمییۆ: رېك و راست بىزانە كە خۆشەويستىيە ھىژاكەى دلم

كەوتۆتە سەر كىژە جوانەكەى كاپۆلىتى دەولەمەند و وا لە دلم:

جا وەك دلئى من لەسەر ئەو، دلئى ئەویش كەوتۆتە سەر من

ھەردووكيان پێكدى بەستراون، تەنھا ماوھ تۆ گرىي بەدەيت توند تون

بەلێك مارەكردنى پیرۆزەوھە، كەى و لە كوئى و چۆن چۆنى

یەكترمان دیوھە و دلدارىمان كردووه و پەيمانمان پێكتر داوھ بە پۆنى،

من پېت دەلیم، كاتێك پێكەوھ دەپۆین، بەلام تكا دەكەم لە تۆ

رازى ببیت بەوھى لىكمان مارەبكەيت ھەر ئەمپۆ .

كەشیش لۆرەنس: ئەى پیر فرەنسىسى پیرۆز، چ گۆرانىك لىرە قەوماوھ!

ئایا ئەو پۆزەلینەى تۆ ھىندە خۆشەويستى خۆت پىي داوھ

وا زوو جى بەئىلریت؟ كەواتە ئەوینى گەنج و لاوان ئاوھایە

Our Romeo hath not been in bed to-night.

Romeo: That last is true; the sweeter rest was mine.

Friar: God pardon sin! Wast thou with Rosaline?

Romeo: With Rosaline, my ghostly father? No.

I have forgot that name, and that name's woe.

Friar: That's my good son. But where hast thou been then?

Romeo: I'll tell thee ere thou ask it me again:

I have been feasting with mine enemy,

Where, on a sudden, one hath wounded me

That's by me wounded. Both our remedies

Within thy help and holy physic lies;

I bear no hatred, blessed man; for, lo,

My intercession likewise steads my foe.

Friar: Be plain, good son, and homely in thy drift;

Riddling confession finds but riddling shrift.

Romeo: Then plainly know my heart's dear love is set

On the fair daughter of rich Capulet:

As mine on hers, so hers is set on mine;

And all combined, save what thou must combine

By holy marriage: when, and where, and how

We met, we wooed, and made exchange of vow,

I'll tell thee as we pass; but this I pray,

That thou consent to marry us to-day.

Friar: Holy Saint Francis, what a change is here!

Is Rosaline, that thou didst love so dear,

So soon forsaken? young men's love, then, lies

Not truly in their hearts, but in their eyes.
 Jesu Maria, what a deal of brine
 Hath washed thy sallow cheeks for Rosaline!
 How much salt water thrown away in waste,
 To season love, that of it doth not taste!
 The sun not yet thy sighs from heaven clears,
 Thy old groans ring yet in mine ancient ears;
 Lo, here upon thy cheek the stain doth sit
 Of an old tear that is not washed off yet:
 If e'er thou wast thyself, and these woes thine,
 Thou and these woes were all for Rosaline.
 And art thou changed? Pronounce this sentence then,
 Women may fall, when there's no strength in men.

Romeo: Thou chid'st me oft for loving Rosaline.

Friar: For doting, not for loving, pupil mine.

Romeo: And bad'st me bury love.

Friar: Not in a grave

To lay one in, another out to have.

Romeo: I pray thee chide me not: she whom I love now

Doth grace for grace and love for love allow;

The other did not so.

Friar: O, she knew well

Thy love did read by rote, that could not spell.

But come, young waverer, come go with me,

In one respect I'll thy assistant be;

For this alliance may so happy prove,

له چاویانه، نهک به پراستی له ناخی دلایاندايه.
 ئەوی مه سیح و مەریهەم، چەند ئاوی سوویری چاو
 کولمە رەنگ زەردەکانتی بۆ (رۆزەلین) شووێوه بە خوێواو!
 چەند خوێواوکی بە بەلاش فری داوه.
 بۆ تام و بۆ کردنی ئەوین، که تامی نه کردووه و نه کراوه!
 خۆر تا ئیستا هەنسک و ئاهی توێ رانه داوه،
 ناله و نرکهی جارانت هیشتا له گوێی پیرم زرنگاوه؛
 بۆ، لێره له سهەر پروومەتت په لایهک هەر جیماوه
 هی فرمیسیکی کۆنه که هیشتا کهش نه سراوه.
 ئەگەر هەرگیز تو خۆت بوایت و ئەو خەمانەش هی تو ببوان،
 دەبوا خۆت و خەمەکانت هەمووی هی (رۆزەلین) بوان.
 ئەری تو گۆراویت؟ کهواته ئەو رستهیه ببیژه
 ژنان دهکهون که هیچ هیژیک له پیاوان نابین، گێژه.
رۆمیۆ: تو زۆر جار ان له بهر ئەوینی (رۆزەلین) سه رزه نشتت کردووم.
کەشیش لۆرەنس: له بهر گهوجیت، نهک ئەوینت، هه ی گلینهی خۆم.
رۆمیۆ: داوات لی کردم من ئەو ئەوینه بنیمه چال.
کەشیش لۆرەنس: نهک په کیک بنیته چال و په کیک دی لی بنیته بهر مال.
رۆمیۆ: تکام وایه سه رزه نشتیم نه کهیت. من دلداری دهکهم.
 ئیستا چاکه بهرامبهه چاکه و ئەوین بهرامبهه ئەوین پهیرهو دهکهم:
 ئەوهکهی دی وانه بوو.
کەشیش لۆرەنس: ئۆه، چونکه ئەو چاک دهیزانی
 ئەو ئەوینهی له بهر دهتخویندوه پیتیکت لی نه دهزانی.
 به لām وهره، ئەوی په تک پستین، وهره دهی له گه لām به پری بکهوه؛
 له بهر په ک شت من یارمهتی تو ددهم له وه
 تا به لکو ئەو زهماونده به خووشی و شادی ته واو ببیت

To turn your households' rancour to pure love.

Romeo: O, let us hence; I stand on sudden haste.

Friar: Wisely and slow. They stumble that run fast.

[Exeunt.]

کینه‌ی تُو دوو بنه‌ماله‌یه به تُوینیکی پاک به‌کۆتا بیت.

رۆمئۆ: ئاده‌ی که‌واته بابرۆین، من یه‌گجار په‌له‌مه با خیرا بکه‌ین.

کەشیش لۆره‌نس: ژیر و به‌کاوه‌خۆبه، تُووانه‌ی خیرا راده‌که‌ن ساتمه ده‌که‌ن

(ده‌رۆن)

Scene IV

A Street

[Enter Benvolio and Mercutio.]

Mercutio: Where the devil should this Romeo be?

Came he not home to-night?

Benvolio: Not to his father's; I spoke with his man.

Mercutio: Why, that same pale hard-hearted wench, that Rosaline,

Torments him so that he will sure run mad.

Benvolio: Tybalt, the kinsman to old Capulet,

Hath sent a letter to his father's house.

Mercutio: A challenge, on my life.

Benvolio: Romeo will answer it.

Mercutio: Any man that can write may answer a letter.

Benvolio: Nay, he will answer the letter's master, how he

dares, being dared.

Mercutio: Alas, poor Romeo, he is already dead- stabbed with a white wench's black eye; shot through the ear with a love song; the very pin of his heart cleft with the blind bow-boy's butt-shaft. And is he a man to encounter Tybalt?

Benvolio: Why, what is Tybalt?

Mercutio: More than Prince of Cats, I can tell you. O, he's the courageous

دیهانی سییەم

شەقامپک

مێرکیوشیۆ و بینفۆلیۆ دینه ناووه

مێرکیوشیۆ: دەبی ئەو پۆمیۆیه له کوێ بێت؟ دوینی شهو

نەهاتبوو مالهوه؟

بینفۆلیۆ: نەهاتبوو ماله باوکی، من قسهه له گهه خزمه تکاره که ی کردووه.

مێرکیوشیۆ: نازانم بۆ ئەو کێزه پهنگ زهرده دلپهقه، پۆزه لین، ئاوا نازاری ده دات

که بی گومان شیتت ده بێت.

بینفۆلیۆ: تیبالتی، خزمی پیره کاپولیت،

نامه یه کی ناردۆته ماله باوکی پۆمیۆ.

مێرکیوشیۆ: به گیانی خۆم، داوای شه ره شمیشری لی کردووه.

بینفۆلیۆ: پۆمیۆ وه لامی ده داته وه.

مێرکیوشیۆ: هه ره که سیک نووسین بزانتیت، ده توانیت وه لام بداته وه.

بینفۆلیۆ: نه خیر، مه به ستم وایه ئەو وه لامی خاوه نی نامه که ده داته وه،

ئه ویش ده ری ده خات چۆن ده ویریت و له وه شدا بی ترسه.

مێرکیوشیۆ: به داخه وه، پۆمیۆی به سته زمان، به راستی مردووه- به چاوه ره شه کانی

کێزه سپیکه لانه که بریندار کراوه، به گۆرانی ئه وین گویچکه ی سمراوه و ناخی

دلی به تیری برنده ی ئەو منداله کویره شه ق کراوه (*)، ئه ری چۆن ده توانیت له

رووی (تیبالت) بوه ستیت؟

بینفۆلیۆ: بۆ، تیبالت چییه؟

مێرکیوشیۆ: له میری پشیلان گه وره تره. ئۆه، ئەو سه ره کرده ی نازای ره فتاری

(* مه به ست له کیویدیه.)

captain of compliments. He fights as you sing prick-song keeps time, distance, and proportion; he rests me his minim rest, one, two, and the third in your bosom. The very butcher of a silk button, a duellist, a duellist;

a gentleman of the very first house of the first and second cause. Ah, the

immortal pasado! the punto reverso! the hai.

Benvolio: The what?

Mercutio: The pox of such antic, lispng, affecting fantasticoes; these new tuners of accents! 'By Jesu, a very good blade! a very tall man! a very good whore!' Why, is not this a lamentable thing, grandsire, that we should be thus afflicted with these strange flies, these fashion-mongers, these "pardon-me's" who stand so much on the new form that they cannot sit at ease on the old bench? O, their bones, their bones!

[Enter Romeo.]

Benvolio: Here comes Romeo, here comes Romeo!

Mercutio: Without his roe, like a dried herring. O flesh, flesh, how art thou fishified! Now is he for the numbers that Petrarch flow'd in, Laura, to his lady, was but a kitchen wench - marry, she had a better love to be-rhyme her; Dido a dowdy, Cleopatra a gypsy; Helen and Hero, hildings and harlots; Thisbe a gray eye or so, but not to the purpose. Signior Romeo, bon jour! there's a French salutation to your French slop. You gave us the counterfeit fairly last night.

Romeo: Good morrow to you both. What counterfeit did I give you?

Mercutio: The slip, sir, the slip; can you not conceive?

به جیٲیه. ئەو له گه لٲت به شه‌ر دیت هه‌ر که تو به نوٲته گۆرانی ده‌چریت - کات و وه‌ستان و هاوړیکی ده‌پاریزیت: ئەو کورته پشوویکت پی دعات - به‌ک، دوو، سیٲه‌م جار له سینت ده‌چه‌قینیت. قه‌سابیکی لی‌هاتووی قوٲچه‌ی ناوړی‌شمینه، شمشیروه‌شینکی بی‌هاوتا و جوامیری نمره به‌ک و دووه له‌باره‌ی ریو شوین و ریسی‌ای شمشیربازی. ئاه، له لی‌دانه پی‌شه‌وپیش و پاشه‌وپاش و پیکه‌وتنه نه‌مرانه‌که‌ی!

بین‌فولین: چی؟

میرکیوشیۆ: سندان له‌و باوه‌کوونه ده‌ستکرد و پیاوه گه‌نجه خوٲوینانه بدات، له‌وانه‌ی که تازه شیوه‌ی قسه‌کردنیاں ده‌گۆرن! «به مه‌سیح، شمشیروه‌شینکی چاکه!» و پیاویکی به‌گجار نازدار و بده‌ریکی هه‌ره چاکه!» بوچی ئەوه‌نده به‌و مه‌گه‌زه سه‌یرانه‌وه گرفتار بین، ئەو مو‌دیلبازانه، ئەو «لیم ببوو‌رانه» که ئەوه‌نده‌ی به‌سه‌ر شی‌وازی نوٲوه ده‌نیشنه‌وه ناتوانن به خو‌شی له‌سه‌ر کورسییه کو‌نه‌کانیا‌نه‌وه دابنیشن! وای له ئی‌سکه‌کانیا‌ن، وای له ئازاری ئی‌سکه‌کانیا‌ن! (رۆمیۆ دیته ناوه‌وه)

بین‌فولین: ئەوه رۆمیۆیه، ئەوه رۆمیۆیه دیت.

میرکیوشیۆ: به‌بی (رۆ) ^(*) یه‌که‌ی ده‌لنی ماسیلکه‌ی وشک کراوه‌یه. های له‌و لاشه‌یه‌ی، له‌و لاشه‌یه‌ی، چلۆن تو به‌ماسی کراویت، ئیستا ئەو ئاماده‌یه بو نووسینی ئەو شی‌عرانه‌ی له (پیترارک) هوه سه‌ریان ده‌کرد! (لۆرا) له چاو خانمه‌که‌ی ژنی ناندینییه - به مه‌ریه‌م، ئەو دل‌داریکی چاکتری هه‌بوو که شی‌عری پیداهه‌لده‌گوت - (دیدۆ) له چاو ئەو ژنیکی پی‌سکه‌یه، (کلیۆباترا) قه‌ره‌جی‌که، (هیلین) و (هیرۆ) بده‌ری خو‌فرۆشن، (ئیسه) که چاوی بو‌ر بوو یا شتی وابوو، به‌لام ناگاته ئەو. سینیۆر (رۆمیۆ) بو‌نژۆ ^(**)، سلاویکی فه‌ره‌نسییا‌نه بو پانتۆله فه‌ره‌نسییه‌که‌ت، دوینی شه‌و تو ئیمه‌ت به‌ته‌واوی خه‌له‌تاند.

رۆمیۆ: به‌یانی باش له هه‌ردووکتان. بوچ ئیوه‌م خه‌له‌تاند؟

میرکیوشیۆ: گه‌وره‌م، خوٲ دزییه‌وه، خوٲ. تو تیی ناگه‌یت؟

(*) واته به‌بی (رۆزالین)

(**) واته به‌یانی باش به زمانی فه‌رنسی.

Romeo: Pardon, good Mercutio, my business was great; and in such a case as mine a man may strain courtesy.

Mercutio: That's as much as to say, such a case as yours constrains a man to bow in the hams.

Romeo: Meaning, to curtsy.

Mercutio: Thou hast most kindly hit it.

Romeo: A most courteous exposition.

Mercutio: Nay, I am the very pink of courtesy.

Romeo: Pink for flower.

Mercutio: Right.

Romeo: Why, then is my pump well-flavoured.

Mercutio: Sure wit! Follow me this jest now till thou hast worn out thy pump; that, when the single sole of it is worn, the jest may remain, after the wearing, sole singular.

Romeo: O single-soled jest, solely singular for the singleness!

Mercutio: Come between us, good Benvolio; my wits faints.

Romeo: Switch and spurs, switch and spurs; or I'll cry a match.

Mercutio: Nay, if thy wits run the wild-goose chase, I am done; for thou hast more of the wild-goose in one of thy wits than, I am sure, I have in my whole five! Was I with you there for the goose?

Romeo: Thou wast never with me for anything when thou wast not there for the goose.

Mercutio: I will bite thee by the ear for that jest.

Romeo: Nay, good goose, bite not.

Mercutio: Thy wit is a very bitter sweeting; it is a most sharp sauce.

Romeo: And is it not, then, well served in to a sweet goose?

رۆمییۆ: بمبووره، مێرکیوشیۆی چاک، کاریکی مهزئم به دهستهوه بوو،

جا له رهوشی وهک هی مندا، رهنگه مرۆف زۆر رهوشتهرزنی نه نوینیت.

مێرکیوشیۆ: واچاکتره بیلئیت، رهوشی وهک هی تو وا له پیاو

دهکات چۆک بچه مینیتتهوه.

رۆمییۆ: مه بهستت وایه خو دابنه وینیت؟

مێرکیوشیۆ: ریک له بنی کودیت دا.

رۆمییۆ: قسه کهت یه گجار رهوشتهرزانه یه.

مێرکیوشیۆ: نه خیر، من هه به خووم سه رگولی رهوشتهرزیم.

رۆمییۆ: سه ری گول.

مێرکیوشیۆ: دهق وایه.

رۆمییۆ: بۆچ، کهواته که وشه کانم جوان رازاونه تهوه.

مێرکیوشیۆ: قسه یه کی ژیرانه یه! به دوا ی ئه و نوکته یه م بکه وه تا که وشه کانت

دهدرین و ئینجا که بنه که وشه تاقانه کهت سوایه وه، نوکته که م ده مینیتته وه،

پاش سوانه وه شی، هه ره ئه وه یه بی هاوتا بمینیتته وه.

رۆمییۆ: ئوی چ نوکته یه کی عه ماره پۆو بیزه وه ره، بی هاوتاشه ته نیا له بهر بی مانایی!

مێرکیوشیۆ: بینقۆلیۆی چاک، ناو بژیمان بکه، وا میشکم ده تویتته وه.

رۆمییۆ: لیتی بده و نه قیزه ی تیوه بژنه، لی بده و نه قیزه ی تیوه ژنه، دنا ده به مه وه.

مێرکیوشیۆ: نه خیر، نه خیر، ئه گه میشکمان به دوا ی قازه کیویلیکان بکه ویت، ئه وا

من دۆراوم، چونکه دلنیام تاقه زرنه گیه کت پتر قازه کیویلیکه ی تیدایه له هه ر

پینچ زرنه گیه کانی^(*) من. ئه ری من له گه لندا بووم بۆ قازه کان؟

رۆمییۆ: تو هه رگیز بۆ هیچ شتی که له گه لم نه بوویت مه گه ر به خووت

(قاز) بوویت له گه لما.

مێرکیوشیۆ: من له بهر ئه و نوکته یه گویت ده گه زم.

رۆمییۆ: نه خیر، قازی چاک، مه یگه زه.

مێرکیوشیۆ: زرنه گیه کهت یه گجار شیرینیکی تاله، مه ره گیه کی هه ره تیژه.

رۆمییۆ: ئه دی ئه وه چاک لی نه تراوه تابیتته قازیکی خووش.

(* پینچ زرنه گیه کانی مرۆف بریتین له: زرنه گی ئاسایی، یاد، وینا کردن، ئه ندیتشه و مه زهنده.

Mercutio: O, here's a wit of cheveril, that stretches from an inch narrow to an ell broad!

Romeo: I stretch it out for that word "broad", which, added to the goose, proves thee far and wide a broad goose.

Mercutio: Why, is not this better now than groaning for love? now art thou sociable, now art thou Romeo; now art thou what thou art, by art as well as by nature. For this drivelling love is like a great natural, that runs lolling up and down to hide his bauble in a hole.

Benvolio: Stop there, stop there.

Mercutio: Thou desirest me to stop in my tale against the hair.

Benvolio: Thou wouldst else have made thy tale large.

Mercutio: O, thou art deceived; I would have made it short: for I was come to the whole depth of my tale; and meant indeed to occupy the argument no longer.

[Enter Nurse and her man Peter.]

Romeo: Here's goodly gear! A sail, a sail!

Mercutio: Two, two! a shirt and a smock

Nurse: Peter!

Peter: Anon.

Nurse: My fan, Peter.

Mercutio: Good Peter, to hide her face; for her fan's the fairer face.

Nurse: God ye good morrow, gentlemen.

Mercutio: God ye good-e'en, fair gentlewoman.

Nurse: Is it good-e'en?

میرکیوشیۆ: ئۆ، زرنگییه کهت ده لئی پیستی بزنه که چهندی بهتوئی به فرهوانی لئی ده کیشیته وه!

رۆمیۆ: من ئەو وشهیهی (فرهوانی) یه لیک ده کیشمه وه، ئەگەر بخریته سهرقاز، ئەوا ده بیته قازیکی خۆلێک کیشایه وهی کرکه وتوو.

میرکیوشیۆ: بۆ، ئەری ئەوه له ناله و ئازاری ئەوین باشتتر نییه؟ ئیستا تۆ مرۆقیکی کۆمه لخوازی، ئیستا تۆ رۆمیۆی به راستی، ئیستا ئەوهیت که ههویت، به خۆت و هونه ر و سروشتیته وه. له بهر ئەو له وچه یییه ته، ئەوینه کهت وه کو گه و جیکی زگماکه که رادهکات و زمانی له قه له قیه تی تا سه ره گه و جانییه که ی له کونیک بشاریته وه.

بینفۆلین: لیره وه بیبرنه وه، بیبرنه وه.

میرکیوشیۆ: تۆ ده ته ویت قسه که م به نابه دلی ببرم.

بینفۆلین: وا نه بوایه قسه کهت درێژ ده بۆوه.

میرکیوشیۆ: تۆ به هه له دا چوویت. به لکو من خه ریک بووم کورتم ده کرده وه، چونکه له راستیدا من گه ییبوو مه بنی قسه که م، نه شم ده ویست به راستی درێژتری بکه مه وه.

(دایه نه که و پیتهری به رده ستی دینه ناوه وه)

رۆمیۆ: ئەوه تا جلی جوان! چارۆگه ی که شتییه، چارۆگه!

میرکیوشیۆ: دوان، دوان! کراس و که وین (*).

دایه ن: پیتهر!

پیتهر: به لئی

دایه ن: پیتهر، باوه شینه که م.

میرکیوشیۆ: پیتهری چاک، با روه ی پی بشاریته وه، باوه شینه که ی له روه ی جوانتره .

دایه ن: جوامیران، خوا به یانیتان باش بکات.

میرکیوشیۆ: خوا ئیوارهت باش بکات، خانمی پایه به رز.

دایه ن: به راستی ئیوارهیه؟

(* واتا ژن و میردن.

Mercutio: 'Tis no less, I tell ye; for the bawdy hand of the dial is
now upon the prick of noon.

Nurse: Out upon you! what a man are you!

Romeo: One, gentlewoman, that God hath made for himself to mar.

Nurse: By my troth, it is well said. "For himself to mar", quoth
'a? Gentlemen, can any of you tell me where I may find the young
Romeo?

Romeo: I can tell you: but young Romeo will be older when you have
found him than he was when you sought him. I am the youngest of
that name, for fault of a worse.

Nurse: You say well.

Mercutio: Yea, is the worst well? very well took, i' faith; wisely,
wisely.

Nurse: If you be he, sir, I desire some confidence with you.

Benvolio: She will indite him to some supper.

Mercutio: A bawd, a bawd, a bawd! So ho!

Romeo: What, hast thou found?

Mercutio: No hare, sir; unless a hare, sir, in a lenten pie, that is
something stale and hoar ere it be spent.
[He sings.]
An old hare hoar,
And an old hare hoar,
Is very good meat in Lent;
But a hare that is hoar
Is too much for a score
When it hoars ere it be spent.
Romeo, will you come to your father's? we'll to dinner thither.

میرکیو شییو: لهوه زووتر نییه، من پیت ده لیم، چونکه مهیلی داوین پیسی ئیستا که
لهسه ناوهندی کونی نیوه پویه.
دایه: گوم به له بهر چاوم! چ پیاویکی؟
رۆمیو: خانمی پایه بهرز، خوا ئهوی بۆ ئهوه دروست کردوو خوی تیک بدات.
دایه: به راستی چاکت گوت «به خوی خوی تیک بدات»؟ جوامیران یه کیکتان ده توان
پیم بلین چۆن رۆمیوی گهنج بدۆزمه وه؟
رۆمیو: من ده توانم، به لام رۆمیوی گهنج پیرتر ده بیت ههتا تو دهیدۆزیته وه له و کاتهی
تو به دوایدا ده گهریت، من گهنجترین که سم ئه و ناوهم هه بیت، چونکه که سی
لهوه خراپتر نییه.
دایه: جوانه... قسهی جوانه.
میرکیو شییو: ئایا خراپتر جوانه؟ جوان تیگه یشتی، به راستی، به ژیری،
به ژیری تیگه یشتی.
دایه: گهرم، ئه گهر تو ئهوی، هه ز ده که م که میک به ته نیا بدوین.
بینفولیو: دهعهتی دهکات بۆ نانی شیوان.
میرکیو شییو: ژنیکی داوین پیسه، داوین پیس! ئه وه تانی!
رۆمیو: چی، دۆزیته وه؟
میرکیو شییو: که رویشک نییه، گهرم، مه گهر که رویشکی ناو ته ره هه لوی
رۆژووی گهره بیت که بهرله وهی بخوریت زووبه یات و کۆن ده بیت.
(گۆرانی ده لیت)
پیره که رویشکی داوه شاو،
پیره که رویشکی داوه شاو،
له رۆژووی گهره دا گوشتی نازداره،
به لام که رویشکی که داوه شاییت،
یه گجار گرانه گهر پارهت پندا بیت،
کاتی تیک ده چیت پیش ئه وهی بچیت به زارا.
رۆمیو ئه ری دینه وه مالی باوکت؟ ئیمه له وی فراوین ده خوین.

Romeo: I will follow you.

Mercutio: Farewell, ancient lady; farewell, lady, lady, lady.

[*Exeunt Mercutio, and Benvolio.*]

Nurse: I pray you, sir, what saucy merchant was this that was so full of his ropery?

Romeo: A gentleman, nurse, that loves to hear himself talk; and will speak more in a minute than he will stand to in a month.

Nurse: An 'a speak anything against me, I'll take him down, an'a were lustier than he is, and twenty such Jacks; and if I cannot, I'll find those that shall. Scurvy knave! I am none of his flirt-gills; I am none of his skains-mates. [*To Peter*] And thou must stand by too, and suffer every knave to use me at his pleasure!

Peter: I saw no man use you at his pleasure; if I had, my weapon should quickly have been out, I warrant you: I dare draw as soon as another man, if I see occasion in a good quarrel, and the law on my side.

Nurse: Now, afore God, I am so vexed that every part about me quivers.

[*Referring to Mercutio*] Scurvy knave! [*To Romeo*] Pray you, sir, a word: and, as I told you, my young lady bid me enquire you out; what she bade me say I will keep to myself: but first let me tell ye, if ye should lead her into a fool's paradise, as they say, it were a very gross kind of behaviour, as they say: for the gentlewoman is young; and, therefore, if you should deal double with her, truly it were an ill thing to be offered to any gentlewoman, and very weak dealing.

Romeo: Nurse, commend me to thy lady and mistress. I protest unto thee-

رۆميو: به دواتاندا ديم.

ميركيوشيو: مائئاوا، پيره خانم، مائئاوا، ئه ي خانم، خانم، خانم.

(ميركيوشيو و بينفوليو دهرؤن).

دايهن: گهورم، تكات لي دهكهم، ئه وه چ پياويكي روقايم بوو كه هينده پر فرتوفيل بوو؟

رۆميو: داده، ئه جواميره ههزي له وهيه گوئي له قسه كاني خوئي بيت و لهيه ك خوله كدا پتر له وه قسه دهكات كه له مانگي كدا گوئي بو بگرييت.

دايهن: ئه گهر ئه وه هيج له دژي من بلت، سه رشوري دهكهم، ته نانهت گهر به هيز تريش بيت و من هه مان شت له گه ل بيست كه سي وهك ئه وه زيخ شه ر دهكهم؛ ئه گهر پيشم نه كرا، ئه وانه ده دوزمه وه كه پيدان بگرييت، چ خويرييه كي ناكه س به چه يه! من يه كي ك نيم له و ژنه بي ناموسانه ي؛ من يه كي ك نيم له دوسته داوين پيسه كاني (بو پيتر) چونه تو ليره يت و ده مكوتي خويرييه ك ناكه يته وه كه به كه يفي خوئي پيم را ده بو پريت!

پيتر: هيج پياويك نه بينوه پيته وه را بو پريت. ئه گهر بينيبام، ده بوايه چه كه كه خيرا ده ركيشابوايه. من دنيا ت ده كه مه وه، ده ويرم وهك هه ر كه سي كي دي به زووي هه ر ده رفه ت هه بيت شمشير بازيبه كي چاك بكه م، ئه گهر ياسا به لاي منه وه بيت.

دايهن: له به رده مي خوا، سويند ده خوم كه هينده توورم هه رچي ئه ندامي له شمه ده له رزيت (نامازه به ميركيوشيو دهات) خويري ناكه س به چه! (بو رۆميو) گهورم، قسه يه كم له گه لت هه يه، وهك پيتم گوت، خاتونه كه م داواي لي كردم بتدوژمه وه. ئه وه چي پي گوتم، بو خوم هه لي ده گرم، به لام پيم بده يه كه م جار بيت بلتيم، وهك ده لي ن، ئه گهر ده يبه يته ناو خو شيبه كي گه وچانه وه، ئه وه خراپ ترين جو ره ره فتاره، چونكه خانمه نازداره كه م گه نجه و ئه گهر تو ده ته وي ت بيخ له تينيت، به راستي ئه وه ره فتاريكي نامه ردانه يه به رامبه ر هه ر خانميكي نازدارو ئه مه ش جوولانه وه يه كي نزمه.

رۆميو: داده، ريزم بگه يه نه خاتونه كه ت و من له به رامبه ر تو

ناره زايي ده رده برم كه-

Nurse: Good heart! And i' faith I will tell her as much: Lord,
Lord, she will be a joyful woman!

Romeo: What wilt thou tell her, Nurse? Thou dost not mark me.

Nurse: I will tell her, sir, that you do protest: which, as I
take it, is a gentlemanlike offer.

Romeo: Bid her devise some means to come to shrift this afternoon;
And there she shall at Friar Lawrence' cell
Be shriv'd and married. [*He offers her money*] Here is
for thy pains.

Nurse: No, truly, sir; not a penny.

Romeo: Go to; I say you shall.

Nurse: [*Taking The money*] This afternoon, sir? well, she shall be there.

Romeo: And stay, good nurse, behind the abbey-wall:

Within this hour my man shall be with thee,
And bring thee cords made like a tackled stair;
Which to the high top-gallant of my joy
Must be my convoy in the secret night.
Farewell. Be trusty, and I'll quit thy pains:
Farewell. Commend me to thy mistress.

Nurse: Now God in heaven bless thee! Hark you, sir.

Romeo: What say'st thou, my dear Nurse?

Nurse: Is your man secret? Did you ne'er hear say,
"Two may keep counsel, putting one away"?

Romeo: I warrant thee, my man's as true as steel.

Nurse: Well, sir; my mistress is the sweetest lady. Lord, Lord!
when 'twas a little prating thing, O, there's a nobleman in

دایه: وای دلّت چ چاکه! بهراستی من ئەوانه‌ی پێ دەلێم، خوايه،
خودايه، ئای دلی بهوه چهند خوش دهبيت!

رۆميو: داده، تۆ چی پێ دهلێیت؟ تۆ گویم لێ ناگریت.

دایه: گهوره، من پێی دهلێم که تۆ نارهبزایی دهردهبریت و وهک
من تێی دهگه، ئەوه هاتنه پێشهوه یهکی پیاوانه یه -

رۆميو: پێی بلێی رێگایهک بدۆزیتهوه ئەم پاش نیوهروپیه بیت بۆ دان پیاوان، جا
لهوێ، له کونجی که شیش لۆره نسدا، دان پیاوانه که ی وهردهگیرئ و ماره
دهکریت (رۆميو پاره ی پێ ده دات). ها ئەمهش بۆ ماندوو بوونت.

دایه: نهخێر، گهوره، ئەوه ی راستی بیت، پینسیک (*) وهرناگرم.

رۆميو: نابیت، ههر ده بی وهری بگریت.

دایه: (پاره که وهردهگریت) گهوره، ئەمرو دوا ی نیوهروپ؟ ئەو لهوێ دهبيت.

رۆميو: جا داده ی چاک، له پشت دیواری کلیسا چاوهروان به:

ئەو دهمه من خزمه تکاره کهم دهنیرمه لات،

گوریسیکت پێ ده دات که په یژه ی لیوه هۆنراوه ته وه،

که من پێیه وه ده گمه سه ر ترۆپکی ئەستونده ی خوشیم

هۆی پیک گه یشتنیشم شهوی نهین ی ده بیت.

خوا حافیز، متمانه دار به و من پاداشتی ماندوو بوونت ده دهمه وه.

خودا حافیز؛ ریز و سلاوم به خانمه که ت بگه یه نه.

دایه: خودای ئاسمان پیروزت بکات! گوئ بگره، گهوره.

رۆميو: تۆ چی دهلێیت، ئە ی دایه نی ئازیز؟

دایه: ئەرئ خزمه تکاره که ت نهینگیره؟ ئەرئ هه رگیز نه تیبستوه،

"نهین ی به دوو کهس ده پاریزریت سییه میان ئاشکرای ده کات؟"

رۆميو: من دلنیام که خزمه تکاره کهم وهک پۆلا بی گه رده.

دایه: ده باشه، گهوره، خانمه کهم شیرینترین خانمه، خودایه خودایه!

ئەوه وهک مندالۆکه یه کی به گروگاله. به گزاده یه کی شار که ناوی

(*) جوړه پاره یه کی ورده ی به ریتانییه.

town, one Paris, that would fain lay knife aboard; but she, good soul, had as lief see a toad, a very toad, as see him. I anger her sometimes, and tell her that Paris is the properer man; but I'll warrant you, when I say so, she looks as pale as any clout in the versal world. Doth not rosemary and Romeo begin both with a letter?

Romeo: Ay, Nurse; what of that? both with an R.

Nurse: Ah, mocker! that's the dog's name. R is for the dog; no;

I know it begins with some other letter: and she hath the prettiest sententious of it, of you and rosemary, that it would do you good to hear it.

Romeo: Commend me to thy lady.

Nurse: Ay, a thousand times. Peter!

Peter: Anon?

Nurse: Before, and apace.

[Exeunt.]

(پاریس) ه، دهیه ویت به زهبری چه قو سواری که شتی بیت، به لام، نه و رۆحی هیئده چاکه، نه و پی وایه باشته بۆ بۆقه شینکه بیت نهک نه و. هندی جار، من تووروی دهکهم و ده لیم (پاریس) پیاویکی قوزتره، به لام دلنیا به، کاتیک وا ده لیم، رهنگی وهک هه ر پهرۆکیکی سپی له ناو نه و جیهانه گه وره یه دا سپی هه لده گه ریت. نه ری وشه کانی (رۆزماری) (*) و (رۆمیۆ) به هه مان پیت دهست پی ناکهن؟

رۆمیۆ: به لی، داده، نه وه چی تیدا یه؟ هه ردو وکیان به (ر) دهست پی دهکهن.

دایهن: به لی، گالته باز، نه وه ناوی سهگه، (ر) یه که م پیتی - نه خیر؛ من ده زانم نه وه به پیتیک دی دهست پیده کات؛ جا خانمه که م (جوولیت) قسه ی جوان له باره ی تو و گولی (رۆزماری) دهکات که تو به بیستنیان دلت خو ش ده بیت -

رۆمیۆ: سلاوم بگه یه نه به خانمه که ت.

دایهن: هه زار جار. پیتهر!

پیتهر: ئاماده م.

دایهن: خیرا، به پیشم بکه وه.

(دهرۆن)

(*) رۆزماری: گولیکه چیا یی بۆنخوشه.

Scene IV

The Capulets' Garden.

[Enter Juliet.]

Juliet: The clock struck nine when I did send the nurse;
In half an hour she promis'd to return.
Perchance she cannot meet him- that's not so.
O, she is lame! Love's heralds should be thoughts,
Which ten times faster glide than the sun's beams,
Driving back shadows over lowering hills:
Therefore do nimble-pinion'd doves draw Love,
And therefore hath the wind-swift Cupid wings.
Now is the sun upon the highmost hill
Of this day's journey; and from nine to twelve
Is three long hours, yet she is not come.
Had she affections and warm youthful blood,
She'd be as swift in motion as a ball;
My words would bandy her to my sweet love,
And his to me:
But old folks- many feign as they were dead;
Unwieldy, slow, heavy and pale as lead.
[Enter Peter Followed by Nurse].
-O God, she comes! O honey nurse, what news?
Hast thou met with him? Send thy man away.

دېمەنى چۆرەم

باغى كاپۇلىت: جۈولېت دېتە ناۋەۋە

جۈولېت: سەعات نۆ بوو كە من دايەنەكەم نارد؛
بەلېنى دابوو بەنيو سەعات بگەرېتەۋە.
رەنگە نەتوانېت بېيىنېتەۋە - بەلام باۋەر ناكەم وايېت.
ئۆھ، ئەو شەلەيە! دەبوايە بېر پەيامبەرى ئەۋىن بېۋايە،
كە دە جار لە تېشكى خۆر خېراتر دەخزېت و
سېبەرى سەر گۈردە تاريكەكان راۋدەنېت.
لەبەر ئەۋەشە كۆترى تېزبال گالىسكەى ئەۋىن راۋدەكېشن،
ھەر بۆيەشە بالى خېراى رەشەبايى (كىۋېد)ى ھەيە.
ئېستا خۆر لەسەر ترۆپكى گۈردى گەشتى
ئەۋرۆكەيەتى، جا لە نۆۋە تا دوازە
سى سەعاتى درېژە، كەچى ئەۋ نەھانتۆتەۋە.
ھاتبا سۆز و خويىنى گەنجانەى گەرمى ھەبوايە،
ۋەك تۆپىك بەخېرايى دەبزۋاۋ دەجوۋلايەۋە:
ۋشەكانم ھەلېدەدايە لاي دەزگيرانە شېرىنەكەم و
ھى ئەۋىش ھەلېدەدايەۋە لاي من.
بەلام زۆربەى خەلكى پېر ۋەكو مردوۋان خۆ دەنويىن.
لامل و تەپن و ۋەك مس خاۋ و قورسن و رەنگ زەردن.
(پېتەر دېتە ژورەۋە و دايەنى بەدۋاۋەيە)
ئەى خودا، وا ھات! - ئەى دادەى شېرىن، چ ھەۋاكت پېيە؟
ئەرى بېنېت؟ پياۋەكەت بەرى بگە.

Nurse: Peter, stay at the gate.

[Exit Peter.]

Juliet: Now, good sweet nurse, O Lord, why look'st thou sad?

Though news be sad, yet tell them merrily;
If good, thou sham'st the music of sweet news
By playing it to me with so sour a face.

Nurse: I am weary, give me leave awhile;

Fie, how my bones ache! what a jaunce have I!

Juliet: I would thou hadst my bones, and I thy news:

Nay, come, I pray thee speak; good, good Nurse, speak.

Nurse: Jesu, what haste? Can you not stay a while?

Do you not see that I am out of breath?

Juliet: How art thou out of breath, when thou hast breath

To say to me that thou art out of breath?
The excuse that thou dost make in this delay
Is longer than the tale thou dost excuse.
Is thy news good or bad? Answer to that;
Say either, and I'll stay the circumstance:
Let me be satisfied, is't good or bad?

Nurse: Well, you have made a simple choice; you know not how to choose a man: Romeo! No, not he. Though his face be better than any man's, yet his leg excels all men's; and for a hand and a foot, and a body, though they be not to be talked on, yet they are past compare. He is not the flower of courtesy, but I'll warrant him as gentle as a lamb. Go thy ways, wench; serve God.

-What, have you dined at home?

دايەن: پیتەر، برۆ لای دەرگا بوەستە.

(پیتەر دەروات)

جوولیت: دەی دایەیی شیرینی چاک - چیبە وا خەمبار دیاریت؟

گەرچی هەوالەکه ناخۆشیش بێت، بەلام بەخۆشی بیلێ:
ئەگەر خۆشیشە، تۆ بەو روخساره ترش و تالەت
مۆسیقای هەوالە خۆشەکه شەرمەزار دەکەیت.

دايەن: من شەکهتم، کهمیک لیم بگەرێ.

ناخ، چۆن ئیسکەکانم ئازارم دەدەن!

واي چ گەشتیکي شەکهتکەرم هەبوو!

جوولیت: بریا ئیسکەکانی من بۆ تۆ بووان و هەوالەکانی تۆش بۆ من.

نەخێر، وەرە، تکات لێ دەکەم، بدوێ، دادەیی چاک، دە بدوێ.

دايەن: ئەي مەسیح، کچی تۆ پەلەي چیتە! ناتوانیت بریک ئارام بگریت؟

ئەری نابینیت من هەناسەم لێ براوہ؟

جوولیت: چۆن تۆ هەناسەت لێ براوہ، که تۆ هەناسە دەدەي

تا پێم بڵیت هەناسەت لێ براوہ؟

ئەو بیانووہي تۆ دەپەینیتەوہ بۆ بەدرەنگخستن

دریژترە لەو چیرۆکەي هەوالەکەي پێ دەگێریتەوہ.

ئایا هەوالەکەت چاکە یان خراب؟ وەلامی ئەوہم بەوہ.

یەکیکیان بلی، من دوایی چاوہروانی دریژەي دەکەم

با دلنیابم، ئایا هەوالەکەت چاکە یان خراب؟

دايەن: باشە، تۆ لە هەلبژاردنەکەتدا ساویلکە بوویت، تۆ نازانیت چۆن پیاو

هەلبژیریت؟ نەخێر، رۆمێو نا. ئەگەرچی روخساریشی لە هی هەموو پیاویکی

دی جوانتر بێت، بەلام قاجی لە هی هەموو مروفیک نایابترە؛ جا دەست و پێ

و لەش؛ گەرچی نابێ باسی ئەو شتانە بکەین، بەلام ئەوانە بێ هاوتان. ئەو

سەرئۆپی ریزنواندن نییە، بەلام دلنیات دەکەم، ئەو لە رەوشت باشیشدا وەکو

بەرخە. کیژی، دەبرۆ لە کۆلم بەرەوہ؛ خزمەتی خودای بکە، چی، تۆ لە مالەوہ

نانی نیوہرۆت خوارد؟

Juliet: No, no. But all this did I know before.
 What says he of our marriage? What of that?
Nurse: Lord, how my head aches! What a head have I!
 It beats as it would fall in twenty pieces.
 My back a' t' other side, ah, my back, my back!
 Beshrew your heart for sending me about
 To catch my death with jauncing up and down!
Juliet: I' faith, I am sorry that thou art not well.
 Sweet, sweet, sweet Nurse, tell me, what says my love?
Nurse: Your love says, like an honest gentleman,
 And a courteous, and a kind, and a handsome;
 And, I warrant, a virtuous- Where is your mother?
Juliet: Where is my mother? Why, she is within.
 Where should she be? How oddly thou repliest!
 'Your love says, like an honest gentleman,
 'Where is your mother?'
Nurse: O God's Lady dear!
 Are you so hot? Marry, come up, I trow;
 Is this the poultice for my aching bones?
 Henceforth, do your messages yourself.
Juliet: Here's such a coil! Come, what says Romeo?
Nurse: Have you got leave to go to shrift to-day?
Juliet: I have.
Nurse: Then hie you hence to Friar Lawrence' cell;
 There stays a husband to make you a wife.

جولیت: نه خیر، نه خیر، به لآم من نهو هه موو شتانه م پیشتر ده زانی
 نهو چی له باره ی زه ما و نه ده که مانه وه ده لیت؟ چی گوت؟
دایه: خودایه، سه رم چهند دیشیت! چ سه ریکم هه یه!
 نهو ها لی ده دات هه ر ده لپی بوته بیست که رت.
 پشتیشم له ولاره بوه ستیت؛ ئای پشتم، وای پشتم!
 نهو دلته به نه فرهت بیت که به م
 هه لیه ز و دابه زه دا ناردمی تا مه رگی خو م ببینم.
جولیت: به راستیته، زور خهفته بارم که حالت باش نییه.
 داده ی شیرین و نازدار، پیم بلی، ده زگیرانه که م چ ده لیت؟
دایه: ده زگیرانت وه کو جوامی ریکی به رومه ت و به ره وشت و
 دلوثان و قوز و من دلنیام که چاک ره وشته - ده لیت -
 نه ری دایکت له کوئییه؟
جولیت: دایکم له کوئییه؟ بوچی، له ناوه وه یه.
 ده بی له کوئی بیت؟ چهند سه یر وه لآم ده ده یته وه:
 «ده زگیرانت وه کو جوامی ریکی به رومه ت ده لیت» نه ری دایکت له کوئییه؟
دایه: به خانمه که ی خودا! (*)
 تو زور گرتتووه؟ به مه ریهم، وه ره، من بروام وایه.
 نه ری نه وه نیوه نمه که که ته بو ئیسکه به نازاره کانم؟
 له مه ودوا به خو ت په یامه کانت بگه یه.
جولیت: نه وه چ هه رایه! پیم بلی، رومیو چ ده لیت؟
دایه: مؤلته ت له مالی وه رگرتووه ئیمرو بچیت بو دان پیانان؟
جولیت: وه رمگرتووه.
دایه: که واته خیرا که و بو کونجه که ی که شیش لوره نس بچو؛
 له وئی می ردی ک چاوه رییه بتکاته زنی خو.

(*) مه به ست له هه زه تی مه ریهمه ی دایکی هه زه تی عیسیاه.

Now comes the wanton blood up in your cheek:
They'll be in scarlet straight at any news.
Hie you to church; I must another way,
To fetch a ladder, by the which your love
Must climb a bird's nest soon when it is dark.
I am the drudge, and toil in your delight;
But you shall bear the burden soon at night.
Go; I'll to dinner; hie you to the cell.
Juliet: Hie to high fortune! honest Nurse, farewell.
[Exeunt.]

وا خوینى بهرهلالات دهپرژیتته سهر کولمهکانت:
لهگهل بیستنى ههر ههوالئیک قورمزی دهن.
خیراکه بۆ کلئسا؛ من دهچمه جئیهکی تر
بۆ هینانی پهیرهیهک، که دهزگیرانهکته
لهگهل دنیا تاریک داهاتندا
پئیهوه سهردهکهوئته سهر هیلانهی بالنده.
من پهنجبهه و پالهی خوشییهکانی تۆم.
بهلام ههر شهو داهات تۆ بارهکه دهگریته شان بۆم.
برۆ، من نانی نیوهپرۆ دهخۆم؛ ئادهی بۆ کونجهکه بچۆ.
جوولیت: دهی با خیراکه م بهرهو بهختی بهرز! دایهنی بهرۆمهت، مائئاوا.
(دهپروات)

Scene V

Friar Lawrence's Cell.

[Enter Friar Lawrence and Romeo.]

Friar: So smile the heavens upon this holy act

That after-hours with sorrow chide us not!

Romeo: Amen, amen! But come what sorrow can,

It cannot countervail the exchange of joy

That one short minute gives me in her sight:

Do thou but close our hands with holy words,

Then love-devouring death do what he dare,

It is enough I may but call her mine.

Friar: These violent delights have violent ends,

And in their triumph die like fire and powder,

Which, as they kiss, consume. The sweetest honey

Is loathsome in his own deliciousness,

And in the taste confounds the appetite:

Therefore love moderately: long life doth so;

Too swift arrives as tardy as too slow.

[Enter Juliet]

Here comes the lady. O, so light a foot

Will ne'er wear out the everlasting flint:

دېھانې پېنھام

کونجی که شیش لوره نس

که شیش لوره نس و رومیو دینه ژور

که شیش لوره نس: دېبا ئاسمان به و کاره پیرۆزه بزه ی لى بیت

تاكو پاشه رۆژ به خه م سزايان نه دات.

رومیو: ئامین، ئامین، به لام هر خه میکی دى با بیت.

ناتوانیت پارسنگی نه و خوشییه ی که بینینی نه و

له تاقه ساتیکدا پیم دهبه خشیت دابله نگیئیت.

تۆ تهنیا ده ستمان به وشه پیرۆزه کانتیه وه پیکدی ببه سته وه،

جا باکم نییه مهرگی نه وین لووش چی پی ده کریت با بیکات؛

نه وه ندهم به سه بتوانم به هی خوم بانگی بکه م.

که شیش لوره نس: خوشی توند و به تینی وا سه ره نجامیان توند و تیژ ده بیت

وهک ئاگر و بارووت، له ترۆپکی جۆش و خرۆشدا داده مرکیتیه وه،

هر که ده میان پیکتر گه یشت، له ناو ده چن. خوشترین هه نگوین

له بهر یه گجار شیرینی بیژه له سینیه،

تام و چیژه که ی بهر دلمان ده گریت.

بویه به نه رمی یه کترتان خوش بویت تا نه وینتان ته مه نی دریت بیت:

په له ترین که س وهک خاوترینیان کاتی پی ده وئی تاده گاته دوا قوناغ.

(جوولیت دیته ژور)

نه وه تا وا خانمه که ش هات، ئوه، که سیکى وا دلناسک

هه رگیز ناتوانیت به رگه ی نه و باره قورسه ی ژیان بگریت.

A lover may bestride the gossamer
That idles in the wanton summer air
And yet not fall; so light is vanity.

Juliet: Good-even to my ghostly confessor.

Friar: Romeo shall thank thee, daughter, for us both
[Romeo kisses her]

Juliet: As much to him, else is his thanks too much.
[She returns his kiss]

Romeo: Ah, Juliet, if the measure of thy joy
Be heaped like mine, and that thy skill be more
To blazon it, then sweeten with thy breath
This neighbour air, and let rich music's tongue
Unfold the imagined happiness that both
Receive in either by this dear encounter.

Juliet: Conceit, more rich in matter than in words,
Braggs of his substance, not of ornament.
They are but beggars that can count their worth.
But my true love is grown to such excess,
I cannot sum up sum of half my wealth.

Friar: Come, come with me, and we will make short work;
For, by your leaves, you shall not stay alone
Till holy church incorporate two in one.
[Exeunt.]

دلدار دهنوانيت به سهر رايه لي تهوني جالجالوکه

که به شنه بای گهمه که ری هاوینان دهجوولیتته وه، بیت و بچیت.
به بی نهوهی بشکویتته خواره وه، خوشی دنیایی ناوا سووکه له یه.

جوولیت: نیواره باش له دان بو پیا نراوی روحم (*).

کیشیش لوره نس: کچم، رو میو، به ناوی خوئی و منه وه سوپاست دهکات.
(رو میو ماچی دهکات).

جوولیت: به هه مان رادهش بو نهو، چونکه سوپاسه کانی نهو یه گجار زورن.
(ماچه که ی پی دده اته وه)

رو میو: ناھ، جوولیت، نه گهر رادهی دلخوشیت

وهک هی من که له که بکریت و نه گهر شاره زایی تو

له هی من پتر بی بو دهر برینی ناخت، ده ئینجا ناو و هه وای

نه م ناوه به هه ناسهت پر به رانه بکه و با موسیقای پروا پری زمانت

نهو به خته وه ریبه نه ندیشه کراوهی که لهو چاوپیکه وتنه مان

لیکتری ده بینین بیژهنیت.

جوولیت: نه ندیشه که له بنه رته وه دهوله مندتره له وشه، بو یه ش

به گه وه ری خو یه وه دهنان زیت نهک به جوانی روخساری.

نه وانهی که نهوینیان به قسه لیک بدنه وه دلداری دهر زه که رن؛

به لام نهوینی راسته قینهی من هینده پهره ی سهندوه

که له توانامدا نیبه نهو سامانهی هه مه لیک بدمه وه.

کیشیش لوره نس: وهرن، دهی له گه لم، وهرن، با ئیشه که له کورتی برینینه وه؛

ریم بدن، لی ناگه ریین نیوه بمیننه وه به ته نیایی

تا له کلیسای پیروژ نه تانخه یه ناو یه ک قالبی خودایی.

(ده پروژن)

(* مه به سستی له (که شیش لوره نس) ه.)

Act III

پہر دہی سیئہم

Scene I

A street

[Enter Mercutio, his page, Benvolio, and Servants.]

Benvolio: I pray thee, good Mercutio, let's retire:

The day is hot, the Capels are abroad,

And, if we meet, we shall not scape a brawl;

For now, these hot days, is the mad blood stirring.

Mercutio: Thou art like one of these fellows that, when he enters the confines of a tavern, claps me his sword upon the table, and says 'God send me no need of thee!' and by the operation of the second cup draws him on the drawer, when indeed there is no need.

Benvolio: Am I like such a fellow?

Mercutio: Come, come, thou art as hot a Jack in thy mood as any in Italy; and as soon moved to be moody, and as soon moody to be moved.

Benvolio: And what to?

Mercutio: Nay, and there were two such, we should have none shortly, for one would kill the other. Thou! Why, thou wilt quarrel with a man that hath a hair more or a hair less in his beard than thou hast. Thou wilt quarrel with a man for cracking nuts, having no other reason but because thou hast hazel eyes; what eye but such an eye would spy out such a quarrel? Thy head is as full of quarrels as an egg is full of meat;

دیهنی یه کهم

سه رشه قامیک

میترکیوشیو و بهر دهسته که ی و بینفولیو و خزمه تکاران دینه ژووری.

بینفولین: میترکیوشیوی چاک، تکات لی ده کهم، بابگه ریینه وه؛

رۆژه که گهرمه، کاپولیتته کان له دهره وهن،

ئه گهر تووشی یه کدی بین، شه ریتمان به مل دادیت،

چونکه نیستا، له و رۆژه گهرمانه دا، خوینی سهرشیت له که فوکوله.

میترکیوشیو: تۆ دهق وهک ئه و که سانهیت که ده چنه مهیخانه. شمشیره کانیا

به توندی له میزه که ده کوتن و ته قهی لیوه دین و ده لین (خوا نه کات پیویستم

پیته بیت!) جا که دووهم پیک هه لده دیت، شمشیره که له رووی مهیگیر

هه لده کیشیت بی ئه وهی ئه وه هه پیویستیش بکات.

بینفولیو: ئه ری من وام؟

میترکیوشیو: وهره، وهره؛ تۆش که سیکی توندخوو و سه رگه رمیت وهک هه که سیکی

دی که ی ئیتالیایت، جا هه زوو تووره ده بیت و ده وروژیتیت و زوو ده وروژیتیت

و تووره ده بیت.

بینفولیو: جا که وروژام چی ده کهم؟

میترکیوشیو: نه خیر، هاتبا دووی وهک تۆمان هه بان، ئیمه هیچمان وا زوو

نه ده ماین، چونکه یه کیکیان ئه وی دی ده کوشت. تۆ؟ چی، تۆ له گه ل که سیکی

که موویه کی ریینی له تۆ پتر بی یان که متر بیت شه ر ده کهیت. تۆ شه ر له گه ل

که سیکی ده کهیت له بهر ئه وهی بوندوق ده شکینیت چونکه رهنگی چاوی تۆ

بوندوقیه. چ چاویک جگه له هی تۆ شه ر له سه ر ئه وه هه لده گیر سینیت؟ هی لکه

چه ند پرگۆشته سه رکت ئه وهنده پر شه ر و هه رایه، که چی سه رکت له بهر

and yet thy head hath been beaten as addle as an egg for quarrelling. Thou hast quarrelled with a man for coughing in the street, because he hath wakened thy dog that hath lain asleep in the sun. Didst thou not fall out with a tailor for wearing his new doublet before Easter? with another for tying his new shoes with an old ribbon? and yet thou wilt tutor me from quarrelling!

Benvolio: An I were so apt to quarrel as thou art, any man should buy the fee simple of my life for an hour and a quarter.

Mercutio: The fee simple! O simple!

[Enter Tybalt and his followers]

Benvolio: By my head, here come the Capulets.

Mercutio: By my heel, I care not.

Tybalt: *[To his followers]* Follow me close, for I will speak to them *[To mercutio and Benvolio]* . Gentlemen, good'even: a word with one of you.

Mercutio: And but one word with one of us? Couple it with something; make it a word and a blow.

Tybalt: You shall find me apt enough to that, sir, an you will give me occasion.

Mercutio: Could you not take some occasion without giving?

Tybalt: Mercutio, thou consortest with Romeo -

Mercutio: Consort! What, dost thou make us minstrels? asnd thou make minstrels of us, look to hear nothing but discords. Here's my fiddlestick; here's that shall make you dance. Zounds, consort!

Benvolio: We talk here in the public haunt of men:

Either withdraw unto some private place,

شەپانگیزی تى كوتراوه وەك چۆن ھىلكەى بۆگەن تى دەكوتريت. تۆ لەگەل پياويك بەشەر ھاتيت، چونكە لەسەر جادە كۆخى بوو و سەگەكەت كە لەبەر رۆژ خەوتبوو واگای ھىنا بۆو. ھەر تۆ نەبوويت لەگەل بەرگدروويك بەشەر ھاتيت، چونكە سوخمەكەى بەرلە (جەژنى رەممانە) كەردبوو بەر؟ لەگەل يەككى تر چونكە پىلاوھ نوپىەكانى بە خرىنكەيەكى كۆن بەستبوو؟ كەچى لەبارەى شەر كردن نامۆژگاريم دەكەيت؟

بينفۆليۆ: ھاتبا من ھىندەى تۆ حەزم لەشەر كردن بوايە، ھەموو كەسپك مافى تەواوى كرپنى ژيانمى ھەبوو تەنيا بۆ ماوھى سەعات و چارەكيتك.

مىركيوشيو: مافى ژيانم؟ ئاى لەو فشهيه.

(تیبالت و دواكەوتەكانى دىنە ناوھو)

بينفۆليۆ: ئا بەسەرى خۆم، ئەوھ كاپۆليتەكان ھاتن.

مىركيوشيو: بەبنى پىم، باكم نىيە.

تیبالت (بۆ دواكەوتەكانى): لە دوامەوھ بە نزيكى برۆن، چونكە من لەگەليان دەدويم، (بۆ مىركيوشيو و بينفۆليۆ) جواميران، ئىوارەتان باش، قسەيەكم، لەگەل يەككىك لە ئىوھ ھەيە.

مىركيوشيو: تەنيا يەك قسە لەگەل يەككىكمان؟ لەگەل شتىك جووتى بكە: بيكە بەقسەيەك و ئىدانىك.

تیبالت: من بەتەواوى بۆ ئەوھ ئامادەم، گەرەم، تۆش ئەو ھەلەم بۆ دەرەخسینيت.

مىركيشيو: تۆ بەخۆت پىت ناکريت بىرەخسینيت بى ئەوھى پىتى ببەخشم؟

تیبالت: مىركيوشيو، تۆ لەگەل رۆميو تەبا و ساری.

مىركيوشيو: تەبا و ساری؟ چى، دەمانكەيت بە گۆرانىبىژى بەكرىگىراو؟ بلئى تۆ دەمانكەيتە گۆرانىبىژى بەكرىگىراو، بروانە، با گویت لە ھىچ نەبىت جگە لە شتى ناتەبا و ناسان. ئەوھتانی، دارى كەمانكەم، ھا با بتخاتە سەماوھ. بە زامى مەسيح، تەبا و سارە!

بينفۆليۆ: ئىمە لىرە لە گۆرەپانى گشتى لە ناو خەلكدا دەدوين.

يان بچنە جىگايەكى چۆل،

And reason coldly of your grievances,
Or else depart; here all eyes gaze on us.

Mercutio: Men's eyes were made to look, and let them gaze;

I will not budge for no man's pleasure, I.

[Enter Romeo.]

Tybalt: [To Mercutio] Well, peace be with you, sir. Here comes
my man.

Mercutio: But I'll be hanged, sir, if he wear your livery:

Marry, go before to field, he'll be your follower;

Your worship in that sense may call him man.

Tybalt: Romeo, the love I bear thee can afford

No better term than this: thou art a villain.

Romeo: Tybalt, the reason that I have to love thee

Doth much excuse the appertaining rage

To such a greeting. Villain am I none;

Therefore farewell; I see thou know'st me not.

Tybalt: Boy, this shall not excuse the injuries

That thou hast done me; therefore turn and draw.

Romeo: I do protest I never injured thee;

But love thee better than thou canst devise

Till thou shalt know the reason of my love:

And so good Capulet, which name I tender

As dearly as mine own, be satisfied.

يان بەنەرمى لەبارەى كيشەكانتان بدوین،

ياخود لێك ببەنەوه. لێره، هەموو چاویك تەماشامان دەكەن.

مێركیوشیۆ: چاوی مرۆف بۆ روانین دروست كراوه، دەبا هەر سەیركەن.

من لێره لەبەر دڵی هیچ كەسێك نابزووم.

(رۆمیۆ دیتە ناوهوه)

تیبالت: (بۆ مێركیوشیۆ): باشه، گەرهم، لهگهڵ تۆ بهسه؛

ئەوهتا ئەو كەسهی من له دواى دهگهڕام.

مێركیوشیۆ: له سێدارهم بده، گەرهم، ئەگەر ئەو ملت بۆ كه چ بكات.

به مەریهه، تۆ پیشتر بچۆره مهیدانی جهنگ، ئەو بهدواتدا دیت:

به پێزتان بهو مانایه دهتوانی پێی بڵیت «پیاو».

تیبالت: رۆمیۆ، ئەو خۆشه‌ویستییهی بۆ تۆم له دلدایه

ناکرێ لهوه پترت پێ بڵیت كه تۆ نامهردیت.

رۆمیۆ: تیبالت، ئەو هۆیانەى هەن كه تۆم پێ خۆش بوین

گه‌لى پاكانه بۆ ئەو رقه ده‌ینیته‌وه كه

ئەو سالاوانه‌ت له ناخمی هه‌لده‌سینیت.

من نامهرد نیم، بۆیه خودا حافیز؛

من ده‌زانم تۆ نامناسیت.

تیبالت: كۆره، ئەوه پاكانه بۆ ئەو برینانه ناكات

كه تۆ له منت كرده‌ون؛ بۆیه روو وه‌رگێره و

شمشێره‌كه‌ت ده‌ركێشه.

رۆمیۆ: من ناره‌زایی ده‌رده‌بێرم و هه‌رگیز تۆم بریندار نه‌كردوه،

به‌لام تۆم له‌وه خۆشتر ده‌ویت كه بېرت بۆ ده‌چیت

تا ئەو كاته‌ی هۆی ئەو خۆشه‌ویستییه ده‌زانیت.

جا، كاپۆلێتی چاك، دلدایه‌ به‌ ئەو ناوه‌ی من بایه‌خى پێ ده‌دهم

به‌قه‌د ناوه‌كه‌ی خۆم له‌لام خۆشه‌ویسته.

Mercutio: O calm, dishonourable, vile submission!

Alla stoccata carries it away.

[*He draws his sword*] Tybalt, you rat-catcher,
will you walk?

Tybalt: What wouldst thou have with me?

Mercutio: Good king of Cats, nothing but one of your nine lives; that I mean to make bold withal, and, as you shall use me hereafter, dry-beat the rest of the eight. Will you pluck your sword out of his pitcher by the ears? Make haste, lest mine be about your ears ere it be out.

Tybalt: [*Drawing his sword*] I am for you.

Romeo: Gentle Mercutio, put thy rapier up.

Mercutio: [*To Tybalt*] Come, sir, your passado.

[*Mercutio and Tybalt fight.*]

Romeo: Draw, Benvolio; beat down their weapons.

Gentlemen, for shame, forbear this outrage!

Tybalt, Mercutio! the prince expressly hath

Forbid this bandying in Verona streets.

Hold, Tybalt! good Mercutio!

[*Romeo comes between them. Tybalt wounds Mercutio from behind Romeo, then runs away, followed by his men.*]

Mercutio: I am hurt;

A plague o' both your houses! I am sped.

Is he gone, and hath nothing?

Benvolio: What, art thou hurt?

Mercutio: Ay, ay, a scratch, a scratch; marry, 'tis enough.

میرکیوشیۆ: ئای لهو ملکه چپییه هیمن و حیزانه و چه په لانه یه!

ته نیا «لیکتر وه شانندن» ئه وه لاده بات.

(شمشیر هکه ی هه لده کیشیت) تیبالت، ئه ی جورج راوکه ر،

ئایا دیتته ئه م لایه وه؟

تیبالت: تو چیت له من دهویت؟

میرکیوشیۆ: شای چاک پشیلان، هیچم ناویت جگه له وه ی که به ره قی له گه ل یه کیک

لهو نو پوحانه ت رهفتار بکه م و جا ئه وهش رهفتاری دواتری تو له گه ل من دیار

دهکات، ههشت رهوه که ی دیشته له پیدشا ورد ده که م. ئه ری به بی خوواندن

شمشیره که ت به گوچکه که ی رانا کیشیت؟ په له بکه، نه بادا به ره له وه ی هی

خوت هه لیکیشیت، هی من بگاته بنا گویت.

تیبالت (شمشیره که ی دهر ده کیشیت): من بو تو ده مینیم.

رۆمیۆ: میرکیوشیۆ چاک، شمشیره که ت هه لگره وه.

میرکیوشیۆ: (بو تیبالت): وه ره جه ناب. با شمشیر وه شاننده که ت ببینم.

(میرکیوشیۆ و تیبالت شه ی ده که ن)

رۆمیۆ: بیتن فۆلیۆ، شمشیرت دهر کیشه؛ ئه و شمشیرانه یان لیک دوورخه وه؛

جوامیران، شهرم بکه ن، ئه و شه ره نگیزه یه بوه ستین!

تیبالت! میرکیوشیۆ! میر به بی پیچ و په نا

ئه و شمشیر وه شاننده ی له شه قه مه کانی (فیرۆنا) قه دهغه کردووه.

تیبالت، میرکیوشیۆ چاک، بوهستن!

(رۆمیۆ ده که ویتته نیوانیانه وه. تیبالت له پشت رۆمیۆ وه)

میرکیوشیۆ زامدار دهکات و ئینجا رادهکات و پیاوه کانی به دوا یه وهن)

میرکیوشیۆ: من پیکرام. دهک مائی ههردوو لاتان ویران بیت من فهوتام.

ئه ری ئه و ره ویشته، به بی ئه وه ی هیچی لی بیت؟

بیتن فۆلیۆ: چی، تو پیکرایت؟

میرکیوشیۆ: به لی، به لی، رنۆکیکه، رنۆکیکه؛ به مهربه مه، به سمه.

Where is my page? Go, villain, fetch a surgeon.

[Exit Page.]

Romeo: Courage, man; the hurt cannot be much.

Mercutio: No, 'tis not so deep as a well, nor so wide as a church door; but 't is enough, 't will serve. Ask for me to-morrow, and you shall find me a grave man. I am peppered, I warrant, for this world. A plague o' both your houses! Zounds! A dog, a rat, a mouse, a cat, to scratch a man to death! A braggart, a rogue, a villain, that fights by the book of arithmetic! Why the devil came you between us? I was hurt under your arm.

Romeo: I thought all for the best.

Mercutio: Help me into some house, Benvolio,

Or I shall faint. A plague o' both your houses!

They have made worms' meat of me:

I have it, and soundly too. Your houses!

[Benvolio helps him out.]

Romeo: This gentleman, the prince's near ally,

My very friend, hath got his mortal hurt

In my behalf; my reputation stain'd

With Tybalt's slander,- Tybalt, that an hour

Hath been my cousin. O sweet Juliet,

Thy beauty hath made me effeminate

And in my temper softened valour's steel.

[Benvolio returns.]

کوا بهر دهسته کهم؟ بر تو نامه رد پزشک بانگ بکه .

(بهر دهسته که دهروات)

رؤمیی: ورهت هه بیته، پیاو؛ برینه کهت زور نییه.

میرکیوشیی: نه خیر، نه هیندهی بیریک قووله و نه هیندهی دهر وازهی کلیسا فره وانه، به لام به سمه، به شی مردنم دهکات. سبهی لیم پیرسه وه، به سه نگی نی له ناو گور دهمبینییه وه. من دلنیات ده که مه وه، که من به گویره ی نه و دنیا یه ته و او بووم و برامه وه. دهک مالی ههردوو لاتان ویران بیت! به زامی مه سیح! سه گیك، جورجیک، مشکیک، پشیله یه ک جینجر و کم لی بدات و بمرم! فشه که ریک، خویره یه ک، نامه ردیک که له سهر دستووری کتیب له گه لم بجه نگیت! چ شهیتانیک وای لیکردیت بیته نیوانمان؟ من له ژیربالی تووه پیکرام.

رؤمیی: من بو چاکی بوو وام کرد!

میرکیوشیی: بینقولیو، یارمه تیم بده و بمبه مالتیکه وه

دهنا دهبوو ریتمه وه. دهک مالی ههردوو کتان ویران بیت.

نه وان منیان کرده خو راکی کرمان. من برینی مه رگم

پیوه یه و قوولیشه. دهک مالی ههردوو لاتان خراب بیت.

(بینقولیو یارمه تی بردنه دهره وهی ددهات)

رؤمیی: نه و جوامیره، که خزمیکی نزیکی میره

برادهری راسته قینه مه و له سهر من

نه و زامه ی مه رگی لی کرا، نابرووم

به تیبالت له که دار کراوه - نه و تیبالته ی که ته نها سه عاتیکه

بوته خزمم. نه ی جوولیتی ناسک و نازدار

جووانی تو یه منی می کردوه، هاوار هه ی هاوار،

شمشیری نازایه تی له ناو که سیتیمدا خاو بوته وه.

(بینقولیو دیته وه)

Benvolio: O Romeo, Romeo, brave Mercutio is dead!

That gallant spirit hath aspir'd the clouds,
Which too untimely here did scorn the earth.

Romeo: This day's black fate on more days doth depend;

This but begins the woe others must end.

[Tybalt returns]

Benvolio: Here comes the furious Tybalt back again.

Romeo: Alive in triumph! and Mercutio slain!

Away to heaven respective lenity,
And fire-ey'd fury be my conduct now!
Now, Tybalt, take the 'villain' back again
That late thou gavest me; for Mercutio's soul
Is but a little way above our heads,
Staying for thine to keep him company.
Either thou or I, or both, must go with him.

Tybalt: Thou, wretched boy, that didst consort him here,
Shalt with him hence.

Romeo: *[Drawing his swords]* This shall determine that.

[They fight and Romeo kills Tybalt.]

Benvolio: Romeo, away, be gone!

The citizens are up, and Tybalt slain.
Stand not amazed. The Prince will doom thee death
If thou art taken. Hence, be gone, away!

Romeo: O, I am fortune's fool!

Benvolio: Why dost thou stay?

بېنڦولېو: ئۇھ رۆمىئو، رۆمىئو، مېركىئوشىئو ئازا مرد.

ئەو رۆجە مەردانەيەيى ھەلکشاوتە لای ھەوران
كە زۆر زوو لېرەوھ بېزارى خۆي لە زەوى دەربرېئ.

رۆمىئو: چارەنوسى رەشى ئىمرۆ بەرۆژانىكى دىكەي دادى پىوھند دەبىت،

ئەمە خەمىك دەر سكىنىت كاتىك يەككى دى دەبى بەكۆتا بىت.

(تېبالت دېتەوھ)

بېنڦولېو: ئەوھتە تېبالتى توورە ديسان ھاتەوھ.

رۆمىئو: دەژىت و بە سەرکەوتوويش! و مېركىئوشىئو كۆژراوھ!

با بەزەبى خزمانە بچىتەوھ ئاسمان،

رقى چاواناگرىن با ئىستا رابەرم بىت!

ھەنكە تېبالت (نامەرد) يەكەي خۆت وەرگرەوھ

كە لەم دوايىبانە پىت گوتم، لەبەرئەوھى رۆجى مېركىئوشىئو

تەنيا كەمىك لەسەر سەرمان دوور كەوتۆتەوھ،

چاوەرپى ئەوھى كە رۆجى تۆ ياوھرى بىت.

يان تۆ يان من، يان ھەردووكمان دەبى لەگەلى بچىن.

تېبالت: تۆ، ئەي مندالى بەدبەخت، بۆ ئىرە لەگەلى بوويت،

پىويستە لەگەلى بچىتە ئەويش.

رۆمىئو: (شمشیر ھەلدەكيشىت): ئەوھ برپارە دەدات.

(بەشەردىن و رۆمىئو تېبالت دەكۆژىت)

بېنڦولېو: رۆمىئو، برۆ، راکە!

خەلک دەستيان داوھتە چەك و تېبالت كۆژراوھ.

بەواق و پرماوى مەوھستە: مېر فەرمانى مەرگت بۆ دەدات

گەر بکەويته دەستى. ئادەي، ھەلبى، لېرە برۆ!

رۆمىئو: ئۇھ، من گەمەي دەست چارەنوسم.

بېنڦولېو: ئەوھ بۆ ماويتهوھ؟

[Exit Romeo.]

[Enter an Officer and Citizens.]

Officer: Which way ran he that killed Mercutio?

Tybalt, that murderer, which way ran he?

Benvolio: There lies that Tybalt.

Officer: Up, sir, go with me;

I charge thee in the Prince's name, obey.

[Enter Prince Escalus, Montague, Capulet, their Wives,
and servants.]

Prince: Where are the vile beginners of this fray?

Benvolio: O noble Prince. I can discover all

The unlucky manage of this fatal brawl:

There lies the man, slain by young Romeo,

That slew thy kinsman, brave Mercutio.

Lady Capulet: Tybalt, my cousin! O my brother's child!

O Prince! O husband! O the blood is spilled

Of my dear kinsman! Prince, as thou art true,

For blood of ours shed blood of Montague.

O cousin, cousin!

Prince: Benvolio, who began this bloody fray?

Benvolio: Tybalt, here slain, whom Romeo's hand did slay;

Romeo, that spoke him fair, bid him bethink

How nice the quarrel was, and urged withal

Your high displeasure. All this, uttered

With gentle breath, calm look, knees humbly bowed,

(رۆميو دەروات)

(ئەفسەرىك و ھاوولاتیان دینە ناوہ)

ئەفسەر: ئەوہی میترکیوشیوی کوشت بۆ کوئی ھەلات؟

تیبالتی پیاوکۆز بە کام لا ھەلات؟

بېنقۆلیۆ: ئەو تیبالتە وا لێرە پراکشاوہ.

ئەفسەر: ھەلسەوہ، جەناب، لەگەلم وەرہ،

بەناوی میرەوہ فەرمانت پێ دەکەم، گوێراپەل بە-

(میر ئیسکالۆس، مۆنتاگیۆ، کاپۆلیت و ژنەکانیان و خزمەتکارەکانیان دینە

ناوہ)

میر: کوا لە کوێن ھەلگیرسینەرە چەپەلەکانی ئەم شەرە؟

بېنقۆلیۆ: ئەو میری پایە بەرز، من ھەمووی ئاشکرا دەکەم

لەبارەو بەدبەختی ئەو جەنگە چارەنووسسازە بێ زیاد و کەم.

ئا لەوێ پراکشاوہ ئەو پیاوہی رۆميو گيانی دەرکرد

ئەو بوو میترکیوشیوی ئازای خزمی توێ لەناوێرد.

خاتو کاپۆلیت: تیبالت، ئەو ئامۆزام! ئەو کوری برام!

ئەو میر! ئەو ئامۆزام! ئەو میتردەکەم! پڑاوە خوینی خزمی ھێژام.

میر، کە تو پیاویکی راستەقینە و چاکی

بۆ خوینی ئیمە، بپڑینە خوینی مۆنتاگی.

ئەو ئامۆزا! ئەو ئامۆزا!

میر: بېنقۆلیۆ، کێ ئەو شەرە خویناویبە ھەلگیرساند؟

بېنقۆلیۆ: تیبالت، کە لێرە کۆزراوہو ئەوہی کە دەستی رۆميو خوینی پڑاند.

رۆميو، بەچاکی لەگەلێ دوا و تکای لێی کرد

کە ئەو شەرە بێ بایەخە و پێی پراگەیاندا کە بەپڑتازان

چەند لەو کارانە قەلس و بیزارن. ئەمەو ھەموو

بەخۆشی و ھیواشی و پوخساریکی ھێمن پێی گوت و چۆکی بۆ چەماند،

Could not take truce with the unruly spleen
 Of Tybalt, deaf to peace, but that he tilts
 With piercing steel at bold Mercutio's breast;
 Who, all as hot, turns deadly point to point,
 And, with a martial scorn, with one hand beats
 Cold death aside, and with the other sends
 It back to Tybalt, whose dexterity
 Retorts it. Romeo -he cries aloud,
 'Hold, friends! friends, part!' and swifter than his tongue,
 His agile arm beats down their fatal points,
 And 'twixt them rushes; underneath whose arm
 An envious thrust from Tybalt hit the life
 Of stout Mercutio, and then Tybalt fled:
 But by-and-by comes back to Romeo,
 Who had but newly entertained revenge,
 And to't they go like lightning; for, ere I
 Could draw to part them was stout Tybalt slain;
 And as he fell did Romeo turn and fly.
 This is the truth, or let Benvolio die.

Lady Capulet: He is a kinsman to the Montague,
 Affection makes him false, he speaks not true.
 Some twenty of them fought in this black strife,
 And all those twenty could but kill one life.
 I beg for justice, which thou, Prince, must give;
 Romeo slew Tybalt, Romeo must not live.

Prince: Romeo slew him; he slew Mercutio:
 Who now the price of his dear blood doth owe?

Montague: Not Romeo, Prince; he was Mercutio's friend;

پتی نه کرا ناشتی له گهل رقی به رزه فتنه کراوی تیبالت
 که له ناشتی ناشتی کهر بوو به سستیت، که چی به پیچه وانه وه
 نه و به شمشیری تیژو کونکر نازاندییه سینگ میرکیوشیوی نازا،
 که نه ویش وهک نه و تووره بوو، به سووکاتییه کی سه به رزانه وه نووک به نووک
 وه شانندی مهرگی په رچ ده دایه وه، به ده سستیک مهرگی ساردی وه لا دناو
 به ده سته که ی دیش دهینارده وه لای تیبالت و به کارامه یی دهیگه پرانده وه.
 رومیو، به هاوار دهیقیژاند "بوهستن! برادرینه لیک ببنه وه!"
 خیراتریش له زمان، باسکه چوسته کانی له نووک مهرگینه کان ده کوتا و
 خوی هله ده کوتا نیوانیان؛ له ژیر بالی نه ودا لیدانیک کی کینه دارانه ی
 تیبالت ختوايه ژيانی میرکیوشیوی نازا، پاشان تیبالت هه لات،
 به لام زوو به زوو، بو رومیو گه رایه وه
 که ته نیا نه ودهم بیري له توله سندنه وه کردبووه،
 جا هر بو نه و مه به سته هه ردوکیان وهک برووسکه تاویان دا، ته نانهت بهر
 له وهی شمشیر دهرکیشم و لیکیان بکه مه وه تیبالتی نازا کوژرا، جا که
 به ربووه رومیو ناوری دایه وه هه لهات.
 نه وه راستییه که یه، دنا با بینقولیو گیانی له ده ست بدات.

خاتو کاپولیت: نه و خزمی مونتاگویه

خوشه ویستی نه وان نایه لیت راستی بلیت، چی دهیلت درویه.
 بیست که سی نه وان له و شه ره نه گریسه دا به شدارییان کردووه،
 به هر بیستیان ته نها یهک تاقه ژیانیان له ناو بردووه.
 من داوای داد ده که م نه ی میر که ده بی تۆ بیسه پینیت له و ناوه
 رومیو تیبالتی کوشتووه، بویه رومیو مافی ژيانی نه ماوه.

میر: رومیو نه وی کوشت، نه ویش میرکیوشیوی له ناو بردووه

کی نرخی خوینی گرانبه های نه وی له نه ستو که وتووه؟

مونتاگوی: میرم، رومیو نا، نه و برادره ی میرکیوشیو بوو.

His fault concludes but what the law should end-
The life of Tybalt.

Prince: And for that offence

Immediately we do exile him hence:

I have an interest in your hate's proceedings

My blood for your rude brawls doth lie a-bleeding;

But I'll amerce you with so strong a fine

That you shall all repent the loss of mine.

I will be deaf to pleading and excuses;

Nor tears, nor prayers shall purchase out abuses,

Therefore use none. Let Romeo hence in haste,

Else, when he is found, that hour is his last.

Bear hence this body, and attend our will:

Mercy but murders, pardoning those that kill.

[Exeunt.]

خراپه‌ی ئه‌و ته‌نیا ئه‌وه بوو ئه‌وه‌ی به‌جی گه‌یاند بوو-
که ده‌بوايه ژيانی تيبالت له‌ناو ببات.

میر: جا له‌به‌ر ئه‌و خراپه‌یه،

فه‌رمانی شاربه‌ده‌رکردنی ده‌سبه‌جیمان بۆ ئه‌و دانایه.

منیش سه‌روکاریکم له‌ کاروباری رق و کینه‌تاندا هه‌یه

له‌به‌ر شه‌ری درێدانه‌تان خوینی خزم داچۆرایه.

به‌لام من تاوانه‌یه‌کی وا گران‌تان پێ شۆر ده‌که‌م

که ئیوه هه‌ردوولتان په‌ژیوان ده‌بن له‌ زیانه‌که‌م.

من خۆم له‌ئاست تکا و بیانووتان که‌روکوند ده‌که‌م؛

به‌فرمیسک و به‌پاران‌ه‌وه خراپه‌کاریتان له‌ بیرناکه‌م.

بۆیه هه‌یج به‌کارمه‌هینن. ده‌با رۆمیۆ لێره بپوا به‌خیرایی

گه‌ر دۆزرایه‌وه، ئه‌و ده‌مه له‌ ژيانی ده‌بیتته ساتی دوایی.

ئه‌و لاشه‌یه لێره لابه‌ن و فه‌رمانمان با جێبه‌جی بکریت.

به‌زه‌یی مرۆف ده‌کوژیت، ئه‌گه‌ر له‌پیاوکوژان ببووردیت.

(ده‌رۆن)

Scene II

Juliet's room

[Enter Juliet.]

Juliet: Gallop apace, you fiery-footed steeds,
Towards Phoebus' lodging; such a waggoner
As Phaeton would whip you to the west
And bring in cloudy night immediately.
Spread thy close curtain, love-performing night!
That rude eyes may wink, and Romeo
Leap to these arms, untalk'd of and unseen.
Lovers can see to do their amorous rites
By their own beauties: or, if love be blind,
It best agrees with night. Come, civil night,
Thou sober-suited matron, all in black,
And learn me how to lose a winning match,
Played for a pair of stainless maidenhoods:
Hood my unmanned blood, bating in my cheeks,
With thy black mantle; till strange love, grown bold,
Think true love acted simple modesty.
Come, night; come, Romeo; come, thou day in night;
For thou wilt lie upon the wings of night,
Whiter than new snow upon a raven's back.

دیمه‌نی دووهم

ژووری جوولیت

جوولیت دیتته ناوهوه.

جوولیت: ئاده‌ی چوارپه‌له بکه‌ن ئه‌ی ئه‌سپی پی ئاگرین
به‌ره‌و ئارامگه‌ی (فۆیبه‌س) (*)! گالیسکه‌وانیکی
وهک (فییئتۆن) به‌ره‌و رۆژئاوا به‌ قامچی ده‌تان هاژوا،
جا ده‌ستبه‌جی شه‌وی هه‌وراوی داده‌هینیت.
شه‌وی ئه‌وینکاری، په‌رده‌ی نه‌ینی خۆت داکیشه
تاكو چاوی راگردوو بجیتته‌ خه‌و و رۆمیۆ
به‌بی قسه‌ و بی بینران خۆی باویتته‌ باوه‌شم.
دآداران بۆ به‌جی گه‌یانندی سرووته‌ ئه‌وینداراوییه‌کانیان
له‌ ریی توانا جوانه‌کانی خۆیان ده‌بینن؛
یان ئه‌گه‌ر دآداری کوپر بیت، زۆر چاک له‌ شه‌و ده‌وه‌شیتته‌وه.
وه‌ره‌ ئه‌ی شه‌وی به‌ره‌وشت، ئه‌ی گه‌وره‌ ژنی سه‌رتاپا
ره‌شپۆشی سه‌نگین، فیرم بکه‌ چۆن گه‌مه‌یه‌کی براوه‌ بدۆرینم،
که‌ له‌ پیناوی جووتیک پاکیزه‌ی بی گه‌رده‌وه‌ کراوه،
خوینی پیاونه‌دیتته‌م که‌ له‌ سه‌ر کۆلمه‌م فره‌فریه‌تی،
به‌پالته‌ۆ ره‌شه‌که‌ت بشاره‌وه‌ تاوه‌کو ئه‌وینی نه‌دیتکۆکه‌م وره‌ی بیتته‌به‌ر،
ئه‌وسا بیربکه‌وه‌ چۆن ئه‌وینی راسته‌قینه‌ بی فیزی ساده‌ ده‌نوینیت.
وه‌ره‌، شه‌و؛ وه‌ره‌، رۆمیۆ؛ وه‌ره‌ تۆی خۆر له‌ شه‌ودا،
له‌به‌ره‌وه‌ی تۆ له‌ سه‌ر بالی شه‌ودا راده‌کشیتت،

(*) فۆیبه‌س: خواوه‌ندی خۆره‌ له‌ لای گریکییه‌کان.

Come, gentle night; come, loving, black-browed night,
 Give me my Romeo; and, when he shall die,
 Take him and cut him out in little stars,
 And he will make the face of heaven so fine
 That all the world will be in love with night,
 And pay no worship to the garish sun.
 O, I have bought the mansion of a love,
 But not possessed it; and, though I am sold,
 Not yet enjoyed: so tedious is this day
 As is the night before some festival
 To an impatient child that hath new robes,
 And may not wear them. O, here comes my Nurse,
 And she brings news; and every tongue that speaks
 But Romeo's name speaks heavenly eloquence.
 Now, Nurse, what news? What hast thou there? The cords
 That Romeo bid thee fetch?

Nurse: Ay, ay, the cords.

Juliet: Ah me! what news? Why dost thou wring thy hands?

Nurse: Ah, well-a-day! He's dead, he's dead, he's dead!

We are undone, lady, we are undone!

Alack the day! he's gone, he's kill'd, he's dead!

Juliet: Can heaven be so envious?

Nurse: Romeo can,

Though heaven cannot. O Romeo, Romeo!

Who ever would have thought it? Romeo!

له بهفري تازهباريوى سهر پشتى قهلهرهش سپيتريت.
 وهره، شهوى خوش؛ وهره، ئهوينهكهه، شهوى ئابروهرهش،
 روميوى خومم بهرئى و كاتيك دهمرئت
 ئه و بهه و كهرت كهرتى بكه و بيكه ئهستيرهى گچكوكه،
 ئينجا روخسارى ئه و ئاسمان وا جوان دهكات
 كه هه موو جيهان له گه ل شه ودا دهكه وپته دلدارى و
 هه رگيز خورى تيشك زرقى ناپه رستيت.
 ئوه، من ته لاريكى ئه وينم كرپوه،
 به لام نه بوته هى خوم؛ جا هه رچه ندهش من فروشراوم
 كه چى خوشيم لى نه بينراوه، ئه و روژه هينده بى تامه
 هه ر ده لئى شهوى پيش جه ژنه
 له لاي مندالئى بى ئارام كه جل و بهرگى نوئى هه يه و
 لئى ناگه رين له بهريان بكات، ئوه، ئه وه دايه نه كه مه ديت و
 هه وائى پئيه، جا هه ر زمانىك كه بدويت
 ته نيا ناوى روميو بئيت، ئه وا ره وانبئى ئاسمانى تيايه.
 ئيست، داده، هه وائى چيت پئيه؟ ئه وه چيت پئيه؟ گوريسن.
 كه روميو داواى لى كرديت بيانهيئت؟
دايهن: به لئى، به لئى، گوريسن.

جوليت: ئه ي هاوار، هه وائ چيه؟ بو دهسته كانت وا دهگوشيت؟

دايهن: ئه ي هاوار! ئه و مردووه، مردووه، مردووه!

فه وتاين، خانم، فه وتاين.

واى له و روژه، ئه و چوو، كوژرا، مرد!

جوليت: ده شى ئاسمان بتوانيت هينده قين له دل بيت؟

دايهن: روميو ده توانيت،

كه رچى ئاسمان ناتوانيت. ئوه، روميو، روميو!

كى بيرى له وه ده كرده وه، روميو!

Juliet: What devil art thou, that dost torment me thus?

This torture should be roared in dismal hell.
Hath Romeo slain himself? say thou but “Ay”
And that bare vowel I shall poison more
Than the death-darting eye of cockatrice:
I am not I, if there be such an “I”
Or those eyes shut that make thee answer “Ay”.
If he be slain, say “Ay” or if not, “No”
Brief sounds determine of my weal or woe.

Nurse: I saw the wound, I saw it with mine eyes-
God save the mark! -here on his manly breast.
A piteous corse, a bloody piteous corse;
Pale, pale as ashes, all bedaubed in blood,
All in gore-blood; I swooned at the sight.

Juliet: O, break, my heart! poor bankrout, break at once!
To prison, eyes; ne'er look on liberty!
Vile earth, to earth resign; end motion here;
And thou and Romeo press one heavy bier!

Nurse: O Tybalt, Tybalt, the best friend I had!
O courteous Tybalt! Honest gentleman!
That ever I should live to see thee dead!

Juliet: What storm is this that blows so contrary?
Is Romeo slaughtered, and is Tybalt dead?
My dearest-loved cousin, and my dearer lord?
Then, dreadful trumpet, sound the general doom,
For who is living, if those two are gone?

جوولیت: تو چ شہیتانیکیت تا وام نازار بدہیت؟

دہبیٰ ئەو نازارہ لەناو دۆزەخی تاردا بنەرینریت.
نایا (رۆمیۆ) خۆی کوشتووہ؟ تەنیا تو بلیی (ئا)،
جا ئەو تاقە بزوینە (ئا) پڕ ژەھرترم دەکات
لە چاوی مەرگینی ماری ئەژدەر.

من خۆم نابم، ئەگەر (ئا)یەکی وا ھەبیت،
یان ئەگەر ئەو چاوانە داخرا بن کہ وات لی دەکەن بلیی (ئا)
ئەگەر کوژراوہ بلی (ئا)، گەر نەکوژراوہ بلی (نا)
دەنگی کورت بریار دەدەن لە بوونی خۆشی یان خەمانا.

دایەن: من زامەکەم بینی، بەو چاوانەیی خۆم بینیم -

گویتی شہیتانی کەر بیت! - لێرە لەسەر سینگی پیاوانەیدا؛
کہ لاشیکی بەستەزمان، کہ لاشیکی خویناوی بەستەزمان؛
وہکو مشکی بی رەنگ، رەنگ بزپکاو، سەرتاپا شاللی خوین،
سەرتاپای تەلخەخوین، کہ بینیم بووراموہ.

جوولیت: نای دڵ، شەق بەرە! ئەی ھەژاری ھیچ نەماو، یەکسەر شەق ببە!

چاوان، بچنە زیندانوہ و ھەرگیز بەنازادی مەبین!

ئەی خۆلی چەپەل، ملکہچی خاک ببەوہو لێردا لە جوولە بکەوہ،
تۆ و رۆمیۆ لەیەک دارەبازەیی قورسدا پیکەوہ بەرێ دەخرین!

دایەن: تۆ تیبالت، تیبالت، ئەی چاکترین ھاوڕێی کہ ھەمبوو!

تۆ تیبالتی رەفتار جوان، ئەی جوامیری بەرھومەت
بریا نەژیابام مەرگت ببینم؟

جوولیت: ئەوہ چ رەشەبایەکہ کہوا لە دژی من ھەلەدەکات؟

نایا رۆمیۆ کوژراوہ و تیبالت مردووہ؟

ھێژاترین نامۆزام و نازیزترین سەرورم؟

کہواتە، ئەی کہ رەنای ترسناک، کۆتایی دنیا رابگەییەنە،

چونکہ ئەگەر ئەو دووہ نەمان کیتی دی بژیت؟

Nurse: Tybalt is gone, and Romeo banished;

Romeo that killed him, he is banished.

Juliet: O God! did Romeo's hand shed Tybalt's blood?

Nurse: It did, it did; alas the day, it did!

Juliet: O serpent heart, hid with a flowering face!

Did ever dragon keep so fair a cave?

Beautiful tyrant! fiend angelical,

Dove-feathered raven, wolfish-ravens lamb!

Despised substance of divinest show,

Just opposite to what thou justly seem'st,

A damned saint, an honourable villain!

O nature, what hadst thou to do in hell

When thou didst bower the spirit of a fiend

In mortal paradise of such sweet flesh?

Was ever book containing such vile matter

So fairly bound? O, that deceit should dwell

In such a gorgeous palace!

Nurse: There's no trust,

No faith, no honesty in men; all perjured,

All forsworn, all naught, all dissemblers.

Ah, where's my man? Give me some aqua vitae.

These griefs, these woes, these sorrows make me old.

Shame come to Romeo!

Juliet: Blistered be thy tongue

دایهن: تیبالت چوو و رومیو شاربه دهر کراوه؛

رومیو که نهوی کوشت، له شاربه دهر کراوه.

جوولیت: ئوی خودایه! ئایا خوینی تیبالت به دهستی (رومیو) رڙاوه؟

دایهن: وای کرد، وای کرد! مخابن، وای کرد!

جوولیت: ئای دلی ماراوی که به روخساریکی گولین شاردر اوته وه!

ئه ری هه رگیز نه ژده ها له نه شکه وتی وا جواندا ژیاوه؟

سته مکاری جوان، درنجی فریشتاوی،

قه له ره شی په رکوترین، بهرخی گورگینی برسی،

ئه ی نژاد چه په لی پیروترین روخسار،

به ته واوی پیچه وانه ی نه وه ی که پی دی ده چیت،

که شیشی نه فرته لیکراو، نامهردی به رومه ت!

ئه ی سروشت، تو چ کارت به دوزخ هه یه

کاتیک گیانیکی شهیتانانته له ناو

له شیکه به هه شتی وا خوین شیریندا هه شارداوه؟

ئه ری هه رگیز کیتابیکی وا هه بووه بابه تی وا چه په لی تیدا بوو بیت و

وا به جوانی بهرگ کرابیت؟ ئوه چو ته له که و فیلی وا

له ناو کوشکی وا نازداردا ده ژیت!

دایهن: پیاو هیچ جیی بروا،

متمانه و رومه تداری نین، هه موو سویند به درق ده خو،

هه موویان ناپاک و خراپه کار و هه له ته تینه رن.

ناه، خزمه تکاره که م له کوپیه؟ که میک ئاوی ژیانم (*) بده ری.

ئه و خه مانه، ئه و خه فته تانه، ئه و په ژارانه پیرم ده که ن.

رومیو یاخوا خوا شه رمه زارت بکات!

جوولیت: یا خوا زمانت مووی لی بیت

(*) مه بهستی له خواردنه وه یه کی به هیتزه.

For such a wish! He was not born to shame:
 Upon his brow shame is ashamed to sit;
 For 't is a throne where honour may be crowned
 Sole monarch of the universal earth.
 O, what a beast was I to chide at him!

Nurse: Will you speak well of him that killed your cousin?

Juliet: Shall I speak ill of him that is my husband?

Ah, poor my lord, what tongue shall smooth thy name,
 When I, thy three-hours' wife, have mangled it?
 But wherefore, villain, didst thou kill my cousin?
 That villain cousin would have killed my husband:
 Back, foolish tears, back to your native spring;
 Your tributary drops belong to woe,
 Which you, mistaking, offer up to joy.
 My husband lives, that Tybalt would have slain;
 And Tybalt's dead, that would have slain my husband.
 All this is comfort; wherefore weep I, then?
 Some word there was, worser than Tybalt's death,
 That murdered me: I would forget it fain;
 But O, it presses to my memory
 Like damned guilty deeds to sinners' minds:
 'Tybalt is dead, and Romeo banished.'
 That 'banished,' that one word 'banished,'
 Hath slain ten thousand Tybalts. Tybalt's death
 Was woe enough, if it had ended there:

لهبەر ئەو جوۆرە تووک و نزایە! ئەو بۆ شەرمەزاری نەبوو. .
 لەسەر نیوچەوانی ئەو شەرمەزاری لە رووی نایە بنیشیت،
 چونکە ئەوئێ تەختیکە ڕەنگە لەوئێ ڕۆمەت تاجی بنریتە سەر و
 بییتە تاقە شاھی سەرانسەری زەوی.

ئۆھ من چەند درندەبووم کەوا سەرزەنشتم کرد!

دایەن: ئەو بە باشە باسی ئەو کەسە دەکەیت کە تیبالتی ئامۆزاتی کوشتوو؟

جولیت: ئەدی بە خراپە باسی ئەو بکەم کە مێردم؟

ئاه، ئەو سەرورە بەسەزمان، چ زمانیک ناوت شیرین دەکاتەو،
 کاتیک من، ژنی سێ سەعات لەمەوبەرت، زپاندوومە؟
 بەلام، هەمی نامەرد، بۆچی ئامۆزاکەمت کوشت؟
 چونکە ئەو ئامۆزایە نامەردەم مێردەکەمی دەکوشت.
 فرمیسکی گەوج، بۆ سەرچاوەی راستەقینەتان بگەرینەو؛

جووباری ئەو دلۆپانە بۆ خەم و خەفەتانن،

تۆ بەهەلە لە خوڤیدا پیشکەشیان دەکەیت.

مێردەکەم دەژیت کە تیبالت دەیهویست بیکوژیت،

جا تیبالت مردوو کە دەیهویست مێردم بکوژیت،

ئەو هەمووی دلنەواییه. جا لەبەرچی بگریم؟

هەندێ قسە هەبوون خراپتر لە مردنی تیبالت

منیان کوشت، پێم خوڤە لە بیرم بچی،

بەلام ئۆھ، بیرم وەکو گوناھکردنی نەفرەتی

ناو مێشکی گوناھکاران دەپەستیت:

(تیبالت مردوو و ڕۆمیۆ شاربەدەر کراو.)

ئەو (شاربەدەر)، ئەو تاقە وشە (شاربەدەر)

لە کوشتنی دەهەزاری وەک تیبالت خەفەتەناکتره، مەرگی تیبالت

خەمیک بوو بەس ئەگەر لێره کووتایی پێ هاتبا؛

Or, if sour woe delights in fellowship,
 And needly will be ranked with other griefs,
 Why followed not, when she said Tybalt's dead,
 "Thy father", or "thy mother", nay, or both,
 Which modern lamentation might have moved?
 But with a rear-ward following Tybalt's death,
 'Romeo is banished! To speak that word
 Is father, mother, Tybalt, Romeo, Juliet,
 All slain, all dead. 'Romeo is banished,'
 There is no end, no limit, measure, bound,
 In that word's death; no words can that woe sound.
 Where is my father and my mother, Nurse?

Nurse: Weeping and wailing over Tybalt's corse:

Will you go to them? I will bring you thither.

Juliet: Wash they his wounds with tears? Mine shall be spent,

When theirs are dry, for Romeo's banishment.

Take up those cords. Poor ropes, you are beguiled,

Both you and I; for Romeo is exiled:

He made you for a highway to my bed;

But I, a maid, die maiden-widowed.

Come, cords; come, Nurse; I'll to my wedding-bed;

And death, not Romeo, take my maidenhead!

Nurse: Hie to your chamber. I'll find Romeo

To comfort you: I wot well where he is.

Hark ye, your Romeo will be here at night:

يان ئەگەر خەمی تال پیتی خوۆش بێت هاو پیتی له گه لدا بێت
 و به ناچارى له گه ل خەمی دیکه ریز بکریت،
 بۆ کاتیک دایه ن گوتی (تیبالت مردوو) ئەوهی به دوا دانهاهات
 که (باوکت) یان (دایکت) یان نه خێر ههردووکیان مردوون
 چونکه ئەوه خەمیکی ئاسایی دههینایه بوون؟
 به لام له پاشکۆی مهرگی تیبالتدا،
 (رۆمیۆ شاربه دهر کراوه!) دیت؛ به گوتنی ئەو قسهیه
 واته باوک، دایک، تیبالت، رۆمیۆ، جوولیت و
 هه هه موویان مردوون، کوژراون، (رۆمیۆ شاربه دهر کراوه).
 ههچ کۆتایی، سنوور، پێوانه و، سه سه دهیه که بۆ ئەو مهرگه نییه.
 که له وشه وه دهر سکیته. ههچ وشه یه که توانای دهر برینی ئەو خه مه ی نییه.
 کوا باوک و دایکم، داده؟

دایه ن: به سه ر لاشه ی تیبالت ه وه ده گرین و دهنوو زینه وه،

ده ته ویت بچیته لایان؟ من ده ته گه یه نمه ئەو ئی.

جوولیت: برینه کانی به فرمی سک ده شۆن؟ ه ی من ئەو کاته ده باریت

بۆ شاربه دهر ی رۆمیۆ کاتیک ه ی ئەوان چک ده بێت.

ئەو گوریسانه سه رخه، گوریسی به سه زمان ئیوه فریوتان خوارد،

ههردوو لامان، ئیوه و من به تاران دنی رۆمیۆ بووین هه ناسه سارد.

ئەو ئیوه ی هۆنییه وه تا به و ریگا به زه دا بگاته سه ر نوینی من،

به لام من به کیژی، هیشتا نه بوویمه میرددار ده به م بیه ژن.

وهه، گوریس، وهه دایه ن، من بۆ سه ر نوینی زه ما وه ند ده تانبه م،

مه رگ، نه ک رۆمیۆ، کیژی ته ی من ده پژی نیته، ته نیا ئەم.

دایه ن: به په له برۆ ژوو ره که ته، من رۆمیۆ ده دۆز مه وه.

تا دلت بداته وه؛ من چاک ده زانم ئەو له کوئییه.

گوئی بگره، رۆمیۆ که ته به شه و دیته ئیره:

I'll to him; he is hid at Lawrence' cell.

Juliet: O, find him! give this ring to my true knight,

And bid him come to take his last farewell.

[Exeunt.]

من دهچمه لای؛ ئەو له کونجهکهی لۆره‌نس خۆی په‌ناداوه.

جوولیت: خۆزیا بیدۆزیته‌وه! ئەو ئەنگوستیله به سوارچاکی راسته‌قینه‌م بسپییره،

داواشی لی بکه با بۆ دوا مالئاوایی بێته ئیره.

(ده‌روات).

Scene III.

Friar Lawrence's cell.

[Enter Friar Lawrence.]

Friar: Romeo, come forth; come forth, thou fearful man.

Affliction is enamoured of thy parts,

And thou art wedded to calamity.

[Romeo comes forward from the inner room.]

Romeo: Father, what news? What is the Prince's doom?

What sorrow craves acquaintance at my hand,

That I yet know not?

Friar: Too familiar

Is my dear son with such sour company:

I bring thee tidings of the Prince's doom.

Romeo: What less than doomsday is the Prince's doom?

Friar: A gentler judgment vanished from his lips:

Not body's death, but body's banishment.

Romeo: Ha, banishment? Be merciful, say 'death'

For exile hath more terror in his look,

Much more than death; do not say banishment.

Friar: Hence from Verona art thou banished:

Be patient, for the world is broad and wide.

دیهانی اسپیهام

کونجی که شیش لورهانس

که شیش لورهانس دیته ناوهوه

که شیش لورهانس: وهره پيش روميو، دهی وهره ئهی پياوی ترساو

بهدهختی ههزی له ئاکاره چاکهکانت کردووه و

تۆ له کارهسات مارهکراوویت.

(روميو له ژووریکي ناوهوه دیته پيشهوه)

روميو: باوکه، چ باسه؟ مير چي فهريمان داوه؟

چ خه ميک تامه زروي ئه وهيه بمناسيت

که من هيشتا ناياسم؟

که شیش لورهانس: کوره هيژاکه م،

تۆ يه گجار متووی ئه و برادره تالانهيت (*).

من فرماني کوتايي ميرت بۆ دههينم.

روميو: دهبي فرماني کوتايي مير چي له رۆژی کوتايي که متر بيت؟

که شیش لورهانس: فرماني که نه رمتر له ليوه کاني تهريين:

نه که مه رگی له ش: به لکو تاراندي له ش.

روميو: شاربه دهرکردن، ها؟ به زه بيت هه بي و بلي (مه رگ)

چونکه روو و روخساري تاراوگه له مه رگ

ترسناکتره؛ مه لي (شاربه دهر کردن).

که شیش لورهانس: تۆ له (فيرونا) شاربه دهر کراوويت.

ئارامت هه بيت، چونکه دونيا پانويه رينه.

(* مه به ستي له و خه م و خه فه تانه يه که به رده وام له گه ليدايه.

Romeo: There is no world without Verona walls,
 But purgatory, torture, hell itself.
 Hence "banished" is banished from the world,
 And world's exile is death, then banished
 Is death mis-term'd: calling death banishment,
 Thou cutt'st my head off with a golden axe,
 And smilest upon the stroke that murders me.

Friar: O deadly sin! O rude unthankfulness!
 Thy fault our law calls death; but the kind Prince,
 Taking thy part, hath brushed aside the law,
 And turned that black word "death" to banishment:
 This is dear mercy, and thou see'st it not.

Romeo: 'Tis torture, and not mercy: Heaven is here,
 Where Juliet lives; and every cat, and dog,
 And little mouse, every unworthy thing,
 Live here in heaven, and may look on her;
 But Romeo may not. More validity,
 More honourable state, more courtship lives
 In carrion flies than Romeo: they may seize
 On the white wonder of dear Juliet's hand,
 And steal immortal blessing from her lips;
 Who, even in pure and vestal modesty,
 Still blush, as thinking their own kisses sin;
 But Romeo may not; he is banished,
 Flies may do this, when I from this must fly.

رۆميو: هيچ دنيا يهڪ لهو ديوي ديواري (فيرونا) وه نيبه،
 جگه له پاڪڙگا و نازار و ڏوڙهه.
 (شاربهدهرڪران) ليره واته له دنيا شاربهدهر ڪرا بيت و
 تاراندنيش له دنيا مهرگ و مردنه، كه واته (شاربهدهري)
 مهرگه و بهههله وا ناو ليناوه، به مهرگ بلتي (شاربهدهري)،
 تو به تهوريكي زيرين سهرم دهبريت و
 بهو ليدانهي دهمکوڙيت بزه دهتگریت.
ڪهشيش لورهنس: ئاي لهو گونا هه فهوتينه ره! ئاي سپلهي چهپهل!
 تاواني تو بهپتي ياساڪه مان مهرگه، به لام ميري ميه ره بان،
 لاي توي گرت و ياساي وه لانا و
 وشه ي (مهرگي) به (شاربهدهري) گوڙيه وه.
 نه مه به زهيبه يكي مه زنه و توش چاوت نابينيت.
رۆميو: نه وه نازار دانه نهڪ به زهبي، به ههشت لهو جييه
 كه جووليتي لي دهڙيت و هر پشيله و سهگيڪ و
 مشڪيكي بچووک و هر شتيكي دي هيچ و پوچ،
 كه لهو به ههشته دا دهڙيت ده توانيت ته ماشاي بڪات،
 به لام رۆميو نه توانيت، نهو ميشه ي ناو كه لاکان
 له رۆميو به نرختره و له رهوشپيكي به رۆمه تتردابه و
 لهو پايه به رزتره: له وانه يه نهوان
 گهزه له په رجووي سپي دهستي جووليتي هيڙا بگرن و
 پيرؤزيي نه مر له ليوه کاني بدن،
 يان هيشتا له بهر بي فيزي پاک و بي گهرديان
 سوور هه لگه رين و ماچه کانيان به گونا ه بزنان،
 كه چي رۆميو نه توانيت: نهو شاربهدهرڪراوه.
 ميش ده توانن وا بکن، كه چي من دهبي لي هه لبيم،

They are free men, but I am banished.
 And sayest thou yet that exile is not death!
 Hadst thou no poison mixed, no sharp-ground knife,
 No sudden mean of death, though ne'er so mean,
 But banished to kill me? Banished?
 O Friar, the damned use that word in hell;
 Howlings attend it. How hast thou the heart,
 Being a divine, a ghostly confessor,
 A sin-absolver, and my friend professed,
 To mangle me with that word "banished"?

Friar: Thou fond mad man, hear me a little speak,

Romeo: O, thou wilt speak again of banishment.

Friar: I'll give thee armour to keep off that word;

Adversity's sweet milk, philosophy,
 To comfort thee, though thou art banished.

Romeo: Yet banished? Hang up philosophy!

Unless philosophy can make a Juliet,
 Displant a town, reverse a Prince's doom,
 It helps not, it prevails not, talk no more.

Friar: O, then I see that madmen have no ears.

Romeo: How should they, when that wise men have no eyes?

Friar: Let me dispute with thee of thy estate.

Romeo: Thou canst not speak of that thou dost not feel:

Wert thou as young as I, Juliet thy love,

ئەوان ئازادن و من شاربەدەر کراوم
 كەچى ھىشتاش دەلىتى تاراوگە مەرگ نىيە؟
 تۆ ژەھرىكى تىكە لاو، چەقۆيەكى تىژ كراو،
 ريگايەكى مەرگت نىيە كە ھىندەى ئەو
 (شاربەدەر) ھت چەپەل بىت پىي بمكوژىت؟ (شاربەدەرى)!
 ئەى كەشيش! نەفرەت لىكراوانى ناو دۆزەخ ئەو وشەيە دەبىژن؛
 ھاوار و پۆرۆشى بەدواوھىە. چۆن تۆ دالت دىت،
 كە قەشەيت و دان بۆ پيانراوئىكى پىرۆز و
 گوناھ لاپەر و بە برادەرم داندرائوت
 بەو وشەيەى (شاربەدەر) ى دام بىرژىنىت؟
كەشيش لۆرەنس: ھەى شىتى گەوج، گوئى بگرە با كەمى بدوئىم.
رۆمىق: ئۆھ، ديسان باسى (شاربەدەرى) دەكەيتەوھ.
كەشيش لۆرەنس: من رىت دەدەمى خۆت لەو وشەيە پى بپارىزىت:
 فەلسەفەى شىرى شىرىنى تەنگانەت دەدەمى
 بۆ دلنەوايىت گەرچى شاربەدەرىش كرابىت.
رۆمىق: ھەر (شاربەدەرى)؟ فەلسەفە ھەلاواسە!
 مەگەر فەلسەفە بتوانىت جوولتتىك دروست بكات،
 يان شار(*) لەرەگەوھ ھەلكەنىت، فەرمانى مير پوچ بكاتەوھ،
 چارم ناكات، بى سوودە، چىتر مەلى.
كەشيش لۆرەنس: ئۆھ، كەواتە دەبىنم، مرۆقى شىت بى گوئىن.
رۆمىق: چۆن ھەيانبىت كاتىك مرۆقى ژىر بى چاون؟
كەشيش لۆرەنس: رىم بدە با لە بارەى رەوشى خۆت لەگەلت بدوئىم.
رۆمىق: تۆ ناتوانىت لىنى بدوئىت، چونكە ھەستى پى ناكەيت،
 ھاتبا وەكو من گەنج بايت و جوولتتىش دەزگىرانت بايە،

(*) مەبەستى لەوھىە شارى (فىرۇنا) لە رەگەوھ ھەلكەنىت و لە شوئىنىكى تر وەكو رووھك بىچىنىتەوھ.

An hour but married, Tybalt murdered,
 Doting like me, and like me banished,
 Then mightst thou speak, then mightst thou tear thy hair,
 And fall upon the ground, as I do now,
 Taking the measure of an unmade grave.
[Romeo flings himself on the floor. There is knocking at the door.]

Friar: Arise; one knocks. Good Romeo, hide thyself.

Romeo: Not I; unless the breath of heartsick groans,
 Mist-like infold me from the search of eyes.
[More knocking.]

Friar: Hark, how they knock! Who's there? Romeo, arise;
 Thou wilt be taken. *[He calls]* Stay awhile;
[To Romeo] Stand up;
 Run to my study. *[He calls]* By-and-by!
[To Romeo] God's will! What simpleness is this. *[He calls]*
 I come, I come!
[Louder knocking.]
 Who knocks so hard? whence come you? what's your will?

Nurse: *[From outside.]* Let me come in, and you shall know my errand;
 I come from Lady Juliet.

Friar: *[Opening the door]* Welcome then.

Nurse: *[Entering]* O holy Friar, O, tell me, holy Friar,
 Where is my lady's lord? where's Romeo?

Friar: There on the ground, with his own tears made drunk.

Nurse: O, he is even in my mistress' case,
 Just in her case! O woeful sympathy!

سەعاتىك بى ژنت ھىنا بىت و تىبالت كوژرا بىت،
 ۋەك من عاشق بو ايت و بەچەشنى من شاربەدەر كراو،
 ئەوسا مافى خۆت بوو بدو بىت و قژت برىتتە ۋە،
 لەسەر زەوى درىژ بىت ۋەك من ئىستا دەيكەم،
 تا بزانىت گوڭرى ھەلنەكە نراوت چەند درىژە.
 (رۆمىو خۆى بە زەوى دادەدات. لە دەرگا دەدرىت)

كەشيش لۆرەنس: ھەلسە ۋە، يەككە لە دەرگا دەدات، خۆت بشارە ۋە، رۆمىو چاك.
رۆمىو: پىم ناكرىت، مەگەر ئاھ و نالەى دللى دەردەدارم
 ۋەكو تەمومژ لە خۆۋە لوولم بدات و لە چاوى كەرۆك بىشارىتتە ۋە.
 (پتر لە دەرگا دەدرىت).

كەشيش لۆرەنس: گوڭى بگرە، چۆن لە دەرگا دەدەن! - كىيە؟ - رۆمىو، ھەلسە ۋە؛
 دەتگرىن. - (بانگ دەكات) كەمىك بوەستىن!
 (بۆ رۆمىو) راست بەرە ۋە!
 راكە بۆ ژوورى خويندەنە ۋەم. - (بانگ دەكات) وا ھاتم!
 (بۆ رۆمىو) كارى خودايە، ئە ۋە چ گەوجىيەكە؟ (بانگ دەكات)
 واھاتم، واھاتم!
 (توندىر لىدەدرىت)

كىيە وا توند لە دەرگا دەدات؟ لە لاي كى ھاتوويت؟ چىت دەوئىت؟
دايەن (لە دەرە ۋە را): لىمگەرى بىمە ناۋە ۋە ئىنجا لە راسپاردەم دەگەيت
 من لە لايەن خاتوو جوولتتە ۋە ھاتووم.

كەشيش لۆرەنس (دەرگا دەكات ۋە): كەواتە بەخىر بىت.

دايەن (دېتە ژور): ئەى كەشيشى پىرۆز، پىم بللى، ئەى كەشيشى پىرۆز،
 خودانى خاتوونەكەم كوانى؟ رۆمىو كوانى؟

كەشيش لۆرەنس: ئە ۋەتا لە ۋىيە لەسەر زەوى كەوتوۋە و بەفرمىسكى خۆى مەستە.
دايەن: ئۆھ، ئە ۋىش لە ھەمان بارى خاتوونەكەمدايە،
 رىك لە رەوشى ئەودايە، ئۆھ، ئەى سۆزى خەم!

Piteous predicament! Even so lies she,
Blubbing and weeping, weeping and blubbing.
[To Romeo] Stand up, stand up; stand, an you be a man!
For Juliet's sake, for her sake, rise and stand.
Why should you fall into so deep an O?

Romeo: [Rising] Nurse!

Nurse: Ah sir! ah sir! Death's the end of all.

Romeo: Spakest thou of Juliet? How is it with her?

Doth not she think me an old murderer,
Now I have stained the childhood of our joy
With blood removed but little from her own?
Where is she? and how doth she/ and what says
My concealed lady to our cancelled love?

Nurse: O, she says nothing, sir, but weeps and weeps;

And now falls on her bed; and then starts up,
And Tybalt calls; and then on Romeo cries,
And then down falls again.

Romeo: As if that name,

Shot from the deadly level of a gun,
Did murder her as that name's cursed hand
Murdered her kinsman. O, tell me, Friar, tell me,
In what vile part of this anatomy
Doth my name lodge? Tell me, that I may sack
The hateful mansion.
[He draws his dagger to Kill himself,
but the Nurse snatches it from him.]

ئەي دەردەسەرى بەزەبى ھىن! تەنانت جولىتیش كەوتوو،
ھەنسك دەدات و دەگریت و ھەنسك دەدات.
(بۆ رۆمىۆ) ھەلسەو، ھەلسەو، ھەلسەو و ببە پیاو!
بۆ خاترى جولىت، بۆ خاترى ئەو ھەلسەو سەر پىيان.
بۆچى و ناقوومى خەمىكى ھىندە قولىت؟

رۆمىۆ (ھەلدەسىتەو): دادە!

دایەن: ئاھ، گەرەم! ئاھ، گەرەم! مردن ریتی ھەمووانە.

رۆمىۆ: ئەرى باسى جولىتت کرد؟ پىم بلى چۆنە چۆن؟

دەبى بە پىرە پیاوکوژم تى نەگات،

ھەر كە كۆرپەى خۆشپىيەكانىم بە خوینى

كەسىكى نزیك بەخۆى لى لەكەدار کرد؟

ئەو لە كوپیە؟ ئەرى چى دەكات؟ ئەو خانمە

بەدزیەم لە بارەى ئەوینى ھەلوەشاویمان چى دەلئیت؟

دایەن: ئۆھ، گەرەم، ئەو ھىچ نالئیت و تەنیا دەگریت و دەگریت،

جار وایە بەر دەبیتەو سەر جىگا و ئىنجا رادەچەنئیت،

جارىش وایە بانگى تىبالت دەكات و پاشتر ھاوارى رۆمىۆ دەكات،

دواتر ديسان بەردەبیتەو.

رۆمىۆ: دەلئى ئەو ناوہى من

لە سىرەى فەوتىنەرى تەنگىكەو تەقینراوہ و

ئەوى پى كۆژراوہ؛ چونكە دەستى نەفرەتى ئەو ناوہ

خزمەكەى ئەوى كوشت. ئۆھ، پىم بلى، كەشیش، پىم بلى،

ناوى من لە چ پارچەپەكى چەپەلى

ئەو لاشەپەمدا جىگىرە؟ پىم بلى تاكو ئەو

بالەخانە كىنەدارە تالان و برۆ بکەم.

(خەنجەرەكەى ھەلدەكیشئیت خۆى پى بکوژئیت، بەلام

دایەنەكە لە دەستى رادەپسكىنئیت).

Friar: Hold thy desperate hand!

Art thou a man? Thy form cries out thou art;
Thy tears are womanish; thy wild acts denote
The unreasonable fury of a beast;
Unseemly woman in a seeming man,
And ill-beseeming beast in seeming both!
Thou hast amaz'd me. By my holy order,
I thought thy disposition better tempered.
Hast thou slain Tybalt? Wilt thou slay thyself?
And slay thy lady, too, that in thy life lives,
By doing damned hate upon thyself?
Why rail'st thou on thy birth, the heaven, and earth?
Since birth and heaven and earth, all three do meet
In thee at once; which thou at once wouldst lose.
Fie, fie, thou sham'st thy shape, thy love, thy wit;
Which, like a usurer, abound'st in all,
And usest none in that true use indeed
Which should bedeck thy shape, thy love, thy wit:
Thy noble shape is but a form of wax,
Digressing from the valour of a man;
Thy dear love sworn, but hollow perjury,
Killing that love which thou hast vowed to cherish;
Thy wit, that ornament to shape and love,
Mis-shapen in the conduct of them both,
Like powder in a skillless soldier's flask,

كەشيش لۆرهنس: دەستی نا ئومىد دیت ڤاگره!

ئەتۆش پیاوی؟ شیوهت هاوار دهکات که وایت:
کهچی فرمیسه که کانت ژنانهن، کرداره درنده کانت
رقی نا ژیرانهی درندهیه که پیشان ددهن.
ژنیکی ناله بار له پیاویکی له باردا،
هه روا درندهیه کی دیئوئاسا له روخساری ههردووکیاندا!
تۆ سهرت له من تیکداوه! به پیبازی پیرۆزم(*)
من وای بۆ دهچووم که خیماکت چاکتر بیت.
تۆ تیبالتت کوشت؟ دهتهوی خۆشت بکوژیت؟
به کردنی ئەو کاره که رقی چهپه ل له دژی خۆت پیت دهکات
دهتهویت خاتوونه کهت که له ناو تۆدا دهژیت بکوژیت؟
تۆ بۆچی داده به زیته سهر بوونی خۆت و ئاسمان و زهوی،
له وهختیکدا که بوونت و ئاسمان و زهوی، ههرسیکیان پیکرا
له تۆدا یه که دهگرهوه، که تۆ دهتهوی دهستبه جی بیان دۆرینیت؟
شهرم بکه، شهرم! تۆ شهرم له سهر و سهکوت و ئەوین و زیرهکیت
بکهوه که ههر دهلیتی سووخوریکه که ههموو شتی له خۆ زیاتری ههیه،
به لام هیچیان به راستی به کار ناهینیت
تا روخسار و ئەوین و زیرهکیت پتیا بپرازیتهوه.
روخساری به گزادانهت وینهیه که له مۆم،
به لام له نازیه تی پیاوان لایداوه؛
ئەوینی هیژات که سویندت بۆ خواردوووه درۆیه کی بۆشه،
ئەو ئەوینه دهکوژیت که تۆ پهیمانی پیگه یاندنیت داوه؛
زیرهکیت، که خشلی روخسار و ئەوینته،
ههر دووکیان به خراپی ئاراسته دهکات،
وهکو بارووته و له ناو کیته لهی سهربازیکی نهشاره زادا به و

(*) مه بهست له ریبازی ئاینی تیره ی فرانسیسکانیه.

Is set a-fire by thine own ignorance,
 And thou dismembered with thine own defence.
 What, Rouse thee, man! Thy Juliet is alive,
 For whose dear sake thou wast but lately dead;
 There art thou happy: Tybalt would kill thee,
 But thou slewest Tybalt; there art thou happy:
 The law that threatened death becomes thy friend,
 And turns it to exile; there art thou happy too:
 A pack of blessings lights upon thy back;
 Happiness courts thee in her best array,
 But, like a misbehaved and sullen wench,
 Thou frown'st upon thy fortune and thy love.
 Take heed, take heed, for such die miserable.
 Go, get thee to thy love, as was decreed,
 Ascend her chamber, hence and comfort her,
 But, look, thou stay not till the watch be set,
 For then thou canst not pass to Mantua,
 Where thou shalt live till we can find a time
 To blaze your marriage, reconcile your friends,
 Beg pardon of the Prince, and call thee back
 With twenty hundred thousand times more joy
 Than thou went'st forth in lamentation.
 Go before, Nurse: commend me to thy lady;
 And bid her hasten all the house to bed,

له بهر نه زانی خوئی به خویدا ده ته قیتته وه و
 توش بهو شته ی ده تپاریزیت کهل و کرۆم ده کریتت.
 چیتته، هه ی پیاو، قیت به وه! جوولیتته کهت ده ژیت.
 که له بهر خاتری نه وینی هیژای نه و بهو دواییانه ده مردیت؛
 نه وه مایه ی خویشیه. تیبالت ده یویست بتکوژیت،
 به لام تو تیبالتت کوشت؛ نه مهش هه مایه ی خویشیه.
 نه و یاسایه ی که گه فی مه رگی لی ده کردیت ده بیته برادهرت،
 نه وهت بو ده گوریت بو شار به ده ری؛ نه مهش هه مایه ی خویشیه.
 کوئیک خیر و فه ر به سه رتا ده بریسکیتته وه،
 خویشیه له باشتترین به رگدا هه زت لی ده کات،
 به لام وهک کیژیکه به دخووی رووگرژ
 تو له به ختی خووت و نه وینت موور ده بیته وه.
 وریا به، وریا، نه وانه ی وان به کلۆلی ده مرن،
 برۆ، بگه دولبه ره کهت وهک بریارمان دابوو،
 به سه رکه وه بو ژووره که ی؛ له وئی دلی بده وه،
 به لام ناگادار به و مه مینه وه تا نه و ده مه ی پاسه وان داده نریت،
 چونکه نه وسا ناتوانیت بجیتته (مانتوا)،
 که ده بی له ویدا بژیت تا وه کو ئیمه کاریکی له بار ده بینینه وه
 بو ناشکرکردنی ژن هینانت، به برادهرانت شاد ده که یینه وه و
 داوای لیبووردن له میر ده که یین و بانگت ده که یین بیته وه
 بیست سه د هه زار جار (*) خوشت
 له وه ی که تو به خه مناکی چوویتته نه وئی.
 داده، تو له پیشتر برۆ. سلوم به خانمه کهت بگه یه نه،
 پیی بللی با په له بکات له وه ی هه موو نه ندامانی مال بباته ناوونین،

(*) له سه رده می شیکسپیردا ژماردن به م جوژه ده کرا.

Which heavy sorrow makes them apt unto.
 Romeo is coming.
Nurse: O Lord, I could have stayed here all the night
 To hear good counsel: O, what learning is!
 My lord, I'll tell my lady you will come.
Romeo: Do so, and bid my sweet prepare to chide.
Nurse: Here, sir, a ring she bid me give you, sir:
 Hie you, make haste, for it grows very late.
Romeo: How well my comfort is reviv'd by this!
Friar: Go hence; good night!
[Exit Nurse.]
 And here stands all your state:
 Either be gone before the watch be set,
 Or by the break of day disguised from hence.
 Sojourn in Mantua; I'll find out your man,
 And he shall signify from time to time
 Every good hap to you that chances here:
 Give me thy hand; 'Tis late; farewell; good night.
Romeo: But that a joy past joy calls out on me,
 It were a grief so brief to part with thee:
 Farewell.

[Exeunt.]

که خەمی قورس وایان لى دەکات بۆی ئامادەبن.
 رۆمیۆش دیت.
دایەن: ئای خودایە، خۆزگە بمتوانیبا بەدریژایی شەو لێرە بمامامەو و
 گویم لە ئامۆژگاری چاکت بگرتایە، ئۆھ، زانین چ شتیکیە!
 گەرەم، من بەخانمەکەم دەلێم تۆ دیتت.
رۆمیۆ: وا بکە و بە شیرینەکەم بلای با خۆی بۆ سەرزنەشتیم ئامادە بکات.
دایەن: ها گەرەم ئەم ئەنگوستیلەیه بگرە کە خانمەکەم پێی گوتم بتدەمی،
 گەرەم، دەی پەلە بکە چونکە وا درەنگ دادیت.
رۆمیۆ: چۆن بەم ئەنگوستیلەیه فەرمامۆشیم هاتۆتەو.
کەشیش لۆرەنس: ئادەی برۆ؛ شەوت شاد.
 (دایەنەکە دەروات).
 جا چارەنووسی تۆ بەتەواوی ئاواپە؛
 یان بەرلەووی پاسەوان دابنریت برۆ،
 یان ئەگەر رۆژت بەسەرداھات خۆت بگۆرەو لێرە برۆ.
 تا ماوہیەک لە (مانتوا) بمینەو. من نۆکەرەکەت دەبینمەو،
 ناوہ ناوہ ھەر ھەوالتیکی خۆش
 لێرە روویدات بەودا بۆتی رەوانە دەکەم.
 دەستتم بدەرئ، درەنگە خواحافیز، شەوت شاد.
رۆمیۆ: هاتبا خۆشییەکی گەرەتر لە خۆشی خۆی بانگی نەکردبام،
 خەمم دەخوارد وا بەزوویی لەلای تۆ دا برابووام.
 خواحافیز.

(دەروات)

Scene IV

Capulet's House.

[Enter Capulet, Lady Capulet, and Paris.]

Capulet: Things have fallen out, sir, so unluckily
That we have had no time to move our daughter:
Look you, she loved her kinsman Tybalt dearly,
And so did I. Well, we were born to die.
'Tis very late; she'll not come down to-night:
I promise you, but for your company,
I would have been a-bed an hour ago.

Paris: These times of woe afford no tune to woo.

Madam, good night: commend me to your daughter.

Lady Capulet: I will, and know her mind early to-morrow;
To-night she's mew'd up to her heaviness.

Capulet: Sir Paris! I will make a desperate tender
Of my child's love. I think she will be ruled
In all respects by me; nay more, I doubt it not.
Wife, go you to her ere you go to bed;
Acquaint her here of my son Paris' love;
And bid her, mark you me, on Wednesday next,
But, soft! what day is this?

دیمه‌نی چواردهم

مائی کاپولیت

کاپولیت و خاتو کاپولیت و پاریس دینه ژوور.

کاپولیت: گوره‌م شته‌کان وا به خه‌فته‌تناکی پروویان داوه

که کاتی نه‌وه‌مان نه‌بوو له‌و باره‌وه له‌گه‌ل کیژده‌که‌مان بدوین.

تو دهنایت که نه‌و تیبالتی خزمی خوی زور خوشده‌ویست و

منیش هه‌روا. که‌چی، هه‌موو که‌س ده‌بیت بمریت،

کات زور دره‌نگه؛ نه‌مشه‌و نه‌و نایته خواره‌وه،

من دلنیات ده‌که‌مه‌وه و له‌به‌ر چاوی تو نه‌بوایه،

سه‌عاتیک له‌مه‌وبه‌ر له‌ناو جیدا بووم.

پاریس: نه‌و کاتانه‌ی دلته‌نگی کاتی دلداری نییه،

شه‌وت شاد، خانمه‌که‌م. سا‌لویشم به‌کیژده‌که‌ت بگه‌په‌نه.

خاتو کاپولیت: وا ده‌که‌م، سبه‌ینی زوو بیروپرای ده‌زانم؛

نه‌مشه‌و نه‌و به‌بن باری خه‌ماندا که‌وتوو.

(کاپولیت بانگی پاریس ده‌کاته‌وه که ده‌روات)

کاپولیت: گوره‌م، پاریس! من پیش‌کیشییه‌کی بویرانه

له‌ باره‌ی خوشه‌ویستی جگه‌رگوشه‌که‌مه‌وه ده‌که‌م، برواشم وایه نه‌و

له‌ هه‌موو پروویکه‌وه گوپرایه‌لیم ده‌کات. نه‌خیر، پتریش بی‌گومانم.

ژنی، به‌ر له‌وه‌ی بجیت بخه‌ویت برو بۆ لای؛

له‌ باره‌ی خوشه‌ویستی پاریسی کورمه‌وه قسه‌ی بۆ بکه و

داوای لی بکه، باش ناگاداربه - چوارشه‌ممه‌ی دادی-

به‌لام هیواش، نه‌مرو چ رۆژه؟

Paris: Monday, my lord.

Capulet: Monday! ha, ha! Well, Wednesday is too soon,

O' Thursday let it be; O' Thursday, tell her,

She shall be married to this noble earl.

Will you be ready? do you like this haste?

We'll keep no great ado, a friend or two;

For hark you, Tybalt being slain so late,

It may be thought we held him carelessly,

Being our kinsman, if we revel much:

Therefore we'll have some half a dozen friends,

And there an end. *[To Paris]* But what say you to Thursday?

Paris: My lord, I would that Thursday were to-morrow.

Capulet: Well, get you gone: o' Thursday be it then.

[To his wife] Go you to Juliet, ere you go to bed,

Prepare her, wife, against this wedding-day.

Farewell, my lord. *[To his Servant]* Light to my

chamber, ho!

Afore me, it is so very very late

That we may call it early by and by.

Good night.

[Exeunt.]

پاریس: گه ورهم دووشه ممه یه.

کاپولیت: دووشه ممه، ئەها؛ باشه، چوارشەم زۆر زوو؛

با پینجشەممە بێت، پێی بلی، رۆژی پینجشەممە

ئەو لەو میره جوامیرە مارە ی دەبێت.

ئەری تۆ ئامادە دەبیت؟ ئەری حەزت لەو پەلەپەلییە؟

ئیمە نایکەینە هەلایەکی گەرە؛ برادەریک یان دووان بەسە،

چونکە گوێ بگره، لە میژ نییە تیبالت کوژراوه،

لەبەر ئەوەی خزممانه، ئەگەر ئاهەنگیکی گەرە بکەین،

رەنگە خەلکی بلین ئیمە گویمان بەئەو نەچوو،

بۆیە لە دوا ی چەند برادەریک دەگێرینەوه و بەس،

لەو هوش پتر ناکەین، (بۆ پاریس) تۆ پینجشەممەت پێ چۆنە؟

پاریس: گه ورهم، خۆزگه سبه ی پینجشەممە بوایه.

کاپولیت: باشه، جا تۆ فەرموو برۆ! کەواته با پینجشەممە بێت.

(بۆ ژنەکە ی) برۆ لای جوولیت پێش ئەوە ی بچیتە ناو نوین؛

ژنی، بۆ ئەو رۆژە ی زەماوهند ئامادە یی بکە.

خواحافیز، گه ورهم. (بۆ خزمەتکارەکە ی) هۆی، ژوو رەکەم رۆشن بکەوه!

بەو خودایە ی، زۆر درەنگە و هەر دەمیکی دی

دەتوانین بلین بەرە بەیانە. شەوت شاد.

(دەرپوات)

Scene V

Juliet's bedroom

[Romeo and Juliet stand at the window.]

Juliet: Wilt thou be gone? It is not yet near day:

It was the nightingale, and not the lark,
That pierced the fearful hollow of thine ear;
Nightly she sings on yond pomegranate tree.
Believe me, love, it was the nightingale.

Romeo: It was the lark, the herald of the morn,
No nightingale. Look, love, what envious streaks
Do lace the severing clouds in yonder east:
Night's candles are burnt out, and jocund day
Stands tiptoe on the misty mountain tops.
I must be gone and live, or stay and die.

Juliet: Yond light is not daylight, I know it, I:
It is some meteor that the sun exhales
To be to thee this night a torch-bearer
And light thee on the way to Mantua:
Therefore stay yet, thou need'st not to be gone.

Romeo: Let me be ta'en, let me be put to death;
I am content, so thou wilt have it so.

دیمهانی پینجهام

ژووری خهوتنی جوولیت

رۆمیۆ و جوولیت له بهر په نجهاره دهوستان.

جوولیت: دهتهوئیت برۆیت؟ هیشتا رۆژ نزیك نه بوتهوه.

ئهوه بولبول بوو نهك كلاوكوپه

كه كونی گوئی پر ترستی سمی.

ئهوه هه موو شهوئ له سهه ئهوه دار هه نارهی ویندهری دهچریکینیت.

گیانه کهم، باوهر بکه، ئهوه بولبول بوو.

رۆمیۆ: كلاوكوپه بوو كه مزگینیدهری بهیانییه،

نهك بولبول. بروانه، گیانه کهم، ئهوه تیریژه هه سوودانه

چۆن ئهوه هه وره لیک دابراوانه ی ئهویندهری رۆژه لاتی رازاندوتهوه.

مۆمهکانی شهو کوژاونه تهوه و رۆژی کهیف خوشیش

له سهه نووکی پیی به سهه دوندی ئهوه چیا سهه به ته مانه وه وه ستاوه.

من دهبی برۆم و بزیم، یان بمینمهوه و بمرم.

جوولیت: ئهوه رووناکییهی ویندهری، من دهزانم من، رووناکی رۆژ نییه.

ئهوه ئهستیرهیهکی کلداره که له هه ناسه دانه وهی خۆر که وتوتهوه

تاكو ببیته ری رۆشنکه ره وهت و

تا دهگه یته (مانتوا) ریت بۆ رووناک بکاتهوه.

جا بویه هیشتا بمینهوه و پیویست ناكا برۆیت.

رۆمیۆ: با بگیریم، با بکوژریم،

من رازیم ئهگه تۆ مه یلت له وه بیت.

I'll say yon gray is not the morning's eye,
 'Tis but the pale reflex of Cynthia's brow;
 Nor that is not the lark whose notes do beat
 The vaulty heaven so high above our heads.
 I have more care to stay than will to go.
 Come, death, and welcome! Juliet wills it so.
 How is't, my soul? Let's talk, it is not day.

Juliet: It is, it is! Hie hence, be gone, away!

It is the lark that sings so out of tune,
 Straining harsh discords and unpleasing sharps.
 Some say the lark makes sweet division;
 This doth not so, for she divideth us.
 Some say the lark and loathed toad change eyes;
 O, now I would they had changed voices too!
 Since arm from arm that voice doth us affray,
 Hunting thee hence with hunt's-up to the day.
 O, now be gone; more light and light it grows.

Romeo: More light and light, more dark and dark our woes!

[Enter Nurse in a hurry.]

Nurse: Madam!

Juliet: Nurse?

Nurse: Your lady mother is coming to your chamber
 The day is broke; be wary, look about.

[Exit.]

Juliet: Then, window, let day in, and let life out.

منیش ده لیم، ئەو بۆرایییە چاوی خۆر نییە.
 بە لکو رهنگدانەووی رهنگ زەردی روخساری (سینثیا) (*یە؛
 ھەروا ئەو ئاوازانە ی کە لە گومەزی ئاسمانی سەر سەرمان
 دەزرنگینەو ھی کلاوکورە نەبوو.
 من پیم خۆشترە بمینمەو نەک بچم.

وەرە، مەرگ، بە خێر بێت! جوولیت مەیلی لەو یە.
 رۆحەکم، ئەو تە پێ چۆنە؟ با قسان بکەین؛ ئەو رۆژ نییە.

جوولیت: ھەو، ھەو! ئادە ی پە لە بکە، برۆ، دە ی!
 ئەو کلاوکورە یە وا بە ناسازی دە چریکینیت،
 ئاوازانەکانی وا بە نارێکی و قیژە ی ناساز دەردینیت.
 ھەن دە لێن کلاوکورە نیشانە ی لێک دا برانی خۆشییە.
 ئەمە وا نییە چونکە لێکدیمان دەکات.

ھەن دە لێن کلاوکورە و بۆقی بێزەوەر چاویان گۆریو تەو؛
 من دە لیم خۆزیا دەنگیشیان بگۆریبوایەو.

چونکە ئەو دەنگە یە ئیمە لە باوہشی یەکیددا رادەچلە کینیت،
 راوی تۆ دە نیت بە گۆرانی (راو تەواو و خۆر ھە لات).

دە ی برۆ وا دنیا بەرە بەرە رۆشنتر دە بێتەو.

رۆمیۆ: رۆشنتر و رۆشنتر دە بێتەو، بە لام خەمە کانمان تا دێ تارتر دە بنەو.
 (دایە نە کە بە پە لە دیتە ژوور)

دایەن: خانمە کەم!

جوولیت: دایە نە کەم؟

دایەن: خاتوونی دایکت وا دیتە ژوورت.

رۆژ ھە لاتووە؛ وریا و ئاگادر بە.

(دایە نە کە دە روات)

جوولیت: کەواتە ئە ی پەنجەرە، با رۆژ بیتە ناوہو و ژیان لێی بچیتە دەرەو.

(* سینثیا: خواوہندی مانگە.

Romeo: Farewell, farewell! one kiss, and I'll descend.

[He descends the ladder.]

Juliet: Art thou gone so, love, lord, ay husband, friend?

I must hear from thee every day in the hour,

For in a minute there are many days:

O, by this count I shall be much in years

Ere I again behold my Romeo!

Romeo: *[From the garden below]* Farewell!

I will omit no opportunity

That may convey my greetings, love, to thee.

Juliet: O, think'st thou we shall ever meet again?

Romeo: I doubt it not; and all these woes shall serve

For sweet discourses in our time to come.

Juliet: O God, I have an ill-divining soul!

Methinks I see thee, now thou art so low,

As one dead in the bottom of a tomb:

Either my eyesight fails, or thou look'st pale.

Romeo: And trust me, love, in my eye so do you:

Dry sorrow drinks our blood. Adieu, adieu!

[Exit Romeo.]

Juliet: O Fortune, Fortune! all men call thee fickle:

If thou art fickle, what dost thou with him

That is renowned for faith? Be fickle, Fortune,

For then, I hope, thou wilt not keep him long

But send him back.

Lady Capulet: *[Outside Juliet's door]* Ho, daughter, are you up?

رۆميو: خدا حافظ، مائاوا، ماچيکم بدهري و دهچمه خوارهوه.

(به پهيزهکه دادهبهزيتته خوارهوه)

جووليت: ئهري ئاوا رويشتيت، يار و سهروه و ميترد و برادهرم؟

پيويسته هه موو روژيک سعات به سعات هه والت بيستم،

چونکه خوله کيک له لام بهقه د چهند روژه.

ئوه، بهو جوژه ژماردنه ئه وهنده پير دهيم

پيش ئه وهی جاريکی دی چاوم به روميوم بکه ويته وه.

روميوم (له باخچه کهی خوارهوه): خواحافيز، گيانه کهم، هيچ هه ليک له دست ناهم

که بتوانم سلاوت بو بنيرم.

جووليت: ئوه، باوهر ده که يت جاريکی دی يه کتر بينينه وه؟

روميوم: من گومانم نييه، جا ئه وه موو خه مانه

له داهاتوودا ده بنه بابه تي قسهی خو شمان.

جووليت: ئوی خودايه، من روحيکی به دينم هه يه!

ئيسا لهو خوارهدا بهم جوژه وات ده بينم

هه ر ده ليی يه کيکی مردوو يت له بني گوژيکه وه يت؛

يان چاوم ره شکه وييشکه ده کات، يان تو رهنگ زهر دياريت.

روميوم: دولبه ره کهم، باوهر بکه، توش له بهر چاوم هه روايت وا؛

خه می وشک خوینمان ده خواته وه، ده سا خوات له گه ل و مائاوا.

(روميوم ده روايت).

جووليت: ئهی چاره نووس، هه موو کهس به خو گوژت ده زانن؛

ئه گه ر خو گوژيت، تو چی له گه ل که سيک ده که يت

که به دلسوزی و نه گوژي ناسراوه؟ خو گوژ به، ئهی چاره نووس

چونکه ئه وسا من ئوميد ده که م که ئه و زور رانه گريت

به لکو زو بو می بنيرتته وه.

خاتو کاپوليت: (له دهره وهی ژووری جووليتته وه): هوو، کيزه کهم، به ناگاييت؟

Juliet: Who is't that calls? is it my lady mother?
Is she not down so late, or up so early?
What unaccustom'd cause procures her hither?
[Enter Lady Capulet.]

Lady Capulet: Why, how now, Juliet?

Juliet: Madam, I am not well.

Lady Capulet: Evermore weeping for your cousin's death?
What, wilt thou wash him from his grave with tears?
An if thou couldst, thou couldst not make him live;
Therefore have done: some grief shows much of love;
But much of grief shows still some want of wit.

Juliet: Yet let me weep for such a feeling loss.

Lady Capulet: So shall you feel the loss, but not the friend
Which you weep for.

Juliet: Feeling so the loss,

I cannot choose but ever weep the friend.

Lady Capulet: Well, girl, thou weep'st not so much for his death

As that the villain lives which slaughtered him.

Juliet: What villain, madam?

Lady Capulet: That same villain, Romeo.

Juliet: *[Aside]* Villain and he be many miles asunder.

[To her mother] God pardon him! I do, with all my heart;

And yet no man like he doth grieve my heart.

Lady Capulet: That is because the traitor murderer lives.

Juliet: Ay, madam, from the reach of these my hands.

جوولیت: کئیہ؟ ئہوہ خانمی دایکمه.

ئہرئ تا ئہو درہنگہ نہخہوتووہ یان وا زوو خہبہری بوئہوہ؟

چ ھویہکی نائاسایی دہیہینیتہ ئیرہ؟

(خاتوو کاپولیت دیتہ ژوور)

خاتوو کاپولیت: ئہوہ چیتہ، جوولیت؟

جوولیت: ناساغم، خانمہکهم.

خاتوو کاپولیت: ھیشتا، ھەر بو مہرگی ئاموزاکہت دہگریٹ؟

چیہ، دہتہوئت بہفرمیسک لہ گور بیہینیتہدہر؟

ئہگہر ئہوہشت پی بگریٹ، پیت ناکریٹ بیژینیتہوہ؛

جا بیبرہوہ: کہمیک خہم خوئہویستی دہردہخات،

بہلام خہمی زور میٹشک کہمی پیشان دہدات.

جوولیت: ھیشتاش لیم گہرئ با بو ئہو زیانہی ھہستی پی دہکهم بگریٹ.

خاتوو کاپولیت: جا بہمہ تو ھہست بہ زیانہکہ دہکہیت، نہک

ئہو برادہرہی کہ بوئ دہگریٹ.

جوولیت: بہ جوړیکی وا ھہست بہ زیانہکهم دہکهم.

بہدہستہ خوئم نییہ و دہبی ھہمیشہ بو ئہو ھاوړیہ بگریٹ.

خاتوو کاپولیت: باشہ، کیژئ، تو ھیندہ بو مردنہکہی ناگریٹ

بہفہد ئہوہی چونکہ ئہو نامہردہی ئہوی کوشتووہ دہژیت.

جوولیت: خانمہکهم، کام نامہرد؟

خاتوو کاپولیت: ئہو روؤمیویہ نامہردہ.

جوولیت (لہولاہ): نامہردی و ئہو چہندین میل لہیہکہوہ دوورن۔

(بو دایکی) خوا لئی ببووریت؛ من پر بہدل لیم بووردووہ؛

کہچی کہس وہک ئہو دلئی پر خہم نہکردووہ.

خاتوو کاپولیت: لہبہر ئہوہیہ، پیاوکوژہ ناپاکہ کہ دہژیت.

جوولیت: بہلئی، خانمہکهم، چونکہ دوورہ و دہستم پیی ناگات.

Would none but I might venge my cousin's death!

Lady Capulet: We will have vengeance for it, fear thou not:

Then weep no more. I'll send to one in Mantua,
Where that same banished runagate doth live,
Shall give him such an unaccustomed dram
That he shall soon keep Tybalt company:
And then I hope thou wilt be satisfied.

Juliet: Indeed I never shall be satisfied

With Romeo till I behold him; dead
Is my poor heart so for a kinsman vexed:
Madam, if you could find out but a man
To bear a poison, I would temper it,
That Romeo should, upon receipt thereof,
Soon sleep in quiet. O, how my heart abhors
To hear him nam'd, and cannot come to him,
To wreak the love I bore my cousin
Upon his body that hath slaughter'd him!

Lady Capulet: Find thou the means, and I'll find such a man.

But now I'll tell thee joyful tidings, girl.

Juliet: And joy comes well in such a needy time:

What are they, I beseech your ladyship?

Lady Capulet: Well, well, thou hast a careful father, child;

One who, to put thee from thy heaviness,
Hath sorted out a sudden day of joy
That thou expect'st not, nor I looked not for.

خۆزیا بېجگه له خۆم کهس تۆلهی کوشتنی ئامۆزاکه می نه کردباوه!

خاتوو کاپولیت: مه ترسه، ئیمه تۆلهی دهکهینهوه

جا چیتر مهگری، من کهسیک دهنیرمه (مانتوا)،
که نهو سلۆرته هیچ و پووچه شاربه دهره ی لای دهژیت،
خواردنه وهیه کی سهیری وای پی بدات
یه کسه ر بچیته پال (تیبالت)؛
جا هیوادارم دلّت ئاو بخواته وه.

جوولیت: نهوهی راستی بیت، من هه رگیز لهوهی رۆمیوی

دلّم ئاو ناخواته وه تا نه یبینم؛ مردووه
دلای به سه زمانم، به و رادهیهی بۆ خزمیک خه مزده کراوه.
خانم، نه گه ر کهسیکت دۆزییه وه
نهو ژه هره ببات؛ من به جوژیکی وا
تیکی ددهم هه ر که رۆمیۆ خواردییه وه
دهسته جی به ئاسوودهیی بخه ویت، ئوه، دلّم چه ند رقی له وهیه.
گویم له ناوی ببیت بی نهوهی پیی بگه م و
نهو خوشه ویستییهی بۆ ئامۆزاکه م هه مه
له سه ر لاشه ی نهوهی نهوهی کوشتووه هه لیریتۆم.

خاتوو کاپولیت: تۆ ریگاکان بدۆزه وه، من پیاویکی وا دده دۆزمه وه.

به لام کیژی من هه والی خوشم بۆ تۆ پییه.

جوولیت: جا خوشی ریک له وهختی پیویست دیت.

تکایه خانمه که م، نهو هه والانه چین؟

خاتوو کاپولیت: چاکه، چاک، کچم، تۆ ده زانیت، باوکیکی خه مخۆرت هه یه؛

کهسیک که دهیه ویت له خه م دهریازت بکات

رۆژیکی وا له ناکاوی بۆ خوشه ویستیت هه لیراردووه

که نه تۆ بیرت لای کردۆته وه و نه منیش چاوه روانی بووم.

Juliet: Madam, in happy time, what day is that?

Lady Capulet: Marry, my child, early next Thursday morn

The gallant, young, and noble gentleman,
The County Paris, at Saint Peter's Church,
Shall happily make thee there a joyful bride.

Juliet: Now, by Saint Peter's Church, and Peter too,

He shall not make me there a joyful bride.
I wonder at this haste; that I must wed
Ere he that should be husband comes to woo.
I pray you, tell my lord and father, madam,
I will not marry yet; and when I do, I swear
It shall be Romeo, whom you know I hate,
Rather than Paris: these are news indeed!

Lady Capulet: Here comes your father: tell him so yourself,

And see how he will take it at your hands.
[Enter Capulet and Nurse.]

Capulet: When the sun sets, the air doth drizzle dew;

But for the sunset of my brother's son
It rains downright.
How now! a conduit, girl? What, still in tears?
Evermore showering? In one little body
Thou counterfeit'st a bark, a sea, a wind:
For still thy eyes, which I may call the sea,
Do ebb and flow with tears; the bark thy body is,
Sailing in this salt flood; the winds, thy sighs;

جوولیت: خانمہ کہم، وای لهو خوښییه! نهمروچ چ پوژیکه؟

خاتو کاپولیت: روځله کهم، به مہریه مه، پینجشمه مہی داہاتوو- به یانی زوو-

نہو جوامیرہ، به گزاردهیہ گنجه مہرده،

کوئت پاریس، له کلیسای (سینت پیتر) دا،

به شادییہ وه تو له وئ دہکاته بووکیکی به ختہ وەر.

جوولیت: دہ ئیستا، سویند به (کلیسای سینت پیتر) و (سینت پیتر)،

نہو من له وئ ناکاته بووکیکی به ختہ وەر.

من سہرم لهو په له پهلپلیه سورماوه، بوچ دہبی من میرد بکہم.

پیش نئوہی نئو که سہی دہبیته میردم بیته داواکردنم به خوی.

تکات لی دہکہم، خانمہ کہم، به سہرور و باوکم رابگہیہ نہ

که جارئ میرد ناکہم؛ جا سویند دہخوم، نہ گہر بیکہم

به رو میوی دہکہم که نئوہ دہزنانن من رقم لیہتی

نہک به پاریس. نئوانه به راستی هه والن!

خاتو کاپولیت: نئوہ باوکت هات؛ به خوت پی پی رابگہیہ نہ،

بزانه نئو چون لیتی وەر دہگریت.

(کاپولیت و دایہن دینہ ژوور)

کاپولیت: کاتی خور ناوا دہبیته؛ زہمین خوناو دہپرژینیت؛

به لام بو ناوا بوونی برازا کہم،

رہیئلہ دہبارینیت.

چیہ نئو کیژی ناوپرژین؟ چیته، ہیشتا فرمیسک دہرژیت؟

هتا هتایی شہستہ باران دہبارینیت؟ بهو له شہ بچووکت

تو له کہشتی و دہریا و رہشہبا دہچیت،

چونکہ چاوه کانت که من به دہریا ناویان دہبہم

هیشتا به فرمیسکان له خیزاو و نیشتاو دان؛ لهشت کہشتیہ،

لهناو نئو لاقاوه سویردا که وتوتہ ری؛ رہشہباش ناہکانتہ،

Who, raging with thy tears and they with them,
Without a sudden calm, will overset
Thy tempest-tossed body. How now, wife!
Have you deliver'd to her our decree?

Lady Capulet: Ay, sir; but she will none, she gives you thanks.

I would the fool were married to her grave!

Capulet: Soft! take me with you, take me with you, wife.

How! will she none? Doth she not give us thanks?
Is she not proud? Doth she not count her blest,
Unworthy as she is, that we have wrought
So worthy a gentleman to be her bridegroom?

Juliet: Not proud you have; but thankful that you have.

Proud can I never be of what I hate,
But thankful even for hate that is meant love.

Capulet: How now, how now, chop-logic! What is this?

Proud, and, "I thank you", and "I thank you not"
And yet "Not proud": mistress minion, you?
Thank me no thankings, nor proud me no prouds,
But fettle your fine joints 'gainst Thursday next
To go with Paris to Saint Peter's Church,
Or I will drag thee on a hurdle thither.
Out, you green-sickness carrion! out, you baggage!
You tallow-face!

Lady Capulet: [To her husband] Fie, fie! what, are you mad?

Juliet: Good father, I beseech you on my knees,

که به فرمیستکت دهرووژین و فرمیستکیشست بهمانه،

گهر دستبهجی هیور نهبیتهوه،

لهشی رهشهبای تی هه لداوت نغرو دهکات! ژنی، چیبیه؟

ئه ری بریاری نیمت پئی راگه یاند؟

خاتوو کاپولیت: به لی، گهره م، به لام رازی نییه، سوپاست دهکات.

خوزگه ئه و گه وچه له گورکه کی ماره بکرا بوا یه.

کاپولیت: هیواش که، تیم بگه یه نه، ژنی، تیم بگه یه نه.

چونه رازی نییه؟ ئایا سوپاسمان ناکات؟

ئه ری شانازی به وه ناکات؟ ئایا خوئی به خاوهن بهخت نازانیت؟

هه رچه نده شایه نیش نییه، که نیمه جوامیریکی وا پایه به رزمان

هیناوه ته راییی که پئی رازی بیت و به بووک په سندی بکات؟

جوولیت: شانازی پیوه ناکه م، به لام بو ئه و کاره تان سوپاسمه ند

هه رگیز ناتوانم شانازی به شتیکه وه بکه م که رقم لئی بیت،

به لام ته نانه ت بو ئه و رقه ی نیازی ئه وینی له پشته وه یه سوپاسمه ند.

کاپولیت: چۆن، چۆن، چۆن، چۆن، هه ی دایکی قسان! ئه وه چیبیه؟

(شانازی) و (سوپاست دهکهم) و (سوپاست ناکه م)،

که چی «شانازی پیوه ناکه ییت»، هه ی کیژی به دره فتار؟

سوپاسی سوپاسه کانم مه که، شانازی مه که به شانازییه کانم،

به لام جومگه ناسکه کانت بو پینجشه ممه ی داهاتوو ناماده بکه،

تا له گه ل (پاریس) بجیته کلتسای (سینت پیتهر)،

دهنا له سه ر داره بازه بو ئه وئی راتده کیشم.

بو دهره وه، ئه ی که لاشی که سکی نه خویش! بو دهره وه، که چه په رو!

هه ی دهموچاو به ز و دونگانی.

خاتوو کاپولیت: (بو میرده که ی) شهرم بکه، شهرم - ئه وه چیته، شیتی؟

جوولیت: ئه ی باوکی چاکم، من له سه ر چۆکان لیت ده پاریمه وه،

بەشىنەيى تەنيا گويى لە يەك قسەم بگرە .

كاپۇليت: تۆ شاينەنى ھەلۋاسىنىت، ھەي كەچە پەرۆى تازەكار! – ئەي كىژى ياخى!

من پىت دەلیم: يان رۆژى پىنجشەممە دەچىتە كلىسا

يان لەمەو پاش تەماشای رووم نەكەيت.

قسە مەكە، وەلام مەدەو، وەلام مەدەو.

سەرپەنجەم دەخورىن. ژنى، وامان دەزانى خودا

بە كەمى ئىمەي بەسەر كر دۆتەو كە تاقە مندالىكى پى داوين،

كەچى وا ئىستا دەبىنم ئەو يەكەش زۆرە،

ئىمە بە بوونى ئەو نەفرەتمان لى كراو.

لېرە برۆ، ھەي ھىچ و پوچ! –

دايەن: خوداي ئاسمان پىرۆزى بكات!

– گەرەم خەتا لە تۆيە، نابى وا سەرکۆنەي بکەيت.

كاپۇليت: جا بو، ئەي خانمى ژىرايەتى؟ زمانت بگرە،

چ لىزانىكى چاكە. برۆ ھەي زۆربلى خەرىكى قسە و قسەلۆكەكان بە.

دايەن: من قسەي خراپم نەكردو.

كاپۇليت: ئۆھ، «شەوت شاد» و برۆ! –

دايەن: ئەرى كەس نابىت قسەيەك بكات؟

كاپۇليت: بەسە، ئەي گەوجى زۆربلى!

قسە سەنگىنەكانت بەدەم جامى مەيەو ھەلرېژە،

چونكە لېرە پىويستمان پىيان نىيە.

خاتو كاپۇليت: تۆ يەگجار توورەيت!

كاپۇليت: سوئىندم بە نانى خودايى! ئەو شىتم دەكات.

بە رۆژ، بە شەو، ھەموو سەعاتىك، نيوەرپۆ و ھەموو كاتىك، لە ئىش و يارىدا،

بەتەنيا بووم يان لەگەل برادەران، ھەمىشە خەم ئەو بوو

كە مېرد بكات؛ ئىستاش كە جوامىرىكى خانەدان

Hear me with patience but to speak a word.

Capulet: Hang thee, young baggage! disobedient wretch!

I tell thee what, get thee to church o' Thursday,

Or never after look me in the face:

Speak not, reply not, do not answer me;

My fingers itch. Wife, we scarce thought us blest

That God had lent us but this only child;

But now I see this one is one too much,

And that we have a curse in having her.

Out on her, hilding!

Nurse: God in heaven bless her!

You are to blame, my lord, to rate her so.

Capulet: And why, my Lady Wisdom? Hold your tongue,

Good Prudence; Smatter with your gossips, go.

Nurse: I speak no treason.

Capulet: O, God gi good-e'en!

Nurse: May not one speak?

Capulet: Peace, you mumbling fool!

Utter your gravity o'er a gossip's bowl,

For here we need it not.

Lady Capulet: You are too hot.

Capulet: God's bread! it makes me mad:

Day, night, hour, time, tide, work, play,

Alone, in company, still my care hath been

To have her matched, and having now provided

A gentleman of noble parentage,
 Of fair demesnes, youthful, and nobly train'd,
 Stuffed, as they say, with honourable parts,
 Proportioned as one's heart would wish a man,
 And then to have a wretched puling fool,
 A whining mammet, in her fortune's tender,
 To answer, "I'll not wed, I cannot love,
 I am too young, I pray you pardon me"
 But, and you will not wed I'll pardon you:
 Graze, where you will, you shall not house with me.
 Look to't, think on't, I do not use to jest.
 Thursday is near; lay hand on heart, advise:
 An you be mine, I'll give you to my friend;
 An you be not, hang, beg, starve, die in the streets,
 For, by my soul, I'll ne'er acknowledge thee,
 Nor what is mine shall never do thee good:
 Trust to't, bethink you, I'll not be forsworn.

[Exit.]

Juliet: Is there no pity sitting in the clouds,
 That sees into the bottom of my grief?
 O, sweet my mother, cast me not away!
 Delay this marriage for a month, a week;
 Or, if you do not, make the bridal bed
 In that dim monument where Tybalt lies.

Lady Capulet: Talk not to me, for I'll not speak a word;

بۆی پەیدا بوو، رەچەلەك چاك و گەنجە و بە خانەدانی پەروەردە كراوه،
 وەك دەلێن، بە ئاكارى رێك و جوان ئاخراوه،
 بەتەواوى لە هەموو روویەكەووە كامڵە كە مرۆف ئاواتى بۆ دەخوارێت،
 جا تۆش گەوجێكى گرینۆكى بەدبەختت هەبێت،
 بووكۆكەیهكى بەنووژە نووزت بۆ ئەو پێشكیشەى چاره‌نووس هەبێت،
 وا وەلامت بداتەو، «من شووناكەم، من ناتوانم خوڤم بویت،
 من یه‌گجار گەنجم، تكا ده‌كەم بمبووریت!»
 بەلام ئەوجا مێرد ناكه‌یت من لێت دەبوورم:
 لە كوێ حەزت لێیه‌ بلەوه‌رێ، تۆ لەو ماله‌ له‌گه‌ڵ من ناژیت،
 بپروانه و بیری لێ بكه‌وه، من به‌گالته‌م نییه‌.
 پێنجشەمه‌مە نزیکه و به‌ قوولێ بیری لێ بكه‌وه و لێی وردبەره‌وه.
 ئەگەر ده‌ته‌وێت كیژی من بیت، من ده‌تده‌م به‌و براده‌ره‌م:
 ئەگەر نه‌شته‌وێت، بگه‌رێ و ده‌رۆزه‌ بكه و برسی به و له‌سه‌ر شه‌قامه‌كان بمه‌،
 چونكه به‌ رۆحی خوڤم، من دانت پێدا نانێم،
 له‌ میرات بێ به‌شت ده‌كه‌م .
 بپروا بكه، بیری بكه‌ره‌وه، من سوێند به‌درۆ ناخوڤم.
 (كاپۆلێت ده‌رووات).
جولیت: ئایا له‌ ئاسمان (*) دا هیچ به‌زه‌یییه‌ك نه‌ماوه
 له‌ قوولایی خه‌مه‌كانم بپروانیت؟
 ئەو داىكى شیرینم، فرێم مه‌ده‌!
 ئەو مێردكردنه‌ بۆ مانگیك، هه‌فته‌یه‌ك وه‌پاش بخه‌؛
 یان ئەگەر واناكهن، نوێنى بووكێنیم بكه‌نه
 ئەو گلكۆیه‌ تاره‌ی كه‌ له‌ویدا (تیباڵت) راکشاهه‌.
خاتوو كاپۆلێت: قسه‌ی له‌گه‌ڵ من مه‌كه، چونكه من هیچ ناڵێم.

(*) له‌ ده‌قه‌كه‌دا نووسراوه (له‌سه‌ر هه‌وران).

Do as thou wilt, for I have done with thee.

[Exit Lady Capulet.]

Juliet: O God! O Nurse! how shall this be prevented?

My husband is on earth, my faith in heaven;

How shall that faith return again to earth,

Unless that husband send it me from heaven

By leaving earth? comfort me, counsel me.

Alack, alack, that heaven should practise stratagems

Upon so soft a subject as myself!

What say'st thou? Hast thou not a word of joy?

Some comfort, Nurse.

Nurse: Faith, here 'tis; Romeo

Is banished; and all the world to nothing

That he dares ne'er come back to challenge you;

Or if he do, it needs must be by stealth.

Then, since the case so stands as now it doth,

I think it best you married with the County.

O, he's a lovely gentleman!

Romeo's a dishclout to him; an eagle, madam,

Hath not so green, so quick, so fair an eye

As Paris hath. Beshrew my very heart,

I think you are happy in this second match,

For it excels your first: or if it did not,

Your first is dead; or 'twere as good he were,

As living here, and you no use of him.

چۆنى پىت خۆشه وا بکه، چونکه من دهستم لىت شوړيوه.

(خاتوو کاپوليت د پروات)

جوليت: ئهى خودايه! ئهري دايه نه کهم چۆن ري له وه بگرم؟

ميردم له سهر زهوييه و په يمانه کهم له ئاسمانه؛

چۆن ئه و په يمانه م بينمه وه سهر زهوى؛

مه گهر ئه و ميردم بچيت له ئاسمان بوم بنيريه وه

به وهى زهوى به جى بهيلىت؟ دللم بدهر وه، ئاموژگاريم بکه.

مخابن که ئاسمان ئه و فرو فيل و گو به ندانه

له گهل به ندهيه کى ناسکى وهک من دهکات!

تو چى ده ليلىت؟ ئهري تو قسه يه کى خوست پى نييه؟

جوړه دلنه و ايبه که ئهى دايه نه کهم.

داپن: له راستيدا نه وه يه: رو ميؤ

شار به دهر کراوه؛ من له سهر هه موو دنيا گره و ده کهم و توش له سهر هيچ

که نه و هه رگيز ناويريت بيته وه داوات بکاته وه؛

يان نه گهر بشکات؛ ده بي به دزى بيکات.

جا چونکه ره وشه که وهکو نه وهى ئيستا وايه،

من وا بير ده که مه وه چاکترين شت نه وه يه ميرد به کوئت پاریس بکه يت.

نوه، چ جواميرى کى قوزه!

رو ميؤ له چاو نه و په روى سهر خوانه. خانمه کهم

خه رته ل چاوى وا سهوز و گهش و جوانيى

وهک هى پاريسى نييه. نه فرته له و دللم

نه گهر تو له دووهم زه ماوه نددا به خته وهر نه بيت،

چونکه له يه که ميان چاکتره، يان نه گهر واش نه بيت،

يه که ميان له ريزى مردووانه، جا گهر وهک نه ویش چاک بيت،

له سهر زهوى ده ژى و هيچ سوو ديکى نابيت.

Juliet: Speakest thou this from thy heart?

Nurse: And from my soul too; else beshrew them both.

Juliet: Amen!

Nurse: What?

Juliet: Well, thou hast comforted me marvellous much.

Go in; and tell my lady I am gone,

Having displeased my father, to Lawrence' cell,

To make confession and to be absolved.

Nurse: Marry, I will; and this is wisely done.

[Exit Nurse.]

Juliet: Ancient damnation! O most wicked fiend!

Is it more sin to wish me thus forsworn,

Or to dispraise my lord with that same tongue

Which she hath praised him with above compare

So many thousand times? Go, counsellor;

Thou and my bosom henceforth shall be twain.

I'll to the friar to know his remedy;

If all else fail, myself have power to die.

[Exit Juliet.]

جوولیت: تو ٺه و قسانهت له دل ٺه وهيه؟

دايهن: له رځو شمه وهيه، ٺه گهرنا با ههردو وکيان بهنه فرهت بن.

جوولیت: ٺامين!

دايهن: چي؟

جوولیت: چا که، تو زور به جواني دلنه واييت کردم.

برځو ژور و به خانمي دايکم بلې من وا دهچم

بو کونجي که شيش لوره نس بو دانپيانان و

له گونا ه بوردن، چونکه دلي باو کمم تهنگ کردوه.

دايهن: به مهريه م، وا دهچم؛ ٺه مهت له ژيرييه.

(دايهنه که ده پروات)

جوولیت: ٺه پيره شهيتان! ٺه درنجي خراپه کار!

کاميان گونا هتره که ٺاوات ٺه وهيه من سويندي پهيمان بشکينم

يان سهروهه کهم دابشوريت به هه مان ٺه زمانه ي

که به خو ي هه زاران جار وا بي هاوتا

پي دا هه لگوتوه؟ برځو، ٺه ٺاموژگاري کهر،

له مهودوا تو و رازي سينه م ليک جودا ده بن.

من دهچمه لاي که شيش، تا چاره سهري ٺه بزانم،

ٺه گهر هيچ سهري نه گرت، خو هي زي مه رگ پي ده زانم.

(جوولیت ده پروات)

Act IV

پهردی چوارهم

Scene I

Friar Lawrence's Cell.

[Enter Friar Lawrence and Paris.]

Friar: On Thursday, sir? the time is very short.

Paris: My father Capulet will have it so;
And I am nothing slow to slack his haste.

Friar: You say you do not know the lady's mind:
Uneven is the course; I like it not.

Paris: Immoderately she weeps for Tybalt's death,
And therefore have I little talked of love;
For Venus smiles not in a house of tears.
Now, sir, her father counts it dangerous
That she do give her sorrow so much sway;
And, in his wisdom, hastens our marriage,
To stop the inundation of her tears;
Which, too much minded by herself alone,
May be put from her by society:
Now do you know the reason of this haste.

Friar: [Aside.] I would I knew not why it should be slowed.-
Look, sir, here comes the lady toward my cell.
[Enter Juliet.]

ديهنی يه گهم

کونجی که شیش لوره نس

که شیش لوره نس و پاریس دینه ژورور.

که شیش لوره نس: پینجشه ممه، گهوره م؟ کاته که زور زووه.
پاریس: کاپولیتی باو کم وای دهویت،

منیش به کاوه خو نیم تا خیراییه که ی خاو بکه مه وه.
که شیش لوره نس: تو ده لیت که رای خانمه که نازانیت؟

نه و کاره نارپکه و من هزی لی ناکه م.

پاریس: نه و له راده به دهر بو مهرگی (تیبالت) ده گریت،

بویش من که م باسی خوشه ویستیم له گه لدا کردوه،
چونکه (فینوس) له مالی به فرمیسکدا بزهی نایه تی.

گهوره م، نیستا باو کی نه وه به مه ترسی بو نه و داده نیت
که خه م هینده دهستی لی بسینیت،

جا له ژیریتیه تی که په له له زه ما وندمان دهکات،

تا کو لافاوی فرمیسکی به گوری بوه ستینیت،

چونکه گهر به ته نیا بیت مه یلی ده که ویته سهر گریان،
نه گهر له گه ل که سیک بیت رهنکه واز له وه بهینیت.

نیستا زانیت هو ی نه و په له کردنه ی چیه؟

که شیش لوره نس: (له لاهه) خو زکه نه مزانیبا بوچ ده بی خاو بکرا بوايه وه.-

گهوره م، پروانه، وا خانمه که به ره و کونجه که م دیت.

(جوولیت دیته ناوه وه)

Paris: Happily met, my lady and my wife!
Juliet: That may be, sir, when I may be a wife.
Paris: That may be must be, love, on Thursday next.
Juliet: What must be shall be.
Friar: That's a certain text.
Paris: Come you to make confession to this father?
Juliet: To answer that, I should confess to you.
Paris: Do not deny to him that you love me.
Juliet: I will confess to you that I love him.
Paris: So will ye, I am sure, that you love me.
Juliet: If I do so, it will be of more price,
 Being spoke behind your back than to your face.
Paris: Poor soul, thy face is much abus'd with tears.
Juliet: The tears have got small victory by that;
 For it was bad enough before their spite.
Paris: Thou wrong'st it more than tears with that report.
Juliet: That is no slander, sir, which is a truth;
 And what I spake, I spake it to my face.
Paris: Thy face is mine, and thou hast slandered it.
Juliet: It may be so, for it is not mine own.-
 Are you at leisure, holy father, now;
 Or shall I come to you at evening Mass?
Friar: My leisure serves me, pensive daughter, now.
 My lord, we must entreat the time alone.
Paris: God shield I should disturb devotion!

پاریس: چ ریکه وتیکی خوشه، خانمه کهم و ژنه کهم!
جوولیت: گه وره، له وانیه ئه وه و ابیت کاتیک دهبمه ژنت.
پاریس: گیانه کهم، پینجشه ممه می داهاتوو ئه و «له وان» یه دهبی بییت.
جوولیت: ئه وه می دهبیت بییت هه رده بییت.
کیشیش لوره نس: ئه مه راسته.
پاریس: هاتوویته لای باوکه قه شه تا دانپیانان به ئه نجام بگه یه نیت؟
جوولیت: وه لامدانه وه می ئه و پرسیاره واته دانپیانانه بو تو.
پاریس: له لای ئه و نکولی له وه مه که که منت خوش دهویت.
جوولیت: من له لای تو دان به ودا ده نیم که ئه وم خوش دهویت.
پاریس: من دنیا مه که تو دان به ودا دهنییت که منت خوش دهویت.
جوولیت: ئه گه ر و ابکه م ئه و زور به به هاتر ده بییت،
 له پشتته وه بیلیم نه که به پروتا دابد رییت.
پاریس: ئه می روچی به سته زمان، روخسارت زور به فرمیسک تیکدراوه.
جوولیت: فرمیسکه کان به و کاره یان سه رکه وتیکی گچکه یان به ده ست هیناوه،
 چونکه پیش تیکدانه که شیان به ته و او می تیکچوو بوو.
پاریس: تو به و قسانه ت له فرمیسک خراپترت پی کردن.
جوولیت: ئه وه ناوزپاندن نییه، گه وره م، به لکو راستییه،
 ئه وه می گویشم، من له رووی خومه وه گو توومه.
پاریس: روخساری تو هی منه و توش ناوت زپاندوووه.
جوولیت: رهنگه وا بیت، چونکه ئه وه هی خوم نییه -
 ئه ری باوکی پیروژ نیستا تو نیشت نییه -
 یان کاتی ئاههنگی پیروزی نیواره بیمه وه؟
کیشیش لوره نس: نیستا کاتی بی ئیشیمه، ئه می کیژی خه مبار،
 گه وره م، دهبی ئیمه ئه وکاته به ته نیا بمینینه وه.
پاریس: خوا نه کات من په رستنکاری تیک بشتوینم.

Juliet, on Thursday early will I rouse ye:
Till then, adieu; and keep this holy kiss.
[He Kisses her and leaves.]

Juliet: O, shut the door! and when thou hast done so,
Come weep with me; past hope, past cure, past help!

Friar: O, Juliet, I already know thy grief;
It strains me past the compass of my wits:
I hear thou must, and nothing may prorogue it,
On Thursday next be married to this County.

Juliet: Tell me not, Friar, that thou hearest of this,
Unless thou tell me how I may prevent it:
If, in thy wisdom, thou canst give no help,
Do thou but call my resolution wise,
And with this knife I'll help it presently.
God joined my heart and Romeo's, thou our hands;
And ere this hand, by thee to Romeo's sealed,
Shall be the label to another deed,
Or my true heart with treacherous revolt
Turn to another, this shall slay them both:
Therefore, out of thy long-experienced time,
Give me some present counsel; or, behold,
'Twixt my extremes and me this bloody knife
Shall play the empire; arbitrating that
Which the commission of thy years and art
Could to no issue of true honour bring.

جوولیت پینجشہمی زو واکات دینمہوہ؛
تا ئہو کاتی، مائناوا و ئہو ماچہ پیرۆزہشت لا بمینیتہوہ.
(ماچی دہکات و دہرپوات).

جوولیت: ئوہ، دەرگاگہ دابخہ و کہ داتخست

وہرہ لہگہ لم بگری، نائومید و بی چارہو بی یارمہ تیدہرم.

کەشیش لۆرہنس: ئوہ، جوولیت، من خەمی تۆ باش دەرانم؛

میشکم وا تیک دەدات کہ لہ سنوور چۆتہ دەر.

بیستوومہ دەبیت پینجشہممہی داہاتوو

میرد بہو کۆنتہ بکہیت و بہہیچ جۆریکیش ئہوہ دوا ناخریت.

جوولیت: ئہی کەشیش پیم مہلئ ئہوہت گوئی لی بووہ،

ئەگەر پیم نالیت چۆن بتوانم نہیہ لم ئہوہ رووبدات.

ئەگەر تۆ بہو ژیریہوہ نہتوانیت ہیچ یارمہ تییہ کم بدہیت،

دہبی تۆ بریارہ کہم بەژیرانہ دابنیت و

بہم چہقۆیہ دەستبہجی بہفریای دہگہم.

خودا دلئ من و رۆمیۆی پیکہوہ نووساند، تۆش دەستہ کانمان؛

جا پيش ئہوہی ئہو دەستہ، کہ تۆ لہگہ لہ هی رۆمیۆت گری دا،

جاریکی دی پەیمانیکی دی مۆر بکات،

یان دلئ دلسوۆم بہناپاکی ہلگہ ریتہوہ و

روو لہ یہکیکی تر بکہم، بہمہ ہەر دووکیان دہکوۆم.

بوہیہ لہ ئەزموونی ئہو ماوہ دوورودریژہی خۆتہوہ؛

ہەندیک نامۆژگاریم بدہری؛ دہنا ئاگاداریہ،

لہ کیشہی نیوان چہرمہ سہریہ کانم و منہوہ، ئەم چہقۆیہ خویناویہ

رۆلی دادوہریک دەبینیت بۆ براندنہوہی ئہو کیشہیہی

کہ دەسەلاتی تہمەن و ہونہرہکەت

ناتوانیت سہرہنجامیکی رۆمہ تدارى بۆ بدۆزیتہوہ.

Be not so long to speak; I long to die,
 If what thou speak'st speak not of remedy.
Friar: Hold, daughter. I do spy a kind of hope,
 Which craves as desperate an execution
 As that is desperate which we would prevent.
 If, rather than to marry County Paris
 Thou hast the strength of will to slay thyself,
 Then is it likely thou wilt undertake
 A thing like death to chide away this shame,
 That cop'st with death himself to scape from it;
 And, if thou darest, I'll give thee remedy.

Juliet: O bid me leap, rather than marry Paris,
 From off the battlements of yonder tower;
 Or walk in thievish ways; or bid me lurk
 Where serpents are; chain me with roaring bears;
 Or hide me nightly in a charnel-house,
 O'er-covered quite with dead men's rattling bones,
 With reeky shanks and yellow chapless skulls;
 Or bid me go into a new-made grave,
 And hide me with a dead man in his shroud;
 Things that, to hear them told, have made me tremble;
 And I will do it without fear or doubt,
 To live an unstained wife to my sweet love.

Friar: Hold, then; go home, be merry, give consent
 To marry Paris: Wednesday is to-morrow;

دوا مه‌که‌وه له قسه‌کردن: من تامه‌زرۆمه بۆ مردن
 ئەگەر ئەوهی تۆ لێی دەدوویت چاره‌یه‌کی تێدا نه‌بی بۆ من.
کەشیش لۆره‌نس: کیژم، بوه‌سته، من تالە ئومیدیک شک ده‌به‌م،
 که جیه‌جی کردنی پێویستی به‌گیانبازی هه‌یه
 وه‌ک چۆن ئەوهی ده‌مانه‌وێت ریشی لێ بگرین هه‌ر گیانبازییه.
 ئەگەر تۆ هیززی ئەفانیت هه‌بیت خۆت بکوژیت
 نه‌ک شوو به‌کوونت پاریس بکه‌یت،
 جا له‌ گوینه تۆ کاریک وه‌ه‌ستۆ بگریت
 که وه‌ک مردنه بۆ خۆ به‌دوورگرتن له‌ ئابرووچوون،
 له‌ کاتی‌کدا تۆ ئاماده‌یت رووبه‌رووی مه‌رگ ببینه‌وه بۆ خۆ لێ لادانی،
 جا ئەگەر تۆ بویریت، من چاره‌یه‌کت پێشکه‌ش ده‌که‌م.
جوولیت: ئۆه، داوام لێ بکه له‌سه‌ر قه‌راغی هه‌ر بورجیک
 خۆم هه‌لده‌مه خوار نه‌ک می‌رد به‌پاریس بکه‌م،
 یان به‌رێگای پر جه‌رده‌دا برۆم، یان داوام لێ بکه‌یت
 له‌ناو کونی ماریا رابکشیم؛ یان له‌گه‌ڵ ورچی مپه‌مکه‌ر بمبه‌ستنه‌وه،
 یان شه‌وانه له‌ناو مردووخانه بمشاریته‌وه،
 که به‌ته‌واوی به‌ئیسکی قرچه قرچکه‌ری مردووان،
 یان به‌ په‌ل و پۆی بۆنسارد و که‌لله‌ی زه‌ردی بی شه‌ویلاگ دابپۆشریم؛
 یاخود داوام لێ بکه‌یت بچمه‌ ناو گۆرێکی تازه دروستکراوه‌وه،
 له‌گه‌ڵ مردووان له‌ جانگه‌که‌یدا بمشاریته‌وه—
 یان شتی وا بکه‌م، که گوی بیستیان ده‌بووم، له‌رزیان لێ دینام—
 که‌چی به‌بی ترس و دوودلی ده‌یانکه‌م
 تا ژنیکی پاک بمینمه‌وه بۆ دلداره خۆشه‌ویسته‌که‌م.
کەشیش لۆره‌نس: که‌واته، بوه‌سته. برۆ ماله‌وه، دلخۆش به، رازی به
 به‌می‌ردکردن به‌پاریس. سبه‌ی چوارشه‌ممه‌یه:

To-morrow night look that thou lie alone,
 Let not the Nurse lie with thee in thy chamber.
 Take thou this vial, being then in bed,
 And this distilled liquor drink thou off:
 When, presently, through all thy veins shall run
 A cold and drowsy humour; for no pulse
 Shall keep his native progress, but surcease:
 No warmth, no breath, shall testify thou livest;
 The roses in thy lips and cheeks shall fade
 To paly ashes; thy eyes' windows fall,
 Like death, when he shuts up the day of life;
 Each part, deprived of supple government,
 Shall, stiff and stark and cold, appear like death:
 And in this borrowed likeness of shrunk death
 Thou shalt continue two-and-forty hours,
 And then awake as from a pleasant sleep.
 Now, when the bridegroom in the morning comes
 To rouse thee from thy bed, there art thou dead:
 Then, as the manner of our country is,
 In thy best robes, uncovered, on the bier,
 Thou shalt be borne to that same ancient vault
 Where all the kindred of the Capulets lie.
 In the mean time, against thou shalt awake,
 Shall Romeo by my letters know our drift;
 And hither shall he come: and he and I

سبهي شهو ئاگاداربه و بهتەنيا دريژ به؛
 ليমেگهري دايه نه که له ژوورئ له گهلت بمينتته وه.
 ها نه و شووشهيه وەرگره، کاتيک دهچيته ناو نوين،
 نه و شله دلۆپينراوه ههلقورينه،
 که زوو به زوو به ناو هه موو دهماره کانتدا
 نه و گيراوه سارد و سرهه پيدا دهچيت، جا هيچ پرتهيه ک
 جوولهه سروشتي خوئ پي ناپاريزريت، به لکو به ته واهي دهووستيت،
 هيچ گرمي و هه ناسهيه ک گه واهي نه وه نادات که دهژيت؛
 گولي ليو و پرومهتت دهژاکين و
 دهبنه مشکيي و خوئه ميشي سپي پات، په نجه رهه ي چاوت داده خرين
 وهک چوئن مه رگ روژي ژيان داده خات.
 هه نه نداميک که له جووله بي بهش کراوه،
 رهق و وشک و سارد وهکو مردوو دهرده که ون،
 جا له و ويکچوونه خوازراوه يه ي مه رگي ژاکاودا
 بو ماوهه چل و دوو کاتزمير دهمينتته وه،
 پاشان وهک بلئي له خه ويکي خوئشدا بووبيت واگا ديته وه.
 ئينجا که زاوا له به يانيدا ده گاته نه وئ
 تا له ناو جيگا تو واگا بينتت، ده بيني تو مردوويت.
 نه وسا وهک دابونه ريتي ولاته که مان وايه،
 تو له باشتري جلوبه رگ و له سهه داره بازه يه که سهه رانه پوئشراودا،
 هه لده گرن و به ره و هه مان کوئه گلکووت ده بن
 که هه موو خزم و که سوکاري کاپوليتي تيدا راکشاوه.
 له هه مان کاتدا، به ره به ري واگا هاتنه وهه تو،
 روئميو به نامه کاني من له مه به ستمان ده گات،
 جا نه و يش ديتته نه وئ، نه وسا من و نه و

Will watch thy waking, and that very night
Shall Romeo bear thee hence to Mantua.
And this shall free thee from this present shame,
If no inconstant toy nor womanish fear
Abate thy valour in the acting it.

Juliet: Give me, give me! O, tell not me of fear!

Friar: Hold; get you gone, be strong and prosperous

In this resolve: I'll send a friar with speed
To Mantua, with my letters to thy lord.

Juliet: Love give me strength! and strength shall help afford.

Farewell, dear father.

[Exeunt.]

چاودیری واگا هاتنه و هت دهکەین. ئینجا هەر ئەم شەو
رۆمیۆ تۆ هەڵدەگریت و دەتباتە (مانتوا).

جا ئەو هەر ئابرووچوونەیی ئیستا پزگارت دەکات،

ئەگەر هیچ بیری پووج یان ترسی ژنانە

ئازایەتیت وەلا نەتیت لە جێبەجێ کردنی ئەو کارانە.

جوولیت: بمدەرئ، بمدەرئ! ئۆه باسی ترس بۆ من مەکه!

کەشیش لۆرەنس: ها بگره، دهی برۆ، لهو بپیاره دا به هیژ و سه رکه وتوو به

من به په له که شیشیک بۆ (مانتوا)

به برۆ ده که م و نامه ی بۆ هاوسه ره که ت پێدا ده نیرم.

جوولیت: خو شه ویستی هیژم پێ ده به خشی! هیژیش یارمه تیم پیشکه ش ده کات.

خوا حافیز ئەوی باوکی خو شه ویست.

(ده پروات)

Scene II

Capulet's House.

[Enter Capulet, Lady Capulet, Nurse and Servants.]

Capulet: (Giving a paper to a servant) So many guests invite as here are writ.

[Exit first Servant.]

(To another Servant) Sirrah, go hire me twenty cunning cooks.

2 Servant: You shall have none ill, sir; for I'll try if they can lick their fingers.

Capulet: How canst thou try them so?

2 Servant: Marry, sir, 'tis an ill cook that cannot lick his own fingers: therefore he that cannot lick his fingers goes not with me.

Capulet: Go, begone.

[Exit second Servant.]

We shall be much unfurnished for this time.

What, is my daughter gone to Friar Lawrence?

Nurse: Ay, forsooth.

Capulet: Well, be may chance to do some good on her:

A peevish, self-willed harlotry it is.

[Enter Juliet.]

Nurse: See where she comes from shrift with merry look.

Capulet: How now, my headstrong? Where have you been gadding?

دېمەنى دووھم

مالى كاپوليت

كاپوليت و خانوو كاپوليت و دايەن و خزمەتكاران دېنە ژورور

كاپوليت: (كاغەزىك دەداتە نۆكەرىك) لەو ميوانانەى ليرە

ناويان نووسراوہ بگيرەوہ (بەكەم نۆكەر دەروات)

(بۆ نۆكەرىكى دى) كورپە، برۆ بىست چىشت لىنەرى شارەزام بۆ بەكرى بگرە.

دوھم نۆكەر: گەرەم، هيج چىشت لىنەرى نەشارەزا ناھىنم، چونكە من

بەپەنجە لىستەنەوہيان دەبزانم.

كاپوليت: چۆن دەتوانىت وا تاقىيان بكەيتەوہ؟

دوھم نۆكەر: بە مەرەبەم، گەرەم، ئەو چىشت لىنەرى پەنجەى خۆى نەلىسىتەوہ،

چىشت لىنەرىكى خراپە، جا ئەوہى نەتوانىت پەنجەى خۆى بلىسىتەوہ،

لەگەلە خۆمى ناھىنم.

كاپوليت: برۆ، دەى برۆ.

(نۆكەرى دووھم دەروات)

ئىمە تا ئەوكت باش بەخۆ نەكەوتووین.

ئەرى كىژەكەم چۆتە لای كەشیش لۆرەنس؟

دايەن: بەلى، بەدلىيايىبەوہ.

كاپوليت: چاكە، رەنگە ئەو ھەندىك سوودى پى بگەيەنيت.

واى چ كىژىكى جىنگز و كەللە رەقە.

(جوليت دىتە ژورور)

دايەن: بروانە دواى گەرەنەوہ لە دانپيانان رەنگ و رووى چەند خۆشە.

كاپوليت: ئىستا چۆنيت، كەللە رەقەكەم؟ لە كوئى دەگەرەيت و دەسوورەيت؟

Juliet: Where I have learned me to repent the sin
Of disobedient opposition
To you and your behests; and am enjoined
By holy Lawrence to fall prostrate here,
To beg your pardon. *[She kneels]* Pardon, I beseech you!
Henceforward I am ever ruled by you.

Capulet: Send for the County; go tell him of this:
I'll have this knot knit up to-morrow morning.

Juliet: I met the youthful lord at Lawrence' cell;
And gave him what becomed love I might,
Not stepping o'er the bounds of modesty.

Capulet: Why, I am glad on't; this is well. Stand up,
This is as't should be. Let me see the County;
Ay, marry, go, I say, and fetch him hither.
Now, afore God, this reverend holy Friar-
All our whole city is much bound to him.

Juliet: Nurse, will you go with me into my closet,
To help me sort such needful ornaments
As you think fit to furnish me to-morrow?

Lady Capulet: No, not till Thursday; there is time enough.

Capulet: Go, Nurse, go with her. We'll to church to-morrow.

[Exeunt Juliet and Nurse.]

Lady Capulet: We shall be short in our provision:
'Tis now near night.

Capulet: Tush, I will stir about,

جوولیت: له شوینى بووم که فیربووم له گوناھى
دژایه تی کردنى گوڤرایه لى نه کردنى تو و فه رمانه کانت
په شیمان بېمه وه، هه روا که شیش لورهنس فه رمانى پى کردووم
که وا له به رده مت پراکشیم و
داواى لیبووردنت لى بکه م. (ده که ویتته سه رچوکان)، تکا ده که م، بمبووریت.

له مه ودا هه تا هه تایه به رفه رمانت ده بېم.

کاپولیت: به داواى کوئندا (*) بنیرن؛ برۆن نه وهى پى بلین.

من سبهى به یانى زهماوندتان ده گتیرم.

جوولیت: من سه روهى گه نجم له کونجى لورهنسدا بینى،

نه وهى له خو شه ویستی ده وه شایه وه پیم به خشى

به بى نه وهى سنوورى ریز و حورمه تیش به زینم.

کاپولیت: چاکه، من دلّم به وه خو شه، نه وه خاسه. هه لسه وه.

ده بوايه نه وه وابوايه. ده مه وى کوئنت ببینم:

ئادهى، بو خاترى مه ریه م، ده لیم برۆن بیهیننه ئیره.

ئىستا، له به رده م خودادا، ده لیم هه موو شاره که مان زور قه رزبارى،

نه وه که شیشه پیرۆزه به ریزه یه-

جوولیت: داده، نه رى له گه لم نایه یته زووره که م

تا یارمه تیم بدهیت نه وه خشالانه هه لېژیرم

که پى وىستمه و تو پیت باشن سبهى خو میان پى برا زینمه وه؟

خاتو کاپولیت: نه خیر، تا پینج شه ممه نا، تا ههنگى کاتى زورمان به دهسته وه یه.

کاپولیت: برۆ، داده، له گه لى برۆ. ئیمه هه ر سبهى ده چینه کلېسا.

(جوولیت و دایه ن ده رۆن)

خاتو کاپولیت: وابى کاتمان نابى بو به خو که وتن:

ئىستا وا نزیکه ی شه وه.

کاپولیت: قسه ی فش، من به چوستى کار ده که م،

(*) واته (کوئنت پاريس).

And all things shall be well, I warrant thee, wife:
Go thou to Juliet, help to deck up her;
I'll not to bed to-night; let me alone;
I'll play the housewife for this once. [*He calls the servants*]
What, ho!
They are all forth: well, I will walk myself
To County Paris, to prepare him up
Against to-morrow. My heart is wondrous light
Since this same wayward girl is so reclaimed.
[Exeunt Capulet and Lady Capulet.]

هه موو شتيك ريڪ ده بيت، دلنيا دكه مه وه، ژني.
تو برو لاي جووليت يارمه تي بده خوي برازينيته وه.
من نه مشه و ناچمه ناو نوين. به تهنيا جيم بهيئه؛
من نه جار دهمه كاباني مالى. (بانگي نوكره كان دكات) كي له وييه!
هه موو روشتون. چاكه من به خوم
دهچمه لاي كونت پاريس تا نه و بو سبه ي
تاماده بكم. دلّم زور سهير و خوش و بي خمه
چونكه نه و كيژه ملهوره وا هينراوته سه ري.
(كاپوليت و خاتوو كاپوليت دهرون)

Scene III

Juliet's bedroom

[Enter Juliet and Nurse.]

Juliet: Ay, those attires are best: but, gentle Nurse,
I pray thee, leave me to myself to-night;
For I have need of many orisons
To move the heavens to smile upon my state,
Which, well thou knowest, is cross and full of sin.

[Enter Lady Capulet.]

Lady Capulet: What, are you busy, ho? need you my help?

Juliet: No, madam; we have culled such necessities
As are behoveful for our state to-morrow:
So please you, let me now be left alone,
And let the Nurse this night sit up with you;
For I am sure you have your hands full all
In this so sudden business.

Lady Capulet: Good night:
Get thee to bed and rest; for thou hast need.

[Exeunt Lady Capulet and Nurse.]

Juliet: Farewell.- God knows when we shall meet again.

I have a faint cold fear thrills through my veins

دیهانی اسپیهام

ژووری خهوتنی جوولیت

جوولیت و دایه ن دینه ژوور.

جوولیت: به لای، نهو جلوبه رگانه باشتړینیان، به لام دایه نی دلنه رم.
تکام وایه نه مشه و به تهنیا به جیم به لیت،
چونکه پیوستم به گه لی نویت هیه
تاوه کو ناسمان بیزوینم و بو حالی پریشانم بیته بزه،
که تو چاک دهیزانیت به رباد و پر گونا هه.
(خاتوو کاپولیت دیته ژوور).

خاتوو کاپولیت: چی، کارتان هیه، هوو؟ پیوستیتان به یارمه تی من هیه؟

جوولیت: نه خیر، خانم؛ نیمه نه وهی پیوستمانه و
له بارودوخی سبه ینیمان دوه شیته وه هلمان بزاردووه:
جا تکام وایه، نیستا لی گه رین به تهنیا بم،
با نه مشه و دایه ن له گه ل تو دابنیشیت،
چونکه دلنیا م که تو ژور سه رقالت
به و کاروباران هه و ا به کتوپری هاتوون.
خاتوو کاپولیت: شه و شاد.

برو ناو نوین و به سیوه، چونکه پیوستت پییه تی.
(خاتوو کاپولیت و دایه ن دهرؤن).

جوولیت: خواتان له گه ل. - خوا دهنانیت که ی جاریکی دی یه کتری ده بیننه وه.

هه ست به ترسیکی ساردی کز ده کم له ناو دهماره کانم ده لرزیته وه،

That almost freezes up the heat of life:
 I'll call them back again to comfort me.
[She calls] Nurse! -What should she do here?
 My dismal scene I needs must act alone.
 Come, vial.
 What if this mixture do not work at all?
 Shall I be married, then, to-morrow morning?
 No, No! this shall forbid it: *[She lays down her Knife]*
 Lie thou there.
 What if it be a poison, which the Friar
 Subtly hath ministered to have me dead,
 Lest in this marriage he should be dishonoured,
 Because he married me before to Romeo?
 I fear it is: and yet methinks it should not,
 For he hath still been tried a holy man:
 I will not entertain so bad a thought.
 How if, when I am laid into the tomb,
 I wake before the time that Romeo
 Come to redeem me? There's a fearful point!
 Shall I not then be stifled in the vault,
 To whose foul mouth no healthsome air breathes in,
 And there die strangled ere my Romeo comes?
 Or, if I live, is it not very like
 The horrible conceit of death and night,
 Together with the terror of the place-
 As in a vault, an ancient receptacle,

که وهخته گهرمی ژیان بته زینیت .
 من بانگیان ده که مه وه تا دلم خوښ بکه نه وه .
 (بانگ ده کات) داده! - بئ لیره چی بکات؟
 ده بی من دیمه نه زراویه ره که ی خوښ به ته نیا بنوینم .
 وهره، نه ی شووشه .
 چ ده بیت نه گهر نه و گیراویه هرگیز کارنه کات؟
 جا سبه ی به یانی به میرد ددریم؟
 نه خیر، نا . نه وه ناهیلیت . (چه قوکه داده نیت)
 تو لیره به .
 چ ده بیت نه گهر نه وه ژهریک بیت و که شیشه که
 به فرو فیل ناماده ی کرد بیت بو نه وه ی پی بمرم،
 نه وه کا له و میرد کردنه دا نابرووی نه و بچیت
 چونکه نه وی پیشتر منی له رومیو ماره کردوه؟
 ده ترسم وایت، که چی و ابرانم واش نییه،
 چونکه نه و هه همیشه به مرؤفیک پیروژ دانراوه .
 نه دی چون ده بیت، نه گهر کاتیک من له ناو گوژدا دریژ کرابم،
 پیش نه وه ی رومیو بیت بو قورتارکردم
 واکا بیمه وه؟ له وه دا خالیک مه ترسیدار هه یه!
 نه دی ده بی له ناو نه و گلکویه دا نه خنکیم
 که هیچ هه وایه کی خوښ ناچیته ناو زارکی بوگه نیه وه،
 جا له وئ ده خنکیم پیش نه وه ی رومیو که م بیت؟
 یان نه گهر بشریم، نه ری نه وه وه کو
 بیر ترسناکی مرگ و شه و نییه،
 ویرای ترسی نه و شوینه ش-
 کاتیک له و گلکو و گوژه کونه دا
 که نیسک و پرووسکی باو باپیرانم

Where, for this many hundred years, the bones
 Of all my buried ancestors are packed;
 Where bloody Tybalt, yet but green in earth,
 Lies festering in his shroud; where, as they say,
 At some hours in the night spirits resort-
 Alack, alack, is it not like that I,
 So early waking, what with loathsome smells,
 And shrieks like mandrakes torn out of the earth,
 That living mortals, hearing them, run mad-
 O, if I wake, shall I not be distraught,
 Environed with all these hideous fears,
 And madly play with my forefathers' joints,
 And pluck the mangled Tybalt from his shroud,
 And, in this rage, with some great kinsman's bone,
 As with a club, dash out my desperate brains?
 O, look! methinks I see my cousin's ghost
 Seeking out Romeo, that did spit his body
 Upon a rapier's point. Stay, Tybalt, stay!
 Romeo, I come! this do I drink to thee.

[She falls on her bed.]

بۆ ماوهی چهند ساله لهوئى هه لگير او ه؛
 لهوئى تيبالتي خويناوى تازه له زهويدا نيژراوه،
 له ناو جانگه كهيدا دهپووئيت، لهوئى، - وهك دهگوتري،
 له هه ندى كاتزميري شهودا پوچه كانيان په نا ده به نه بهر-
 ئهئى هاوار و وهئى هاوار! يان پهنگ نيبه كه من،
 كاتيك زوو واگا ديمه وه، بهو بوئه بيزه وه رانه و
 قيژهئى وهكو هئى گياي (ماندريك) (*) كه له زهوى هه لده كه نريت،
 وا له زيندوو ان دهكات به بيستنى شيتت بن-
 يان ئه گهر من بگه ريم، دهبي شيتت نهيم،
 كه بهو ترسه دزيوانه وه چواردهوره دراوم،
 شيتتانه به جومگهئى باو باپيرانم گه مان بكه م و
 تيبالتي زامداركراو له جانگه كهئى ده ربكيشم،
 جا له گهرمئى ئه و شيتتايه تيبه مدا، به ئيسكى خزميكي گهره م
 وهكو تويز كاپيلكى ميشكى ناوميدم بپرژينم؟
 ئوه، بروانه! وابزانم ئه وه تارمايى ناموزا كه مه ده بيينم،
 به دواي روميودا ده گه ريت كه لاشه كهئى به نووكى قلينجه كهئى
 كون كردوه. بوسته، تيبالت، مه رو!
 واديم! ئه وهش بۆ توئى هه لده قورينم روميو.
 (دهكه ويته سه ر جيگا كهئى)

(*) جوژه رووه كيكه ره كه كهئى دوو فليقانه به و گوايه شيوه كهئى له مرؤف ده جيت. خه لكى جاران
 باوهريان وابوو ئه و رووه كه ده قيژينت كاتيك له زهوى هه لده كه نريت. جا هه ر كئى گوئى له و
 قيژه به بيت يان ده مرئت يان شيتت ده بيت.

Scene IV

The hall in Capulet's House.

[Enter Lady Capulet and Nurse who carries herbs.]

Lady Capulet: Hold, take these keys and fetch more spices, Nurse.

Nurse: They call for dates and quinces in the pastry.

[Enter Capulet.]

Capulet: Come, stir, stir, stir! The second cock hath crowed,

The curfew bell hath rung, 'tis three o'clock:

Look to the baked meats, good Angelica;

Spare not for cost.

Nurse: Go, you cot-quean, go,

Get you to bed; faith, you'll be sick to-morrow

For this night's watching.

Capulet: No, not a whit. What! I have watched ere now

All night for lesser cause, and ne'er been sick.

Lady Capulet: Ay, you have been a mouse-hunt in your time;

But I will watch you from such watching now.

[Exeunt Lady Capulet and Nurse.]

Capulet: A jealous-hood, a jealous-hood!

[Enter Servants, with spits, logs and baskets.]

Now, fellow, What's there?

دیمه‌نی چوارم

هۆلی ناو مالى كاپولیت

خاتوو كاپولیت و دایه‌ن كه گژوگیای له دهسته دینه ژوور

خاتوو كاپولیت: داده، ها ئه و کلیلانه بگره و پتر به‌هارات بینه.

دایه‌ن: له ژووری کولیچه‌سازیدا داوای خورما و به‌هی ده‌کن.

(كاپولیت دینه ژوور)

كاپولیت: ده‌ی بچوولین، بچوولین، بچوولین! وا كه له‌باب بۆ دووهم جار قووقاندی

زه‌نگی كلتیساش کوتای، سه‌عات سیتییه.

(ئه‌نگیلیكا) ی چاك، ئاگات له گوشتی برژاو بیت؛

گوئی به نرخ و به‌های مه‌ده.

دایه‌ن: برۆ، تۆ ئه‌ی پیاوی ناو ژنان، برۆ.

برۆ بخه‌وه. به‌راستی سبه‌ی نه‌خۆش ده‌كه‌ویت ئه‌تۆ

له‌به‌ر نه‌نوستنی ئه‌مشه‌و.

كاپولیت: نه‌خیر، ئه‌وه‌ندۆكه‌ش نا. چی! من له‌مه‌وبه‌ر به‌دریژایی شه‌و شه‌واره‌م

گرتوووه بۆ مه‌به‌ستیکى بچووکتەر و هه‌رگیز نه‌خۆشیش نه‌كه‌وتووم.

خاتوو كاپولیت: به‌لى، وه‌ختی خۆی تۆ راوکه‌ری خانمان بوویت،

به‌لام ئه‌مشه‌و شه‌ونخوونیت لى ده‌گرم له‌و جۆره شه‌ونخوونیا نه‌ت.

(خاتوو كاپولیت و دایه‌ن ده‌رۆن).

كاپولیت: چ ژنیكى دلپیسه، واى چ دلپیسه!

(نۆكه‌ره‌كان به‌شیش و كووته‌ره‌دار و به‌رچنه‌وه دینه ژوور)

ئیتستا، هاوړتیان، چیتان به‌دهسته‌وه‌یه؟

1 Servant: Things for the cook, sir; but I know not what.

Capulet: Make haste, make haste. Sirrah, fetch drier logs.

Call Peter, he will show thee where they are.

2 Servant: I have a head, sir, that will find out logs

And never trouble Peter for the matter.

Capulet: Mass, and well said; a merry whoreson, ha!

Thou shalt be logger-head. Good faith, 'tis day!

The County will be here with music straight,

For so he said he would: *[Music sounds.]* I hear him near.

Nurse! Wife! What, ho! What, Nurse, I say!

[Enter Nurse.]

Go, waken Juliet; go and trim her up.

I'll go and chat with Paris. Hie, make haste,

Make haste! The bridegroom he is come already:

Make haste, I say.

[Exeunt all except Nurse.]

یہ کہم نۆکہر: شمه کی چیشٹ لینان، گہورہم، بہ لآم من نازانم چیان لی بکہم.

کاپولیت: پہلہ بکہ، کورہ، دەی پہلہ بکہ، داری وشکتر بینہ.

بانگی پیتہر بکہ؛ ئەو پیت نیشان دەدات لە کوئیہ.

دوہم نۆکہر: گہورہم، من خۆم سہرم ہہیہ کہ کۆتہرہ دارہکان بدۆزیتہوہ،

ہەرگیز بۆ ئەوہ ئازاری پیتہر نادہم.

کاپولیت: بہ ناہہنگی پیروژ چاکت گوت، کوری قہچہی بہزم خۆش، ہا!

کہوایی تو میسک ئەستووری کۆتہرہ دارینی. – بہ دینی چاکم، ئەمرۆ ئەو

پۆژہ!

ہەر ئیستا کۆنت بہ خۆ و بہ موسیقاوہ دەگاتہ ئیرہ،

چونکہ ئەو گوتی وادہکات (دہنگی موسیقا دی) گویم لئیہ لەو ناوہیہ.

دادہ! ژنی! کی لەوئیہ! چی، ئەی دایہن، دەلیتم!

(دایہن دیتہ ژوور)

برۆ جوولیت واگا بینہ؛ برۆ و بیرازینہوہ.

من دەچم لەگەڵ پاریس قسہ دەکہم. ئادہی خیراکہ،

خیراکہ! ئەو زاوا گہیشتوہ.

دەلیتم پہلہ بکہن.

(ہہموویان دەرۆن جگہ لە دایہن)

Scene V

Juliet's bed room.

Nurse: *[Calling outside the bed- curtains]* Mistress! what, mistress! Juliet!

Fast, I warrant her, she:

Why, lamb! why, lady! fie, you slug-a-bed!

Why, love, I say! madam! sweetheart! why, bride!

What, not a word? You take your pennyworths now;

Sleep for a week; for the next night, I warrant,

The County Paris hath set up his rest

That you shall rest but little. God forgive me!

Marry, and amen! How sound is she asleep!

I needs must wake her. Madam, madam, madam!

Ay, let the County take you in your bed;

He'll fright you up, i' faith. Will it not be?

[She opens the bed- curtains]

What, dressed! and in your clothes! and down again!

I must needs wake you. Lady! lady! lady!

Alas, alas! Help, help! My lady's dead!

O, well-a-day that ever I was born!

Some aqua-vitae, ho! My lord! my lady!

[Enter Lady Capulet.]

دیهانی پینہم

ژووری خهوتنی جوولیت

دایهن: (له دهرهوهی کوللهی خهوهوه بانگ دهکات) خاتوون! کچی خاتوون!
گرهوه دهکهم، له شیرین خهودایه.

بوچی بهرخهکهم! بو خانمهکهم! شهرمه، ههآسه ههی تهمله!

ئهوه چیتته دلکهکهم! خانمهکهم! گیانهکهم! چیبیه، ههی بووکهکهم!

چیبیه، تاقه وشهیهک؟ ئیستا مافی خوٚت وهردهگریه!

جا بو ههفتهیهک بخهوه؛ چونکه گرهوه دهکهم که شهوی داهاتوو

کونت پاریس بریاری داوه

کهم ماوهت بدا بو پشوودان، خودا لیم بیووریت!

مهریه می پیروژ، ئامین! چهند بهقوولی خهوتوو!

دهبی ههه واگای بهینم، خانمهکهم، خانم، خانم!

ئای، با کونت بی و له ناو جیگاوه بتبات؛

بهبروام، ئهوه دهترسیئیت، وا نییه؟

(کوللهی خهوه دهکاتهوه).

چی، خوئی کردوٚته بهرو جلی پویشیوه و خهوتوٚتهوه؟

ههه دهبی بهئاگای بینمهوه. خاتوون، خاتوون، خاتوون!

ئاخ و داخ، ئاخ و داخ! فریام بکهون، فریا! خاتوونهکهم مردوو!

وای لهو روژهی که من تیایدا له دایک بووم!

ههندیگ ئاوی ژیانم بو بینن، هو! گهرهم! خانمهکهم!

(خاتوو کاپولیت دیتته ژوور)

Lady Capulet: What noise is here?

Nurse: O lamentable day!

Lady Capulet: What is the matter?

Nurse: Look, look! O heavy day!

Lady Capulet: O me, O me! My child, my only life!

Revive, look up, or I will die with thee!

Help, help! Call help.

[Enter Capulet.]

Capulet: For shame, bring Juliet forth; her lord is come.

Nurse: She's dead, deceased, she's dead; alack the day!

Lady Capulet: Alack the day, she's dead, she's dead, she's dead!

Capulet: Ha! let me see her. Out alas! she's cold;

Her blood is settled, and her joints are stiff.

Life and these lips have long been separated.

Death lies on her like an untimely frost

Upon the sweetest flower of all the field.

Nurse: O lamentable day!

Lady Capulet: O woful time!

Capulet: Death, that hath ta'en her hence to make me wail,

Ties up my tongue and will not let me speak.

[Enter Friar Lawrence and Paris.]

Friar: Come, is the bride ready to go to church?

Capulet: Ready to go, but never to return.

O son, the night before thy wedding day

Hath death lain with thy bride: there she lies,

خاتو ڪاپوليت: ٺهه ڇ ههراو هوڙياته؟

دايهن: واي لهو رڙه خهفته تناڪه!

خاتو ڪاپوليت: ڇ بووه؟

دايهن: پروانه، پروانه! ڇ رڙيڪي دلتهنگه!

خاتو ڪاپوليت: وائش له خومي، ههس به سهري! رڙله ڪم، تاقه گولله ڪهي ڙيانم،

هه لسهوه، سهر هه لبره، دهن له گهلت دهمرم!

فريام ڪهون، فريا! داواي فريا ڪهوتن بڪهن!

(ڪاپوليت ديتنه ڙور)

ڪاپوليت: شهرم بڪهن، جووليت بيننه دهري، ميرده ڪهي گهيشتووه.

دايهن: ٺهه مردووه، چوو، مرد، واي لهو رڙهي!

خاتو ڪاپوليت: واي لهو رڙهي، مردووه، مردووه، مردووه!

ڪاپوليت: ها، پيم بدن با بيبيمن، ناخ، داخ! سارد و سره؛

خويني وهستاوه، جومگه ڪاني رهق و وشڪ داگه راون.

له ميڙه ڙيان ٺهه لئوانهي جي هيشتووه؛

مه رگ وهڪو شهختههي ناوهخت به سهريدا

به سهه جوانترين گولي گولزاران داڪهوتووه.

دايهن: واي لهو رڙه خهفته تناڪه!

خاتو ڪاپوليت: واي لهو رڙگار هه مباره!

ڪاپوليت: مهرگ ٺهوي لهمن بردووه تا وام لي بڪات شين و زاري بڪم،

زمانم دهبه ستيتهوه و نايه لئيت قسه بڪم.

(ڪه شيش لورهنس و پاريس ديتنه ڙور)

ڪه شيش لورهنس: وهه، ٺايا بووک ٺامادهيه بچيته ڪليسا؟

ڪاپوليت: ٺامادهيه بوو چوون، به لام هه رگيز ناگه ريتنهوه.

ٺوه، ڪوره ڪم، شهوي پيش زاواييت،

مه رگ له گه ل هاوسه رهڪهت راڪشاوه. ٺهوا ليره پالڪهوتووه،

Flower as she was, deflowered by him.
Death is my son-in-law, death is my heir;
My daughter he hath wedded: I will die.
And leave him all. Life, living, all is death's.

Paris: Have I thought long to see this morning's face,
And doth it give me such a sight as this?

Lady Capulet: Accursed, unhappy, wretched, hateful day!
Most miserable hour that e'er Time saw
In lasting labour of his pilgrimage!
But one poor one, one poor and loving child,
But one thing to rejoice and solace in,
And cruel Death hath caught it from my sight!

Nurse: O woe! O woeful, woeful, woeful day!
Most lamentable day, most woeful day
That ever, ever, I did yet behold!
O day! O day! O day! O hateful day!
Never was seen so black a day as this:
O woeful day! O woeful day!

Paris: Beguiled, divorced, wronged, spited, slain!
Most detestable death, by thee beguiled,
By cruel, cruel thee quite overthrown!
O love! O life! not life, but love in death!

ده لئي گوله و مهرگ په رده ي گوليني پژانده وه.

مهرگ زا وامه، مهرگ ميراتگر مه؛

نه و زه ما و هندی له گه ل کيژه کم کړدوه. من دهمرم و

هموو شت بؤ نه و به جي ده هيلم.

ژيان و سهر و سامانم، همووي هي مهرگه!

پاریس: چهند به بي نارامي چاوه روان بووم روخساري نه و به يانيه ببينم،

نه ویش ديمه نيکي وام پي نيشان دهدات؟

خاتو کاپوليت: نه ي روژي نه فره تي ناشاد و به دبهخت و رق ه لسين!

نه ي نه گبه تيرين کاتژمير که تائيستا کات

له گه شتي پر رهنجي نه پساويدا به خوږيه وه ديبيت.

که چي تاقه که سيکي به سه زمان،

تاقه رو له يه کي به سه زمان و خو شه ويست؛

تاقه به کيکم بوو دللم پي خو ش بي و دلي خو مي پي بدهمه وه

و مهرگي دلرهق له ديده ي رفاندم.

دایه ن: واي له و خه مه، له و روژه پر خه مه!

روژي هره خه فه تناک، روژي هره پر خه م

که تا ئيستا، تا ئيمرو بينيم!

نای له و روژه، واي له و روژه، واي له و روژه،

واي له و روژه رق ه لسينه!

هرگيز روژي وا ره شم نه ديوه.

واي له و روژه پر خه مه ي، واي له و روژه پر خه مه ي!

پاریس: له خشته براو و ليدابراو و خراپه له گه ل کراو و بريندار و کوژراوم من!

به هوي مهرگي هره ناحه ز، به تو له خشته براوم من؛

به تو ي دلرهق، دلرهق سه رنخون کراوم من!

نه ي دولبه رم! نه ي ژيانم! نه خير ژيان نا، به لام نه ويني باوه شي مهرگم!

Capulet: Despised, distressed, hated, martyred, killed!

Uncomfortable Time, why cam'st thou now
To murder, murder our solemnity?
O child! O child! my soul, and not my child!
Dead art thou. Alack, my child is dead;
And with my child my joys are buried!

Friar: Peace, ho, for shame! Confusion's cure lives not

In these confusions. Heaven and yourself
Had part in this fair maid; now Heaven hath all,
And all the better is it for the maid.
Your part in her you could not keep from Death;
But Heaven keeps his part in eternal life.
The most you sought was her promotion;
For 'twas your heaven she should be advanced:
And weep ye now, seeing she is advanced
Above the clouds, as high as heaven itself?
O, in this love, you love your child so ill
. That you run mad, seeing that she is well
She's not well married that lives married long:
But she's best married that dies married young.
Dry up your tears, and stick your rosemary
On this fair corse; and, as the custom is,
In all her best array bear her to church;
For though fond nature bids us all lament,

كاپوليت: ريسواكراو و، خهفهتبار، رق ليكراوه و شههيد و كوژراوم من!

ئەي كاتى نائاسوودهيى، بۆ ئىستا هاتى
سهنگىنى ئاههنگهكه مان نه هيليت و بمانكوژيت؟
رۆلهكه م، وای رۆلهكه م! رۆحهكه م نهك رۆلهكه م!
تۆ مردوویت. وايش، رۆلهكم مردووه مردوو،
خۆشيبه كانم له گه ل رۆلهكه م نيژران.

كەشيش لۆرهنس: بهس، هو، شهرم بکهن! بهو گريه و زارييه

چاره ي خه م ناکريت. ئاسمان و ئيوه ههردوو لاتان
بهشتان لهو خانمه نازداره دا ههبوو: ئىستا ئاسمان هه مووى برد،
ئهمه ش بۆ خانمه كه خۆي زۆر چاکتره.
ئيوه پيتان نه کرا به شى خۆتان له مهرگ پاريزن،
به لام ئاسمان به شى خۆي له ژيانى هه ميشه بييدا ده پاريزت.
ئهو ي زۆر مه به سستان بوو به رزيوونه وه ي ئهو بوو،
چونکه هيوای به رزي ئيوه ئهو بوو ئهو بچيته پيشه وه؛
جا ئىستا که ده بيين چۆته پيشه وه و له سه هه ورانه و
بارته قاي ئاسمان خۆي به رزه، بۆي ده گرین؟

ئۆه، ئيوه لهو خۆشه ويستيه تاندا

رۆله ي خۆتان به خراپى خۆشده ویت،
وا خه ريکه شيت دهن که ده بين له رهوشىكى باشدا ده بيت.
دلته نگرين ژن ئه وانهن که ماوه يه کى دريژ هه ر به ژنيتى ده ژين،
دلخۆشترين ژن ئه وانهن که زوو به زوويى به ژنيتى ده مرن.
فرميسکان وشک بکه نه وه، گولى (رۆزمه رى) تان دانينه سه ر
ئهو له شه نازداره، جا وهک نه ريت وايه،

له جوانترين جلدا هه ليگرن و بيه يننه کلپسا،

چونکه گه رچى سروشتى گه وچ وامان لي ده کات بگرين،

Yet nature's tears are reason's merriment.

Capulet: All things that we ordained festival
Turn from their office to black funeral:
Our instruments to melancholy bells,
Our wedding cheer to a sad burial feast,
Our solemn hymns to sullen dirges change,
Our bridal flowers serve for a buried corse,
And all things change them to the contrary.

Friar: Sir, go you in, and, madam, go with him;
And go, Sir Paris. Everyone prepare
To follow this fair corse unto her grave.
The heavens do lower upon you for some ill;
Move them no more by crossing their high will.
*[They place rosemary on Juliet's body and close
the bed- curtains. Exeunt all except Nurse.]*

1 Musician: Faith, we may put up our pipes and be gone.

Nurse: Honest good fellows, ah, put up, put up,
For well you know this is a pitiful case.

1 Musician: Ay, by my troth, the case may be amended.

[Exit Nurse]

[Enter Peter.]

Peter: Musicians, O, musicians, 'Heart's ease,' 'Heart's ease':

O, and you will have me live, play 'Heart's ease.'

1 Musician: Why 'Heart's ease'?

كەچى لە فرمىسكى سروشتەوھىيە خۆشى عەقل وەردەگرين.

كاپۇليت: ھەرچى دامان نابوو بۆ ئاھەنگى خۆشىمان

بيگۆرن و رىكى بخەن بۆ جەنازەى رەشمان:

ئامپىرە مۆسىقىيەكان بگۆرن بۆ زەنگى خەمناكى،

خۆراكى زەماوئەند بکەنە خۆراكى رپورەسمى نارتنى پراسامناكى،

سترانى خۆشىمان بۆ لاوژەى خەفەت بگۆرن،

گولى بووگىنى دەبىتە گولى سەر لاشەى مردوو،

ھەموو شتىك بۆ دژەكەى بگۆرن.

كەشىش لۆرەنس: گەرەم، تۆ برۆ ناوھو، خاتوون تۆش لە گەلى بچۆ؛

گەرەم پاریس تۆش. ھەمووتان خۆ ئامادەكەن

بە دواى ئەو لەشە نازدارە بۆ ناو گۆر وەرن.

ئاسمان لەبەرھەندى خراپەكارى رووى لەگەل ئیوھ تالە.

دژى خواستى بەرزى مەوئەستن و توورەترى مەكەن بەو حالە.

(ئەوان گولى رۆزمىرى لەسەر لاشەى جوولیت دادەنن و كوللەى خەوتنى

دادەخەنەو. ھەموو دەرۆن جگە لە داينەكە) (مۆسىقاژەنەكان دینە ناوھو)

مۆسىقاژەنى يەكەم: ئەوھى راستى بى، پىويستە پىك و دووزەلەكانمان تىك بنىين و

برۆين.

داينە: ئەى ھاوپىيانى چاكي راستگۆ، ئادەى تىكى بنىين، تىكى بنىين،

چونكە ئیوھ چاك دەزانن لەناو قەپىلكى چ بارىكى دلتەنگ داين.

مۆسىقاژەنى يەكەم: بەلى، بە باوهرم، رەنگە ئەو قەپىلكە چاك بكرىتەوھ.

(داينە دەروات)

(پیتەر دیتە ژوور).

پیتەر: مۆسىقاژەنان، ئەى مۆسىقاژەنان، «دَلخۆشم كەن»، «دَلخۆشم كەن»!

ئۆھ، ئەگەر دەتانهوئى بژيم، بۆم لى بدەن نهواى «دَلخۆشم كەن».

مۆسىقاژەنى يەكەم: بۆچ نهواى «دَلخۆشم كەن»؟

Peter: O, musicians, because my heart itself plays 'My heart is full: O, play me some merry dump to comfort me.

1 Musician: Not a dump we! 'Tis no time to play now.

Peter: You will not then?

1 Musician: No.

Peter: I will then give it you soundly.

1 Musician: What will you give us?

Peter: No money, on my faith; but the gleek. I will give you the minstrel.

1 Musician: Then will I give you the serving-creature.

Peter: Then will I lay the serving-creature's dagger on your pate. I will carry no crotchets! I'll re you, I'll fa you. Do you note me?

1 Musician: And you re us and fa us, you note us.

2 Musician: Pray you put up your dagger, and put out your wit.

Peter: Then have at you with my wit! I will dry-beat you with an iron wit, and put up my iron dagger. Answer me like men: 'When griping grief the heart doth wound, And doleful dumps the mind oppress, Then music with her silver sound' Why 'silver sound'? why 'music with her silver sound'? What say you, Simon Catling?

1 Musician: Marry, sir, because silver hath a sweet sound.

Peter: Pretty! What say you, Hugh Rebeck?

پیتەر: ئەي مۇسۇقىقارزەنان، چونكە دلم بەخۆي نەواي «دلم پرە» دەژەنیت، بۆيە ئاوازىكى خەمناكى خۆشم بۆ لى بدەن تا دلم پىيى بکرىتەوہ. **مۇسۇقىقارزەنى يەكەم:** هيچ نەواي خەمناک ناژەنن! ئیستا کاتی مۇسۇقا لیدان نییە.

پیتەر: کەوا بى نایژەنن؟

مۇسۇقىقارزەنى يەكەم: نەخیر.

پیتەر: کەواتە من دەتاندەمى.

مۇسۇقىقارزەنى يەكەم: چیمان دەدەبیتى؟

پیتەر: بە بروام، پارە نا، من فشەتان دەدەمى. من بە شایەر و لۆتى ناوتان دەبەم.

مۇسۇقىقارزەنى يەكەم: جا منیش بەنۆکەر و کۆیلە ناوت دەبەم.

پیتەر: جا منیش خەنجەرى ئەو نۆکەر و کۆیلە یە لەسەر سەرتان دەچەقینم.

من بەرگەي ئاوازىكى مۇسۇقى ناگرم. من بە(رى) و بە(فا) تان

دەكەم. ئەرى ئیوہ ئاگاتان لە نۆتەمە؟

مۇسۇقىقارزەنى يەكەم: جا تۆ ئیمە بە(رى) و بە(فا) دەكەیت و دەمان نۆتینیت.

مۇسۇقىقارزەنى دووہم: تكات لى دەكەین خەنجەرەكەت و زرنكى میشتک وە لا بنى.

پیتەر: جا من بەزرنكى خۆم تاوتان دەدەمى! من بە زرنگییەكى دەبەنگانە

بەوشكى دەتانكوتم و خەنجەرە ئاسنینهكەم لا دەبەم: وەك پیاو

وہلامم بدەنەوہ:

کاتیک خەمى نووک تیز دل دەکات بریندار،

نەواي خەمناک میشتک دەتلینیتەوہ،

ئەوسا مۇسۇقا بەدەنگى زیوینی نازدار –

ئەرى بۆ «دەنگى زیوین»؟ بۆچی «مۇسۇقا بەدەنگى

زیوینی»؟ تۆ چی دەلئیت، ئەي سیمۆنى ژى پشیلەیی؟

مۇسۇقىقارزەنى يەكەم: گەورەم، بە مریەمە، چونكە زیو دەنگىكى خۆشى ھەیە.

پیتەر: جوانە! تۆ چ دەلئیت، ئەي ھۆگى کەمانژەن؟

2 Musician: I say 'silver sound' because musicians sound for silver.

Peter: Pretty too! What say you, James Soundpost?

3 Musician: Faith, I know not what to say.

Peter: O, I cry you mercy! You are the singer! I will say for you.

It is 'music with her silver sound' because musicians have no gold for sounding:

'Then music with her silver sound
With speedy help doth lend redress.'

[Exit Peter.]

1 Musician: What a pestilent knave is this same!

2 Musician: Hang him, Jack! Come, we'll in here; tarry for the mourners, and stay dinner.

[Exeunt]

مۆسىقاژەنى دووھم: من دەلئىم «دەنگى زىوين» چونكىە مۆسىقا بۇ زىو دەژەنن.

پىتەر: ئەويش جوانە! تۆچ دەلئىت ئەى جىمىزى كۆلگەى كەمان راگر؟

مۆسىقاژەنى سىيەم: ئەوھى راستى بىت، نازانم چى بلئىم.

پىتەر: ئۆھ، داواى لىبووردنت لى دەكەم! چونكىە تۆگۆرانىبىژىت، من بۆتى

دەلئىم، بۆيە دەلئىن «مۆسىقا بەدەنگى زىوينى» چونكىە

مۆسىقاژەنان زىر لە باتى مۆسىقاژەنن وەرناگرن.

ئەوسا مۆسىقا بەدەنگى زىوينى

بە پەلە ئاسوودەيى دادەھىتتەوھ.

(پىتەر دەروات)

مۆسىقاژەنى يەكەم: ئاى لەو خويىر جارسە!

مۆسىقاژەنى دووھم: كورە، پىاو، ھەلىواسە! وەرە با لىرە برۆينە ژورەوھ،

بوھستە تا شىنگىرەكان لى دەبنەوھ ئەوسا چاوەرپى فراوين بە.

(دەرۆن)

Act V

پہر دہی پینجہم

Scene I

A Street in Mantua.

[Enter Romeo.]

Romeo: If I may trust the flattering eye of sleep,
My dreams presage some joyful news at hand;
My bosom's lord sits lightly in his throne;
And all this day an unaccustomed spirit
Lifts me above the ground with cheerful thoughts.
I dreamt my lady came and found me dead-
Strange dream, that gives a dead man leave to think!-
And breathed such life with kisses in my lips,
That I revived, and was an emperor.
Ah me! how sweet is love itself possessed,
When but love's shadows are so rich in joy!

[Enter Balthasar.]

News from Verona! How now, Balthasar?
Dost thou not bring me letters from the Friar?
How doth my lady? Is my father well?
How fares my Juliet? that I ask again;
For nothing can be ill if she be well.
Balthasar: Then she is well, and nothing can be ill.
Her body sleeps in Capel's monument,

دیهنی یه گهم

شه قامیک له (مانتوا)

رۆمیۆ دیته ژوور

رۆمیۆ: ئەگەر به راستی باوهر به خهونی خووش بکهه،

خهونه کانم بهم زوانه پیشبینی چهند ههواڵیکى خووشم بۆ دهکهه؛
دولبهرى سینهه به نهرمى له سهه تهختى خووى دانیشتووه،
به درێژایى ئەمرۆکههش گیانیکی نااسایى
به بیرى دلخۆشکهه له سهه زهوى به رزم دهکاتهوه.

له خهونم دابوو بینیم خانمه کهه هات و دیتی من مردبووم -
چ خهونیکى سهیره که لیدهه گه پڕى مردوو بیر بکاتهوه!-

به ماچان ژیانیکى وای پزاند ه سهه لێوه کانم
که زیندوو بوومه وهه بوومه شاهى شاهان.

ئای له من! ئەهین به خووى چهند شیرینه که بتبیت،

له کاتیکدا خهونی ئەوین هینده پڕ شادی و خووشى بیت!

(بهلتهزار دیته ژوور)

ههواڵ له (فیرۆنا) وه! چیت پتییه، بهلتهزار؟

هیچ نامته له که شیشه وه بۆ نههیناوم؟

خانمه کهه چی دهکات؟ ئەرى باوکم باشه؟

جوولیته کهه چۆنه؟ بۆیه دیسان دهپرسمه وه

چونکه ئەگەر ئەو باش بیت نابى هیچ شتیک خراپ بیت.

بهلتهزار: جا ئەو باشه و ناکرى هیچ خراپ بیت.

لاشه کهه له گلکۆی کاپۆلیتان نوستووه،

And her immortal part with angels lives.
I saw her laid low in her kindred's vault,
And presently took post to tell it you.
O, pardon me for bringing these ill news,
Since you did leave it for my office, sir.

Romeo: Is it even so? then I defy you, stars!

Thou know'st my lodging. Get me ink and paper,
And hire post-horses. I will hence to-night.

Balthasar: I do beseech you, sir, have patience.

Your looks are pale and wild, and do import
Some misadventure.

Romeo: Tush, thou art deceived:

Leave me, and do the thing I bid thee do.
Hast thou no letters to me from the Friar?

Balthasar: No, my good lord.

Romeo: No matter: get thee gone,

And hire those horses. I'll be with thee straight.

[Exit Balthasar.]

Well, Juliet, I will lie with thee to-night.
Let's see for means. O mischief, thou art swift
To enter in the thoughts of desperate men!
I do remember an apothecary,
And hereabouts he dwells, which late I noted
In tattered weeds, with overwhelming brows,
Culling of simples. Meagre were his looks,
Sharp misery had worn him to the bones;

گیانی نہ مریشی لہ گہ ل فریشتان دہڑیت .

من بینیم تہویان بردہ ناو گلکوی خزموکہ سانی،
دہستہ جی تہسپی بہریدم بہ کری گرت تا تہوت پی بلیم،
توہ، بمبوورہ بو ہینانی تہو ہہوالہ خراپانہ
چونکہ تہرکی تہو ہہوال ہینانہت بہ من سپاردبوو، گہورہم .

رؤمیق: بلای وا؟ کہواتہ من لہ رووتان ہہلدہچہرخیمہوہ، تہی تہستیران!

تو مالم پی دہزانیت . مہرہکب و کاغزم بو بہینہ و

تہسپی بہریدم بو بہ کری بگرہ . دہبی ہہر تہمشہو بگہمہ تہوی .

بہلتہ زار: تکات لی دہکہم، گہورہم، نارامت ہہ بیت .

روخسارت زہرد ہہلگہراوہ و کیویانہیہ و

کارہ ساتیکی مالویرانکہرانہیان لی دہبینم .

رؤمیق: پیاہ، تو بہہلہدا چوویت .

جیم بہیلہو تہو کارانہ بکہ کہ فہرمانم پی کردوویت .

تہری ہیچ نامہت لہ کہ شیشہوہ بو نہہیناوم؟

بہلتہ زار: نہخیر، سہرورہی چاکم .

رؤمیق: ہیچ نییہ؛ نادہی برؤ .

تہو تہسپانہ بہ کری بگرہ . ہہر تہستا دہگہمہ لات .

(بہلتہ زار دہروات)

چاکہ، جوولیت، تہمشہو لہگہلت دہخہوم .

با بیر لہ ریگاہیک بکہمہوہ . تہی خراپہ تو خیرا

دہچیتہ ناو بیرری مرؤفی بی تومید!

من دہرمانگہریکم دیتہوہ بیر

کہ لہو دہوروبہرانہ دہڑیا، بہو دوا بییانہ تہوہم تہیینی کردبوو .

جلی شپریو و مووی برؤکانی گف بوو و

گژوگیای پزشکی کؤدہ کردہوہ . برسیتی لہ روخساری دہباری

کلؤلییہکی توند تا سہر تہسکان دایفہ تاندبوو؛

And in his needy shop a tortoise hung,
 An alligator stuffed, and other skins
 Of ill-shaped fishes; and about his shelves
 A beggarly account of empty boxes,
 Green earthen pots, bladders, and musty seeds,
 Remnants of packthread, and old cakes of roses,
 Were thinly scattered, to make up a show.
 Noting this penury, to myself I said,
 "An if a man did need a poison now,
 Whose sale is present death in Mantua,
 Here lives a caitiff wretch would sell it him."
 O, this same thought did but forerun my need,
 And this same needy man must sell it me.
 As I remember, this should be the house.
 Being holiday, the beggar's shop is shut.
 What, ho! apothecary!

[Enter Apothecary.]

Apothecary: Who calls so loud?

Romeo: Come hither, man. I see that thou art poor;

[He shows him a bag of money] Hold, there is forty
 ducats: let me have

A dram of poison; such soon-speeding gear

As will disperse itself through all the veins

That the life-weary taker may fall dead;

And that the trunk may be discharged of breath

له دوكانه چۆل و هۆله كهيدا كيسه ئىكى هه لاسراو،
 تيمساحىكى ئاخراو، پىستهى ديكهى ماسى
 شيوه ناشرينى تىدا بوو؛ له سهه تاقىچكه كانيه وه
 هه ندىك قوتووى بۆشى هه ژاران هه دانرابوو،
 ده فرى سه وزى ناسولقه، ميزلدان و تۆوى بۆگنخاو،
 پاشماوهى خرينكهى پىچراو، سهفته گۆلى په ستراو،
 به په رتى ليره وه لوه ئى دانرابوون تا بكه ونه به رچاو.
 كاتىك ئه وه نه بوونى به م بينى، به خۆم گوت:
 «جا ئىستا گهر مرۆف پىوستى به ژههر بوو،
 كه سزاي فرۆشتنى له (مانتوا) كوشتنى ده سته جىيه،
 ليره نه دارىكى به دبخت هه يه و پىتى ده فرۆشيت.»
 ئۆه ئه وه بيره به خۆى به پىش پىوستىم كه وتبوو،
 هه مان ئه وه مرۆفه نه بوونه ده بى به منى به فرۆشيت.
 ئه گهر له بىرم مابىت ده بى ئه وه ماله كهى بىت.
 چونكه ئه مرۆ پشووه، دوكانى كابرانى هه ژار داخراوه.
 هۆى ده رمانگهر، هۆ-!

(ده رمانگهر دىته ناوه وه)

ده رمانگهر: كىيه وا به رز هاوار ده كات؟

رۆمى: وه ره ئيره، ههى پياو، ده بىنم تۆ هه ژارىت.

(جوړكىكى پر پارهى پى نيشان ده دات) بگه، ها ئه وه چل دۆقات (*):

تۆش يه ك درام (***) ژههرم به رى، وا كاريگه ر بىت كه زوو به زوو

به ناو هه موو ده ماره كانمدا بلاو ببىته وه،

تا وه كو ئه وهى له ژيان بىزاره بىخواته وه به مريت،

لاشه شى هه ناسهى لى بىرپىت،

(*) جوړه پارهيكى زير يان زيوه ده كاته يه كه له سى پاهه نىكى ئه سته رلىنى.

(**) درام: پىوانه يان كيشانه يه كه مه.

As violently as hasty powder fired
Doth hurry from the fatal cannon's womb.

Apothecary: Such mortal drugs I have; but Mantua's law
Is death to any he that utters them.

Romeo: Art thou so bare and full of wretchedness
And fear'st to die? Famine is in thy cheeks,
Need and oppression starveth in thine eyes,
Contempt and beggary hangs upon thy back.
The world is not thy friend, nor the world's law:
The world affords no law to make thee rich;
Then be not poor, but break it and take this.

Apothecary: *[Taking the money]* My poverty, but not my will consents.

Romeo: I pay thy poverty, and not thy will.

Apothecary: *[Giving him the poison]* Put this in any liquid thing you will,
And drink it off; and, if you had the strength
Of twenty men, it would despatch you straight.

Romeo: There is thy gold; worse poison to men's souls,
Doing more murders in this loathsome world,
Than these poor compounds that thou may'st not sell:

I sell thee poison; thou hast sold me none.
Farewell: buy food and get thyself in flesh.

[Exit apothecary]

Come, cordial and not poison, go with me
To Juliet's grave; for there must I use thee.

[Exeunt.]

بەقەد ئاگر پتوھنانی بارووت کە لە ناو ھەناوی
وێرانکەری تۆپەو دەردەپەریت خێرا بێت.

دەرمانگەر: دەرمانی وا مەرگھێنم ھەبە، بەلام یاسای (مانتوا)

سزای مەرگی بۆ ئەو داناو کە دەیفروشینت.

رۆمیۆ: جا ئەتۆی وا رووت و رەجال و پڕ کوێرەوھەری،

لە مەرگ دەترسیت؟ برسیتی وا لەسەر کۆلمەکانتە؛

نەبوونی و ستەم لە چاوە برسییەکانتدا دیارن،

سوالکەرایەتی ریسواکەر سواری کۆلت بوو.

نە دنیاو نە یاساکەشی لەگەڵ تۆ دۆستن:

دنیا ھیچ یاسایەکی نییە دەولەمەندت بکات؛

کەواتە ھەزار مەبە، بیشکینەو ئەمە وەر بگرە.

دەرمانگەر: (پارەکە وەردەگریت) ھەزاریمە نەک خواستم کە ئەو پەسند دەکات.

رۆمیۆ: منیش دەیدەمە ھەزاریت نەک خواستت.

دەرمانگەر: (ژەھرەکە ی دەدات) ئەو بکە ناو ھەر شلەھەکی بتەوێت و

بیخۆرەو، ئەگەر ھیزی بیست کەسیت ھەبیت

ئەوا دەمۆدەست لە ناوت دەبات.

رۆمیۆ: ھا ئەو زێرە بگرە: ژەھریکی خراپترە بۆ پوچی مرۆف،

کوشتاری پتر لەو دنیا یە بیزەوھەرە دەنیتەو،

لەو تیکە ئە بەسەزمانە ی کە تۆ ناتەوێت بیفرۆشینت.

من ژەھر بەتۆ دەفرۆشم: تۆ ھیچت بە من نەفرۆشتوو.

مائلئاوا، خواردن بۆ خۆت بکەرەو با کەمیک گۆشتت پتوھ بنووسیت.

(دەرمانگەرە کە دەپروات)

وھەر ئە ی دەرمانی دلەکەم، نەک ژەھر تۆ لەگەلم وھەر

بۆ لای گۆری جوولیت، کە لەو ی بەکارھینانی تۆ چارەسەرە.

(دەپروات).

Scene II

Friar Lawrence's Cell.

[Enter Friar John.]

Friar John: Holy Franciscan! Friar brother, ho!

[Enter Friar Lawrence from his inner room.]

Friar Lawrence: This same should be the voice of Friar John.

Welcome from Mantua. What says Romeo?

Or, if his mind be writ, give me his letter.

Friar John: Going to find a barefoot brother out,

One of our order, to associate me,

Here in this city visiting the sick,

And finding him, the searchers of the town,

Suspecting that we both were in a house

Where the infectious pestilence did reign,

Sealed up the doors, and would not let us forth;

So that my speed to Mantua there was stayed.

Friar Lawrence: Who bare my letter then to Romeo?

Friar John: I could not send it- here it is again-

Nor get a messenger to bring it thee,

So fearful were they of infection.

Friar Lawrence: Unhappy fortune! By my brotherhood,

دېھننى دووھم

كونجى كەشيش لۆرەنس

(كەشيش جۆن دېتە ناوھو).

كەشيش جۆن: ئەي كەشيشى پېرۆزى فرانسىسكانى! ھۆى برا ھۆى!

(كەشيش لۆرەنس لە ژوورەكەى ناوھو دېتە ژوورى)

كەشيش لۆرەنس: دەبى ئەو دەنگى كەشيش جۆن بېت.

بەخىر بېتەو لە (مانتوا). رۆمىو چ دەلېت؟

يان ئەگەر بېرى ناو مېشكى بۆم نووسىو، نامەيەكم بەدەرى.

كەشيش جۆن: كە چووم بۆ دۆزىنەوھى براپەكى پى خواسمانب (*).

كە سەر بەتېرەى خۆمانە، تا لەگەلم بېت.

لەم شارەدا سەرى لە نەخۆشان دەدا،

كاتىك دۆزىمەو، كاربەدەستانى شار،

گومانىان لېمان كرد كە ئېمە لە مالىك بووینە

كە پەتای ئەو دەردەى تېدا بلاو بۆتەو،

دەرگايان لەسەر داخستىن و پېيان نەداين برۆين،

جا بەمە كۆسپيان ھېنايە بەر گەشتى بەپەلەم بۆ (مانتوا).

كەشيش لۆرەنس: ئەدى كەوايە كى نامەكەمى بۆ رۆمىو برد؟

كەشيش جۆن: نەمتوانى بېنېترم - ئەوھتا بتدەمەوھ-

نامەبەرىكىشىم دەست نەكەوت تا بۆتى رەوانە بگەمەوھ

لەبەر ئەوھى ئەوان لەو پەتاو دەردە يەگجار ترسابوون.

كەشيش لۆرەنس: ئاى لەو بەختە رەشەى! سوپىند بەبراپەتى ئاينيمان

(* واديارە ئەندامانى رېبازى ئاينى فرانسىسكانى بەپېخواسى رى دەكەن.

The letter was not nice, but full of charge
Of dear import; and the neglecting it
May do much danger. Friar John, go hence;
Get me an iron crow and bring it straight
Unto my cell.

Friar John: Brother, I'll go and bring it thee.

[Exit Friar John.]

Friar Lawrence: Now must I to the monument alone.

Within this three hours will fair Juliet wake.
She will beshrew me much that Romeo
Hath had no notice of these accidents.
But I will write again to Mantua,
And keep her at my cell till Romeo come.
Poor living corse, closed in a dead man's tomb!

[Exit.]

نامه که چاک نه بوو، به لکو پری هه والی
یه گجار گرنګ بوو، پشتگوئی خستنی رهنګه
ګه لئ مه ترسی لئوه په یدا بیت. که شیش جۆن، بچو ئه وئ؛
باریه یه کی ئاسنم بو په یدا بکه و راسته و خو بیه پنه ناو
کونجه که م.

که شیش جۆن: برام، وا ده چم بوئی ده یتیم.

(که شیش جۆن ده پروات)

که شیش لورهنس: ئیستا ده بی به ته نیا بو ناو گلکوکه بچم.

له ماوه ی سئ سه عاتی تر دا جوولیتی نازدار واگا دیته وه.

ئو به توندی سه رزنه نشتیم ده کات چونکه رومیو

له و پرودا وانه بی ئاګایه.

به لام جاریکی دی بو (مانتوا) دنووسمه وه،

ئو له ژووری خو م ده یتلمه وه تا رومیو ده گاته لامان.

ئهی لاشه ی زیندووی به سه زمان، که زیندانکراوی له گوری مردووان.

(ده پروات)

Scene III

The Capulet's Vault

[Enter Paris, and his Page at the entrance.]

Paris: Give me thy torch, boy. Hence, and stand aloof;
Yet put it out, for I would not be seen.
Under yond yew trees lay thee all along,
Holding thy ear close to the hollow ground,
So shall no foot upon the churchyard tread,
Being loose, unfirm, with digging up of graves,
But thou shalt hear it: whistle then to me,
As signal that thou hear'st something approach.
Give me those flowers. Do as I bid thee, go.

Page: [Aside.] I am almost afraid to stand alone
Here in the churchyard; yet I will adventure.
[He hides behind the trees.]

Paris: [To Juliet] Sweet flower, with flowers thy bridal bed I strew:
O woe! thy canopy is dust and stones-
Which with sweet water nightly I will dew;
Or, wanting that, with tears distilled by moans.
The obsequies that I for thee will keep,
Nightly shall be to strew thy grave and weep.
[The Page whistles.]

دیهانی سییہم

گورخانهی کاپولیتان

(پاریس و خزمه‌تکاره‌کی له‌بهر دهرگا دینه ناوه‌وه)
پاریس: کورپه مه‌شخه‌له‌که‌تم بده‌ری. لیره برۆ و که‌میک دوور لیم بوه‌سته.
به‌لام بیکوژینه‌وه چونکه نامه‌ویت ببینریم.
برۆ له ژیر نه‌و دار ناروه‌نه‌ی نه‌وی به‌ته‌واوی رابکشی،
به‌توندی گویت به‌زه‌وی کلوره‌وه بنی،
تا نه‌گهر ههر پییه‌ک به‌سه‌ر حه‌وشه‌ی کلیسادا هات
چونکه فسه‌ل و شل و خاوه له‌بهر هه‌لکه‌ندنی نه‌و هه‌موو گوره،
هه‌رده‌بی بیبیسیت. نه‌وسا فیته‌یه‌کم بو لی بده،
نه‌مه‌ش نیشانه‌ی نه‌وه‌یه که گویت له شتیکه نزیک ده‌که‌ویته‌وه.
نه‌و گولانه‌م بده‌ری. چونت پی ده‌لیم وا بکه و برۆ.
خزمه‌تکاره‌که: (له‌لاوه): وهخته بلیم دهرسیم له حه‌وشه‌ی کلیسا
به‌ته‌نیا بمینمه‌وه، به‌لام نه‌و گیانبارزیه‌ش ده‌که‌م.
(خوی له پشت دره‌خته‌کان ده‌شاریته‌وه).
پاریس: (بو جوولیت) نه‌ی گولی جوان، نوینی بووکی‌نیت گولباران ده‌که‌م -
ئای، چۆن بوونه‌ته کولله‌ی سه‌ر نوینت خۆله‌پۆک و گاشه‌به‌رد-
شه‌وانه من به بۆنی خۆش خوناو پرژینی ده‌که‌م،
گهر به‌شی نه‌کرد، به‌فرمی‌سکی به‌هه‌نسک دلۆپینراوی بیگه‌رد.
هه‌میشه من بو تو ده‌یکه‌م شین و رۆرۆ و زاری،
شه‌وانه گۆره‌که‌ت گولباران ده‌که‌م و فرمی‌سکم ده‌که‌مه دیاری.
(خزمه‌تکاره‌که فیته لی ده‌دات)

The boy gives warning something doth approach.
 What cursed foot wanders this way to-night,
 To cross my obsequies and true love's rite?
 What, with a torch! Muffle me, night, awhile.
[He hides in the churchyard.]
[Enter Romeo and Balthasar with a torch, mattock, and crowbar.]

Romeo: Give me that mattock and the wrenching iron.
 Hold, take this letter; early in the morning
 See thou deliver it to my lord and father.
 Give me the light. Upon thy life I charge thee,
 Whate'er thou hear'st or seest, stand all aloof
 And do not interrupt me in my course.
 Why I descend into this bed of death
 Is partly to behold my lady's face,
 But chiefly to take thence from her dead finger
 A precious ring, a ring that I must use
 In dear employment. Therefore hence, be gone:
 But if thou, jealous, dost return to pry
 In what I further shall intend to do,
 By heaven, I will tear thee joint by joint,
 And strew this hungry churchyard with thy limbs.
 The time and my intents are savage-wild;
 More fierce and more inexorable far
 Than empty tigers or the roaring sea.

ئەو كورەكە ئاگادارم دەكاتەو؛ شتېك وا بەرپۆهە.
 چ پېيەكى نەفرەتییە ئەمشەو بەو رېپەدا رى دەكات
 ئاھەنگى پرسەكارى و سرووتى ئەوینى راستەقینەم تىك دەدات؟
 چى، مەشخەلئیشى پېيە؟ ئەى شەو تا ماوہبەك بمشارەوہ.
 (خۆى لە ناو حەوشەى كلیسا دەشاریتەوہ)
 «رۆمىق و بەلتەزار بە مەشخەل و كۆلینگ و بارىەوہ دینە ژوور»
رۆمىق: ئەو كۆلینگەو بارىەبەم بەدەرى.
 ھا ئەو نامەبە بگرەو سبەینى زو
 بیگەبەنە سەرورە و باوكى من.
 ئەو رۆناكیبەم بەدەرى، ئەگەر ژيانى خۆت خۆش دەوى،
 چیت پى دەلئیم وا بكە...
 ھەرچیت بیست یان بینى، خۆت بەتەواوى لى بەدوور بگرە،
 بەھىچ جوړىك لە كارەكەم مەمپچرپنە،
 لەبەرچى دەچمە ناو ئەو شوپنەى مەرگ؛
 لە سەرپكەوہ بو ئەوہبە كە روخسارى خانمەكەم ببینم،
 بەلام بەشپۆهەبەكى سەرەكى بو ئەوہبە لە پەنجەى مردووى ئەو-!
 ئەنگوستیلەبەكى گرانبەھا ببەم كە دەبى لە كاریكى گرنگدا
 بەكارى بەینم. جا بۆیە لێرە برۆ.
 بەلام ئەگەر گومانى واى لى كردیت بپیتەوہ و پروانیت
 كە من نیازى چى ترم ھەبە،
 بەو خواپەى ئاسمان، من لەت لەت دەكەم،
 پەل و پۆت لەو حەوشە برسپەى كلیسا پەرشو بلاو دەكەمەوہ.
 رۆژگار و نیازەكانم ھەردووکیان دپندەو كپوین
 زۆر دپترەو بى بەزەبیترن
 لە بەورى برسپە یان دەریایى بە ھاژەھاژ.

Balthasar: I will be gone, sir, and not trouble ye.

Romeo: So shalt thou show me friendship.

[Gives him money] Take thou that:

Live, and be prosperous: and farewell, good fellow.

Balthasar:*[Aside]* For all this same, I'll hide me hereabout:

His looks I fear, and his intents I doubt.

[He withdraws and hides in the churchyard.]

Romeo: Thou detestable maw, thou womb of death,

Gorged with the dearest morsel of the earth,

Thus I enforce thy rotten jaws to open,

And, in despite, I'll cram thee with more food.

Paris: This is that banished haughty Montague

That murder'd my love's cousin, with which grief

It is supposed, the fair creature died,

And here is come to do some villanous shame

To the dead bodies. I will apprehend him.

[He comes Forward]

Stop thy unhallowed toil, vile Montague!

Can vengeance be pursued further than death?

Condemned villain, I do apprehend thee;

Obey, and go with me; for thou must die.

Romeo: I must indeed; and therefore came I hither.

Good gentle youth, tempt not a desperate man.

Fly hence and leave me. Think upon these gone;

بهلتەزار: گەورەم من دەپۆم و بیزارت ناکەم.

رۆمیۆ: بەم کارەت تۆ برادەرایەتی خۆتەم بۆ دەردەخەیت

(پارەیی دەدات) ها بیگره.

بۆ خۆت بەخۆشی بژی؛ مائناوا، ئەهی برادەری چاک.

بهلتەزار: (له لاهه): سەرەرای ئەوانەش، من خۆم لەو ناوێ پەنا دەدەم.

چونکه له پوخساری دەرستم، گومان له نیازیشی دەکەم.

(خۆی دەکشیتەوه و له حەوشەیی کلێسا خۆی دەشاریتەوه).

رۆمیۆ: (بە باریان وەردهگهڕیتە دەروازەکه).

تۆ ئەهی ورگی بیزهوه، ئەهی مندالدانی مردن.

که ناخراوایت بەخۆشتەری پارووی زەمین؛

وا بەهیز شه ویلاگی بۆگەنت دادەپچرم،

بە زۆردارەکی خۆراکی تری تۆ دەپەستم.

پاریس: ئەوه ئەو مۆنتاگیۆ بەخۆوه نازە شاربەدەرکراوێه

که ئامۆزای دولبەرەکه می کوشتوووه وەک دانراوه

گوایه ئەو کیژە جوانه بهو خەمهوه سەری ناوێتهوه،

هاتۆته ئێرهش بۆ ئەوهی کاریکی پر شوورەیی و نامەردانە

له گهڵ ئەو لاشه مردووانه بکات. من دهیگرم.

(ئەو دیتە پیش).

ئەهی مۆنتاگیۆی چەپەل، ئەو کارە ناپیرۆزانەت رابگره!

ئەری دەکرێ تۆ له مردنیش بهولاهه دوورتر بروت؟

ئەهی نامەردی تاوانبارکراو، هەر ئیستا دەتگرم من.

گوێرایه ل به و له گه لّم وهره، چونکه تۆ شایه نی به مردن.

رۆمیۆ: ئەوهی راستی بیت من دەبی بمرم، بۆیهش هاتووومه ته ئێره.

ئەهی لاه چاکی دلنه رم، مرقیچی ناومید مه ورووژینه.

لێره رابکه و جیم بهیله. بیر لهوانه بکه رهوه که سەریان ناوێتهوه؛

Let them affright thee. I beseech thee, youth,
Put not another sin upon my head
By urging me to fury. O, be gone!
By heaven, I love thee better than myself;
For I come hither armed against myself:
Stay not, be gone; live, and hereafter say
A madman's mercy bid thee run away.

Paris: I do defy thy conjurations,
And apprehend thee for a felon here.

Romeo: Wilt thou provoke me? Then have at thee, boy!
[They fight.]

Page: O Lord, they fight! I will go call the watch.
[Exit Page]

Paris: *[Falling]* O, I am slain! If thou be merciful,
Open the tomb, lay me with Juliet.

Romeo: In faith, I will. Let me peruse this face.
Mercutio's kinsman, noble County Paris!
What said my man, when my betossed soul
Did not attend him as we rode? I think
He told me Paris should have married Juliet.
Said he not so? or did I dream it so?
Or am I mad, hearing him talk of Juliet,
To think it was so? O, give me thy hand,
One writ with me in sour misfortune's book!
I'll bury thee in a triumphant grave.

دهبا ئەوان بتترسینن. تکات لێ دەکەم، ئەهی لاو
گوناهێکی دی مەخە سەرشانم

بهوهی پالم بنییت توورە بېم. ئۆھ، دەهی برۆ، دەهی!
بهو ئاسمانه، من تووم خوشتەر دهویت له خووم،

چونکه من هاتوممهته ئیرهو چهکم دهست داوهتی له دژی خووم.

گیر مەبە، برۆ؛ بژی و پاشتر بۆ خۆت بلی بەچاکی؛

بهزهیی شیتیک داوای لێ کردیت راکهیت بهی باکی.

پاریس: من داواکانت رەت دەکەمەوه

له بهر یاساشکینیت دهتگرم.

رۆمیۆ: دهموروژینیت؟ کورە، دهوجا بیخۆ!

(شهردهکن)

خزمهتکارهکه: ئەهی خوايه، خو شهردهکن! من دهچم پاسهوان بانگ دهکەم.

(خزمهتکارهکه دهروات)

پاریس: (بهردهبیتهوه) ئۆھ من کوژراوم! ئەگەر تو بەزهیییت هەس،

گوڤهکه بکهوه و له لای جوولیت درێژم بکه بهس.

رۆمیۆ: بهراستی وادهکەم. با بپروانمه دهموچاوی.

خزمی میترکیوشیویه، خو ئەوه کۆنت پارسی بهگزاذهیه ناوی!

ئەری هەرکه بهریوه بووین نوکه رهکەم چی پی گوتم،

کاتیک میشکی شیواوم گوئی لێ نه دهگرت و ابزانم

پی گوتم: (پاریس) دهبوایه جوولیتی بخوازتایه.

ئەری وای نه گوتم؟ یان من وا خهونم بینی؟

یاخود من شیت ببووم، کاتیک ئەو باسی جوولیتی دهکرد،

تا وا بیربکه مەوه؟ ئۆھ دهستتم بهری.

تۆش که سیکی له گه ل من که ناوت له کتیبی تالی بهدبهختی نووسراوه.

من تو له ناو گوڤیکی نازدار دهنیژم.

A grave? O, no, a lantern, slaughtered youth,
 For here lies Juliet, and her beauty makes
 This vault a feasting presence full of light.
 Death, lie thou there, by a dead man interr'd.
[He lays Paris beside Juliet's tomb.]
 How oft when men are at the point of death
 Have they been merry, which their keepers call
 A lightning before death! O, how may I
 Call this a lightning? O my love! my wife!
 Death, that hath suck'd the honey of thy breath,
 Hath had no power yet upon thy beauty:
 Thou art not conquered; beauty's ensign yet
 Is crimson in thy lips and in thy cheeks,
 And death's pale flag is not advanced there.
 Tybalt, liest thou there in thy bloody sheet?
 O, what more favour can I do to thee
 Than with that hand that cut thy youth in twain
 To sunder his that was thine enemy?
 Forgive me, cousin. Ah, dear Juliet,
 Why art thou yet so fair? Shall I believe
 That unsubstantial Death is amorous;
 And that the lean abhorred monster keeps
 Thee here in dark to be his paramour?
 For fear of that I still will stay with thee,

له گۆرپيكد؟ نهخير له ده لاقهه ي پووناكيدا، نهه لاي كوژراو؛
 چونكه (جوليت) له وي پراكشاوه و جواني نهه
 نهه گومهزه دهكاته ديومهخانيكي پووشن و چراخان.
 جا مردوو تو ليره پاكشي كه به دهستي مردويك نيژراويت.
 [نهه (پاريس) له تهنيشت گوري (جوليت) دريژ دهكات]
 ناي گهلي جار كه مرؤف له سه ره مه رگدايه
 چند قسه خووش دهن و ته ماشا كه ره كان نهه به
 گه شبوونه وه پيش مهرگ داده نين! نهه، چون من
 نهه به گه شبوونه وه ناو ببهه؟
 نوي نهه دولبه ره كهه، نهه ژنه كهه!
 مهرگ كه ههنگويني هه ناسه تي هه لمژيوه،
 كه چي بي هيز بوو له به رامبه ر جوانيتا
 تو نه به زينراويت؛ هيشتاش نالاي جواني
 له سهه ليو و كولمهت قورمزين و نالاي
 رهنگ زهردي مهرگ به وي نه گه ييوه.
 نهري تيبالت، توش ليره له جانگي خويناويتدا پراكشاويت؟
 نهه، له وه پتر چ چا كه يه كي ديكهت له گه ل بكهه
 كه به دهسته ي تو ي جوانه مهرگ كرا،
 هي خويسي نهه وهي كه دورمنت بوو كو تاي ي به ينييت؟
 بمبووره، پسمام. نهه، جووليتي نازدار،
 بوچي تو هيشتاش هينده جوانيت؟ نهري باوه ر بكهه
 كه مهرگي بي جهسته عاشقي تو به و
 نهه درنده بيزه وه ره بنيساوه تو ي له و تاريكييه ي
 نيره گل داوه ته وه تا بيت به دولبه ري؟
 من له ترسي نهه وه هه له گه لتا ده مينيمه وه،

And never from this palace of dim night
 Depart again. Here, here will I remain
 With worms that are thy chambermaids. O, here
 Will I set up my everlasting rest,
 And shake the yoke of inauspicious stars
 From this world-wearied flesh. Eyes, look your last;
 Arms, take your last embrace; and, lips, O you
 The doors of breath, seal with a righteous kiss
 A dateless bargain to engrossing Death!
 Come, bitter conduct; come, unsavoury guide,
 Thou desperate pilot, now at once run on
 The dashing rocks thy sea-sick weary bark.
 Here's to my love! [*Drinks the poison*] O true apothecary!
 Thy drugs are quick. Thus with a kiss I die.
 [*He dies.*]
 [*Enter, Friar Lawrence at the gate of the vault, with
 a lantern, crowbar, and spade.*]

Friar: Saint Francis be my speed! How oft to-night
 Have my old feet stumbled at graves! Who's there?
Balthasar: Here's one, a friend, and one that knows you well.
Friar: Bliss be upon you. Tell me, good my friend,
 What torch is yond that vainly lends his light
 To grubs and eyeless skulls? As I discern,
 It burneth in the Capels' monument.

هەرگیز جارێکی دی لهو نوێنه‌ی شه‌وی تار
 جیا نابمه‌وه. لێره، لێره من دهمینمه‌وه،
 له‌گه‌ڵ ئەو کرمانه‌ی که ده‌سته خوشکتن.
 ئۆه، لێره من هه‌موو سه‌رو سامانی خۆم له‌و قوئاغه داده‌نیم،
 نیری ئەستیره ناحه‌زه‌کانم له‌ گه‌ردنه‌ی ئەو لاشه
 دنیا ره‌تانووهم وه‌که‌ل ده‌هینم. چاوه‌کانم، بۆ دوا جار پروانن؛
 باسکه‌کانم دواچار له‌ ئامیژی بگرن؛ ئۆه، ئیوه‌ش لیوه‌کان
 ئە‌ی ده‌رگا‌کانی هه‌ناسه، به‌ماچیکی راسته‌قینه
 په‌یماننامه‌یه‌کی هه‌تاهه‌تایه له‌گه‌ڵ مه‌رگی هه‌موو به‌روه‌هه‌ی مؤرېکه‌ن.
 وه‌ره، رینیشاندهری نه‌هامه‌تی؛ وه‌ره ئە‌ی رابه‌ری دڵ پر کینه،
 ئە‌ی که‌شتیوانی ناوئۆمید، ئیستا ده‌سته‌جۆ
 گه‌میه‌ی شه‌که‌ت و له‌ ده‌ریا بیزارت باژۆ سه‌ر گاشه‌ی تیکشکین.
 ئە‌وه‌ش له‌ چاوی دولبه‌ری خۆم. (ژه‌هره‌که ده‌خواته‌وه) ئۆه، ئە‌ی ده‌رمانگه‌ری
 راستگۆ،
 ده‌رمانه‌کانت کاریگه‌رن. ئاوا به‌ده‌م ماچکردنه‌وه ده‌مرم.
 (رۆمیۆ ده‌مریت)
 {که‌شیش لۆره‌نس له‌به‌ر ده‌رگای گۆرخانه‌که‌یه، فانۆسێک
 و بیلێک و باریه‌یه‌کی به‌ده‌سته‌وه‌یه}
که‌شیش لۆره‌نس: ئە‌ی فره‌نسیسی پیروژ وه‌هانام وه‌ره! چه‌ندین جار ئە‌مشه‌و
 پای پیرم ساتمه‌ی له‌ گۆران کردووه! ئە‌وه کۆ له‌وێیه؟
به‌لته‌زار: که‌سێک له‌وێیه، براده‌ره و تۆش باش ده‌ناسیت.
که‌شیش لۆره‌نس: خوا پیروژی خۆیت پێ ببه‌خشی. براده‌ری چاک، پیم بلێ،
 ئە‌و مه‌شخه‌له‌ چیه‌ له‌وێ که‌ به‌بێ سوود رووناکیه‌که‌ی
 ده‌به‌خشیته‌ ئە‌و کرم و که‌لله‌سه‌ره‌ بێ چاوانه؟ وه‌ک ده‌بینم
 له‌ ناو گۆرخانه‌ی کاپۆلیتاند ده‌سووتیت.

Balthasar: It doth so, holy sir; and there's my master,
One that you love.

Friar: Who is it?

Balthasar: Romeo.

Friar: How long hath he been there?

Balthasar: Full half an hour.

Friar: Go with me to the vault.

Balthasar: I dare not, sir;

My master knows not but I am gone hence;
And fearfully did menace me with death
If I did stay to look on his intents.

Friar: Stay then; I'll go alone. Fear comes upon me,
O much I fear some ill unlucky thing.

Balthasar: As I did sleep under this yew tree here,
I dreamt my master and another fought,
And that my master slew him.

Friar: Romeo!

Alack, alack! what blood is this which stains
The stony entrance of this sepulchre?
What mean these masterless and gory swords
To lie discoloured by this place of peace?
[He enters the vault.]
Romeo! O, pale! Who else? What, Paris too?
And steeped in blood? Ah, what an unkind hour
Is guilty of this lamentable chance!
[Juliet wakes.]
The lady stirs.

به‌لت‌زار: به‌لای وایه، گه‌وره‌ی پیرۆزم؛ گه‌وره‌ی منیش له‌وێیه؛
ئه‌وه‌ی که تۆ خوشت ده‌وێت.

کەشیش لۆره‌نس: ئه‌و کێیه؟

به‌لت‌زار: رۆمیۆیه.

کەشیش لۆره‌نس: چه‌نده ئه‌و لێره‌یه؟

به‌لت‌زار: نیو سه‌عاتی ربه‌قه.

کەشیش لۆره‌نس: له‌گه‌لم وهره ناو گۆرخانه‌که‌وه.

به‌لت‌زار: گه‌ورهم، ناوێرم. خودانم پێی وایه من لێره رۆیشتووم،

ئه‌و به‌ترسناکییه‌وه گه‌فی مه‌رگی لی کردووم

ئه‌گه‌ر بمێنمه‌وه و به‌هۆی بزانه‌ی نیازی چییه.

کەشیش لۆره‌نس: که‌واته بمێنه‌وه؛ من به‌ته‌نێ ده‌چم. وا ترسم لی ده‌نیشیت.

ئۆی زۆر له شنگه‌لێکی به‌ده‌ختانه‌ی خراب ده‌ترسم.

به‌لت‌زار: هه‌رکه من له ژێر ئه‌و دار ناروه‌نانه‌ی ئێره خه‌وتبووم،

وام خه‌ون دیت که خودانم له‌گه‌ل یه‌کێکی دی به‌شه‌ر هات و

خودانم ئه‌وی کوشت.

کەشیش لۆره‌نس: رۆمیۆ! ئاخ، داخ، ئه‌و خوینه چییه که به‌ر ده‌رگای

به‌ردینی ئه‌و گۆرخانه‌یه په‌له‌دار ده‌کات؟

ئه‌دی مانای ئه‌و شمشیره‌ی خویناوی و بی‌خاوه‌نانه چییه

که‌وا له‌و شوینه ئاسووده‌یه‌دا به‌خوین رهنگین بوون؟

(ئه‌و ده‌چێته ناو گۆرخانه‌که‌وه)

رۆمیۆ - رهنگی چ زه‌رده؟ کێی دی؟ چی، پارسیس؟

خه‌لتانی خوینه؟ ئاه چ کاتێکی بی‌به‌زه‌یییه

که‌ گوناھی ئه‌و رووداوه خه‌فه‌ته‌په‌ینه‌ی که‌وتۆته ئه‌ستۆ -!

(جوولیت واگا دیته‌وه)

ئه‌وا خانمه‌که ده‌جوولیته‌وه.

Juliet: O comfortable Friar, where is my lord?

I do remember well where I should be,
And there I am. Where is my Romeo?
[Approaching voices are heard.]

Friar: I hear some noise, lady. Come from that nest

Of death, contagion, and unnatural sleep.
A greater power than we can contradict
Hath thwarted our intents. Come, come away!
Thy husband in thy bosom there lies dead,
And Paris too. Come, I'll dispose of thee
Among a sisterhood of holy nuns.
Stay not to question, for the watch is coming.
Come, go, good Juliet; I dare no longer stay.

Juliet: Go, get thee hence, for I will not away.

[Exit Friar Lawrence.]

What's here? A cup, closed in my true love's hand?
Poison, I see, hath been his timeless end:
O churl! drunk all, and left no friendly drop
To help me after? I will kiss thy lips.
Haply some poison yet doth hang on them,
To make me die with a restorative.

[Kisses him.] Thy lips are warm.

[The Page and the Watch approach the vault]

1 Watch: Lead, boy. Which way?

جوولیت: ئەى كەشيشى دڵنەوايىكار، كوانى خودانم؟

من چاك له بىرمه كه دهبي له كوئى بىم،

وا له وىم. كوا رۆمىۆيه كه م؟

(دهنگى نزيك كه وتوووه دهبيستريين)

كەشيش لۆرهنس: خانم، گويم له هەندى هاتوهاواره. لەو هيلانهى مەرگ و

پهتا و خەوى ناسروشتىيهوه وەرە دەرەوه.

ههيزىكى مهزنتر له وهى ئيمه بتوانين له دژى بوهستينهوه

نيازهكانمانى توور هه لداوه. وەرە، وەرە دەرەوه.

ميردت وا له وى به مردووى له ئاميزت پاكشاوه،

پاريسيش هه روا. وەرە، من تو دهرباز ده كه م و

دهنتيرمه ناو خوشكه ره به نه پيرۆزهكانهوه.

مه وهسته بو پرسيار، چونكه پاسه وان به پرتويهوه.

وەرە، برۆ جووليتى چاك، من ناو وىرم چيدى بمينمهوه.

جوولیت: برۆ، تو ليره برۆ، چونكه من ليره نارۆم.

(كهشيش لۆرهنس ده پروات)

ئەوه چييه؟ فينجانىكه له ناو دهستى قوچاوى

دالداره دلسۆزه كه مدايه؟

وهك دهبيينم ژهر مەرگى ناوهختى بوى هيناوه.

هەى چلئيس-! هه مووت خواردهوهو هيج دلۆپىكى دۆستانهت

بو جى نه هيشتم تا دواتر بگاته هانام؟ من لوت پادهمووسم.

رهنگه هيشتا هەندى ژهريان پتوه مايت

كه به هينانهوه م بو لاي تو بممريت.

(ماچى دهكات) لئوهكانت گهرمن.

(خزمه تكار و پاسه وان له گۆرخانهكه نزيك دهكهونهوه)

يه كه م پاسه وان: كورە، پيشكه وه. كام رىگا؟

Juliet: Yea, noise? Then I'll be brief. [*She takes Romeo's dagger.*]

O happy dagger!

This is thy sheath there rest, and let me die.

[*She stabs herself*]; [*Falls on Romeo's body and dies.*]

[*The page and the Watch enter the vault*]

Page: This is the place; there, where the torch doth burn.

1 Watch: The ground is bloody. Search about the churchyard.

Go, some of you: who'er you find attach.

[*Some Watch men go out*]

Pitiful sight! Here lies the county slain;

And Juliet bleeding; warm, and newly dead,

Who here hath lain this two days buried.

Go, tell the Prince; run to the Capulets,

Raise up the Montagues, some others search:

[*More Watch men go out*]

We see the ground whereon these woes do lie;

But the true ground of all these piteous woes

We cannot without circumstance descry.

[*Re-enter some of the Watch with Balthasar.*]

2 Watch: Here's Romeo's man; we found him in the churchyard.

1 Watch: Hold him in safety till the Prince come hither.

[*Re-enter another Watchman with Friar Lawrence.*]

3 Watch: Here is a Friar, that trembles, sighs, and weeps.

We took this mattock and this spade from him

As he was coming from this churchyard side.

جوولیت: ها، ههراو هۆریایه؟ كهواته دهبی په له بکه م. (خه نجهری رۆمیۆ دهر دینیت)

ئه ی خه نجهری به خته وهر!

ئیره کالانه که ته؛ له وئ بپزهو بممرینه!

(خه نجهر له خۆی دهدات، ده که ویتته سه ر لاشه ی رۆمیۆ و دهمریت)

(خزمه تکار و پاسه وان ده چنه ناو گۆرخانه که وه)

خزمه تکاره که: ئیره جیگا که یه؛ له و جییه یه که مه شخه له که ده سووتیت.

یه که م پاسه وان: زه ویه که خلتانی خوینه. هه وشه ی کلێسا بپشکنه.

هه ندیکتان برۆن: کیتان دیته وه بیگرن.

(چه ند پاسه وانیک ده چنه دهره وه)

چ دیمه نیکي جهرگ ته زینه! کۆنت لیره کوژراوه،

جوولیتیش که دوو رۆژ له مه وه بهر لیره نیژراوه

خوینی لی ده چۆریته وه

که رمه و تازه مردوه.

برۆ به میر رابگه یه نه و رابکه لای کاپولیتان،

مۆنتاگیۆیانیش واگا بینه. هه ندیکیشان خه ریکی پشکنین بن.

(پاسه وانی دیکه ده چنه دهره وه)

ئیمه ئه و زه ویه ده بینین که ئه و کاره ساتانه ی تیدا قه و ماوه،

به لام ناتوانین هۆی راسته قینه ی ئه و کاره ساته جهرگپراوه

بزانی به بی ئه وه ی ورددرشتی ئه و مه سه لانه بگرین له بهر چاوا.

(هه ندی پاسه وان و به لته زار دینه ژوور)

دووه م پاسه وان: ئه و هتا نوکه ری رۆمیۆ؛ ئه و مان له هه وشه ی کلێسا دۆزییه وه.

یه که م پاسه وان: به چاکی بیگرن تا میر ده گاته جی.

(پاسه وانیکي دی که شیش لۆره نسی به ده سته وه یه دیته وه ژوور)

ئیمه ئه و کولینگ و بیله مان لپی ستاند،

کاتیک له ولای هه وشه ی کلێسا وه ده گه راییه وه.

1 Watch: A great suspicion. Stay the Friar too.

[Enter Prince Escalus and Attendants.]

Prince: What misadventure is so early up,

That calls our person from our morning's rest?

[Enter Capulet and Lady Capulet.]

Capulet: What should it be, that they so shriek abroad?

Lady Capulet: The people in the street cry "Romeo,"

Some "Juliet," and some "Paris" and all run,

With open outcry, toward our monument.

Prince: What fear is this which startles in our ears?

1 Watch: Sovereign, here lies the County Paris slain;

And Romeo dead; and Juliet, dead before,

Warm and new killed.

Prince: Search, seek, and know how this foul murder comes.

1 Watch: Here is a Friar, and slaughtered Romeo's man,

With instruments upon them fit to open

These dead men's tombs.

Capulet: O heavens! O wife, look how our daughter bleeds!

This dagger hath mista'en, for, lo, his house

Is empty on the back of Montague,

And it mis-sheathed in my daughter's bosom!

Lady Capulet: O me! this sight of death is as a bell

That warns my old age to a sepulchre.

[Enter Montague.]

يەكەم پاسەوان: زۆر جىي گومانە -! كەشيشيش بگرە.

(مير ئيسكەلەس و دارودەستەكەي دىنە ژور)

مير: چ كارەساتىكە وا زوو قەوماو،

كە لە كاتى پشوو بەيانى داوامان لى دەكات ئامادە بىن؟

(ئيسكەلەس و خاتوو كاپوليت دىنە ژور)

كاپوليت: دەبى چ رووى دابيت كە لە دەرەو زىرو ھۆر بلاو بىتەو؟

خاتوو كاپوليت: ئۆھ، خەلك لەسەر جادان ھاوار دەكەن «رۆميو»،

ھەندىك دەلین «جوليت» و ھى دى «پارىس»

ھەر ھەمووشيان دەم بەھاوارەو بەرەو گۆرستانى ئىمە پادەكەن.

مير: ئەو چ ترسىكە كە موچرەك بەگویتان دادىنيت؟

يەكەم پاسەوان: گەرەم، ئەو كۆنت پارىسە لىرە كۆژراو،

رۆميوش مردو، جووليتيش كە پىشتەر مردبو،

گەرەم و تازە كۆژراو.

مير: بگرىن و بپشكنن و بزائن ئەو كوشتارە چەپەلە چۆن رووى داو.

يەكەم پاسەوان: ئەو تانى كەشيشىك و ئەو ھش نۆكەرى رۆميو،

ئامرازى و ايان پى گىراو

كە بۆ كردنەو ھى گۆرى ئەو مردووانە بەكار دىت.

كاپوليت: ئۆھ، خوداى ئاسمان!

ژنى، بروانە چۆن كىژۆلەكەمان خوینی لى دەچۆرپىت!

ئەو خەنجەرە رپى لى تىكچوو، چونكە جىگاكەي بە بۆشى

لەسەر پىشتى (مۆنتاگيو) دا ماو تەو،

بەھەلە سىنەي كىژۆلەكەمانى كردۆتە كالانى خۆي.

خاتوو كاپوليت: ھاوار لە من! دىمەنى مەرگ زەنگىكە

تەمەنى پىرىم لە چوون بەرەو گۆر ئاگادار دەكاتەو.

(مۆنتاگيو دىتە ژور)

Prince: Come, Montague; for thou art early up,
To see thy son and heir more early down.
Montague: Alas, my liege, my wife is dead to-night;
Grief of my son's exile hath stopp'd her breath.
What further woe conspires against mine age?

Prince: Look, and thou shalt see.

Montague: [*Seeig Romeo*] O thou untaught! what manners is in this,
To press before thy father to a grave?

Prince: Seal up the mouth of outrage for a while,
Till we can clear these ambiguities,
And know their spring, their head, their true descent;
And then will I be general of your woes,
And lead you even to death. Meantime forbear,
And let mischance be slave to patience.
Bring forth the parties of suspicion.

[*Friar Lawrence and Balthasar are brought forward*]

Friar: I am the greatest, able to do least,
Yet most suspected, as the time and place
Doth make against me, of this direful murder;
And here I stand, both to impeach and purge
Myself condemned and myself excused.

Prince: Then say at once what thou dost know in this.

Friar: I will be brief, for my short date of breath
Is not so long as is a tedious tale.
Romeo there dead, was husband to that Juliet;

میر: وەرە مۆنتاگیۆ؛ چونکه تۆ ئەمەریۆ زوو هەلساویت
تا کهوتنی زووی کورۆ میراتگرهوهی خۆت ببینیت.
مۆنتاگیۆ: مخابن، ئەهی پشتیوانم، ژنهکه ئەمشه و مردوو؛
خه می شاربهدهرکردنی کورپهکه هه ناسه ی لئی بری،
چ کاره ساتیکی دیکه پیلان له دژی پیریتیم دهگیریت؟
میر: بروانه، ئەوسا دهبینیت.

مۆنتاگیۆ: (رۆمیۆ دهبینیت) هه ی نهزان! چ رهوشتهرزیهکه له وه دایه
که بهر له باوکت به ره و گۆر مل بنییت؟
میر: بۆ ماوهیهکه زارکی خه می توندتان بهستن،
تا ئەو کاتهی دهتوانین ئەو نادیارییانه ساغ بکهینهوه،
هۆو سه رچاوه و رهگ و ریشه یان دهزانین،
ئینجا من ده بمه پیشه وای خه مه کانتان و
ته نانه ته به ره و مه رگتان ده به م. ئیستا دان به خۆدا بگرن و
ده با کویره وهری ببیته کوپله ی ئارامتان.
دهسته ی گومانباران بهیننه پیشه وه.

(که شیش لۆره نس و به لته زار دینه پیشه وه)
که شیش لۆره نس: من گه و ره ترینیانم؛ که چی بی ده سه لاتترینیشیانم؛
هه رچه ندهش گومان لیکراوم، چونکه کات و شوین
له و کوشتاره جه رگبره دا، له دژم وه ستاونه ته وه؛
وا لیره وه ستاوم، بۆ ئەوهی تاوانبار بکریم و پاک بکریمه وه،
خۆم تاوانبار ده که م و خۆم له تاوان پاک ده رده هیتم.

میر: که واته یه کسه ر بلێ تۆ چی له و باره یه وه ده زانیت.

که شیش لۆره نس: من له کورتهی ده بیپرمه وه، چونکه ئەو ماوه کورتهی له ژيانما ماوه،
هینده درێژ نییه حکایه تیکی بی تامی پی بگێرمه وه.
رۆمیۆ که لیره مردوو، میردی ئەو جوولیتته بوو؛

And she, there dead, that Romeo's faithful wife.
 I married them; and their stolen marriage day
 Was Tybalt's doomsday, whose untimely death
 Banished the new-made bridegroom from this city;
 For whom, and not for Tybalt, Juliet pined.
 You, to remove that siege of grief from her,
 Betrothed, and would have married her perforce,
 To County Paris. Then comes she to me,
 And with wild looks, bid me devise some mean
 To rid her from this second marriage,
 Or in my cell there would she kill herself.
 Then gave I her, so tutored by my art,
 A sleeping potion; which so took effect
 As I intended, for it wrought on her
 The form of death. Meantime I writ to Romeo
 That he should hither come as this dire night,
 To help to take her from her borrowed grave,
 Being the time the potion's force should cease.
 But he which bore my letter, Friar John,
 Was stayed by accident; and yesternight
 Returned my letter back. Then all alone
 At the prefixed hour of her waking
 Came I to take her from her kindred's vault,
 Meaning to keep her closely at my cell
 Till I conveniently could send to Romeo,

ئەویش كەوا لێره مردوو، ژنی دلسۆزی ئەو پۆمیۆیه بوو؛
 من لێكم ماره كردن؛ پۆژی نھینی مارهییسیان
 پۆژی دوايي (تیبالت) بوو، كە مەرگی ناوھختی
 زاوای تازەي لێره تاران و شاربەدەر كرد؛
 (جولیت) بۆ ئەو بوو، نەك بۆ (تیبالت) دەتلايەو.
 تۆش * بۆ لا بردنی ئابلۆقەي خەم لە سەر ئەو،
 بەدەزگیرانت كردو دەتەویست بەزۆری لە كۆنت پاریس
 مارهي بكەیت. جا ئەو ھاتە لام و
 بە روخساری كیویانەي داوای لی كردم پێگەپەكی بۆ بدۆزمەو
 تا ئەو دووھم مێردكردنەي لە كۆل بكەمەو،
 ئەگینا لە ناو كونجی ژوورەكەمدا خۆي دەكوژیت.
 جا من گیراوەپەكی خەوتنم پێی دا كە لەو
 ھونەرەي دەرمانسازیم فیتری بیووم، كە وەك نیازم بوو
 كاریگەرییەكی وای ھەبیت و روخساریكی وەك مەرگ
 بەسەر ئەودا بكیشیت. دەستبەجی نامەم بۆ (پۆمیۆ) نووسی
 بۆ ئەوێ بگاتە ھانای و لەو گۆرە خواراویە دەریبھینیت
 ھەر كە كاریگەری ئەو گیراویە نامینیت.
 بەلام كە شیش جۆن، ئەوێ نامەكەم پێیدا ناردبوو
 بەرپێكەوت راگیر كرابوو، دوینی شەو
 نامەكەي وێدایەو. جا من بەتاقی تەنیا
 لەو كاتژمێرە دانراوێ و اگاھاتنەو،
 ھاتم تا لە گۆرخانەي بنەمالەكەي بیھینمە دەر و
 بەدزی لە كونجی ژوورەكەم ھەشاری بدەم
 تا ئەو ساتەي بەشینەي بەدوای پۆمیۆدا دەنێرم.

(* مەبەستی لە (كاپۆلیتی) باوكی جولیتە.

But when I came, some minute ere the time
 Of her awaking, here untimely lay
 The noble Paris and true Romeo dead.
 She wakes, and I entreated her come forth
 And bear this work of heaven with patience:
 But then a noise did scare me from the tomb,
 And she, too desperate, would not go with me,
 But, as it seems, did violence on herself.
 All this I know; and to the marriage
 Her nurse is privy: and if ought in this
 Miscarried by my fault, let my old life
 Be sacrificed, some hour before his time,
 Unto the rigour of severest law.

Prince: We still have known thee for a holy man.

Where's Romeo's man? What can he say in this?

Balthasar: I brought my master news of Juliet's death;

And then in post he came from Mantua
 To this same place, to this same monument.
 This letter he early bid me give his father;
 And threatened me with death, going in the vault,
 If I departed not and left him there.

Prince: Give me the letter, I will look on it.

Where is the County's page that raised the watch?

[Page comes forward]

Sirrah, what made your master in this place?

به لآم چند خوله کتیک بهر له واگاهاتنه وهی
 که هاتم بینیم پارسی جوامیر و رومیوی راستگو
 زور به ناو هختی به مردوویی لیره پاکشابوون.
 جوولیت واگا هاته وهو من لئی پارامه وه لیره بیته دهر و
 نهو کارهی خودای ئاسمان به ئارامی وهر بگریت؛
 ئینجا دهنگه دهنگیک له ناو نهو گوره ترسی لی نیشاندم،
 نهویش، چونکه زور ناومید بوو، له گه لم نه هات،
 به لآم، وهک دهرده که ویت، زهبری له خوئی وه شان دووه.
 من ههر نهو هنده ده زانم و له باره ی میردکرنه که شیه وه
 دایه نه که ناگاداره، جا گهر ههر شتیک له وهدا
 به هوی هه لهی منه وه، به خراپی کرابیت، دها ته مه نی پیرم
 چند سه عاتیک پیش وهختی خوئی - بکه مه قوربانی
 سه ختگیری توندترین یاسا.

میر: ئیمه هه میشه تۆمان به مرۆفیککی پیروژ داناوه.

کوانی نوکه ره که ی رومیو؟ نهو لهو باره یه وه چ ده لیت؟

بهلتزار: من هه والی مهرگی (جوولیت) م گه یانده خودانی خوم،

جا نهو به ئه سپی به ریدی خیرا له (مانتوا) گه رایه وه

بو ئیره، بو ناو نهو گورخانه یه.

نهو پیشتر داوای لی کرد بووم نهو نامه یه بدهمه باوکی و

کاتیک داده به زیه ناو گلکۆکه، نهو هه په شه ی مهرگی لی کردم،

نه گهر به جیی نه هیلم و لئی جیانه بمه وه.

میر: نامه کهم بدهری؛ من لئی دهر وانم.

کوا خزمه تکاری کۆنت پاریس که هاواری برد بووه بهر پاسه وانان؟

(خزمه تکاره که دیته پیشه وه)

کوربه، چی وای له خودانت کرد بیته ئیره؟

Boy: He came with flowers to strew his lady's grave,
And bid me stand aloof, and so I did,
Anon comes one with light to ope the tomb,
And by-and-by my master drew on him,
And then I ran away to call the watch.

Prince: This letter doth make good the Friar's words,
Their course of love, the tidings of her death:
And here he writes that he did buy a poison
Of a poor 'pothecary, and therewithal
Came to this vault to die, and lie with Juliet.
Where be these enemies, Capulet, Montague?
See what a scourge is laid upon your hate,
That heaven finds means to kill your joys with love.
And I, for winking at your discords too,
Have lost a brace of kinsmen. All are punished.

Capulet: O brother Montague, give me thy hand.
This is my daughter's jointure, for no more
Can I demand.

Montague: But I can give thee more,
For I will raise her statue in pure gold,
That while Verona by that name is known,
There shall no figure at such rate be set
As that of true and faithful Juliet.

Capulet: As rich shall Romeo's by his lady's lie-
Poor sacrifices of our enmity.

Prince: A glooming peace this morning with it brings;

خزمتکارهکه: ئەو هات گۆری خانمەکهی گۆل باران بکات،

داوای لێ کردم دوور بوهستم، منیش وام کرد.
دەستبەجێ یەکیک بە پۆناکییەوه هات گۆرەکه بکاتەوه،
خودانیشم یەکسەر شمشیری لێ هەلکیشا،
منیش پام کرد بۆ بانگکردنی پاسەوان.

میر: ئەو نامەیه راستی قسەکانی کەشیش دەسەلمینیت،

سەرپووردهی ئەوین و هەوایی مەرگی (جوولیت)،
لێرەش دەنووسیت کە ژەهریکی له

دەرمانگەریکی هەزار کپی و بەخۆو بهو ژەهرهوه

هاته ناو گۆرخانهوه، تا لهوێ له تەنیشت جوولیت بمریت.

کوا ئەو دوژمنانه، کاپولیت و مۆنتاگیۆ؟

پروانن چ سزایهکی سهخت بهسەر کینهتاندا باریوه،

ئاسمان رێیهکی وای دۆزیوهتهوه که خۆشیتان بهئەوینداری بکوژیت.

منیش لهبەر چاوقوچاندنم له هەراو کوکه و ناکۆکیتان،

جووتیک خزمم له دەست دا . هەموومان سزا دراوین.

کاپولیت: ئەو مۆنتاگیۆی برا، دەستتم له دەستی باوێ.

ئەوهش مارهیی کچهکهمهو لهمهش پترم ناوێ.

مۆنتاگیۆ: بەلام من زیترت پێ دەبهخشم

چونکه من پهیکهري ئەو کیژە له زێری بی گەرد دەنهخشم

بۆ ئەوهی تا (فیرونا) ئەو ناوهی بمینیت،

که هیچ پهیکهريکی دیکه له ئاست

هی جوولیتی راستگۆ و دلسۆز سەر دەرنههینیت.

کاپولیت: به گرانیی ئەویش هی رۆمیۆ له پال خانمەکهی دەزگیرانی

دادەرپێژم، چونکه ئەوان به رق و کینهمان بوونهته قوربانی.

میر: ئەو بهیانیهی ئاشتییهکی تاریکی لهگەڵ خۆی هینا؛

The sun for sorrow will not show his head.
Go hence, to have more talk of these sad things;
Some shall be pardoned, and some punished;
For never was a story of more woe
Than this of Juliet and her Romeo.

[Exeunt.]

خۆرى خەفەت سەرى خۆيمان بۆ ناھىنئىتە دەر
با لىرە بېرۆين، لەبارەى ئەو پووداوە خەماوويانە زىتر بدوئىن.
ھەندىك دەبەخشرىن و ھەندىكىش سزايان دەخرىتە سەر؛
قەتاوقەت چىرۆكىكى پىر خەفەتتر پووى نەداوە
لەوھى پۆمىۆ و جووليت؛ ئەو دوو عاشقە داماوہ.
(دەرۆن)

كۆتايى

فەرھەنگۆك

تېيىنى: ماناى ئەو وشانەى لېرەن بەپېى بەكارھېنانيان لە دەقى ئەو شانۆيىيە لېك دراونەتەو نەك بەپېى ماناى گشتىيە فەرھەنگىيەكانيان.

ا

ئاوہ زونہ: ئاوەزینە.
ئارموش: ئاوریشم.
ئاژاندن: تى چەقاندن.
ئاكار: ئەدگار؛ سیفات.
ئامیز: باوہش.
ئاویزان: پتوہبەستران و پتوہ شۆرپوونەوہ.
ئەوین: ئەفین؛ دلداری.
ئیرەیی: حەسوودی.
ئەستوندە: ستوون.
ئەوین لووش: ھەللووشەرى ئەوین.
ئەژدەر: جۆرە مارىكى زۆر ترسناکە.
ئەفانى: خواست؛ (ارادە).

بەرچنە: سەبەتە.
بەشتینەیی: بەھتواشى؛ بەکاوہخۆ؛ لەسەرخۆ.
بادەوہ: وەرسوورپتوہ.
بەشەوارەخسەتن: سەرلى تىکدان بەھۆى
رۆناكى لە شەو دا.
بریا: خۆزگە؛ کاشکا؛ کاشكى؛ خۆزیا.
بەيات بوون: کۆن بوون و بۆن کردن.
برىک: کەمىک.
بزه: خەندە.
بەردەست: خزمەتکار.
بوورانەوہ: لەھۆش خۆچوون.
بەرزەفتکارا: راگىرکارا؛ دەست
بەسەرداگىراو.
براوہ: نەدۆراو و بردنەوہ بەدەست ھىناو.
بەزو دوونگ: چەورى ناو لەش و سەر سمتى
مەرە.

ب

باژۆ: لىخوہرە.
بىل: خاکەناس.
باسک: بازوو.
بگىرى: قايىمى لە دانى شتىک.
بەرەواژى: پىچەوانە.
بارکە: بەچکەى بەلندەى تەواو پىنەگەپشتوو.

بوکۆکە: بووکە شووشە.
بەنووزەنووز: بە ناز و نووزو دلناسک.
براندنەوہ: کۆتايى پىھىنان.
بئىسان: لاوازبوون و بىرەنگ بوون.
بەخۆ کەوتن: ئامادەبوون.

بههئى: بهى؛ جۆره مئويههكى بۆنخۆشه.
بارتهقاي: هئندهى؛ ئهوهندهى.
باريه: ئاسنىكى كلك دريژه بۆ ليك
ترازاندنى شتى سهخت بهكارديت.
بهور: جۆره درندهههكى كئوييه وهكو پلنگه.

پ

پيشهات: رووداو و كارهسات كه بئنه پيش
مرؤف.
پهريپوت: شرو وپ.
پسمام: ئاموزا.
پياھ: پياھ؛ وشهيهكه بۆ تيزو گالته پيكردن
دهگوتريت.
پيكران: ئهنگيوران.
پۆرش: داواى لئيووردن كردن.
پاسكەر: پاسهوان.
پهرامووچه: پهري دريژى بالنده.
پيچكه: تايه.
پانگۆ: قايشيكي پانى ئهستوورى خپرى پى
پووشه له ملي گيانهوهر دهكرئ.
پيشكۆكه: پيشكهى بچووك؛ ميشوولهى
بچووك.
پل: پهنجه؛ قامك.
پهتك پسيئ: مرؤف كه ئيش بهنيوهچلى
بهجى بيليت و تهواوى نهكات.
پالە: سهپان.
پيئك: قومه خواردنهوه؛ چارهكه پهرداختيك.
پاكانه بۆ كردن: بيانو بۆ هئنانهوه.
پهراچدانهوه: بهريپگرتن و رهندانهوه.
پى شۆر كردن: پيژماردن؛ لئى سهندن.
پاكيژه: كهسى پاكي ميگردنهكردو يا ژن
نههئناو.

پهژاره: خهم و خهفته.
پاكرگا: شوپنيكه له نيوان دۆزهخ و
بهههشتهوهيه.
پهرجوو: معجزه.
پهروك: قوماشى كهم بهها.
پيك و دووزهله: فيقههه و دووزهله.

ت

ترپه: پرته (نبضه)
تتيان كهون: بهناويان كهون.
تاتى تاتى كردن: داره دارهكردنى منداڵ.
تهپ: قورس و جووله خاو.
تاميسكه: پيژۆكه.
تهروالە: شتيكى دارين بوو وهك ههززاله و
جاران نويني له سهه دادهزرا.
تهبهش: نئيو چهوان؛ ئهنيه.
تامهزۆ: يهگجار بهههز بۆ شتيك.
تهرهههلا: جۆر هشيرنييهكه له ئاردو رۆن و
شهكرو دۆشاو دروست دهكرت.
ترۆپك: سهرى سههروه.
توندخوو: خوو و رهوش توند.
تاودان: ههلكوتان به خپرايى.
تهلار: كۆشك و بالهخانه.
تاراندين: دوورخستنهوه.
تاراوگه: شوپنى دوورخراوان: منفى.
تهور: ئامرازيكى پانى دهم تيز و زله.
تيريژ: تالە رۆناكى دريژه.
تۆيز: داردهستيكي سهخره بۆ ليدان بهكار
ديت.
تاقچيچه: رهفكه.
تاسولقه: له سيرانميك دروستكراو؛
سوالهتتى.

تازيهدار: پرسهدار.
تووربهلدان: دوور فريدان؛ دوورهاويژتن.

ج

جندۆكه: ئهجندۆكه؛ جنۆكه.
جهرجه: مهگهزيكه كه شهوانه ههه جهرجهرى
ديت.

جينجروك: رنۆك؛ چرنووك.
جۆبار: جۆگهله.
جانگ: كفى مردوو؛ قهههه.
جۆرك: كيسهى پاره.
جهژنى رهممانه: عيد الفصح.

چ

چيچيلهى مهك: سههگۆپكى مهك.
چۆپى: شايى.
چارهههوسسان: چارهههوس دياريكهه.
چوست: گورج و گۆل.
چارهههكردن: چوار نالهكردنى ئهسپ.
چك بوون: وشك بوونهوه.
چلئيس: نهوسن و به تهماح.

ح

حيزانه: نامهردانه.

خ

خيزاو و نيشتاو: مد و جزر (ى دهريا).
خهرتهل: دالى گهوره.
خاس: چاك؛ باش.
خوين لئى چۆران: خوين لهبهه رويشتن.
خۆلهپۆك: خۆلهپۆت؛ خۆلى ورد.
خوناو: شهونم.
خهوجامه: جلى خهو.

خاكهسار: ههژارى بى نهوا؛ كلۆلى بى چاره.
خهنى: بهكهيف؛ دلخۆش.
خهملاندن: رازاندنهوه.

خالخالۆكه: جۆره مهگهزيكى خپره، سهه
بالهكانى سوورن و خالى رهشيان
تيدايه.

خودان: خاوهن؛ گهورهى مال.

ختووكه: قديلانه كردنهوه.
خۆگنخاندن: خۆ بهدواخستنى بهئهقهست.
خوانچه: سيني.
خاوهرۆ: به خاوى دهروات.
خريئكه: قهيتان.

خيواندن: ئاراستهكردن و پيگهياندن.

خيماك: پيگهاتهى كهسايهتتى؛ سروشت و
ميزاج.

ع

عهمارهپۆ: عهمارهسۆت.

غ

غهزوين: مانگرتن.

د

دايانگرنه بهه: بياندهنه بهه.

دارشهقه: دوو دارن مرؤفى قاچ شكاو لهبن
پيلى دهگريت تا به هۆيهوه بپوات.

دهمانخيوانده بهكتر: دهمان سههوانده بهكتر.
دگان: ددان.

دهمامك: شتيك كه دهم و چاوى پى
بيوشريت.

دهمهدهمى: حولولى؛ مرؤفى پارا و ههه دهه
لهسهه بيرورايهك بيت.

دهنگ كههخ: دهنگ نووساو.

دەستەمۆ: كەوى.

دلۇقان: دلنەرم؛ بە بەزەيى.

دواكەوتە: ئەوانەى لەدواى كەسپكەو دەپۆن.

دەك: ياخوا.

دارەبازە: دارە مەيت.

درنج: بوونەوهرى خراپەكارى ناسرین.

دان بۆ پيانراو: الكاهن المعترف له.

دلنەوايى: دلدانەوہ.

دابران: جياپوونەوہ.

دەرۆزەكردن: سواكردن.

دەپوويت: دەپوزيت.

دیده: چاۋ.

دەلاقە: كولانەو كونىكە لە خانووى جارار

دەكرا بۆ رۆنكى پيدا هاتتەژوور.

د

دۆمەت: سەر بەرزى؛ شەرەف.

دەرۆو: خەلووز.

دەشمە: شتىكە دەكرى بەسەرى ولاخاۋ

گورىسىكى پىئوہىە و پىئى

دەبەستريتەوہ.

رادەمووسن: ماچ دەكەن.

رابردن: بەسەرچوون.

پسكان: خولقان؛ پەيدا بوون.

رەنجبەر: كرىكارى ئىش و كارى كشتوكالى.

پنۆك: چىنووك.

رەوش: بارودۇخ؛ حالەت.

ز

زراوبردن: زەندەق بردن؛ تۆقاندن.

زەل: كيايەكى زىرى دەم ئاوانە.

زايەلە: دەنگدانەوہ.

زىنگى: زىرەكى.

زىخ: زىندوو و قوشقى؛ شەيتان و زانا.

زىقى: رەنگى يەگجار گەش كە چاۋ ئازار

بدات.

زراوېەر: تۆقتىنەر.

زارك: دەم.

زىرو ھۆپ: ھات و ھاوارى تىژ.

ژ

ژاكان: سىس و پەژموردەبوون.

س

سەرۇكار: پەيوەندى و شارەزايى.

سىرمە: زويىلە چەرمى بارىك.

سرووت: رىتورەسم و ئاھەنگى ئابنى.

سندم لە پى كراۋ: پى بەستراۋ بە سندم.

سەبەتە: بەرچنە.

سمراۋ: كون كراۋ.

سورائەوہ: سوانەوہ.

سەرك: سەر.

سەرسەدە: سەرايى سنوور.

سىرە: شوپىنى نىشانە لىگرتن.

سەروسەكوت: شىۋە و روخسار.

سلۆرت: خويىرى و ھىچ و پوۋچ.

سەركۆنەكردن: سەرزەنشت كردن.

سەرقال: پى ئىش و كار.

ساتمە: سەرسمك.

سەختگىرى: توندگىرى.

ش

شوشوۋوكران: بەتوندى لىدان بەجۆرى كە

جىگاگەى ديار بىت.

شپو: ناننى ئىۋارە.

شەھىن: جۆرە بازىكى جوانە.

شەكەت: ماندوو و ھىلاك.

شەنبا: كزەبا.

شەرانگىزى: شەرفرۆشى.

شاللى خويىن: نقوومى خويىن.

شەوارە: نەنوستن بە شەو؛ شەونخوونى.

شەختە: زوقم و سەھۆل.

شىنگىزى: ئەوہى شيوەن دەگىرپىت.

شىتگەل: كۆمەلىك شت.

ف

فشە: كالتە.

فراوين: ناننى نيوەرپۆ.

فەرامۇش ھاتتەوہ: دلخۆش بوون دواى

دلنەنگىيەكى گەورە؛ سەبوورى

ھاتتەوہ.

ق

قلىشائەوہ: تەقىنەوہى رووداۋ يان

كارەساتىك.

قەلەندەر: كۆل و ھەژار.

قەپلىك: قالك؛ قاوغ.

قۆپچە: دوگمە.

قۆز: كەشخەۋ رىكويپىك؛ كۆك.

قەلس: دلگران و پى ناخۆش.

قلىنچ: شمشىرى بارىك.

قوچاۋ: نووقاۋ؛ داخراۋ.

ك

كۆپەرەن: كۆپەلان؛ ملەوانەيەكى قايشە،

ئەستوور و خىرە، لەبن نىر لە مىلى

گاجووت دەكرى تا نىرەكە مىلى

گاجووتەكە ئازار نەدات.

كەمگۆ: كەم دوو؛ كەم قسەكەر.

كىزىنى: كچىنى.

كېوونەوہ: وەستان و بى دەنگ بوون.

كەپوۋ: لووت.

كولمە: روومەت.

كونج: پەناگەيەكى بچووك؛ جىگايەكى

بچووك.

كولوك: گولنى كىۋى .

كودى: كۆلەكە؛ كۆلند.

كەلەكەكردن: قۆمەت كردن.

كەپوكوند: كەپو بى گۆي.

كەلاش: لاشەى مردوو.

كەرەنا: جۆرە ئامپىرىكى مۆسىقىيە؛

شەپپوور.

كەلاك: كەلەشى بۆگەن.

كىتەلە: جامىلكەيەكى گلېنى بچووكە.

كەل و كرۆم: كەل و پارچە.

كۆتەرەدار: كۆتكەدار؛ پارچە دارى خىرى

نالەبار.

كۆلىك: بارىك.

كلاۋكورە: سۆفە قىتە؛ سۆفە؛ جۆرە

بالندەيەكى جىنجىرى زەردى مەيلەۋ

بۆرە.

كاپلىك: كاپۆل؛ كەللە سەر.

كوللەى خەۋ: نوپىنى خەۋ كە پەردەى لە

دەورەدا كىرابىت.

كۆسپ: تەگەرە؛ ئەستەنگ.

كلۆز: ناۋ بۆش؛ ھەلۆل.

كولىنگ: ئامرازىكى دوو دەمە بۆ زەۋى

ھەلەكەندىن بەكار دىت.

گ

گالدان: داخستن.
 گازکردن: بانگ کردن.
 گرژوک: گرژینه‌وهی پیوه دیاربیت.
 گیتژ: گیتژ و ویژ: گه‌وج.
 گلینه: ره‌شینیه‌ی چاو.
 گه‌وجی: ده‌به‌نگی و نه‌زانی.
 گروگال: گه‌گه‌گ; ورته و قسه‌ی مندالی
 به‌زمانکه‌وتوو.
 گه‌واه: گه‌فاه; شاهید.
 گه‌مه‌که‌ر: یاریکه‌ر.
 گلکۆن: گۆپی که‌سیکی دیار.
 کچکۆکه: بچکۆله.
 گوئی (به‌که‌سیک) چوون: گوئی پی‌ نهدان.
 گوپه‌ند: گیتچه‌ل و کینشه‌نانه‌وه.
 که: که‌ه; جومگه.
 گف: گرژو بژ.
 گیانبازی: مغامره.
 گومبەت: گومبەت.
 گلدانه‌وه: له‌لای خۆ هیشتنه‌وه.
 گاشه‌به‌رد: تاشه‌به‌رد.
 گه‌ره‌که: ده‌به‌وئ; پیویسته.

گ

له‌کۆل کردنه‌وه: لی رزگار کردن; لی
 قورتارکردن.
 له‌گوینه: له‌وانه‌یه; ره‌نگه.
م
 مخابن: حه‌یف.
 میخه‌که: ره‌ق بوونی پیسته; بزمار.
 مؤله‌ت: روخسه‌ت.
 مشکي: خۆله‌میش; بۆله‌مړ.
 متوو: هۆگر; پیوه‌گیر.
 موورپوونه‌وه: روو لی گرژکردن و مړومۆچی
 لیکردن.
 مردووخانه: جیگای مردوو تیا ناشتن.
 مله‌وړ: هه‌له‌شه‌و بئ گوئ; متهور.
 مووچرک: ته‌زوو پیداهاتن.
ن
 ناموراد: به‌ئومید نه‌گه‌یشتوو.
 نقیم: به‌ردی به‌نرخ که له خشل گیرابیت.
 نه‌ویاو: نوئ.
 نه‌غاراو: که‌م ئه‌زموون و که‌م شاره‌زایی.
 ناورانه‌وه: پارانه‌وه‌و لالانه‌وه.
 ناله‌و نرکه: ناله‌و هاوار.
 ناندین: شوینی چپشت لینان، مطبخ.
 ناوبژی کردن: نیوانکردن و لیک کردنه‌وه.
 نه‌قیزه: زه‌خته.
 نیوه‌نمه‌ک: هه‌وییری روئن تی هه‌ئسووراو که
 له‌سه‌ر جیی به‌ئازار داده‌نریت بۆ
 که‌مکردنه‌وه‌ی ئازار.
 نه‌دیتکۆکه: نه‌دی و بدی.
 نووزانه‌وه: کرووزانه‌وه به‌دهم گریانه‌وه.
 نغرو: نقووم.

ناو زړاندن: به‌دناو کردن; ناو شیواندن و
 ریسوا کردن.
 نه‌وا: ئاوان.
 ناروه‌ن: جوړه دره‌ختیکی هه‌میشه سه‌وزه.
ه
 هینه‌که: شته‌که; هه‌رامه‌که.
 هه‌لمه‌دوو: بۆخه‌ی هه‌لم.
 هه‌رزاله: شتیکی له دار دروستکراو بوو
 زه‌خیره‌و قاپ و قاچاگی تیا
 ده‌پاریزرا.
 هه‌رزه‌گۆ: قسه‌ی هیچ و پوچ که‌ر.
 هه‌س: هه‌یه.
 هه‌لاتن: راکردن.

هه‌وراوی: هه‌ورئاسا; وه‌کو هه‌ور.
 هه‌نسک: هه‌ناسه‌ی کورتی گریاناوی.
 هه‌ره‌شه: گه‌ف
 هینانه‌راییی: ئیقناع کردن.
 هه‌لقۆراندن: به‌قومی گه‌وره خواردنه‌وه.
 هانا: فریا.
 هه‌راوکوکه: هه‌راو فره‌ته‌نه; شه‌روشوړ.
و
 وینده‌رئ: ئه‌وینده‌رئ; ئه‌وئ.
 ویدانه‌وه: پی‌ دانه‌وه.
ی
 یال: بژی ئه‌سپ و ماین.

پښت

7	پیشه کی
9	روانگه یه ک بق رومی و جوولیت
10	که سایه تیه درامیه کان
12	پیشگوتار
14	په رده ی یکه م
82	په رده ی دووهم
148	په رده ی سټیه م
222	په رده ی چوارهم
266	په رده ی پنجه م
311	فهره نگوک

